

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Paral-Valka s
mnohozviretem.PDB

PDB Name: Paral-Valka s mnohozviretem
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.3.2005
Modification Date: 12.3.2005
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

VLADIMÍR PÁRAL
VÁLKA S MNOHOZVÍŘETEM

Památce
KARLA ČAPKA
s pokorou a láskou

Kresby
OLDŘICH KULHÁNEK

MNOHOZVÍŘE
01
(science-fiction)

NEJVĚTŠÍM ÚSPĚCHEM
SOUDOBÉ CIVILIZACE JE,
ŽE VYTVOŘIL BYTOSTI,
KTERÉ JI DOKÁŽOU
VYDRŽET
Marcel Pagnol

VÚTERÝ 18. listopadu bude v Čechách polojasno, na horách jasno, noční teploty nula až -2 stupně, nejvyšší odpolední 3 až 5 stupňů. V průmyslových oblastech přibývá oblaknosti (hnědého typu) po celý den, v odpoledních hodinách místy kapalný spad (hnědého typu).

"I"

Krátce po poledni přivál západní vítr nad stotisícové krajské město Ústí těžké napité hnědé mraky a členové porady v pracovně generálního ředitele Severočeských potravinářských závodů (SČPZ) v hnědavém šeru jako by zesínali.

"Další bod je rozhodnutí o kolekci našich potravin pro světový veletrh v Miláně. Referují doktor Rohan a inženýr Bimoň," přečetla sekretářka z bloku a šla rozsvítit. "Jenže ovšem celá severní Itálie je už zamořena, takže veletrh sotva bude."

"A my za pár dní budeme sotva mít vůbec nějaké potraviny. Natož na veletrh..."

"Nemůžeme přestat myslet na budoucnost. Zavolejte je!" rozhodl generální ředitel a soustředil se na ty dva v bílých pláštích, kteří na podnosech přinesli své vzorky pro Miláno.

Sebevědomý Eda Rohan začal samozřejmě jako první - a dříve, než jsem ho k tomu vyzval. Náš slavný autor hořkosladkých specialit. "Průmyslový umělec" říká si domýšlivě, ale jeho sýrové čokolády, jablečná hovězí pasta v tubě i slané bonbóny jsou nejlepší exportní artikl SČPZ a trvalý zdroj valut. Však jsem taky pro něho vymyslel titul "hlavní koncernový specialista", aby si mohl dělat, co chce, a brát za to 8000 měsíčně. A ještě na víc si přijde z patentů a licencí. Mimořádně schopný. Ale sklony k nevážnosti až drzosti. Vždyť on mě teď vlastně ani nepozdravil. Věčný posměváček a vtipálek - teď nám to tady servíruje z tácu šaškovsky jako číšník někde v baru!

Jenže ono to ovšem stojí za to. Krémová pivní zmrzlina, růžový ementál s rybízem, zlatohnědé jehněčí karamely a exkluzivní "Lovecká paštika" z předního zaječího, mandarínek a jeřabin - pěkná souprava hitů a zaručené zlato z Milána. Jestli ovšem se Miláno zatím neutopí v tom hnědém moři.

Standa Bimoň zase nemá nic nového. Tyhle "ekonomické potraviny" - já vím, jsou na vědecké bázi, ekonomicky výhodné a jednou bohužel asi nevyhnutelné na naší stařícké a stále rychleji se plnící zeměkouli... taky o tom pořád čtu. Ale nedalo by se to vymyslet aspoň nějak chutněji?

Generální ředitel bez nadšení přehlížel Bimoňovy ekopotraviny, čtvercové plátky bělošedé síťoviny, do jejíž nestravitelné tkáně se příslušné živiny vpraví strojně injekčně. Po požití a při trávení zůstanou živiny v těle, kdežto síťovina (neboli mřížkový nosič z interního polymeru) zůstává nedotčena a po - ehm - průchodu zaživacím traktem se nespěchuje, nýbrž sbírá, omývá a stejně jako třeba vykupované láhve se vrací do distribuce k dalšímu použití.

Polymerní mřížkový nosič se dá použít čtyřístakrát, jeho životnost je šest let a hlavní výhodou je radikální omezení odpadu... který nás již hrozí zavalit.

A na této vědeckotechnickoekonomické bázi nám Standa Bimoň připravil pro Miláno "Základní ekochléb" (šedavé plátky síťoviny), "Individuální ekochléb" (tytéž plátky, zatím bez živin, které si do nich spotřebitel injekčně vpraví sám dle svého osobního harmonogramu v 16 různých programech pro těžce či lehce pracující, diabetiky, sportovce, těhotné ženy atd.), a dětskou soupravu "Malý potravinář" - tytéž plátky, do nichž si děti budou píchat bílkoviny, tuky a vitamíny, aby si už od malička zvykaly na ekovýživu.

Chudáci děti. Když jsem chodil do školy, jedl jsem na naší zahradě třešně přímo ze stromu. A mamínčiny tvarohové koláčky! Nebo bramborové placky -

"...musíš přece uznat, Stando, že s tímhle do Milána nemůžeme," mluví už zase Eda Rohan. Copak jsem mu dal slovo?

"Ekopotraviny jsou jediná odpověď na vědeckoekonomickou prognostiku i světový trend -," hájí se Bimoň a rudne.

Naši dva kohouti jsou už zase v sobě. Dám jim na to pět minut.

"- jediná určitě ne!" vpadá mu do toho Rohan. "A kdybys to alespoň nějak nabarvil a aromatizoval. Nebo aspoň nastříhal třeba do koleček, věnečků, rohlíčků..."

"Nabarvit, navonět a manikýrovat -," vzteká se Bimoň, Jako ty tvoje hořkosladké neserióznosti, že! A proč ne třeba sladkokyselé nebo trpkoslané?"

"Hořkosladké je vyjádření našich životů."

"Na této úrovni nehodlám diskutovat!"

"Je pro tebe příliš vysoká, vid'... ty standardní Stando."

"Ubohé slovní hříčky jsou hluboko pod mou úroveň. Ostatně náš podnik jistě potřebuje solidně standardní a perspektivní produkty víc než... tyhle výstřednosti. Se šarlatánskou přichutí!"

"A kdo potřebuje tvoje šedivé čtverečky? Které vypadají jako nastříhaný hadr na podlahu. A stejně tak chutnají."

"Vyprojektoval jsem své vzorky ekochlebů na základě světové odborné literatury -"

"- ze které jsi je právě jen vyčetl. A pak už jen objednal polymerové síťky a napíchal do nich drobečky opravdového jídla. A to ještě chceš na děckách, aby si to tam píchaly samy."

"Důrazně se ohrazuji proti -"

"Tak už dost, vy dva! Ať se teď vyjádří ostatní," zasáhl generální ředitel. Eda Rohan jako vždy přehání, ale v něčem má pravdu. Bimoň sice je svědomitý i snaživý, ale invence nebo originality v něm moc není. Všecko jen přejímá, rozpracovává a aplikuje - za to mu 3000 měsíčně úplně stačí. Tohle přece umí kdekdo. Po kratší rozmluvě si sekretářka zapsala do bloku, že ŠCPZ obešlou milánský veletrh kolekcí dr. E. Rohana, načež přečetla hlavní bod dnešní porady:

"...ŠCPZ při vyhlášení stavu zamoření. Referuje náčelník krizového štábu."

"V plné pohotovosti máme připraveno všech čtyřicet AM-světlometů a šestnáct antimasitových vrtulí," spustil pověřený náměstek. "Ovšem za předpokladu, že budeme nuceni odstavit celou podnikovou energetiku včetně kotelny a počítat s drasticky omezeným přídělem elektrického proudu..."

Generální ředitel šel unaveně k oknu a otevřel je. Těžké hnědé mraky již splynuly do souvislé nízké clony a na okenním skle se roztékaly první kapky slizkého žlutohnědého rosolu. Už to začíná padat. A za pár dní nás to zaplaví -

DNES JIŽ VÍME, že masit, hnědá masa objevující se v rostoucích množstvích zejména v průmyslových oblastech a nad velkoměsty, vzniká z odpadových hmot všeho druhu. Kouř z továrních komínů, průmyslové exhalace, výfukové plyny automobilů, vytěžená hlušina, tovární odpady, škvára, struska, popel, prach, znečištění řek, městské splašky i obsah popelnic - to vše se skládá do hnědého zamoření stále rozsáhlejších území. "Obrazně řečeno," řekl našemu zpravodaji profesor Janík z pražské univerzity, "naše zeměkoule onemocněla katarom průdušek, rýmou a těžkým průjmem současně. Zbývá doufat, že se z toho nakonec nevyvine rakovina."

ZEŠÍLEVŠÍ HMOTA? Rozbor nebývale obrovitých chuchvalců hnědé masy, která se v městě Leeds, středisku britského ocelářského průmyslu, nahromadila do několikametrových závějí, potvrdil vědcům jejich obavu. V tomto řídkém hnědém rosolu "typu Leeds" objevili mikrostrukturu připomínající zhoubný růst a bujení buněk rakoviny v lidském těle. Pro hnědou hmotu proto navrhli nový název "Kancerit". Její původ z odpadních hmot všeho druhu vyjadřují dřívější názvy "degrad", "destrukt" a "dekomposit", její hnědou barvu sovětský název "skoričmass", angloamerický "brownit" a německý "braunit", rozpínavost jejího růstu "expandit", její šílené bujení "entropin", "chaotit", ale vyskytly se i návrhy pojmenování "idiotin" a "katastrofit"... Stále zřejmější je však společný původ i vývoj všech jednotlivých forem této zamořující masy, pro niž zůstává nejpoužívanější původní název "masit".

"II"

Doktor Edvard Rohan 7427, vysoký a štíhlý s podlouhlým snědým obličejem, vyšel vesele ze správní budovy na nádvoří, které teď připomínalo letiště při natáčení filmu. Na čtyřmetrových kovových stojanech trčely tři nestvůrné antimasitové vrtule a v houšti kabelů, natažených přes asfaltové parkoviště, zapojovala parta elektrikářů baterii AM-reflektorů. Už brzy to na nás spadne. Ale tak se s tím snad popereme, ne?

"Dobré den, pane doktore!" salutuje řízně Polda Štrunc v tmavomodré uniformě vrátného, PVC-kravatku na gumičce a erární černé boty naleštěné do zrcadlového lesku. Tváří se, jako by to tady všecko řídil, a tahle hnědá pohroma ho snad docela i těší.

V pavilónu C bral Eda schody po dvou a v předpokojí svého ateliéru vykřikl na Tinu: "Vyhrál jsem Miláno!"

"Ty vyhraješ vždycky, Edo," usmála se na něho sekretářka Trnková. Tahle moje Tina je prima holka, ale lepší se na ni smíla. Novomanžel Tibor, náš šofér, se od ní rok po svatbě odstěhoval k nějaké ženské. Doma ji často slyším za zdí, jak

si pouští pořád dokola těch svých pět obehnaných kazet, které zná už celý dům, a třeba půl noci. Sama. A to určitě není dobré pro tak mladou maminku.

"Oslavíme to, Tino?"

"Dnes nemáš čas."

"Ale! To bych se na to podíval!"

"Bimoň má až do večera službu v krizovém štábu."

Takže Tina už o mně ví to s Leonou Bimoňovou... Dobrá sekretářka ovšem má vědět všechno - ale drzosti jí trpět nebudu.

"To mě vůbec nezajímá. A tebe taky nemusí," řekl Eda chladně. "Zavolej mi moji paní!"

Tina se kousla do rtu, vytočila číslo městské knihovny, požádala o doktorku Rohanovou a předala sluchátko šéfovi.

"Tady Eda. Ahoj, miláčku! Vyhrál jsem to Miláno!! Letím k tobě a uděláme si krásný den, ano?"

"Promiň, Edo," řekla pak Tina Trnková. "Nechtěla jsem..."

"Zapomeň to," řekl jí a vstoupil do svého ateliéru. Na obou rozlehlých stolech divoký zmatek jak po bitvě, desítky vzorků oranžových a růžových ementálů, jeřabin, jehněčích a zaječích mas, pozůstatky dvouměsíční lopoty a teď již tedy další vítězné kolekce pro další světový veletrh - netrpělivě to všechno naházel a smetl do násypky drtiče odpadků a zapojil proud. Můj další sladkohořký hit - teď už docela standardně a jak na běžícím pásu. A tu zlatou medaili z Milána si generální strčí do předpokoje za sklo.

Elektrický drtič odporně chrčel, praštěl a mlaskal, Eda Rohan tiše stál před zasklenou mapou své PAVUČINY a zlehka po ní přejížděl prsty obou rukou. Můj Meisterwerk: mléko, vejce a zeleninu přímo z farem, mouka z malých elektrických i větrných mlýnů a ovoce přímo ze stromů proudí dostředivě, z centra protiproudně sůl, koření a obalové sklo. Výroba i distribuce v každém průsečíku sítě PAVUČINY. Konec mamutích velkovýroben, mrazíren, sušáren, skladů, syntetických přísad, barviv a všech těch umělých strojních potravin - na každém místě přímo v terénu příprava chutných zdravých jídel z čerstvých surovin. PAVUČINA pokrývá celé Čechy a v propojených sítích celý kontinent... Můj Meisterwerk je zatím pořád jen tenhle kus papíru za sklem. Kdy se k němu konečně dostanu? Dneska zase už ne. Další ztracený den.

Eda opustil ateliér, na parkovišti si vlezl do svého luxusního nízkého italského sportáku a přes natažené kabely antimasitových světlometů odjel do města. Hlavní koncernový specialista se nepotřebuje dovolovat nějakého generálního, který mu krade zlaté medaile. Zaparkoval před městskou knihovnou a z chodby pak delší chvíli pozoroval se zalíbením svou ženu zasklenými dveřmi divadelního oddělení. Moje Pavla je moc pěkná a v devětatřiceti má ještě dívčí postavu... po osmnácti letech manželství mě pořád vzrušuje. O deset let mladší Leona je vedle ní jen špinavě hnědý stín.

"Zabal to tady a jdem si vyrazit!" křikl Eda vesele na svou ženu.

"To můžeš ty. Já ne," řekla Pavla Rohanová. "Kolikrát jsem ti říkala, že dělám do pěti..."

"Tak dneska uděláš výjimku!"

"Opravdu to nejde, Edo. O půl páté si přijdou chlapci z gymnázia pro Čechovovy hry."

"Tak jim to necháš u sekretářky."

"Ale oni chtějí, abych jim poradila."

"Tak jim nech u sekretářky vzkaz."

"Slíbila jsem jim to," řekla Pavla - teď již umíněně a skoro podrážděně.

Pořád si myslí, že její práci podceňují, kdežto svou cením až příliš. Ale když Pavle zbývá tak málo času na radosti... Má žena je ovšem výborná, ale spíš do nepohody a pro špatné počasí.

"A já se tak těšil...", protáhl zklamaně.

"Ty si pořád myslíš, že moje knihovna je nějaký holubník. Tak se už nezlob a podívej, můžeš zatím nakoupit a nechat to v autě. Taky bys mohl zajet pro Michalovy kalhoty do čistírny. Já mu zatím zkusím zavolat a mohli bychom všichni tři spolu do kina..."

"Ale Michal přece už dávno chodí nerad s maminkou a tatínkem. Zapomínáš, že je mu už osmnáct!"

"A ty občas zapomínáš, že vůbec máš syna. Myslela jsem to dobře, ale dělej, jak chceš. Je to tvůj den."

"Chtěl jsem, aby byl náš."

"Edo, ty přece víš -"

Pavla zesmutněla a já přesně vím, co bych jí měl i uměl zrovna teď říci, co ona čeká a co je pravda - ale přitom se již slyším, jak jí říkám něco docela jiného, co ji zraní: "Tak promiň, že jsem tě vyrušil, a vyříd' můj pozdrav těm tvým klukům z gymplu."

Zranilo ji to.

Navztekaný - ale hlavně na sebe - Eda nerozhodně přecházel po asfaltových cestách malého parku před městskou knihovnou. Až trochu vychladnu, měl bych znovu přijít za Pavlou a říct jí... třeba jen vzít její obličej do obou dlaní a zase budeme spolu. Ach jo! Ale já teď zrovna dorazil dvouměsíční dřinu, jsem utahaný a potřebuju odreagovat, víno, radost, smích, rozkoš... Mně se teď vůbec nechce jít nakupovat do samoobsluhy, synovi pro kalhoty do čistírny a s rodinou do kina! Pod zataženým nebem šustěl v holých korunách listopadových stromů hnědý déšť, lepkavě se roztékal po asfaltu a Eda si s odporem otíral rosolovité kapky masitu z obličeje. Hnusárna seshora i zevnitř. A za pár dní...

Ve válcovitém plechovém koši na odpadky to začalo bublat jako v bažině, odhozené slupky banánu, jablečné ohryzky, nedojedený rohlík, promáčkklé papírové pohárky, zmačkané noviny, zlomený hřebek a cigaretové oharky rychle mokvaly, pěnily, nadouvaly se vstříc hnědému dešti a chtivě se s ním pářily - to nižší forma odpadků se slučuje do

vyšší -, až plechový válec překypěl, pramínek žlutohnědého rosolu čerstvě zrozeného masitu se vyřinul na asfaltovou cestu a lačně se tam spojil s rozsáhlou hnědou kaluží. Děšť houstl. Z větvi ohromného nahého buku sjel po kmeni potůček hnědé masy a vtekl do masitové kaluže, spojené tím čerstvým pramínkem s obsahem odpadkového koše, všecko se to rázem propojilo a jako by ožilo - rázem už desetimetrový hnědý had s ocasem ve větvích buku dychtivě tankoval z koše uzrálé již odpadky, jež v mokrých chuchvalcích sjížděly přes hranu plechového válce a viditelně vsávány do tloustnoucího hadího těla, jako když v teráriu zoologické zahrady krajta tygrovitá polyká bílé laboratorní myšky. Existuje teorie, že veškerý masit na celém světě, v hnědých mracích, deštích, vločkách, kalužích a rostoucích závěších je možná jediný obrovitý organismus...

Eda se zachvěl a odhodil nedopalek cigarety do kaluže, v níž jen krátce zasyčel, promočil se, vzpěnil - za pár vteřin jeho hnědnoucí hrbolek již splynul s hnědou hladinou. A lepkavé hnědé kapky prší na čelo, hromadí se v napitých obočích a sjíždějí po tvářích jak tučné slzy.

- Měl bych jít k Pavle, vzít její obličej do obou dlaní... Ale teď už jaksi nemám sílu.

Náhle zmalátnělý Eda Rohan došel již bez jediné myšlenky ke svému sportáku, nastartoval a docela už apaticky vyjel - kam vlastně opravdu nechtěl.

SČPZ vystavěly pro své zaměstnance obytný blok čtyřpatrových domů a Eda zaparkoval před svým číslem 2002. Všude kolem prázdno, jen u sousedního vchodu stálo kryté nákladní auto a muži v uniformách Technických služeb MěstNV nakládali balíky a kufry. Poslední obyvatelé spodních tří pater jsou urychleně evakuováni do Krušných hor. Až masit z mraků spadne, má ho tady být do výše asi devíti metrů. Opuštěné hřiště se mrtvě lesklo hnědým rosolem. Děti jsou na horách už všude. Dům byl zcela tichý. Tři spodní patra již evakuována a i z našeho čtvrtého se Durdíkovi dali odvézt do hor. Mohli bychom samozřejmě taky, stačí zvednout telefon a Technické služby už vše zařídí - s nábytkem ovšem do hor nelze, a tak Pavla nechce kvůli svému pianu, já tedy kvůli Pavle a ovšem Milánu a Michal absolutně v žádném případě, náš pan syn se vyjádřil, že on prý "si to chce prožít"!

Ve čtvrtém patře Eda ztišil krok a rychle se plížil podél dveří tří posledních obývaných bytů. Náš Michal teď určitě není doma, Tina taky ne a u Durdíků ovšem už prázdno. Před dveřmi s vizitkou Ing. STANISLAV BIMOŇ, CSc. zatajil dech, pětkrát tichounce zaťukal a za pár okamžiků vklouzl dovnitř. Leona Bimoňová v těsných džínách (pyšná na svůj malý zadeček), v pánské košili (protože jsem jí poprvé řekl, že jí sekne, ovšem to bylo poprvé, a řekl bych jí totéž, i kdyby měla na sobě gumovou zástěru do prádelny) a její vítězný úsměv, který mě na ní šlve nejvíc.

Nebyl jsem Pavle nevěrný, ostatně nikdy ani nepotřeboval být. Samozřejmě, párkrát na delších služebních cestách...

Jednou to bylo v červnu u berlínských jezer, jednou v Benátkách a jednou v Rize. V Rize vlastně dvakrát, tam jsem dostal své první medaile a prostě se musel nějak rychle odreagovat. Takže za osmnáct let manželství všehovšudy jenom čtyři noci a pokaždé po nich hned ráno konec navždycky. A poslední roky už ani jedna ukradená noc.

S Leonou proto, že to bylo tak snadné... až automatické. Nebo to docela ona sama začala! V našem čtvrtém patře se vlastně nikdo s nikým nesnáší, věčné spory o společnou prádelnu a sušárnu, fotokomoru, opalovací terasu na střeše a místo na domovním parkovišti, o úklid schodiště, hluk za zdí a bicykl překážející na chodbě... Já přece nijak nehřešil, když jsem se při tomhle všem na Leonu vždycky trochu usmál. A ona ještě dřív na mě.

Jednou jsem nesl Pavle kytku, jedenáct čajových růží, Leona zrovna leštila dveře, a tak jsem jí na chodbě jednu tu růžičku šoupl. No a pak už jsem jí jenom řekl, že jí ta pánská košile sekne, že má rozkošné malé zadeček, a už to bylo.

Leonu nemiluji, ani ji vlastně nemám moc rád. A nedělám to ani natruc Bimoňovi. Ale když to má člověk hnedle za dveřmi... A vše, co chybí Pavle, má Leona bohatě - je hysterická, hádavá, žárlivá, vzteklá, provokující, vrtkává, mstivá, nesnesitelná. Někdy se na ni docela těším. Bimoň má odpolední službu v krizovém štábu jednou měsíčně a to úplně stačí. Odpoledne to snad není takový hřích jako v noci a dnes to pak ještě hladce stihnu do kina s rodinou.

"Promiň, chtěl jsem ti přinést kytku, ale kvůli sousedům...", řekl Eda.

"Promiň, přichystala jsem ti jen své tělo a strach, že se na to přijde," řekla Leona. "Vlastně mám dneska chuť si jen povídat. Jako tvá upovídaná leopardice."

"Já bych si zase radši lehl."

"Jsi cynický ničema, ale mě baví dráždit tě, můj líný leoparde. Ale jestli se mě jen dotkneš, změní se v hořící keř - Ó, dnes jsem nějaká biblická." Zvolna jí začal rozepínat pánskou košili na prsou a ona přitom šeptala: "Dnes jsem se celý den nutila myslet na tebe... Zatímco dříve jsem se celý den nutila na tebe nemyslet... Obojí je těžké, ale nikoliv nemožné... Vůbec tě nemiluju, ale někdy šíleně... Pust', já sama -" Příliš hubená Leona se svléká příliš brzy a příliš rychle. Šero v ložnici a venku za oknem se hnědí.

ZVLÁŠTNÍ VÝBOR OSN pro ochranu životního prostředí na své 383. schůzi v Casablance projednal souhrnnou zprávu o rostoucím zamoření rozsáhlých oblastí naší planety hnědou masitovou hmotou. Poprvé pozorována v Los Angeles, rozšířila se od západu po celých USA, v jejichž průmyslových severovýchodních státech Pennsylvania, New Jersey a New York vytvořila nemizící a dosud neodstranitelnou, až desetimetrovou vrstvu hnědého zamoření. Krátce poté se objevila i v Evropě, kde vytváří houstnoucí vrstvu v ovzduší (oblačnost hnědého typu). Kritická situace nastává zejména v průmyslových aglomeracích Anglie (Liverpool-Manchester, Birmingham-Northampton, Velký Londýn), Francie (Roubaix-Lille, Paříž) a v báňskohutních oblastech Belgie a Porúří, ale dobré situace dnes již není v žádné průmyslové oblasti. Ve střední Evropě zůstávají dosud nedotčeny již jen horské oblasti nad 700 metrů nadmořské výšky.

KONCENTRACE MASITU v severočeské hnědouhelné pánvi mezi městy Most a Ústí se rychle blíží ke kritické hodnotě. Znovu vyzýváme všechny občany bydlící dosud v nižších poschodích k urychlenému dokončení transferu

do vybraných horských oblastí. Vláda a národní výbory všech stupňů zaručují každé evakuované rodině okamžitou bezplatnou přepravu, ubytování, výběr pracovních, kulturních i společenských příležitostí a všemožnou péči.

NA HORÁCH
JE ČISTÝ VZDUCH
A MÍSTO
PRO KAŽDÉHO!

"III"

Přijely jich sem tisíce, jako každý den. Lesklé řeky autobusů, aut všeho druhu i motocyklů se klikatě vylévaly z rozlehlých parkovišť před montovanými domy přesídlenců do kostnatých luk, dvojím proudem obtékaly po obou stranách celý horský úsek mezinárodní dálnice Praha - Ústí - Berlín, ale i prosakovaly z jejich jízdnic a odstavných pruhů do žluté trávy svahů - parkovalo se na každé rovince, ploše a vlnce, na níž se dalo stát aspoň třemi koly. Kdo jen trochu mohl, přijel z města sem nahoru do Krušných hor mezi evakuované, za svými dětmi, příbuznými, známými, nebo třeba i sám aspoň na hodinku... na poslední místo severních Čech - a jedno z posledních ve střední Evropě -, kde se dosud udržel čistý vzduch. Ve slunci krátkého listopadového dne pod průzračně modrým nebem plály jasně ozářené horské hřebeny jako protáhlý ostrov vynořující se z hnědého moře maskových mraků, jež se odtud v souvislé již cloně táhnou na sever až k Atlantiku a Baltu. Směrem k jihu se z nich, až po dvou stech padesáti kilometrech těže hnědé oblačné vrstvy nad celou českou kotlinou, vynořuje jako další čistý ostrov horský masív Šumavy. A pak už jen Alpy.

Tina Trnková (23) ještě jednou políbila Tomáška a něžně usadila své dítě zpět do sportovního kočárku.

"Ty už jdeš?" zeptala se jí její matka.

"Dneska musím. On... má večer přijít."

"Tino, měla bys zkusit..."

"Já vím, mami. Ahoj, Tomášku! Bud' na babičku hodný a já zítra zas přijedu."

S rukama v kapsách dlouhého tvídového pláště Tina spěchala v chladně jiskřivém jasu ke stanovišti kyvadlové přepravy zvláštních městských autobusů, jež vyjíždějí každých šest minut, a vběhla do zavírajících se již pneumatických dveří.

Pod blednoucím nebem se v sídlišti evakuovaných rozsvěcovaly první teple zlaté čtverečky vzdalujících se oken, autobus sjížděl táhlou serpentinou mezi svahy bukových lesů, jež náhle zmizely v hnědé tmě. Po průjezdu mrakem bylo pak dole v Ústí ještě chvíli vidět, ale z oblačného masitového stropu přšel na město hnědý sliz.

V našem domě číslo 2002 se teď bydlí už jen docela nahoře a Tina Trnková vešla do svého bytu ve čtvrtém patře.

"Rohan byl už zase u Bimoňové!" šklebila se na ni Rita Nedomová, kterou nikdy neomrzí odposlouchávat taje sousedních bytů přes vinnou sklenku přitisknutou jedním koncem k uchu a druhým ke zdi.

"A to v práci dělal pan šéf přede mnou fóry, jak strašně se těší na svou Pavlu..."

"Muži jsou divocí vepři," prohlásila opět jednou Rita o tom, co ji na světě nejvíce zajímá.

Vzala jsem ji sem bydlet, když mi Tibor utekl a Tomáška odvezli do hor. Nesnáším být sama a Rita vždycky někoho splaší - pracuje jako servírka, v pětačtyřiceti pořád ještě ujde, narostlá zrovna tak, jak chlapi mají nejradši, statná, silná, zkušená, třikrát rozvedená, podnikavá až příliš a umí se i prát, takže s ní člověku hrozí jen to nebezpečí, které si sám vybere. Plet' má pořád jakoby vlhkou a snědou po celém těle, opaluje se nahá na balkóně, na střeše a nejraději tam, kde se to vůbec nehodí. Následkem čehož tam pak nebývá dlouho sama a vodí mi své úlovky do kvartýru.

"Jak bylo nahoře?" ptá se Rita s vinnou sklenkou přitisknutou teď zas ke zdi bytu Rohanů.

"Čisto a krásně... Proč se tam aspoň jednou nejedeš podívat?"

"Mně se líbí tady."

"Mně teď už ne."

"Tak se dej evakuovat za Tomáškem a já ti to tady zatím pohlídam."

"To bych se pak asi vrátila do pěkného pajzlu, vid'. Ne, já tady ještě musím zůstat."

"Ty vážně pořád ještě věříš, že se ti sem podaří přitáhnout zpátky svýho mužíčka?"

"Musím to ještě aspoň zkusit. Dneska večer. Už jsem ti to říkala."

"Říkalas mi, že on si má dnes přijít pro těch svých pět obehnaných kazet. Jenže on si je přijde odnést k té své nové ženské, Tinuško!"

"Ještě nevím, co Tibor bude chtít. Ale vím, co chci a potřebuju já - a Tomášek. Tak už vypadni, Rito! Musím se ještě trochu upravit."

"Ale takhle vypadáš výborně, miláčku! Šatečky utažené vpředu i vzadu, jsou ti správně vidět holoubátka - mít já takový! - i zadek."

"Nejsem žádná děvka, i když tak třeba zrovna vypadám, Rito. Ale ty ji chceš ze mne udělat."

"Ale vždyť přece to je přesně to, co dneska večer budeš potřebovat, ne? Jak jinak ho chceš - No nic, já už letím. A kdyby ti to nevyšlo, čekám tě v Pavoukovi se správnou partou z plynárny. Už jsem ti v ní trošku zpracovala jednoho výborného kluka, on je směnovej mistr, bere víc než inženýr, denně si mění ponožky a snad prej i docela čte knížky..." V rostoucí netrpělivosti si Tina začala stahovat šaty, prádlo a svlékala se do naha.

"To ho uvítáš takhle -, " šklebila se Rita.

"Kdybych věděla, že to pomůže -"

Když Tina konečně osaměla, rychle se vykoukala a navoněla zeleným polským parfémem, Tibor měl vždycky rád tuhle

prý "vůni chlebových koření"... A teď šaty, tyhle nebo tyhle? Snad něco bílého... nebo něco hodně sexy? Ne. Proužkové červenobílé, v kterých jsem ho normálně večer čekala. A s těmi knoflíčky si pak vždycky začínal hrát. S hřebenem usedla k vysokému zrcadlu v ložnici a česala se pomalými, dlouhými tahy. Jako on mě tenkrát česával. Už by tu měl být. Do telefonu přece říkal... my si teď rok už jen telefonujeme. A denně ho vidím z okna kanceláře, jak si na nádvoří leští to černý ředitelský fáro, kterým to neštěstí začalo. Když ještě jezdil s nákladákem, byl Tomáškův i můj. Vrať se mi, prosím tě. Já udělám všechno, co budeš chtít a potřebovat, co jsi schopen si jen vymyslet - a kéž by toho bylo hodně. Tolik tě prosím...

Mladá žena v opuštěném bytě hodinu za hodinou deptána tichem vylištěného domu v městě čekajícím pohromu, a na okenních sklech se svíjejí tisíce přilétajících hnědých červů. Proč Tibor nepřišel? Třeba ho ta ženská nechce pustit. Nebo se najednou lekl, že bude muset odprošovat a pokořit se - Tibor byl vždycky velký frajer. Nebo třeba prostě jen nenašel sílu přebrodit se tou hnědou břechkou venku - Já sílu mám. Musím ji mít - Tina rázně vstala a oblékla se, nacpala do kabelky těch pět magnetofonových kazet a seběhla ztichlými schodišti. Hnědý déšť zesílil a zhoustl jak dosud nikdy, z temného nebe nepadaly už jen masitové kapky, teď se snášely a vířily těžké mokré vločky, vlákna a jakési odporné třasně.

Zcela beznadějně otírat si z tváří všecek ten hnědý rosol rukama, jejichž prsty se lepí masným slizem, a Tina se po několika krocích zastavila. Co vlastně chceš těm dvěma říct, chudinko? Prosit tu ženskou, aby ti vrátila muže a Tomáškovu tatínku? Dojímat Tibora líčením, jak jeho synkovi voní vlásy, že se už umí sám obout a že si kreslí chybějícího tatů teď už velikého jak obr? A přinést jim tam kazety, aby se Tibor pro ně už nemusel ke mně obtěžovat. Tina namáhavě mrkala splenými ochabujícími víčky, obličej svíraný těžkou maskou hnědého rosolu. Zítra bych se měla dát evakuovat za Tomáškem do hor. Vlastně jsem měla jít s Ritou do Pavouka a aspoň tuto noc nebýt sama - do Pavouka bych to ještě stihla. Ale mně už začíná být všechno jedno.

Přimhouřenýma očima se dívala na ztemnělý dům 2002 svítící už jen v nejvyšším čtvrtém patře posledními okny. Jako potápějící se loď... Na co tu vlastně ještě čekáme?

PŘI DOSAŽENÍ KRITICKÉHO MNOŽSTVÍ masitu v ovzduší klesnou jeho nasycená oblaka poměrně rychle k zemi a pokryjí ji ve formě hnědého masivního zamoření. V takto postiženém místě nutno vyhlásit nouzový stav "ZAM" - ZAMORENÍ a okamžitě provést protimasitová opatření.

1. Urychleně dokončit evakuaci obyvatel nižších pater domů pod hladinou zamoření, jakož i všech dětí do 15 let, pokud nebyla provedena již dříve.
2. Okamžitě zastavení výroby a provozu ve všech závodech a provozovnách, jež dosud vypouštějí svůj odpad do ovzduší a toků.
3. Pronikavé omezení nebo úplné odstavení veškerých zdrojů znečištění (osobních i nákladních automobilů kromě elektromobilů, topení uhlím, naftou i svítiplynem, otevřených ohňů i kouření tabáku).
4. V důsledku odstavení většiny tepelných elektráren, parních kotelen aj. bude možno nadále osvětlovat i vytápět obytné domy jen ve značně omezené míře. Dodávky elektřiny a páry se pro neevakuované obyvatelstvo v městech sníží v průměru o 80 %. Proto se těmto obyvatelům doporučuje vybrat v každém domě jeden společný byt, do něhož bude možno dodávky elektřiny a páry zajistit.

PO VYHLÁŠENÍ NOUZOVÉHO STAVU "ZAM"

**LZE TOPIT, SVÍTIT, VAŘIT, KOUPAT SE A PRÁT
UŽ JEN VE SPOLEČNÝCH BYTECH!**

"IV"

Leona Bimoňová (29), štíhlá, s drobnými ostrými nadry a hustými žlutými vlasy, strhla z lůžka prostěradlo a nacpala je do špinavého prádla. Edy Rohana má až po krk! Proč s ním vlastně vůbec... Prostě mě provokoval tou svou vznešenou blahovůlí, drzími triumfy nad mým Standou, svou uřvanou slávou, cestami po světě, zlatými medailemi, nesmyslně drahým auťákem, okázalou "láskou" k té jeho pyšné paní doktorce Pavle - až jsem už přímo psychicky potřebovala utrhnout ho, stáhnout k sobě, připoutat. Jen abych dokázala sama sobě, že bych to uměla, kdybych chtěla. Třeba jen taková malá dívčí hra... kterou jsem se Standou neměla. Žena by tohle přece měla umět - a s láskou to nemá co dělat.

Z prádelníku provoněného toaletními mýdly vyňala Leona čerstvé prostěradlo a čiperně přestlala zvalenou postel. V mém životě všechno bylo, jak má být. Čtyři roky na zdravotní škole a samé jedničky - první známost až po maturitě a hned vážná - téměř ideální manžel - hned po svatbě vlastní byt - dvě zdravé děti a oba kluci.

Láskyplně uhladila načechrané lůžkoviny dlaní. Můj Standa je správný, snaživý, pracovitý, starostlivý... On je čestný člověk a dobrý muž. Snad jen příliš žárlivý - ale to proto, že mě zná skrz naskrz. A jediný, který mě snese... neboť občas jsem možná trochu nesnesitelná. Ale když já tak strašně potřebuju žít, ŽÍT -

Ostatně moje chyby jsou roztomilé a vlastně k pomilování, ne jako těch ostatních nemožných ženských v domě. Edova Pavla má prý dva doktoráty, ale kdesi v knihovně zalezlá jak myš, pořád se stydí - asi ví proč! - a tajně nosí brejle. Nebo ta ubohá opuštěná fenka Trnková s tou svou děsnou kámoškou Ritou, co jí vodí do bytu chlapy z ulice. Nemají mě rády jen proto, že jsem nejlepsi.

A můj Standa to o mně ví a miluje mě svým všedním, ale dobrým způsobem. Když ale on je tak těžkopádný... A já tak lehkonohá...

Leona se smíchem přetancila z ložnice do kuchyně ke dřezu a spustila oba kohoutky naplno. Lásky je vydržet s někým celý život a mít s ním děti. Voda přitéká a odtéká, ale zůstává vodopád... kdo to řekl? Zkrátka jsem šťastně vdaná a teď

udělám miláčkovi dobrou večeři. Jenže ale na velké kuchtě už není čas, když celé odpoledne jsem tady s Rohanem - doma nic nemám a nákup teď už nestihnu. Takže miláčkovi uděláme špenát s volským okem a brambory. Ale totéž měl včera... Však on taky není dokonalý! A často k nevydržení!! Rázně začala nožem loupat brambory a házet je do vody. Můj nesmyslně žárlivý tyran mě vůbec nechtěl pustit do práce a až po dlouhém prosení - a mockrát jsem přitom musela i brečet! - mi dovolil jen poloviční úvazek a jen v ženském oddělení krajské nemocnice, jenom dopoledne od osmi do dvanácti v nejnudnějším oddělení, kde jediný "muž" je třiašedesátiletý primář.

"Ano, paní doktorko." "Hned to přinesu, paní doktorko!" a zbytek dne pak pořád už jen doma - to je teda fakticky ubohé pro člověka jako já, který tak strašně touží žít. A docela nesnesitelné teď, když už půl roku máme obě děti u babičky v horách na Šumavě, co mám dělat sama celý den?! Začala jsem malovat na sklo, učit se esperanto, chtěla hrát v divadelním kroužku - ale to mi trapně žárlivý Standa nedovolil. Chtěla bych malovat velká okna, překládat na mezinárodních konferencích, tančit v baletu (a třeba i v baru!), poznávat svět jako letuška nebo dělat něco v Africe a Jižní Americe... Ale to ovšem nejde, že? Leona vyňala z chladničky ledovou cihlu mraženého špenátu a vztekla s ní práskla do kastrolu.

Žít s velkým Ž. Leona osolila brambory a postavila je na sporák. Co mám dělat s tím vším, co ve mně je? Pracující matka a pečlivá manželka - víc si ani představit neumějí dnešní muži, kteří pro samou televizi, fotbal, ležení pod autákem a tu svou papírovou vědu zapomněli, co je nejkrásnější.

Nutno jim to občas připomenout. Leona škrtla zápalkou, hleděla do jejího plamínku a nepustila ji, ani když ji začala pálit do prstů. Nutno si občas pokusně ověřit svou sílu a přitažlivost - to přece potřebuje každá žena pro svou sebejistotu. Vhodila zčernalý oharek sirky do vody v dřezu a hleděla na svůj odraz v temné hladině. Vášnivě povahy prostě potřebují, aby se pořád něco dělo.

Aspoň v těch mých malých hrách... jen v nepatrných náznacích, o kterých vím, že muže vzrušují, někdy stačí jen přehodit si nohu přes nohu, jakoby neuvědomělým pohybem se dotknout ňadra a stisknout si je, povystrčit špičku jazyka, narovnat si pásek, trochu se protáhnout, vzdychnout, lizát zmrzlinu určitým způsobem - mezi mužem a ženou téměř všechno obsahuje sex a někteří muži jsou neobyčejně vnímaví. Že tohle všechno je malé a přízemní? Ale tak co vlastně velkého a vznešeného pro mě máte, páni světa a těch vašich surových her, při kterých se zabíjejí lidé? Ty mé malé aspoň nikoho nebolí, jen hřejí a oživují váš studený a nudný svět.

Stanislav Bimoň přišel domů normálně v devět, dnes však zacákaný masitem, jako by spadl do hnědé bažiny, a hned se hrnul do koupelny.

"To toho venku padá tolik moc?" podívala se Leona podávajíc manželovi zahřátý ručník.

"Každou chvíli spadne už všechno najednou," řekl Standa a hladově se pustil do večeře.

"Co říkal generální tvým ekochlebům?"

"Do Milána pojede Rohan."

Eda vyhraje vždycky. Jenže ale já vyhraju nad ním a tebe to taky naučím, miláčku. "A copak zas vymyslel ten podvodník?" zeptala se Leona. "Pocukrovanou hořčici nebo špek s marmeládou?"

"Něco na ten způsob. Obarvil ementál šunkou na růžovo a napíchal do toho rybíz. A smíchal zmrzlinu s plzeňským pivem a skopové s karamellem a zaječí s jeřábinkami."

Což je tedy značně chutnější než šedivé ekochleby. Můj Standa moc fantazie nemá... a bohužel ani humoru. "To jsou teda dryáky, to ti povím! Ale kdo mu bude trhat jeřábinky a chytat zajíce teď, když -"

"Máš úplně pravdu, Leonko, teď nás čekají úplně jiné starosti. A doba ekopotravín se nezadržitelně blíží."

Kéž bych se jí už nedožila. Standa bere příliš vážně tu svou vědu a chtěl by podle ní zařídít celý život... inženýr a kandidát věd, já jen obyčejná sestřička ze špitálu, ale o životě vím víc. Standa je dost zablokovaný a beze mne by byl ztracený. "Určitě, miláčku. A jakous měl dneska službu ve štábu?"

"Teď už jde do tuhého. Přezkoušeli jsme všechny antimasitové světlomety a vrtule."

"A jak to vlastně funguje?"

"No tak podívej. Masit vzniká aglomerací, akumulací, sedimentací a difúzí - zkrátka nahromaděním obrovských kvant odpadových hmot, jejich srůstáním a bujením. Nejlepší se mu daří ve tmě, teple, vlhku a nehybnosti. No a my právě těmi světlomety a vrtulami uděláme, světlo a pohyb vzduchu, rozumíš? Masit prozáříme, rozeženeme průvanem a tak jej zničíme."

"No to jsem teda vážně zvědavá."

"Výzkum i dosavadní praxe dokazují -"

"Já si raději počkám, jak to dopadne u nás v Ústí. Rádio už zas hlásilo o těch společných bytech a Trnková říkala v prádelně, že pro nás tady to má být ten prázdný byt po evakuovaných Durdíkových - to vážně všichni z celého patra budeme muset bydlet v jednom kvartýru?"

"Bydlet ne, spát budeme samozřejmě doma. Jenomže nám vypnou elektřinu, topení, teplou vodu... zkrátka všechny druhy energie, které se vyrábějí spalováním koksu, uhlí i nafty. Protože průmyslový kour je hlavní zdroj masitu. A z elektráren zůstanou v provozu jen vodní a atomové."

"Tak to tady budem svítit svíčkama?!"

"Svíčky budou zakázané stejně jako zápalky, cigarety a každý otevřený oheň, protože hoření produkuje odpadové spaliny, z kterých by masit znovu rostl."

"A televize samozřejmě -"

"- samozřejmě jen ve společném bytě. Jako všechny elektrospotřebiče, miláčku. Takže i tvůj fén na vlasy a můj holicí strojek."

"To teda budou večery! Doma tma, zima... a mačkat se v kvartýru Durdíkových s celou tou bandou z našeho patra."

"Budeme si na to muset zvyknout."

"To tě teda chci vidět, jak budeš u televize hačat na jednom kanapi s Rohanovou a... Rohanem a všemi. A já se strkat u jednoho sporáku se všemi těmi nemožnými ženskými. A koupat se v jedné vaně s tou štětkou Ritou!"

"Zkrátka se budeme muset nějak shodnout, miláčku."

"Ale jakpak asi, prosím tě! Vždyť v tomhle patře byli vždycky všichni proti všem - a když jsme se nemohli shodnout ve čtyřech bytech, jak to teď bude v jednom..."

Po televizi Standa ještě hodinu četl a sešli jsme se v koupelně. Přinesla jsem mu tam, jak má rád, jeho sklenici mléka až do vany.

Můj manžel je krásný, urostlý chlap, po celém těle má mléčnou pleť, čistou jako dítě, ale přitom statná ramena, mohutný hrudník, sportovně štíhlé boky a těžkoatleticky tvarovaná stehna, celý je svalnatý, tuhý, hřmotný a těžký - já zas jemná, útlá plavovláska, křehká, citlivá, nervní a tak velice živá... Vlastně nádherný pár, ne?

S rozkoší v horké vodě čeká, až mu začnu třít záda. Začátek naší milostné hry. Nejmiň třikrát týdně už devět roků... Ale mám ráda jeho prosté a jakoby základní hlady. On je i při nich stále tak čistý... Dnes ho bohatě odměním za svou odpolední zradu. A kočička dostane svou druhou miskou smetany.

Když muž odcházel do ložnice, žena si ještě vzpomněla na prádlo na balkóně. Otevřela skleněné dveře, potmě rychle sesbírala těch pár kousků ze šňůry, ale v pokoji se pak zhrozila - z vypraných ručníků a košil na ni stekly chuchvalce lepkavých hnědých medúz, měla toho na sobě najednou celé kusy - Ale na balkón nám to přece nikdy nepadalo přes tu lodžiovou střechu... Pečlivě učešaná, navoněná a tak delikátní v bílé krajkové košili stála Leona v hrůze, potřísněná rozsáhlými hnědými skvrnami, jež jako by se na ní hýbaly. Jako malomocná. A i uvnitř najednou tak špinavě a bídně...

"Pojď už!" ozval se z ložnice mužův hlas.

"Už jdu, miláčku."

Ale dnes na to budu muset sebrat všechnu sílu.

OKRESNÍ MĚSTO MOST se stalo prvním zamořeným městem v severních Čechách. Evakuace obyvatel z nižších poschodí do hor byla provedena zavčas, ještě před vyhlášením stavu ZAM a dnes v celém městě nebydlí už nikdo níže než ve čtvrtém patře. Společné byty se osvědčují. "Po šestapadesáti letech bydlení v našem domě jsem až nyní poznala, jak dobré mám sousedy," pochvaluje si důchodkyně Anna Janečková své nové přátele ve společném bytě, jemuž už nikdo neřekne jinak než "spolbyt".

"V"

Severočeský krajský národní výbor, Okresní národní výbor v Ústí a Městský národní výbor v Ústí vyhláší nouzový stav zamoření ZAM pro město Ústí a celý okres Ústí od dnešního dne 19. listopadu v 10.00 dopoledne. Ředitelé podniků, ústavů a institucí otevrou zapečetěné obálky s třemi hnědými pruhy a neprodleně splní veškeré instrukce stavu ZAM. Opakujeme: Severočeský krajský národní výbor, Okresní národní výbor v Ústí a Městský...

V noci probuzena hřmotem za okny, praskáním a mokřým svistem - jako by zvenčí po okenních sklech těžce sjíždělo nestvůrně obrovské měkké břicho - stáhla vylekaná žena aspoň rolety a ráno procitla jako vždy příliš brzo. PhDr. et ArtDr. (filozofie a divadelních věd) Pavla Rohanová (39) se ve tmě prsty dotkla ramene spícího manžela lehounce, aby ho neprobudila. Jen se ujistila, že je vedle ní.

Včera odpoledne jsem ho zklamala, když za mnou přišel do knihovny a chtěl ihned začít oslavovat to své další Miláno. Když ale Eda nezná v ničem míru! Buď pracuje, urputně a divoce, nebo se stejně tak chce bavit - on nezná žádné polotóny mezi těmito dvěma hermeticky sevřenými půlkruhy svého bytí. Přitom sní o svém kontinentálním velkoprojektu "Pavučiny", o svém Meisterwerku, k němuž se však pořád jaksi nemůže dostat... a jako by se za to mstil! Nejvíce sobě. Drásaný i drásající. Udrží poměr s Leonou Bimoňovou, který mě uráží i bolí.

Pavla poslouchala ve tmě hluboký Edův dech. Ví, že mě pořád ještě miluje. Ví to bezpečně. Letos v horké letní Florencii, v té krajíně pahorků, na nichž se bydlí až docela nahoře pod geniálním nebem... a celou cestu rozžhaveným autobusem až do Říma mi jemně tepal prstem na zápěstí.

Máme toho spolu tolik... dlouhé hodiny v dešti nad břidlicově ztemnělým Baltem a u zaražených zrcadel jihočeských rybníků, celodenní výlety autem a noci na jeho rozložených sedadlech, večery při otevřeném ohni na kraji lesa před naším kamenným domem, z jehož sklepa si nosíme tmavě diamantovou vodu z prastaré studně. A naše nejhezčí podvečerní chvíle s koňakem a cigaretou - vlastně jen kvůli nim ještě kouřím. Ale neměla bych. Pavla opatrně zakašlala a bojácně si nahmatala to místo na hrudi. Jako bych to cítila pořád víc... a tady už taky? Mám strach z rakoviny. A bojím se lékařské prohlídky, rentgenu - Buď si to jenom namlouvám a nic mi není. A jestliže je... nechci, aby mě Eda měl znetvořenou operací. To raději umřít. Já chci umřít dříve než on.

Nikdy mu to nemohu říci. On nebere vážně nic a sebe ze všeho nejméně. Nemilosrdně, až krutě ironizuje i své nejbližší... jeho způsob lásky. Můj způsob je tichý a Edovi vyhovuje. Ví to. Ale proč tedy s tou Bimoňovou?...

Pavla vstala, bosá prošla opatrně tmou za roletami staženými v celém bytě, rozsvítila si až v kuchyni a nahlédla do synova pokoje. Michal spal nepokojně, zpocen a s pootevřenými ústy, na koberci desítky rozházených kazet a do šera plála barevná světélka velké japonské stereoaparatury, jeho milovaného "kombajnu na muziku", který zas jednou opomněl před spaním vypnout. Můj syn si mění dny za noci. Bojím se, že teď není šťastný. Nic mi neříká. Už se mi přestal svěřovat. Já vím, je už dospělý... Přitom však pořád tak bezbranný jako chlapec. Ale vždyť se mi přece nemusíš zpovídat, synáčku. Jen se mnou být, aspoň chvilku denně, abys věděl, že pro tebe žiju. Pro vás oba.

Eda do mě ryje, že jsem plná zábran, překážek a přepážek, filtrů a závor, prý "čechovovsky ušlechtilá až do bezmoci" a "tak jemná, až žádná". Ale já to přece nemohu vysvětlovat. Snad ani nesmím - "Tohle je nejkrutější," píše Cesare

Pavese. "Umění žít záleží v tom, že musíme ukrývat před osobami, jež jsou nám nejdražší, radost z toho, že jsme s nimi, - jinak je ztratíme." Ale někdy mám na sebe vztek, že jsem jako zasklená.

Pavla uvařila čaj, nakrájela chléb a v koupelně na sebe popatřila pár vteřin s tubou norkového krému v ruce. Jsem nervózní. Bojím se, protože tolik potřebuji... aby mě někdo potřeboval.

Před odchodem v kuchyni zhasla, vytáhla roletu a strnula. Na světle modrém a hluboce čirém nebi, jaké jsme již dlouhé týdny neviděli, plálo listopadové slunce, vzdálené, malé a slabé, ale naplňovalo svým svitem celou horní polokouli. Avšak dno té prozářené polokoule, od obzoru k obzoru, náhle jediná oblačná hladina jakoby chvějivého hnědého moře, z něhož vyčnívají jen nejvyšší patra domů, tovární, komíny, gotická věž kostela a stožáry... Tak to byl ten noční rámus venku. Už to na nás spadlo.

Pavla otevřela okno a vystavila se paprskům, na tváři sotva jen patrným. Dej mi sílu a uzdrav mě, slunce našich dětských prázdnin, lesknoucí se na kovově teplé trávě i na stopě lyží ve žlutě skelnějícím sněhu předjaří, putující korunami bříz v hlubokém štěstí jemně zlatého podvečera, živými odlesky mramorující ponořený písek mořských pláží a laskající nahou pleť, nejlidštější hvězdo, kterou hledám v očích svého muže a syna -
A teď dolů do toho hnědého pekla. V domovních dveřích se Pavla Rohanová nadechla, rozevřela deštník, ale po několika krocích jej opět složila. Hnědá chumelenice vířila a dorážela ze všech stran.

... a Městský národní výbor v Ústí vyhláší nouzový stav zamoření ZAM pro město Ústí a celý okres Ústí ode dnešního dne v 10.00 dopoledne. Ředitelé podniků, ústavů a všech institucí otevrou zapečetěné obálky s třemi hnědými pruhy a neprodleně...

"VI"

Při pohledu z okna se nedohledně rozlité hnědé oblačné pláne táhly přímo od domovní zdi, asi metr pod oknem, až k obzoru a hřebenům Krušných hor, z jejichž sluncem ozářených svahů žluté listopadové trávy vysoko nahoře svítila bílá sídliště evakuovaných.

... takže teď vidíme horní hranu toho masitového mraku, pod jehož visícím břichem jsme tu poslední týdny žili," vysvětloval Stanislav Bimoň své ženě.

"Dole vůbec nevidím naši ulici," řekla Leona. "Ani naše auto před domem!"

"Protože pod námi víří vložky masitu až do výše devíti metrů."

"Fuj. A jak dlouho to tady bude strašit?"

"To záleží teď už jen na nás. Masit je jako divoká džungle a musí ustavičně růst. Když se nám podaří jeho růst zastavit, začne jej rychle ubývat, protože si pak svou existenci musí udržovat z vlastních zdrojů. Nemá jinou potravu, musí požírat sám sebe, rozumíš? A tohle gigantické tělo má taky gigantickou potřebu."

"Tak proč ho okamžitě nepřestaneme krmit?"

"Přestaneme. Při vyhlášení stavu ZAM dnes v deset hodin se zastaví spalování uhlí i nafty a všechny zdroje odpadových hmot. Jenže úplně je zastavit nelze. Budou muset jezdit autobusy a sanitky, bude se muset topit v nemocnicích i domech - i když už jen ve spolbytech. Ostatně je nás tu sto tisíc lidí a každý život nutně produkuje odpady. Protože jinak bychom museli přestat jíst, pít, ale i dýchat."

"Takže ta hnědá bestie poroste pořád dál."

"Ano. Ale naše vrtule a světlomety začnou masit likvidovat a teď jde o to, abychom jej stihli ničit rychleji, než on bude stačit přirůstat."

"A když to nestihneme?"

"To by bylo velice zlé. Masit by začal srůstat, houstnout, těžknout a jeho hladina stoupat. Utopil by nás a udusil. Prostě to musíme stihnout a převrátit jeho agresi růstu do degrese ubývání. Až z něj nakonec zbude tenká vrstva suchého prášku, kterým masit končí."

"Tenká vrstva, jo? Podívej, kolik toho je - celé moře miliónů a biliónů tun!"

"Přeháníš, Leonko. Masitu je tu zatím devítimetrová vrstva na několika stech čtverečních kilometrech - celá ta ohromná masa je většinou jen voda, vzduch a plyny vázané v aerosolech, gelech a mikropěnách. Pevné hmoty má v sobě masit jen zlomek procenta - to je ten suchý prášek, který z něj nakonec zbude."

"Díky bohu, že aspoň děti máme u babičky na Šumavě!" řekla Leona. Stanislav se odvrátil od okna. Šumavské hory jsou teď už jen zmenšující se ostrov v dorážejícím hnědém moři.

"Vezmi si deštník, miláčku," řekl ženě.

"Ale přece pojedeme autem - nebo si myslíš, že ho už před domem nenajdeme?"

"Od desíti hodin přece platí omezení nouzového stavu ZAM -"

"- ale teď je teprve půl osmé."

"Víš, kolik litrů masitu vyrobí výfuk naší škodovky za jednu minutu jízdy?"

"Ale vždyť jsi říkal, že ta bestie stejně ještě poroste. Přece bys mě nehnal tím hnědým hnusem... když jsem si zrovna umyla hlavu."

S rozžatými reflektory a mlhovkami Stanislav Bimoň opatrně sjížděl dolů k centru. Po vozovce a chodnících se volně převalovaly velké chuchvalce masitu jako ony bludné keře asijských pouští, stěrače se rychle mihaly po předním skle a přímo před kapotou vozu náhle vyvstala temná silueta.

"Vždyť ho přejedeš!" zaječela Leona a přitiskla si dlaně k obličeji.

Zakvilení brzd, postava před autem přetáta ve výši pasu kuželi reflektorů, ale její horní polovina pokračovala v pohybu, sunula se zvolna po plechovém krytu, rozplácla se o přední sklo a zalila boční okénka mokrým hnědým filmem.

Po této srážce s masitem jsme jeli už jen krokem.

V nejnižší položeném vnitřním městě na břehu řeky Labe hnědá chumelenice zeslábla. Objemné těžké vločky masitu po mnohatýdenním putování ve vzdušných proudech nad Evropou se tu začaly zabydlovat napevno - usadily se na střeších všech domů a z jejich tlustých pláštíků stékaly proudy světlého žlutohnědého rosolu, tuhly do tmavých krápníků a z lepkavých závějí na chodnicích vyrůstaly jim vstříc jakoby révové kmeny téže masy, plazily se vzhůru po domovních zdech, obrůstaly je svými větvemi a dychtivě se spojovaly se svislými stalaktity krápníků do souvislých již těl... jakoby jednoho gigantického organismu? To není dosud exaktně doloženo, ale obecně se má za to, že masit vykazuje jistou primitivní inteligenci nebo přinejmenším instinkt úporného srůstání a expanze.

Komplex budov krajské nemocnice se zdál obrostlý tunami mokré hnědé skloviny, zdi pokryty obludně vypouklými pohyblivými reliéfy, jež těžce kanuly po omítce i šplhaly vzhůru po okenních rámcích, spájějce se a vyměňující si živiny jakoby v jediném řízeném pohybu. Z masitových hald na plochých střeších se houpavě odtrhovaly mohutné chobotovitě trubice, svištěly prostorem mezi jednotlivými budovami, jako by po sobě chňapaly, a přímo ve vzduchu se řetězily do těžkých girland s desítkami dalších chobotů.

"No teda -, " vydechla Leona, když vystoupila z auta.

"Neboj se, miláčku. Tvoje nemocnice je nejpečlivěji chráněný objekt v celém městě. Prostě si představ, že zima přišla letos dříve a napadly spousty sněhu, který je pro změnu tentokrát hnědý."

"Já se nebojím ničeho."

"Tak se mi líbíš. A tak tě miluji. Volej mi do práce každou hodinu, tedy přesně v devět, přesně v deset, přesně v jedenáct a pak v poledne, než půjdeš domů. Jeď autobusem, a kdyby to nešlo, přijdu pro tebe."

Manželé se políbili a Stanislav se díval za Leonou, dokud nezmizela v hnědě zarostlém vchodu ženského oddělení. Já ji budu volat v 9.30, 10.30 a 11.30, takže každých třicet minut spojení - za tu dobu se jí nemůže nic stát. A během půlhodiny snad nestihne ani žádnou neplechu. Moje Leona toho stihne tolik... "Hospodyňka a zároveň Kleopatru," říká sama o sobě a je to tak - skvělá žena, matka našich dvou synů, má rádkyně a neúnavná iniciátorka, chápající přítelkyně a milénka, schopná vyvolat veškeré existující city. Žena, jakou by chtěl každý. A Leona to o sobě ví až příliš dobře.

Miluji ji, provždy jedinou, jak ona zaslouží, chce i potřebuje, ale jakmile Leona jednou něco už má, začíná do toho dloubat, píchat a vrtat, neklidná jak pára ve vysokotlakém kotli, z jehož sebemenší netěsnosti okamžitě uniká. Přetlak jejího temperamentu ji až divoce vrhá do všelijakých her, až dětinských... a až nebezpečných. Pro naše dva synáčky, pro rodinu ji nutno střežit - a nejvíc před ní samou.

Velké asfaltové parkoviště ŠCPZ skoro prázdné, málokdo se dnes odvážil vyjet autem, na nádvoří se zkusmo rozsvěcovaly první světlomety a kolem nich horečný ruch posledních příprav.

Cestou k pavilónu C musel Stanislav projít po úpatí mnohametrové pyramidy masitu, nad jejímž vrcholem se jako nad jícnem sopky chvěl mohutný gejzír řídké šedohnědé hmoty, která se současně, již zkapalněná do celých potoků, těžce řinula po úbočích sopky jako láva. Z oblačných hnědých plání, táhnoucích se až ke Krušným horám, na obzoru vyčnívala střeška pavilónu do sluneční záře, jak nejvyšší paluba potopeného parníku. U zábradlí mlčky stála sekretářka Tina Trnková a Stanislav se zachvěl. Ze stometrového betonového komínu ústřední kotelny ŠCPZ vysoko nad její hlavou dosud stoupal obvyklý černošedý kouř - avšak teď stoupal nad hnědým oblačným mořem vzhůru už jen pár metrů, po nich se prudce ohýbá do podkovovitého oblouku a jako mocná hnědnoucí řeka se valí zpátky k zemi... to je ten gejzír pyramidové sopky na nádvoří, který se však řítí dolů.

To masitový mrak, srostlý s naším továrním kouřem, jímž se celé týdny sytil, jej při svém nočním sestupu na zemi ohnul a strhl stoupající sloup dýmu s sebou dolů, odkud jej teď tisíce žilovými úponky lačně absorbuje a roste z něj do výše jako živá sopka - jako nestvůrný stalagmit.

"Pojď dolů," řekl Stanislav tiše Tině Trnkové. "Budou nás potřebovat."

"Bojím se o Tomáška." Ukázala prstem k horským hřebenům, zalitým sluncem, v němž se domy přesídlených nad hnědým mořem chvěly jako malé bílé tečky. "Nepřijde to až tam k nim nahoru?"

"Neboj se, Tino, nepřijde. Nesmí."

"Udělal dobře, že jsi poslal oba svoje kluky na Šumavu."

"Teď už nezáleží, kde kdo je." Prudce ho sevřela úzkost o syny, ale přinutil se, aby to v jeho hlase nebylo znát. "Teď záleží jenom na nadmořské výšce a tvůj Tomášek ji má dobrou. Pojď."

Do hnědého šera v prvním patře pavilónu neklidně mrkaly stropní zářivky, Stanislav se telefonicky ohlásil krizovému štábu ŠCPZ, ale nevrle obdyl unaveně chraptivým hlasem: "Vy vědátoři přijďte na řadu až úplně nakonec. Zavoláme vás a zatím nezdružujte!"

Tina stojí u okna a jako každý den vyhlíží na nádvoří u garáží svého manžela Tibora, z něhož odsud vidí jen jeho frajerské černé kožené sako. Ti dva si rok už jen telefonují. Smutný příběh - ale spíš pobuřující. Jak ten člověk mohl opustit svou ženu i dítě a právě teď - to pro mě už ani není člověk.

"Tino, prosím tě, zaříd' tady všecko, co se ještě dá, protože přesně v deset musíme zhasnout a vypnout proud," řekl jí Stanislav a odešel do své pracovny.

Celá jedna stěna úzké místnosti krytá kovovým regálem s řadami pečlivě utříděných periodik, knih a mikrofilmů až ke stropu, na kovovém stole zamítnuté vzorky ekochlebů pro milánský veletrh. Další neúspěch. A tentokrát obzvlášť bolestivý - Vývojový technolog ing. Stanislav Bimoň, CSc. (35) přistoupil ke svému regálu a přitiskl čelo k chladivým knižním hřbetům. Vypracoval jsem ty ekochleby dle svého nejlepšího vědomí i svědomí... copak to je málo? Co vlastně víc člověk může? Náhlý pocit vyčerpání a nesmírné slabosti. Nedělám nějakou zásadní chybu - celou tu řadu let? A třeba odjakživa - "První známka inteligence je zapochybovat o tištěném," šklebí se mi Rohan. Pouhý aforismus. Jenom

takový vtípek. To mám přestat věřit i předpovědi počasí a jízdním řádům? "Předpověď počasí stejně nevychází, vlaky mají vždycky zpoždění," směje se mi Leona, "a život nejde podle té tvé vědy." To ovšem není chyba vědy. Stačí se podívat z okna na to hnědé nadělení - a kolik let nás právě věda varovala před ekologickou katastrofou?

Chvilka slabosti pominula, inženýr Bimoň pohladil vyrovnané knihy, přistoupil ke kovovému stolu a vložil si do úst vzorek svého ekochleba. Nikdo přece netvrdí, že to má být exkluzivní lahůdka. Ostatně kolikpak asi lidí se den co den krmí výhradně jen exkluzivními lahůdkami? A kolik set miliónů jich dosud žije v hladu.

Stanislav jedl svůj chléb budoucnosti. Prostý pokrm dodávající veškeré potřebné živiny v racionálních proporcích. Ovšem, nedráždí rafinované patro, nevyvolává chuťové orgasmy. Ale což není už dávno načase přestat s tím nesmyslným kultem jídla přežívajícím z dávných století, kdy hlavní zábavou bylo žrádlo, chlast, nevěstky a veřejné popravy?! Ostatně je doloženo - a to vědecky -, že požívání masa zabitých zvířat působí jistou euforii, což je dědictví po pravěkých lovecích, po jejich temných lesních mýtech a krvavých rituálech... které šaman Rohan osvěžuje svou "Loveckou paštikou" z vymírajících zajíců a lesních jeřabin.

"Lidi mají moje specialitky rádi," šklebí se mi režník Rohan. Tím hůř pro lidi. Kteří se denně u televize přežívají z pouhé nudy, nechávající hladovět stamilióny svých bratří. Kteří podvádějí a opouštějí své ženy i malé děti. A kteří teď zavalují svět hnědou pohromou - proč zrovna tihle nám mají pořád diktovat a my jim věčně ustupovat?! Lidstvo se už konečně jednou musí sebrat -

Vtom zazvonil telefon, přepojený sem polekanou Tinou z krizového štábu, a ve sluchátku rozčilený hlas: "Pavilón C - kruci, proč se mi nehlásíte?!"

"Hlásil jsem se vám před chvílí, ale bylo mi řečeno -"

"Kašlu na to, co ti bylo řečeno. Jak se jmenuješ?"

"Inženýr Bimoň."

"Bimoň, Bimoň... já tě tady vůbec nemám v seznamu. No to je teďka už fuk. Tak podívej, Bimoň, vem si to tam na povel, rozumíš. Všichni do gumáků a za pět minut máte nástup na nádvoří!"

Všechny práceschopné osoby se dostaví na svá pracoviště, kde jim bude přidělena práce podle dispozic krizových štábů nouzového stavu ZAM. Veškeré školy se s okamžitou platností uzavírají na neurčito a vyzýváme učitele i studenty, aby dle možnosti urychleně nastoupili do antimasitových čet v nejbližším obvodním nebo okrskovém středisku ZAM.

"VII"

Páni, to zas bude průšvih - osm pryč a já se tady ještě válím! Vytáhlý a hubený Michal Rohan (18) urychleně vstával z postele, chvatně vytrhl ze zdi elektrickou šňůru své hudební stereoaparatury, jejíž barevné kontrolky zas jednou svítily celou noc, a vyběhl ze svého pokoje. Skleněná výplň kuchyňských dveří plála do šera bytu. Že by dnes mamina taky zapomněla zhasnout? Ale ne, tohle světlo je úplně jiné. A hotovej zázrak - Za kuchyňským oknem neuvěřitelně modré nebe a nízké ranní slunce nad hnědým mořem rozlitým až k obzoru. Takže už to spadlo! A já to zaspal a přijdu zase pozdě do farchy.

Michal na sebe naházel, co mu zrovna přišlo do ruky, a vrátil se do kuchyně pro snídani. Správně sendvič s uzeným jazykem a sardelovým máslem, k tomu dva ohromný grepy, který miluju - mamina taky, ale nikdy si nevezme, aby zbylo pro mě, když jich sežeru celou tašku denně. Moje mamina je diamantová a má mě až moc ráda. Narodil jsem se jí přesně devět měsíců po svatbě. S ústy plnými sendviče stanul vteřinu přede dveřmi rodičovské ložnice. Tati jistě spí, když včera oslavoval ty svoje další příští zlatý medaile. Kdybych ho teď vzbudil a jel s ním do farchy jeho farem - stejně bych dorazil už pozdě. Tati si to může dovolit. Ale mně je šíleně trapný zjevovat se pořád jako malej chlapeček velkého Rohana.

Mladý muž vyběhl z prázdného domu do ulic zamořeného města. Do města, který se zbláznilo - po zdech všech domů se plazí tisíce tlustých lesklých hadů toho hnědého sajraju... a tisíce a milióny hnědých polypů a chobotnic.

Normálního polypa jsem jakživ neviděl - není to snad něco v nose? - ale chobotnici předloni v létě v Jugoslávii. Šli jsme ráno po prázdné pláži a proti nám najednou chlap, mamina mě honem vlíkla pryč, abych ho neviděl, ale já si ho ovšem důkladně prohlídl - od pasu mu viselo jakoby půlmetrový přirození, ale byla to jen chobotnice, kterou zrovna vytáhl z moře a nesl si ji u břicha přehozenou přes ruku jak ručník. Mamina je stydlivá jak malá holka.

U naší autobusové zastávky ani noha, natož autobus, a ta stanice vypadá jak třímetrovej sněhulák. A všechny pouliční kandelábry, ale i dopravní značky obalené masitem, jako když čerstvě napadlé sníh v lese udělá z každého stromu takovou tu obludičku a příšerku. Jenže ten sníh tady je mokřej a hnědej.

Vzduchem lítají vločky a některý jsou velký jak ty žahavý medúzy v moři v Itálii. Když se tam jednou zvedl vítr, běželi jsme s maminou skákat na veliký vlny, ale v nich se najednou objevily ty červený deštníčky, který páli jak kopřivy, utíkal jsem mělkým mořem před maminou (ona se bojí jak malá holka) a vyhazoval ty bestie stranou, aby ji nepoštípaly.

Autobus už asi nepojede, a tak to vezmeme klusem. Z každého koše na odpadky roste hnědej keř révy, jaký jsme v Bulharsku měli hned u hotelu, a z řady popelnic vyrostl bambusovej háj, v jakým jsme s maminou lízali zmrzlinu v botanický zahradě v Suchumi - vlastně jsem už děsně zcestovalej. To protože tati mě chce pořád vzdělávat a s maminou ho pořád šíleně baví ty obrazárny a katedrály, který jsou snad ale všude dost stejné. A před každou se musí půl hodinu čekat ve vyžhaveném autobuse, než přijde domorodej průvodce, a po půlhodinový prohlídce zas v tom autobusu další půl hodinu, protože se vždycky někdo zatoulá a zdrží. Ve Vatikánu to byla hodina a čtvrt. Já bych teda stokrát radši jen tak s tlumokem a spát někde na nádraží nebo pod širákem... Jenže ale zas při těch letních cestách se s maminou nejvíce užijeme, když doma se setkáváme vlastně jen ve dveřích. Vlastně dost strašný, když člověk musí až do Vatikánu, aby si pobył hodinku s vlastní mámou, ne?

V dolním městě padá masitu trochu míň, ale o to víc ho leze po domech, už ne jenom polypi, chobotnice a hadi, ale celý ohromný pytle, bochníky, vaky, bachory, čepce... a všechny ty čtyři žaludky krávy, který jsem si ve škole tloukl do hlavy, ale hned zas zapomněl. Jako všecko. Na svůj věk jsem šíleně zapomnětlivý. I roztržítej. A pekelně nervózní. Naléhavě bych už potřeboval nějakou pořádnou ženskou.

Hlavní pošta vypadá jak vykuchanej jelen, co ho tati střelil v Polsku, po všech zdech se nadouvají ohromná hnědá játra, sleziny a střeva, mezi tím stovky tepajících srdečních svalů. A na našem náměstí hotel Bohemia, obchodák Prior, spořitelna - z každého domu je obrovský zvíře jakoby stažený z kůže, takže přímo vidět jeho cukající se svaly, plíce, ledviny... Ne. Celý náměstí je vnitřek těla jediné hnědé nestvůry, která nás spolkla. A její vnitřnosti pořád krvácejí, hnísají, kapou a vytlačují rosoly, slizy, hleny, žaludeční šťávy a sliny, aby nás teď začala trávit.

Michal přistoupil k zalité telefonní budce a zkusmo píchl prstem do kanoucího masitu. Čím je to světlejší, tím víc to teče, jak ty nedovařený vejce, který jsem v neděli ráno dělal mamíně, aby si mohla ještě pospat, a ona pak musela udělat celou snídani znovu. A čím tmavší masit, tím je zase tvrdší, a když má barvu čokolády, je už houževnatý jak guma. Začal vrážet prsty a pak pěsti do tmavohnědé boule masitu zvící grapefruitu - čokolá-dová koule pod jeho úderu začala tuhnout a odrážela je jak boxerská rukavice. Ale když pak nehtem prořízl její tenkou povrchovou blanku, vyřinulo se zevnitř husté želé, jež na vzduchu rychle usychalo, až z celé tmavé koule zbyl jen nepatrný běžový poprašek. Zajímavý. Jenže já teď musím zdrhat do fachu.

Na nádvoří ŠCPZ šíleně zmatek, a tak třeba nějak zanikne, že jsem dneska zas přicupal pozdě. Michal Rohan vyběhl udýchaně do třetího patra budovy F, ale ve všech třech kancelářích propagačního oddělení jen hnědé šero a nikde ani noha. Takže já dnes přirazil dokonce první! To tady ještě nebylo.

Tak honem všude rozsvítit a ještě lampu na svém stole, jako že už tady pilně fachčím nejmíň hodinu. Michal se opřel lokty o rozházené papíry, jak je zde včera nechal ležet, a zadumal se nad plánem svých úkolů na měsíc listopad: meruňkový jogurt "Apriovo", dětské perníčky "Míša" a jednodruhový ostružinový džem (v kterým ale těch ostružin moc nebude).

Za dva tisíce měsíčně (ke kterým vytahám ještě nejmíň jednou tolik z tatiho, ale stejně jsem pořád švorc) tu mám navrhovat propagaci výrobků ŠCPZ. Ale moje reklamy se nikomu nák nelíbí. Mně vlastně taky ne. Tak třeba na úkol "Másla a tuky" jsem vymyslel slogan "Naše výběrové máslo potěší celou rodinu" a k tomu obrázek takový ty jako šťastný rodinky, tatíček, maminka, tři dětičky, všichni kulatoučká jak pět růžovejch prasátek a těší se z toho výběrového másla. Nevzali mi to, podnik prej najel na propagaci redukce tělesný váhy, a otiskli malůvku rachiticky hubený holky, jak mává flaškou rostlinného oleje Vitanol.

Na játrovou paštiku "Autokemp" jsem vydumal celej triptych (když mě tati tak vzdělává v těch světovějch obrazárnách): 1 - Známěj obraz, jak orel vyklovává játra Prométheovi připoutanému ke skále. 2 - Orel se vzteká v kleci, až z něj lítá peří, odpoutaný Prométheus se chechtá a sám strká ty svoje játra na jeden konec transportního pásu, z jehož druhýho konce - obrázek 3 - seskakují konzervy játrové paštiky "Autokemp". Triptych mi taky nevzali a místo něj otiskli zas tu kostnatou hoku, jak mává touhle blbou konzervou.

Tak proč vlastně si mě tady vydržujou!? Ach jo. To protože můj velkej tati je tak strašně skvělej a miláček generálního. Sedím tady od prvního září, už to budou hnedle čtyři měsíce, a baví mě to pořád míň.

Původně jsem chtěl dělat filozofii, jako ji má mamina, ale hlavně proto, že se už naléhavě potřebuju dovědět něco o sobě. Ale přijímací komise filozofický fakulty to neshledala za dostatečnej důvod (a taky že jsem měl na gymplu bídnej prospěch) a nevzali mě. Tati byl tenkrát v Dánsku, jinak by mi to určitě zařídil. Když se pak z toho Dánska vrátil, bylo už pozdě, a tak mi můj neúnavně (a často až k blití) skvělej tati zařídil u generálního tuhle ulejárnu.

Já bych radši dělal někde venku mezi normálníma živejma lidma, třeba plavčíka, taxikáře, kulisáka, zvukaře, diskžokeje, protože muzice rozumím ze všeho nejvíc. A pak už ničemu. Ale už kvůli mamíně musím mít nějakou normální fachu.

No tak se jde na to. Čím začít? Meruňkové jogurt "Apriovo" mi nic neříká a jogurt nenávidím. Jednodruhovej ostružinovej džem - jak vlastně vypadají opravdický ostružiny? Ale to si teď už stejně nikdo nepamatuje. Pustím se napřed do těchhle dětskejch perníčků "Míša". Děcka já moc rád, a tak aby se jim to líbilo... Třeba obrázek medvídku, jak trhá tyhle perníčky z perníkový chaloupky a vkládá je do psaníček...

Zadumaný mladý propagátor náhle vyrušen vpádem dvou mužů v černých gumových zástěrách, jeden měl obyčejné brýle, druhý obličej za ochranným štítem z plexiskla, a hned ve dveřích se rozkřikl: "Hele ho, von si tady svítí jako někde na bále - Copak ty nevíš, že je už vyhlášený ZAM?!"

"Já... Nikdo mi nic neřekl...", bránil se Michal.

"Copak neslyšíš ty sirény!"

"To jo... Ale já myslel, že je to kvůli mlze, jako třeba když lodi na moři..."

"Co je to za blbce?" zeptal se muž se štítem svého druha.

"Pst - To je syn doktora Rohana," zašeptal mu rychle obřýlený.

"Ale na to teď sere pes, kdo je čí kluk. Okamžitě všecko zhasnout, vypnout, zavřít a šupem na nádvoří!" Na nádvoří příšernej bengál, řev sirény a megafonů, světlomety do toho pálí naplno, ohromný AM-vrtule vztekle drnčí a otáčejí se jak větrný mlejny, až rozsekaný cancoury masitu lítají vzduchem a přímo do ksichtu. Mezi tím vším se motají spousty lidí, někteří drží hrábě, ale jaksi nevědí co s nima.

A v tomhle šíleným rumrajchu ovšem můj skvělej tati si klidáčko stojí pěkně schovanej pod stříškou vrátnice a v ruce drží hrábě - můžu přísahat, že jakživ poprvé! - nenuceně a elegantně jako golfovou hůl. On přitom vypadá jako velmistr zahradnictví... jako vždycky všeho. Člověk ho fakticky musí obdivovat, i když nechce. Můj fantasticky skvělej tati je mimo jiné i fantastický šoumen.

"Co tady bloumáš?!" křikl kdosi na Michala a tvrdě mu vrazil do ruky zahradnické hrábě.

I MALÝMI PROSTŘEDKY VELKÉ DÍLO! Každý přirozeně nemůže bojovat proti masitu u AM-světlometů, vrtulí a složitých speciálních aparatur. Avšak i obyčejné hrábě mají výborný účinek. Jejich kovové hroty při každém pohybu trhají tenkou povrchovou blanku masitu, jehož nechráněný citlivý vnitřek pak již pouhým působením denního světla a vzdušného kyslíku vyschne dříve, než se stačí znovu spojovat a srůstat, a rozpadá se na nepatrné množství neškodného a již suchého běžového prášku.

HRABEJTE KLIDNÝMI, TÁHLÝMI A CO NEJDELSÍMI POHYBY.

"VIII"

Zmatek na nádvoří ustal, když členové krizového štábu (utvořeného ze zástupců vedení podniku a společenských organizací) se osobně ujali řízení boje proti masitu.

Podle operačního plánu stavu ZAM pro SČPZ rozděleno osazenstvo do šestnácti čet (hruba po třiceti lidech) a zformována četa velitelská, průzkumná, spojovací, ženijně technická, dopravní, zásobovací, zdravotnická, proviantní, čtyři čtyři AM-světlometů a rovněž čtyři AM-vrtulí. Do čela každé čtyři jmenován dříve již vyškolený předák.

Každý, kdo měl aspoň nějakou předchozí průpravu v obsluze AM-aparátů, ve spojařině, elektrotechnice, údržbě, technickém zásobování, v provozu nebo v opravách traktorů a nákladních aut, v hromadném stravování nebo v poskytování první pomoci, zařazen dle této své osobní odbornosti, až nakonec zbylo ještě dvaatřicet lidí - administrativní úředníci, archiváři, knihovnice, sekretářky, řidiči osobních aut bez další kvalifikace, redaktor závodního časopisu a pracovníci netechnických oborů, které operační plán ZAM shrnuje stručně pod heslo "Ostatní - k volné dispozici krizového štábu". Zatímco všech šestnáct čet za pár minut již v plné činnosti, postávali tito "ostatní", rozpačitě se opírajíce o fasované hrábě, až k nim - jakožto zcela posledním - přišel náčelník krizového štábu.

"Vy budete, řekněme - nádvorní četa a budete likvidovat masit hráběmi. Předáka jsme nestačili zaškolit." Náčelníkův pohled utkvěl na mohutné atletické postavě Stanislava Bimoně. "Předákem nádvorní čtyři budete třeba vy."

"Provedu!" řekl Stanislav a postavil se do pozoru.

"Rozdělte si četou na tři družstva, zacvičte je a neztrácejte už ani minutu," řekl náčelník a odspěchal do štábu.

"Zatím neumíme nikdo nic, ale společně se to snad nějak naučíme," usmál se Stanislav rozpačitě na své svěřence.

"Hrabání nebude žádný problém... zvolna, jak kdo stačí, klidnými, táhlými a co nejdelšími pohyby... jak jste to už jistě všichni viděli předvádět v televizi. Vypadá to ovšem primitivně, ale určitě to bude mít svůj účinek. Jak víte, masitu se nejlépe daří ve tmě, teple, vlhku, nehybnosti - při práci hráběmi jej budeme narušovat, obracet, větrat, sušit i chladit, takže každý váš pohyb má několikerý význam. Prosím, začněte si to zkoušet. Ale hlavně prosím ženy, aby se maximálně šetřily... To je zatím vše a děkuji vám za pozornost."

Po uhašení topeniště ústřední kotelny SČPZ se nad jejím stometrovým betonovým komínem ponenáhlu vytratil onen mohutný podkovovitý oblouk kouře, strženého v noci při pádu maskového mraku a ohnutého jím k zemi, na níž však již stačil vyprodukovat obrovskou pyramidovou "sopku", jejíž rozvlněné hnědé masy hrozily zavalit celé nádvoří i s lidmi. Proti této sopce zahájen masivní útok současně ze tří stran. Zacílené baterie AM-reflektorů mocnými kužely pronikavého světla propalovaly do kanoucích pyramidových svahů hluboké jeskyně a tunely, do nichž AM-vrtulemi vhněně proudy studeného vzduchu vyrvávaly z měkce vlahého těla sopky celé balvany a dále je tříštily do rychle svítající drti a bezmocného již běžového prachu.

Ale masit se začal bránit. Stále hbitěji přeskupoval svou hmotu z míst smrtelného ohrožení a přeléval ji do bezpečí stínu a závětrí, z nitra ničené sopky se vyřinuly rychlé hnědé potoky chvátající ke zdem budov, odkud jim spěchaly vstříc stovky čerstvě zrozených sesterských chobotů, rosol splýval s rosolem a metrákové bloky masitu klouzaly hnědými trubicemi vzhůru.

Členové světlometných a vrtulových čet se museli jak koně připrahnout ke své rozměrné a těžké AM-technice, pohotově ji otáčet a jak děla blátem přivlékat do nových palebných postavení. Mířené kužely světla trhaly ve vzduchu a sestřelovaly čiperné hnědé liány, srůstající stále výše nad nádvořím do tlustých houpavých mostů, a vzdušné víry vrtulí rozprašovaly přelétající chapadla, šlahouny a žíly do přepršek a tříští hnědé hmoty... jež však unikala stále obratněji a stále jistěji se přeskupovala do bezpečných míst.

Ve 14.00 krizový štáb konstatoval, že účinnost AM-techniky se od vyhlášení stavu ZAM snížila o dvacet procent s tendencí dalšího poklesu. Za ty první čtyři hodiny masit prokázal - ne-li inteligenci - tedy přinejmenším překvapivou učenlivost, a snad dokonce i jistou schopnost taktického manévru.

Tři družstva nádvorní čtyři rozvinuta do rojnic a lidé vjížděli hráběmi do přizemních chuchvalců hnědého rosolu, pronásledovali unikající masu, ustupovali před jejími rychle se tvořícími dunami a vlnami, dosahujícími i dvoumetrové výše, trhali povlaky masitových laloků plazících se po zdech budov a uskakovali před pružnými měkkými balvany, jež co chvíli sjížděly po stěnách a řítily se ze střech.

Předák Standa Bimoně podával velké výkony, pohotově vždy v místě největšího ohrožení, s hráběmi napřaženými jak kopí se statečně vrhal proti útočným vlnám a neúnavně je rozrážel, kosil, drtil, ryl - s postřehem výtečného basketbalisty stále v akci a oči všude: "Pozor u garáží, za pár vteřin to tam spadne!" "Schovejte se pod světlomet!" "Výborně, redaktore!" "Tino, odpočiň si chvilku, a Tibore, ty ji kryj zezadu!"

Manželé Tibor a Tina Trnkovi spolu dosud nepromluvili, zato vtípálek Eda Rohan bavil celou četou. "Jen račte blíže, madam, ať si to spolu hezky užijeme!" volal na vzdouvající se dvoumetrovou obludu a pokácel ji hráběmi. "Tak, hezky na záda, miláčku, a teď ještě roztáhni nožičky... Hodná holka, tak se mi to líbí. A teď zase já -" a rytmičnými pohyby hrábí rozjezdil ležící siluetu do světlého prášku. "K dalšímu číslu připraven!" A pustil se do dalšího kusu, tentokrát zas backhandovými údery.

"Tohle není tenis," řekl Standa tomu šprýmaři.

"To je mi ovšem upřímně líto. Zkusíme to tedy ve stylu golfu?" ušklíbl se Eda a začal šaškovat hráběmi jako golfovou pálkou, pak hokejkou a zase jako basovým smyčcem - nutno však přiznat, že jeho zásahy, ač vrtkavě se měnící, byly neobyčejně účinné, jako by každým zasahoval přímo nervová centra hnědého vlnobití.

Jablko nepadá daleko od stromu a mladý Rohan, ač oddělen od starého, střečkoval jako jeho otec... ale bez jeho efektivy. Hned se utkával s celými bloky masitu, zjevně nad své síly, a dokonce za nimi lezl po požárním žebříku - to aby imponoval Tině Trnkové - a ovšem spadl, šeredně si natloukl, ale zas už cosi vyváděl, pořád kdesi pobíhal, zkrátka blbl a nakonec zlomil násadu svých hrábí.

Odpoledne krátce po třetí hodině se zbytky proděravělé a rozervané stalagmitové sopky na nádvoří náhle rozpojily a vyřinuly se do všech stran jako vytrysklá láva, uvolněný masit se úžasně rychle regeneroval, nabaloval se a nadouval se do nových svěžích tvarů a znovu rostl, nádvořím se valily bloky rozměrné jak autobusy a jeden veliký jak vagón zaplavil celou nádvořní četu.

"Utíkejte!" volal předák Bimoň.

"Michale - kde jsi?" řval Eda Rohan, který se závčas vyšplhal na požární žebřík.

Michal se vynořil, ale otci neodpovídal, znovu se dral dovnitř hnědého těsta, až z něj konečně vytáhl omdlelou Tinu Trnkovou a naložil si ji na záda. Tibor Trnka se pár vteřin díval, pak se k němu rozběhl a oba muži odnesli Tinu do ošetřovny.

V 16.00 ohlásila siréna konec první směny nouzového stavu ZAM a unavení lidé odnášeli hrábě do skladu.

Pyramidová sopka sice již zmizela, ale obraz nádvoří nijak utěšený... Na opuštěné bojiště se stahovaly a přitékaly ze sousedních domů a ulic čerstvé hnědé posily, a tak pracně očištěná místa, pokrytá již jen běžovým prachem mrtvého masitu, znovu zarůstala úponky a šlahouny rapidně bující džungle rosolu.

Vrátný Polda Štrunc v tmavomodré uniformě přispěchal na parkoviště s hnědou knížkou PRAVIDLA STAVU ZAM (stovky výtisků přivezeny již dopoledne v otevřených bednách a rozdváhány zdarma) a postavil se před kapotu nízkého sportáku, v němž se Eda Rohan se synem již chystali k odjezdu domů.

"Stop!" řekl jim, zastavil i odjíždějícího Standu Bimoně a všem nahlas přečetl z PRAVIDEL: "Článek třicet jedna: Osobních aut lze používat jen ve zcela mimořádných případech a zásadně jen plně vytižených!"

"No a co," zahučel utahaný Eda. "Dnešní den mi připadá zcela mimořádný, až do aleluja."

"Pojedeme společně!" rozhodl Standa Bimoň a k zádi Rohanova vozu připoutal vlečným lanem svoji škodovku, aby nemusel spouštět motor, a posadil se k jejímu volant. Do předního auta pak ještě přistoupila Tina Trnková.

Tak mlčky projížděli městem, obrostlým živou hnědou sklovinou, jež se nyní volně přelévala v ohromných masách z ulice do ulice, pohybující se v tlustých vrstvách na střeších a průčelích domů jako mohutné lesklé svalstvo, trénující příští údery.

KOURENÍ TAKY? "Kouření obzvlášť," řekl našemu zpravodaji profesor Janík z pražské univerzity. "Jeden průměrný kuřák se svými dvaceti cigaretami denně vyprodukuje při dnešní situaci až osmdesát krychlových metrů plynného masitu, což je objem docela již slušného zahradního bazénu."

"IX"

Večer se obyvatelé čtvrtého patra domu č. 2002, manželé Bimoňovi, Rohanovi se synem Michalem a Tina Trnková se svou spolubydlicí Ritou Nedomovou, sešli v prázdném bytě rodiny Durdíkových, evakuované do hor, aby v něm ustavili spolbytu domu č. 2002. Sedm lidí se usadilo v Durdíkově obývacím pokoji, jak to jen šlo (Michal Rohan na koberec), a čeka-li, co se bude dít.

"Dnešním dnem jsme vstoupili do stavu ZAM, a tak s tím musíme začít," řekl rozpačitě Standa Bimoň, když se nikdo neměl ke slovu. "Tohle bylo v naší domovní schránce -," ukázal všem formulář evidenční karty spolbytu a hnědou brožurku PRAVIDLA STAVU ZAM. "Do téhle karty musíme napsat všechny členy spolbytu a určit jeho důvěrníka, který bude odpovídat za spolbyt a celý náš dům. Koho navrhuje?"

"Edu Rohana," osmělila se Tina, když nikdo nic neřikal. "Je z nás nejstarší a... nejzkušenější!"

"Právě proto ovšem nemá chuť dělat domovníka," ušklíbl se Eda.

"Tak ať to vezme Standa Bimoň," navrhla Tina po dalším tichu. "Když už s tím začal, ne?"

"Nechápu, proč by domovníkem měl být zrovna můj muž!" vyjela na ni Leona Bimoňová.

"Jiného tady už nemáme," odsekla jí Tina. Rita se zachechtala a zapálila si cigaretu.

"Třeba se někdo přihlásí dobrovolně...," navrhla Pavla Rohanová. Leč nestalo se tak.

"Tak abychom tu neseděli do půlnoci," zasáhl Eda do trapného ticha, "navrhují Standu Bimoně. Kdo je pro, ať zvedne ruku." Zdvihlo se jich pět (kromě manželů Bimoňových) a Standovi nezbylo než se ujmout funkce důvěrníka spolbytu.

"Stejně se v tom budeme střídat," řekl a začal listovat v hnědé brožurce PRAVIDEL STAVU ZAM. "Co se nás týká, je až tady, článek dvacet osm: S okamžitou platností se uzavírá přívod topné páry a teplé vody do veškerých bytů kromě společných. Prakticky provedeme tak, že každý si doma ve všech pokojích zavře všechny kohoutky na radiátorech ústředního topení a pak ještě přívod teplé vody - máte jej v koupelně za dvířky nad klozetem. Koupat se lze teď už jen tady, v koupelně našeho spolbytu. Musíme to nějak organizovat, a tak navrhuji, aby se jeden den koupaly ženy a druhý muži."

"Ale my se potřebujeme vykoupat denně!" namítl Eda. "Nebo aspoň osprchovat."

"Nouzový stav ZAM vyžaduje nezbytná omezení," řekl Standa suše.

"Byl vyhlášen stav zamoření, nikoliv zalknutí se ve špíně," přel se Eda dál.

"Já si teda den bez vany nedovedu ani představit," dala se slyšet i Leona.

"Všichni přece víme, jak špatně jsme na tom se všemi druhy energie," říká Standa naléhavě. "A když ji budeme marnotratně utrácet v koupelně, nezbude nám pak ani na světlomety, vrtule, a my se opravdu zalkneme - ale v moři masitu. Šetřit přece musíme všude a každou kalorií..." Stanislav se rozhlížel po tvářích kolem hledaje podporu - ale marně, a nenašel ji ani u své Leony.

Eda Rohan měl většinu na své straně - leč ovšem většinu mlčenlivou. "Tak to abychom lezli do vany po dvou," řekl posměšně. "Nebo nás všech sedm najednou?"

"Já si tedy myslím, že vykoupat se obden nám teď může docela stačit," vyhrkl najednou Michal Rohan a zrudl. Je mi to sice úplně fuk, ale vždycky mě naštve, když můj šíleně vtipnej tatí musí za každou cenu svou vtipnost předvádět.

"Děkuji, Michale!" řekl Standa a posílen četl dál z hnědé knížky PRAVIDEL, teď již mnohem rozhodněji: "Článek dvacet devět, elektrický proud - teď už jen tady ve spolbytu! Každý si vypne elektrické pojistky v té skřínce na chodbě. V soukromých bytech není přípustno používat jakýchkoliv elektrospotřebičů, cituji: jmenovitě elektrických sporáků, vařičů a grilů, kávovarů, ledniček a mrazniček, kuchyňských robotů, mixérů, drtičů odpadků, opékačů topinek, horských slunců, infrazářičů, televizorů, radiopřijímačů, gramo- a magnetofonů napájených ze sítě, elektrických kamínek a teplometů na přitápění, lamp stropních, stojacích, stolních i veškerých ostatních, žehliček, holicích strojků, vysoušečů vlasů, telefonů a zvonků u dveří. Článek třicet - domovní výtahy. Maximální úspornost a plné vytížení... Nejlepší bude, když výtah prostě vypnu a pustím jej ráno na cestu do práce a odpoledne pak z práce. A my všichni budeme jezdit vždycky najednou v téže kabině nahoru i dolů."

"Na cestu dolů snad ani nebude výtah nutnej," ozval se Michal Rohan. "Těch pár schodů přece můžeme klid'ánko seběhnout pěšky."

"Výborně, Michale!" pochválil ho Standa.

"Ale to je přece nesmysl!" vyprskl Eda smíchem.

"Nevím proč!" vzepřel se Michal znovu otci. "Když se všichni usneseme..."

"Když se všichni usneseme, bude ten nesmysl ještě větší," vysmíval se otec svému horlivému synovi. "Aby výtah mohl vyjet nahoru, musí napřed sjet dolů. Tudíž před námi vyvstává problém, kdo bude výtah denně dopravovat do přízemí." Jako vždy se Eda Rohan náramně bavil. "Nejlépe snad my všichni - jedouce jím ráno pohodlně ze svých domovů, nenilž pravda, milý synku?"

"To zas bylo jednou šíleně vtipný, tatí," hlesl zrudlý Michal.

"Vid'?" smál se na něho tatínek.

"Paní Trnková se hlásí," vmísila se Pavla do rodinné rozepře.

"Já jen... že teď má být zakázané pouštět si doma magnetofon," řekla Tina.

"To samozřejmě ne," vysvětloval jí Standa. "Pokud hraje na baterie, můžeš si jej pouštět kdekoliv. A když bys jej chtěla zapojit do sítě, tedy šňůru do zástrčky na zdi, přineseš si jej sem do spolbytu."

"Ale já žádné baterie nemám a potřebuji si hrát doma," řekla Tina nešťastně. "Protože já jinak neusnu..."

"To je teda fakt," přispěchala Rita Nedomová na pomoc kamarádce a zapálila si na to novou cigaretu. "Baterie už dávno nejsou k dostání, když se každé chystal na tenhleten ZAM. A vy přece víte, jak na tom Tina je, malýho Tomáška má na horách a Tibora pryč - je z toho šíleně nervózní. Takže by se snad páni měli ukázat jako džentlasové a povolit jí výjimku, ne?"

"Pravidla nouzového stavu ZAM žádné výjimky nepřipouštějí," řekl jí důvěrník Bimoň studeně. "Což se mimo jiné týká i kouření."

"No jo! Dostal ouřad, a tak i rozum, co?" odsekla Rita pohrdavě a vyfoukla mu cigaretový kouř do obličeje.

"Nezdá se vám, že jste dost drzá?!" zasyčela na ni Leona.

"Funkci důvěrníka spolbytu vám mohu kdykoliv předat," řekl Standa. "Ačkoliv nemohu, paní Nedomová, protože vy nejste v soupisu nájemníků a v našem domě jste tedy pouze jako host... Chcete-li jím zůstat, budete nucena nás respektovat. Určitě víte, že kouření je při stavu ZAM přísně zakázáno." Stanislav zvýšil hlas. "Žádám vás, abyste okamžitě zhasla tu cigaretu!" Polekaná Rita chvatně uposlechla a pokojem se rozhostilo nepřijemné ticho.

"Vykazovat v dnešní situaci někoho z domu by asi, bylo příliš surové, ne?" otázal se Eda všech. Ale mlčenlivá většina ovšem mlčívá. "A ty taky neměj starost, Tino," dodal tedy. "Náš Michal ti přinese svoje baterie."

"Jasně! Baterií kopec a k nim stereo hi-fi Japonce!" vykřikl Michal a hned zase zrudl.

"Článek třicet jedna," předčítal Standa dál z hnědé knížky. "Důvěrník spolbytu je osobně odpovědný za přísné dodržování těchto pravidel a bude je osobně kontrolovat. Za tímto účelem jsou mu všichni povinni umožnit přístup do svých bytů, kdykoliv to uzná za vhodné."

"Například o půlnoci?" štěkl Eda.

"Proč zrovna o půlnoci?" zeptal se ho Stanislav nechápavě.

"A proč vlastně ne?! Tuhle hnědou brožurku slátali její autoři zjevně v takovém spěchu, že se nestačili seznámit s občanským zákoníkem. Nouzový stav ZAM nesmí z našich domovů udělat kasárny... pod dohledem dozorcího desátníka. Co se mě týče, nevpustím do svého bytu nikoho bez řádného soudního příkazu - který si napřed důkladně přečtu a ověřím. Což doporučuji i ostatním..." pokusil se Eda Rohan znovu přimět i ostatní, aby se projevíli. Ostatní však mlčeli. Nesmělá Pavla a Tina z nechuti se přit, stejně jako Leonka, i když se svým horlivým Standou v leccem nesouhlasí. Michal se zas nechce zjevovat jako můj věčný stín, tedy mi raději oponuje, a Rita Nedomová se zřejmě polekala, že by ji důvěrník Bimoň skutečně mohl vyhnat z domu.

"Tohle řečnické cvičení bylo úplně zbytečné." Standa sklapl hnědou knížku PRAVIDEL. "Nemám ovšem nejmenší chuť vpadat někomu o půlnoci do bytu. Ale kdyby si někdo ilegálně topil nebo svítil, bude nutné mu to zatrhnout. Bez zvláštního soudního příkazu a ihned, třeba i o půlnoci. Žádné další připomínky ani dotazy? Takže si můžeme pustit televizi." Na obrazovce dnes jen komentátorem čtené zpravodajství z antimasitových bojišť, optimistické prognózy

narychlo sezvaných vědců, prokládané však velmi vážnými varováními, načež komentátor zakončil televizní vysílání prvního dne stavu ZAM sdělením, že z energetických důvodů bude dále vysílat už jen rozhlas. Standa vypnul televizor, zapjal radiopřijímač, z nějž zazněla ryčná dechovka, a vyzval shromážděné, aby si ze svých bytů přinesli potraviny a toaletní potřeby. "Koupat ve vaně se dnes budou ženy," rozhodl. "Ale napřed si doma zavřete topení a teplou vodu. Elektrické pojistky na chodbě vám všem vypnu sám a připomínám, že svítit si v bytech svíčkami není dovoleno, nýbrž pouze baterkami! Jedna hořící svíčka vyprodukuje za minutu deset litrů plynného masitu."

"Musím tam zanést ty baterie," zamumlal Michal Rohan, sotva se s rodiči vrátil ze spolbytu domů, vyházel součásti vysavače z velké plátěné tašky, napěchoval ji bohatou kolekcí své hudební elektrotechniky a zas už utíkal.

"Počkej přece, ještě jsi nevečeřel!" volala za ním Pavla.

"Já teď nemám hlad a třeba až ráno!" zavolal a zmizel.

"Co budeš jíst ty?" zeptala se Pavla muže.

"Cokoliv se dá připravit tady," řekl Eda.

"Já už taky nemám chuť tam jít. Ale musel ses tolik hádat?"

"Musel a budu muset. Ale teď si uděláme hezký domácí večer, ano?"

"Moc ráda. Zavřeš to topení? Honem ještě připravím kávu."

Eda zavřel kohoutky všech radiátorů ústředního topení, a když uzavíral ještě přívod teplé vody, náhle se v celém bytě rozhostila tma. "Vsadil bych se, že náš milý důvěrník vypnul proud ze všech bytů napřed v našem. Jenže já jsem zvyklý být první a docela by mi to scházelo," zamručel a šel si pro baterku.

"Takže káva už nebude!" volala Pavla ze tmy v kuchyni.

"Výborně! Otevřeme si bílé víno."

"To si dám říct. A bude z ledničky ještě hezky chladné."

"Tady teď bude chladné všechno. Ale my ne, vid'?"

"Ne. My nebudeme."

V míhavém světle baterky přivedl Eda Pavlu ke klavíru, postavil na něj láhev vína, naplnil dvě sklenky a posvítil na ně.

"Jako když ve zlatém měsíci vyzvání chladný zvon... Vzpomínáš?"

"Velice hojný fénix," usmála se a recitovala z té hry dál: "Křišťály ve žních."

"Spíše vzlykající slavík, skrčený mezi hruškami..."

"... v podzimní půlnoci," dořekla a začala tiše hrát, při hudbě se Pavla nejhrouběji otevírá, a hrála se zavřenýma očima, až ucítila, jak ji muž zezadu objímá kolem hader a tiskne se stále pevněji.

"Miláčku," zašeptala, když si ji v ložnici něžně položil a přiblížil se k ní, otevřené a horké, "už tolik dní jsi se mnou nebyl..."

"To jen protože jsem nevěděl, že mě tolik chceš - Jako já teď tebe."

Důvěrník Stanislav Bimoň rozhodl, že ložnice dvoupokojového bytu evakuovaných Durdíků bude "služebna spolbytu" a zašel si ji se svou Leonou prohlédnout - v nevelké místnosti byly jen dvě manželské postele, skříň a bílý toaletní stolek s velkým oválným zrcadlem. "Neměli bychom ty postele postavit kolmo ke zdi, aby tu bylo více místa?" zamyslel se.

"Ale proč?" zasmála se Leona. "Třeba se nám budou takhle hodit..."

"K čemu ale?"

"Abychom se na nich třeba pomazlili, hezky v teple a při světle, ne? Když doma teď bude zima a tma."

"To tedy pusť z hlavy, Leonko, tohle bude služebna. Ale ty postele tak necháme, kdyby třeba někdo onemocněl..."

"Když někdo onemocní, pošleme ho do špitálu, ten přece funguje. Uvědom si už konečně, že ty nejsi žádný posluha ani domovník, ale náčelník našeho patra. A šéf celého domu!"

"Pouze důvěrník a to jen proto, že to nikdo nechtěl vzít."

"Na tom už nezáleží, teď jsi ten hlavní. A musíš nad ostatními uplatňovat svou autoritu."

"Víš, raději bych to vedl demokraticky."

"To jsi přece už zkusil a slyšels toho Rohana, jak do tebe pořád vrtal. Co si to ten chlap dovoluje?! Ten nafoukaný šarlatán, který míchá ementál s rybízem, pivo se zmrzlinou, sbírá za to po celém světě zlaté medaile a tebe věčně odstrkuje... Tak aspoň tady a teď budeš ty ten první."

"O to mi ale vůbec nejde, já jenom -"

"Ale o to ti musí jít, miláčku, a nejen teď a tady. Určitě to dokážeš! Byls úplně báječný, když jsi sjel Rohana i tu nemožnou Ritu, a byla jsem na tebe hrdá."

"Takže se už nezlobíš, že jsem to vzal?"

"Ani trochu!" řekla líbajíc ho. "Miluju tě a budu ti pomáhat!"

Standa se vesele vydal na chodbu vypnout elektrické pojistky všech bytů (napřed Rohanova), Leona se rozjařeně posadila na bílý sametový taburet před toaletním stolem paní Durdíkové a šklebila se na sebe do oválného zrcadla. Docela hezký je tenhle náš nový pokoj, co? Začíná se mi tu líbit...

Když já si tak ráda hraju ... A tak proč ne teď třeba na první dámu domu, First Lady... Chichi! A jako choť náčelníka budu mít pod palcem i svého vrtkavého a líného milence.

Když v bytě Tiny Trnkové náhle zhaslo světlo, Rita Nedomová se sprostým klením začala ve tmě šátrat po svíčke. Jakmile ji našla a rozsvítila, připálila si od jejího plamene další cigaretu.

"Víš přece, že svíčky jsou zakázané," připomněla jí Tina. "I kouření."

"Do prdele, ty už to taky bereš tak vážně jako ten pitoměj Bimoň?"

"Nechci mít zbytečné mrzutosti, víš?"

"Čeká jich tě celá fůra, pusinko. A mě... jak si tenhle Bimoň na mě zasedl, co? Jenže ale Rituška se nikoho na světě nebojí."

"Co budeme jíst?"

"Něco, co je rychle hotový. Jestli nás tam ta koza Bimoňová vůbec pustí ke sporáku."

"Snad nás nechá aspoň umíchat si vajíčka," vzdychla Tina vkládajíc do tašky šest vajec, půl bochníku chleba a kostku másla.

"A ještě tohleto," řekla Rita a strčila do tašky litrovou láhev červeného vína.

"Na co, prosím tě?"

"Kapka vínka naladí prostředí," usklíbila se na ni Rita a sfoukla svíčku. "A tenhle náš přísnější pan důvěrník je nakonec jenom mužskej, ne? Kterému ta jeho hubená koza zahejbá."

Spolbyť začínal zvolna fungovat. V jeho společné koupelně se napřed vykoukala Leona, po ní Tina a Rita, které pak v kuchyni spěšně povečeřely míchaná vejce. Michal Rohan neměl k jídlu nic, ale domů k rodičům se mu nechtělo. Tina mu namazala dva tlusté krajíce máslem a v obývacím pokoji si pak sestřičili do rohu dvě křesla. Chlapec nadšen sestavoval pro mladou ženu elektrické hudební soustrojí, učil ji s ním zacházet a pouštěl ji tichounce hudbu podle jejích přání. U nízkého stolu před zhaslým televizorem seděli na pohovce manželé Bimoňovi, Standa si četl ve své hnědé brožurce PRAVIDEL a Leona se okázale nudila. U knihovny za nimi postávala Rita Nedomová a jako si prohlížela knížky.

Leona zívla. To tedy budou večery! Eda dnes už nepřijde... je tam s Pavlou potmě. A jeho Michal tady začíná balit Tinu Trnkovou. Asi bude po tatínkovi. A Standa si pořád jenom čte... "Kdyby tak byly aspoň karty!" řekla nahlas.

"Já pro ně skáknou," nabídla se Rita hbitě a za chvíli je přinesla, ohmatanou hru o čtyřiapadesát listech, a vedle nich postavila litrovku červeného vína. "Když už tady musíme spolu vegetovat, tak raději v dobrým a zvesela, ne?" usmála se na Standu.

"Hej, vy dva spiklenci tam, pojdte taky mezi nás!" přizvala Leona Michala a Tinu ke stolu. Ať mám taky nějaké dvořany, ne?

"Ale co budeme hrát?" zeptal se Stanislav. "Je nás pět, tak jediné žolíky," řekla Tina.

"Žolíky jsem hrála naposledy, když mi bylo devět," řekla Leona pohrdavě.

"Ale hrejte klidně ve čtyřech, já budu kibicovat," ustoupila ochotně Rita a běžela do kuchyně otevřít víno.

"Budeme hrát kanastu," rozhodla Leona královsky.

"Michale, rozdáváš!"

Čtveřice začala hrát dost neladně a ztuha, Standa příliš vážně (jako dělá všecko), Tinu to nebavilo (čímž se tajně bavila Leona) a Michal se ji dojemně snažil rozveselit, ale říz tomu dodala Rita - vyrostlá v hospodách, servírka i host od rána až do noci, zakrátko stvořila lokál i zde ve spolbytě, pouštěla náležitou hudbu a zařídila intimní osvětlení, pilně dolévala sklenky, obcházela stůl naklánějíc se k hráčům, přebornice všech karetních her, uměla každého odborně pochválit (nejvíce Standu), svými šťavnatými žerty rozesmát (kromě Leony) a láhev vína záhy dopita.

"V nejllepším je dobré přestat," navrhl Standa dívaje se na hodinky.

"Ale co doma?" říkal Michal s úpěnlivým pohledem na Tinu. "Čeká nás tam jen zima a tma..."

"Tak ještě jednou dokola?" usmála se na něho Tina.

"A ke druhé rundě patří i druhá lahvinka - můžu ji přinést?" volala Rita vesele. "Když teď jsme tady tak nějak jako jedna velká rodina..."

"My máme svou rodinu na Šumavě," šlehma ji Leona nemilostivě.

Ale Rita ji neposlouchala. "Už teda letím, ale tu lahvinku máme až kdesi dole ve špajzu, a tak bych prosila na tu chvíličku doma rozsvítit, protože nemám baterku," řekla zlehka. "Když jsem prve šla pro karty, dost jsem si v ty tmě natloukla koleno..." a vyhrnuvši si horlivě sukni ukázala Standovi koleno včetně obou statných snědých stehů.

"V soukromých bytech se teď svítit nesmí," řekla jí Leona z vysoka. "Jinak bych tady už dávno neseděla."

"Ale jen na úplně malilinkatou chvíličku...", prosila Rita Standu.

"Rozsvítit u vás opravdu nemohu, ale skočím vám pro baterku," nabídl se Standa a ochotně pro ni spěchal do služebny spolbytu.

"Aby sis při tom skoku nezlomil nohu, miláčku!" řekla mu Leona jedovatě a její pohled se přitom jiskřivě střetl s Ritiným. Ale Rita se jí drze smála do očí.

"Vy jste opravdovej džentlmen a tak strašně ke mně hodnej...", špitla pak Standovi a chvátala do Tinina bytu, kde si napřed zapálila cigaretu, jež se jí však při nedočkavě dychtivém sání po několika tazích spařila. Rita si rychle zapálila druhou a hlubokými vdechy vtahovala do sebe lačně kouř střídavě z obou cigaret.

"X"

Přímé frontální bitvy se soustředěnými masami hnědé hmoty na nádvoří SČPZ postupně přecházely do úporné partyzánské gerily na stále rozsáhlejších bojištích. S rostoucí inteligencí unikal masit z dosahu AM-světlometů a vrtulí, mrštně se přeskupoval, regeneroval a na krytých místech znovu bujel do několikametrových hald a závějů.

Městský krizový štáb rozdělil celé Ústí do devíti operačních úseků, z nichž každý přidělen jednomu průmyslovému závodu, a čtyři SČPZ s AM-technikou vyjížděly do okolních ulic. Na nádvoří stále častěji zůstávala již jen Bimoňova nádvorní četa s hráběmi.

Po několika dnech se projevila únava z nezvyklé fyzické práce, ale i skleslost nad stále vynalézavějším protivníkem,

masit šplhal z nádvoří po zdech a bylo nutno pronásledovat jej hráběmi zdvihanými oběma rukama vysoko nad hlavu - což ovšem nikdo dlouho nevydrží. Neúnavný Stanislav přivlekl ze skladu dlouhý žebřík a vystoupil po něm do výše druhého patra, odkud pak strhával vidlemi kusy masitu na zem, aby jej tam ostatní mohli pohodlně likvidovat. Sportem vytrénovaný Standa si přenášel těžký žebřík k nejhustším hnědým porostům, hned nahore, hned zas dole, mezitím rovnal lidem na hrábích ohnuté trny, prasklé násady jim obtácel náplastí a vytrvale je přesvědčoval: "Nejhorší máme už za sebou a teď zbývá jenom vydržet, už jen pár dní, až zvrátíme růst masitu do ubývání a ta bestie se bude muset začít sama požírat..."

Kdykoliv však nádvoří téměř již vyčištěno, přivalila se na něj nová hnědá záplava ze sousedství, odkud se sem masit znovu vracel, unikaje ničivé palbě AM-techniky, dvoumetrové hnědé vlny zalévaly nádvoří, dokud se sem opět nevrátily světlomety s vrtulami. Ale když pak odjely, začínalo zde všechno od začátku znovu.

Tina Trnková si odfoukla vlasy ze zpoceného čela a hněvivě se dívala na záda svého manžela. Ač je Standa záměrně oba zařadil do téhož družstva, takže byli stále blízko sebe, Tibor Trnka zarytě netečný. Kdyby se aspoň optal na našeho Tomáška... dřív jsme si o něm aspoň telefonovali. Ale Tibor zasklen nezájmem a přímo ze šichty - tak hezký se svými černými vlasy, modrými očima a oslnivě bílými zuby, ve frajerském černém koženém sáčku a džíněch cigaretového střihu - nedočkavě spěchá k té své děvce. Chlapec Michal Rohan pořád kolem mě, dojemně neobratný, ale tolik v něm horoucího zájmu... Nemohl by třeba Tibor na něho aspoň trochu žárlit?!

Edu Rohana to s hráběmi už přestalo bavit. Máchal jimi kolem sebe stále nedbaleji, ale i líněji, postával opřen o jejich násadu a nakonec se klidně posadil na hromadu nářadí.

"Není ti dost trapné sedět, když se tady dřou i ženy?" řekl mu Standa.

"Všichni se tady dřeme zbytečně." Eda otráveně přehlížel nádvoří, na němž nový hnědý příliv v několika minutách smazal polodenní úsilí třiceti lidí. "Na tohle už hrabíčky nestačí."

"Tak vymysli něco lepšího!"

"Moc rád bych."

Z řídké clony šedých oblaků chvílemi vysvítalo slabé zimní slunce, jeho paprsky se zaleskly na hnědém rosolu a začínaly propalovat jeho povrchovou blánu - ale masit se rychle vzdul do vln a přelil se do stínu. Eda vzdychl, dívaje se, jak jeho Michal vytrvale šaškuje kolem Tiny Trnkové. Puberta mého syna se jaksi protahuje. Měl už ženu? Sotva. Ale se mnou o tom nechce mluvit. Škoda. Poradil bych mu, že vdaná by pro plachého začátečníka byla asi nejlepší. Nikoliv ovšem naše Tina... ačkoliv jejímu Tiborovi by to asi vůbec nevadilo. Jenže Michal nestojí o mé rady a štve ho, už když se na něho jen dívám. Ale to já musím, synáčku. Kdyby se ti tady něco stalo, Pavla by mi to nikdy neodpustila. Eda vstal a začal znovu hrabat obrácen k synovi zády, ale chvílemi se na něho podíval kapesním zrcátkem skrytým v dlani. Když pak znovu vysvítlo slunce a jeho paprsek odražený zrcátkem ho bodl do očí, Eda na syna rázem zapomněl - fascinován natáčel zrcátko v prstech a zachycený jím paprsek slunečního světla zamířil na masitový lalok na zdi. Lesklý povrch hnědého rosolu se v zasaženém místě počal vraštit, prskat a lalok se rychle přelil do bezpečí.

"Více světla!" řekl Voltaire. Maximum světla - říkám já! Eda zahodil hrábě a utekl.

Doktor Rohan se do nádvorní čety již nevrátil. Když vysvětlil svůj návrh krizovému štábu, jmenován ihned jeho členem a pověřen okamžitou realizací - rozdrnčely se telefony a ze všech skladů SČPZ urychleně svážen obalový staniol, celofán a veškeré lesklé fólie užívané k obchodnímu balení sušenek, čokolád, limonád v prášku, tavených sýrů, žvýkací gummy, sušených polévek, a sedm vyčleněných čet, přes dvě stě lidí, začalo polepovat stěny a zdi domů stříbrnými reflexními pruhy. Nazítří hned zrána vyjely AM-reflektory a celá polepená ulice zaplála světlem mnohonásobně odraženým ze všech zdí - zděšený masit se v tom tunelu záře trhal, třepil, dřavěl a na dlažbě se svíjel v bezmocné agónii.

OSMATŘICET ULIC

vyčištěno jen v krajském městě Ústí a další stovky v dalších severočeských městech. Autor nové metody dr. E. Rohan jmenován členem městského i krajského krizového štábu, zvláštním poradcem ústředního štábu v Praze a obdržel blahopřejný dopis ministra pro ochranu životního prostředí.

Ale Rohanovy reflexní pruhy brzo přestaly fungovat. Smrtelně ohrožený masit se vzchopil k masovému protiúderu - na celých stovkách čtverečních kilometrů jeho hnědých plání rozteklých po krajině vyrašily miliardy drobných ryšavých květin, jejichž uzralé plátky jako pampeliškové chmýří nesené větrem znovu napadly města útočnými oblaky, miliardy ryšavých destiček masitu nalétaly na stříbrné staniolové pruhy na domech ale přímo i do skel AM-reflektorů, kde ihned zmrtvěly do běžového poprašku... ale reflektory ovšem přestaly svítit a ničivá zář stříbrných pruhů zadušena. Místo hrábí musely narukovat smetáky a košťata, lidé na žebřících zametali staniolové pruhy na průčelích domů a proklínající mechanici otírali skla svých světlometů i rukávy, ulicemi vířil suchý běžový prach, ale z okolní krajiny přilétaly nové mraky čerstvých ryšavých lístků a s odvahou japonských sebevražedných letců kamikaze se vrhaly do jisté smrti světlem, aby tak uchránily své hlavní tělo... které se v pohaslých ulicích začalo znovu rozlévat, kupit a zdvihat.

"Já se na to vykašlu!" vztekala se Rita Nedomová, když na ni ze stříšky autobusové stanice sjel balík mokrého hnědého rosolu a rozcákl se jí po jejím parádním vínové červeném semišovém kožíšku od ramen až po kolena.

"To chce klid," řekla unaveně Tina Trnková. Přítelkyně se sešly odpoledne po práci na hlavním ústeckém náměstí,

"aby něco podnikly", jak si přála Rita, - ale podnikat nebylo co. Průčelí všech domů zebrovitě polepena pruhy staniolu, teď již bezově poprášenými, a mezi nimi oslepla okna i výkladní skříně většiny obchodů, obou restaurací, taneční kavárny Svět, interhotelu Bohemia - všude zavřeno.

"Rudo! Ty můj miláčku sladkej -, " zvolala Rita na známého výčepního Štosla z proslulé hospody U přístavu, přitáhla si

drsného zamračeného muže za ruku a hlučně ho políbila na neholenou tvář. "Hned se k tobě letím nadlábnout!" "Tak tos měla udělat v závodní kuchyni, pusť." Ruda Štosl posměšným pohledem přejel její bujně poprsí. "Protože tebe do školní jídelny asi nepustí." "Seš ničema, ale stejně tě miluju. A kde ty teď čepuješ?" "V ocelárně. Ale jen olej do AM-vrtulí." "A náš krásnej lokál U přístavu..." "Tam se teď vyvaňuje na kupóny pro důchodce." "Tak tohle je teda absolutní konec!" prohlásila Rita a hned pak ztišila hlas. "Rudlánku, já už nemám co kouřit..." "To nemá teď nikdo." "Ale já ti za to dám, co jen budeš chtít...", šeptala statná snědá Rita muži. "Za jednu jedinou krabičku amerík -" "Jdu zatím nakoupit," řekla Tina a šla si stoupnout do fronty před potravinovou samoobsluhou. Po uzavření všech restaurací, vináren, kaváren a barů (stejně jako kin, divadel, hotelů, sportovišť) převzala veřejné stravo-vání sítí jídelen v závodech, školách a střediscích ZAM, ale v obchodech lze koupit téměř normální sortiment potravin, ovšem s výjimkou čerstvého mléka a zeleniny (prodej veškerých tabákových výrobků samozřejmě za-staven). Tina koupila chléb, chladírenská vejce, pár konzerv - v kuchyni spolbytu mě vařit nebaví - a vrátila se k přítelkyni, stojící u stanice již bez Rudolfa. "Ten zatracenej sviňák Štosl mě nechal ve štychu," stěžovala si Rita. "Ale tobě by prej dal, kdybys mu dala. Ten lotr chce teď za cigarety desetinásobnou cenu, za čtyřkorunovou krabičku Start chce čtyřicet a za krabičku amerík, co je za pětadvacet, chce vysolit rovných dvě stě padesát!" "Fakticky jsem teda ráda, že nekouřím," usmála se Tina. "Bejt já krásná mladá holka jako ty, otevřela bych si tajnou trafiku, a než skončí ZAM, kupovala bych v Ústí vilu s bazénem... No nic, ještě se uvidí. A co Tibor v práci?" "Nic." "A Michal?" "Pořád se kolem mě motá. On je to moc hodnej kluk." "Budeš k němu taky hodná?" zasmála se Rita. "Já můžu na noc někam zmizet, abych vám nezavazela." "Prosím tě, vždyť je to ještě dítě!" "Jako ty, Tínuško, jako ty. Ale ty bys už neměla bejt. No nic, popojedeme, ne? Tady to absolutně zvadlo a jediná zábava teď bude už jen spolbyt." Přítelkyně se zařadily do fronty na autobusy, které přijížděly v dlouhých intervalech a jely sotva krokem, protože každý za sebou táhl narychlo smontovaný neforemný vlek s aparaturou na pohlcování výfukových plynů.

Členové vyšších štábů mají nárok užívat soukromého vozidla a manželé Rohanovi si odpoledne vyjeli svým italským sportákem na Strážovický vrch nad městem. Z jejich oblíbené cesty parkovým lesem a lukami nad jezírkem však galérie hrůz - stromy až po vrcholky olepeny mokrou hnědou sklovinou, která kolem nich nakupila celé hradby. Chobotovitě trubice vysávaly zbytek vody z jezírka do svých obrovských těl. "Jako by se to z města stahovalo všechno sem...", řekla Pavla. "Do bezpečí před naší technikou." Eda začal ostře švihat březovým prutem do hnědého rosolu tlustě obtékajícího lavičku u cesty, z jizev zraněné hmoty krvácelo husté želé měnící se v běžový prach, ale celý rosolovitý povlak lavičky se náhle shrnul do vlny, jež se jako rtuť roztékla do žluté prosincové trávy. "Ta bestie je pořád chytřejší." "Podívej, Edo! Dál už nemůžeme -" V pozadí velké rovné louky strměla vysoká hradba masitu, před níž se cosi dělo - z hlavního těla se odlučovaly temně čokoládové balvany, rychle se tvarovaly do vztyčených třímetrových siluet - jakoby jakýchsi obrovských mrožů, klokanů nebo mloků vzpřímených na zadních nohou - a v celých řadách postupovaly proti sobě. Pak se srazily, tělo objalo tělo jako k tanci, čokoládové siluety se natáčely, strkaly do sebe, přetlačovaly se a porážely k zemi. "Oni si spolu hrají?" zašeptala Pavla. "Jako delfini v řeckém moři..." "To asi není hraní," řekl chraptivě. "Spíš bojový výcvik -" Dva lesklí hnědí mloci zamířili přímo k manželům. "Radši bych už šla pryč," zachvěla se. "A hezky rychle. Tahle čokoládová forma masitu je nejagresivnější." Eda chytil Pavlu za ruku a spěchal z louky zpátky k lesíku. Z větví jeho prvních stromů stekly dva bloky masitu, rychle se napřímily, ztuhly, a další třímetroví čokoládoví mloci vyrazili proti lidskému páru. "Utíkej!" křikl a běžel za ní připraven krýt ji březovým prutem. Ale tahle tmavá forma je houževnatá jak guma. "Tam - k plotu sanatoria!" Čtveřice mloků přešla z kroku do běhu, a dohonila manžele před plotem z ostnatého drátu. Eda švihl nejbližšího mloka prutem doprostřed hlavy a vzápětí sražen jeho těžkou ploutví k zemi. Bleskově se překulil na zádech, vyskočil, chopil se dvou drátů, roztáhl je a zkrvavělými rukama strčil Pavlu do otvoru mezi nimi, žena křičela hrůzou v ostnech, jež jí drásaly šaty i kůži, muž ji tlačil svým chránícím tělem před sebou a rychle za ní prolezl dovnitř. Čtyři čokoládoví mloci vešli za nimi do ostnatého drátu, na němž vykrváceli, zhroutili se a seschli.

Po prázdném dětském hřišti uprostřed sídliště capkali hustým hnědým rosolem dva stařečkové v gumových přezuvkách, povídali si a oba za sebou táhli hrábě, jež znamenaly jejich cestu dvěma stopami běžového pra-chu. Michal Rohan s hrajícím tranzistorem pod paží se poflakoval mezi domem číslo 2002 a autobusovou stanicí. Jediná chvilka dne, kdy se tady můžu potkat s maminou, až se bude vracet z práce. Doma je tma, ve spolbytě to nejde a

já bych si s ní šíleně potřeboval promluvit. Jenže si jí to ale stejně netroufám říct. Nebo dokonce tatímu - ten by mi řekl pár fórů o pubertě a hormonech a pak poradil ulevit si s nějakou zkušenou ženskou. Ale já bych nesnesl takhle mluvit o Tině.

Mamina by mě aspoň vyslechla, ale samozřejmě by pak řekla, že Tina je vdaná, že má malýho Tomáška - což je teda fakt, ale ten mi teď moc nepomůže. Mamina je fantastická, ale člověka moc nepovzbudí, ona je nejlepší, když člověku je zle. Ale mně je teď úžasně - ale zároveň tedy i dost bídně.

To s Tinou se dá povídat absolutně o všem, a možná právě proto jsem do ní tak - Proč se vlastně člověk do někoho zamiluje? Kruci, jak to, že se o tomhle pořád nic faktickyho neví?! Kdyby se tak věda konečně už jednou začala starat o takovýhle životně důležitý věci... a ne pořád jen o techniku. Která nás zrovna teď tak vyšplouchla.

Strašnej problém ovšem je, že Tine je zrovna třidvacet roků. Kdyby jí tak bylo třeba už pětatřicet, šli bysme spolu do páru, takhle je to přece v každém druhém Páralovým románu. Nebo zas kdyby jí bylo šestnáct, sedmáct... a klidně třeba i devatenáct - Ale jejich třidvacet na mejch osmnáct je prostě malér. Z hlavní ulice přijíždělo nízké auto, Michal se rozběhl vstříc rodičům, ale pak strnul - oba v rozervaných šatech a krvavé šrámy na rukou. "Proboha, co jste to -" "Tati si pro mě přijel do práce a zavezl mě na procházku do Střížovického lesa," usmála se pobledlá mamina. "Ale co vás tak strašně zřídilo..."

"Menší konflikt s čokoládovou formou masitu," povídal tati, samozřejmě jako vždycky v nejlepší náladě. "Ačkoliv tahle forma je už nová. Mohla by se jmenovat Střížovická, Mločí... nebo, dle svého objevitele, Rohanova? Ale ne, své jméno propůjčím až vynálezu proti těmhle zvláštním zvířátkům."

Oba povíдали jeden přes druhého a pomáhal jsem přitom mamině opatrně z auta. Měla na sobě krev. Tati taky, ale náramně se bavil a už se vzrušoval, co všechno vyzkouší na ty střížovické mloky... Ach jo, tenhle můj tak příšerně skvělej tati - jestli masitovej horor potrvá ještě měsíc, stane se ministrem nebo dostane Nobelovku. Nejspíš ale obojí.

Krátkí se mrazivé dny postupujícího prosince a v neosvětlených soukromých bytech se udržuje teplota kolem 2 stupňů nad nulou (to jen aby vodovodní trubky nepraskaly mrazem), ve ztemnělých domech svítí a hřeje spolbyť jako zlaté teplé srdce - jediné místo, kde si člověk může posedět v teple a při světle, dopřát si horké jídlo nebo chlazený nápoj z ledničky, vykoupat se, oholit, umýt si vlasy, přeprat prádlo, vyžehlit, poslechnout si hudbu, nebo třeba jen zaskočit si zatelefonovat či ohřát sklenici mléka.

Důvěrník Stanislav Bimoň v zamyšlení přecházel služebnou spolbytu od zdi ke zdi, vždyť tenhle 2+1 s koupelnou pro potřeby sedmi lidí vlastně úplně stačí! A možná je předobrazem příštích pospolitostí... neboť na naší zeměkouli už nikdy nebude energií nazbyt. Ani potravin. Možná se tu díky masitové katastrofě zrodilo cosi nového a nesmírně závažného...

"No bože, tak jsem si půjčila jeden talířek!" slyšel za tenkou zdi Leona a hádka tří žen doléhající z kuchyně sílila. Jen kdyby lidé v sobě našli více taktu a uznání, vzdychl si Standa. Leona si chce u nás doma tajně svítit i topit, důvěrníka prý neprijde kontrolovat nikdo - a je stále těžší vysvětlovat jí, co je to odpovědnost, morálka, řád... Ona si tady chce hrát na královnu.

"Jeden talířek, jo!" zlobí se na ni Tina v kuchyni. "Už dva velké talíře, dva malé, pánev a dva kastrolы!"

"Nanosily jsme sem už všechno naše nádobí a nemáme na čem žrát!" křičí Rita.

Moje Leona je zas už provokuje a Rita se ovšem nedá. Rita jediná ze všech mě tu rozhodně podporuje. Vždy umí pobavit, což právě teď je velmi potřebné, a dokonce mi dává najevo i své osobní sympatie... Standa se nadechl a se služební knihou spolbytu vyrazil na ledovou chodbu zkontrolovat stav elektroměrů soukromých bytů. Eda Rohan si zase v noci tajně svítil. Již podruhé.

"Musíš ho potrestat!" naléhá Leona. "Vždyť ten chlap nás teď už ani nevnímá. A má z nás jenom srandu."

"Tentokrát máš asi pravdu," řekl Standa, a když se pak po večeri všichni shromáždili v klubovně spolbytu (bývalém obývacím pokoji evakuovaných Durdíků) ke sledování televize (jež vysílá hodinu denně od 19.30 do 20.30), veřejně oznámil Rohanovo provinění.

"Dostal jsem v noci nápad o mločí formě masitu, a tak jsem si jej musel ihned napsat," odpověděl mu Eda docela vesele. "To tebe v noci nápady neobtěžují, vid? A asi ani ve dne."

"Porušení kázně nemůžeme přejít pouhým vtipkováním!" řekl důvěrník Bimoň suše. "Zvláště když se jedná již o druhý případ."

"Budu popraven nebo jenom zbičován?" smál se Eda.

"Tati, prosím tě -," začal zrudlý Michal, ale Rita měla silnější hlas:

"Co si tady děláš šoufky z našeho důvěrníka, kterej se o nás všechny tady stará, Rohane!? Tak jakýpak dlouhý křeč. Svítit se doma nesmí, ty sis dvakrát svítil - tak koukej něco začalovat a hotovo!"

"Na kolik přijde takový menší hřích?" uškíbl se na ni Eda. "Jen řekni, Rito, ty se přece v poplatcích za hříchy vyznáš, vid?"

"Edo, prosím tě," řekla Pavla nešťastně. "Promiň, miláčku. A vy všichni." Eda vyňal z kapsy tlustý svazek pětistovek nedbale spjatý vlásenkou, oddělil dvě růžové bankovky a položil je na stůl před Standu. "Řekněme dvě stě za jeden hřích, takže čtyři sta za dva dosavadní a šest set jako předplatné na tři další. Odpusťte, ale tribunály já prostě nerad."

Po televizních zprávách (nic nového, účinnost AM-techniky vytrvale klesá, masit pořád ještě narůstá) si důvěrník Bimoň předvolal svou manželku do služebny spolbytu, kde se Leona ihned posadila na sametový taburet (jediné zdejší sedátko) před své oblíbené oválné zrcadlo, takže Standovi nezbylo než opět chodit od zdi ke zdi.

"Nechtěl jsem tě zatím napomenout veřejně," řekl jí, "ale s tím nádobím v kuchyni už Tinu a Ritu neprovokuj. Copak nemáme dost vlastních talířů?"

"No jo, tvůj miláček Rita má samozřejmě vždycky pravdu, co?!"

"Je nejdisciplinovanější ze všech, kromě Pavly Rohanové. A pokaždé se mě zastane - jako zrovna před chvílí -, což tobě napadne zřídka, miláčku. A tos mi slibovala, že mi budeš pomáhat."

"Však já si už všimla, že se ti to Ritino zpocený hnědý maso nějak líbí! Nedostals na něj chuť? Už tři dny ses se mnou ani nepomazlil."

"Když přijdu večer domů, ty už dávno spíš."

"A co taky mám dělat sama v té zimě a tmě?! Tady by to bylo moc hezký... ale samozřejmě, pro tebe je to jenom služebna. Místo abys řídil a vládl, děláš fakticky jen domovníka a pořád z něčeho nic nemáme... Rohan zatím udělal kariéru přímo z nádvoří - jako vždycky a všude. A teď ti pohrdavě hodil tisíčku a bude si svítit, kdy se mu zamane."

"To tys chtěla, abych ho potrestal."

"Jenže ale to není pro něj žádný trest, když má tři čtvrtě miliónu a Ritě dává tři tisíce za kartón amerik, který normálně stál dvě stě padesát. Tos nevěděl? A že tvoje Rituška šmelí s cigaretami po celém městě a kouří jak parník?!"

"Nikdy jsem ji při tom nepřistihl."

"Ona kouří všude, jen ne před tebou. A jak smrdí tabákem! A pořád proti mně štve... Ale ty na tu děvku nedáš ovšem nikdy dopustit, co!"

"Nemám chuť se teď hádat, nýbrž pracovat," řekl Standa otvíraje služební knihu spolbytu. "Pustiš mě sednout k tomu stolu?"

"Ts!" udělala Leona pohrdavě opouštějící služebnu, v klubovně dunění Michalových tranzistorů, Edův syn tančil na koberci s bosou Tinou Trnkovou a Rita přehazovala přes lampu červený ubrus - chce to tady mít jak v baru - a v kuchyni zase Rita v hustém česnekovém smradu vyrábí na třech pánvích topinky, dělá nám tady z toho námořnickou putyku. "Přišlaš nám umejt ty naše talíře a kastroly, cos nám chtěla šlohnout?" šklebí se mi drze.

"Ts!" řekla jí Leona a v koupelně pak zjistila, že jí někdo - určitě zas ta bestie Rita! - nalil do pračky rozvařenou rtěnku, na prádle skvrny jak po vraždě a Leona si vztekla sedla na studený okraj vany. "First Lady"... ts. Jinak mi tady zbývá už jen záchod.

To všechno je Standova vina. Vysedává do noci v té své "služebně" a spisuje tam harmonogramy, kdo bude kdy prát a koupat se, kdo má mýt podlahu, okna, chodbu, schody a kdo luxovat koberec, to všechno na měsíc dopředu - stejně mu na to každý kašle. Místo aby suverénně rozhodoval a přikazoval, budil respekt a třeba i strach... v našem špitále to umí každý primář až moc dobře. Můj hodný muž! On bere všechno tak vážně. A tak horlivě! Chce být spravedlivý a zatím mě vydává napospas těm fúriím. Měla bych mu za trest nasadit parohy.

Eda teď chodí spát s Pavlou každý den už brzy večer - ale miluje se s ní taky denně? Docela klidně bych si s ním zas jednou zahřešila... Ale prosit ho o to teda nebudu! Leona vyházela rudě skvrnitě prádlo z pračky přímo do vany a hlučně na ně pustila horkou vodu naplno z kohoutku i ze sprchy, ať se ten domovník ve služebně třeba zjeví! A v sušícím se prádle čiperně vyhledala Ritinu běžovou podprsenku - jediné číslo pět mezi našimi dvojkami a trojkami a mstivě ji začala Tininou oční maskarou natírat na černo.

Rita Nedomová (45) se v poledne probudila v ložnici Tinina bytu a ze všeho napřed si zapálila cigaretu své oblíbené americké značky "Winston", ale v pokoji taková zima, že si musela natáhnout Tinin lyžařský svetr, aby jí za těch pár minut kouření neprostrydla paže. Jen v županu pak proběhla chodbou do prázdného vyhřátého spolbytu (všichni již od rána v práci) a v kuchyni začala rabovat společnou ledničku, vydatnou snídani (čtyři vejce, popsané písmenky B, umíchané se škvarky, zbytkem salámu a hustě posypané strouhaným Rohanovic rokfórem) zahájila pívem a znovu pívem bohatě zalila.

Nemohouc se pořád zbavit pocitu chladu, zapjala si elektrická kamínka, usadila se na podlahu přímo proti nim, a když se posléze zahřála, odhodila župan a nahá se převalovala po koberci vystavujíc suchému elektrickému žáru střídavě své těžké prsy, záda, rozsáhlý tmavý klín a zadní strany snědých stehů, až zbrocena potem po celém těle supěla jak při rozkoši, po níž si, konečně ukojena teplem, ještě hodinku slastně zdřímala. Ve 14 hodin, jako každé pondělí, vešla do čekárny závodního lékaře svého zaměstnavatele, n. p. Restaurace a jídelny (RaJ), a v ordinaci pak, přesvědčivě kašlajíc a dojemně lapajíc po dechu předvedla svůj osvědčený trik, který jí vynesl další týden placené pracovní neschopnosti ("těžká chronická bronchitida" - která je v průmyslově zakouřeném Ústí zcela běžná). Tak to bysme měli.

Na nádvoří ředitelství RaJ se kolegyně servírky v černých gumových zástěrách lopotily s hráběmi, barmani leštili staniolové pruhy na zdech v prachu mrtvého běžového masitu a Rita se vesele vypravila přes celé město do vzdálené přístavní čtvrti Vaňov (městské autobusy teď jezdí jen v ranní a odpolední špičce). Hlavní ulice jakžtakž vyčištěny a po dláždění co chvíli zařínčela projíždějící AM-vrtule nebo baterie zapjatých světlometů, před nimiž se masit stahoval do postranních úzkých uliček, kde se hojil, vyměňoval živiny, regeneroval a znovu bujel do rozvlněných dun a závějí čerstvé hnědé skloviny. Jen se nedej a vydrž, můj milej hnědáčku! Ještě aspoň do jara.

S prázdnou nákupní taškou Rita došla do labyrintu příkrých uliček starého Vaňova, jenž vypadal jako kambodžské město zarostlé hnědou džunglí, podchod pod železniční trať zalit lepkavým rosolem až po klenutý strop, Rita přelezla koleje a na Plavecké ulici trpělivě čekala před domem číslo 88.

"Dyť jsem ti říkal, abys mi tady nevartovala přímo před barákem!" zahučel výčepní Ruda Štosl, přicházející ze sichty v ocelárně jako vždy neoholený. Tenhle drsňák se holí sotva jednou týdně, to už s tím porostem moc nepořídí, ale kašle na to.

"Třeba si lidi budou myslet, že jsem tvoje frajerečka," řekla mu Rita roztomile a stoupala za ním po schodišti do jeho bytu.

"Prachy máš?" řekl mi, sotva za sebou zavřel dveře. "Pro tebe vždycky a všechno, Rudlánku."

"Tak zas jako včera?"

Sundal ze skříně kufr plnej cigaret a koupila jsem si za velkoodběratelskou cenu jeden kartón americké winstonek (v něm 10 krabiček po 250), vyplázla jsem mu teda 2500 (Rohanovi jsem jej sekla za rovný 3000) a ještě si jako přemii vyškemrala balíček Start, kterej ještě nedávno stál čtyři kačky - cigarety krátký a mizerný jak seno. "Tak zejtra zas touhle dobou, Rudlánku."

"A nevirtuj mi přímo před barákem!" Rita znovu přelezla železniční koleje a za dvacet minut již vcházela do kanceláře Vintra, vedoucího elektroprodeje - tenhle můj kunčafť Vintr je takový tlustý nervózní prasátko ve zlatejch brejličkách, koupil si ode mě z toho kartónu osm krabiček amerík za 2000, ale zaplatil bateriemi do baterek a jako velkoodběratelce mi dal 100 kousků po 20. Ty dvě zbylé krabičky winstonek a balíček Start teď už zůstanou pro mě.

"Ale baterie teď půjdou rychle dolů, protože jich jsou už na cestě dva vagóny z Brna," řekla Rita lehce. "A tak mi ještě musíš něco připlatit!"

"Ale já žádný hotový peníze nemám," tvrdil Vintr. Bodejť by evakal hotový, když má plnej sklad baterií.

"Tak aspoň žváro od cesty," řekla jsem a vydrápla mu z toho teď už jeho kartónu ještě jednu krabičku winstonek - celkem už teda třetí, která mi zůstane za nehty.

Rita cupala úzkou uličkou do kopce, na rozbitém chodníku překračovala plazící se hnědé choboty, zahradní branka paní Roubíčkové přelita dvoumetrovou maskovou závějí, Rita na ni vylezla a na své tašce jak na sáňkách z ní pak se smíchem sjela přímo do dveří maličkého domku. Čist'ounká důchodkyně Roubíčková vysázela 2 500 v drobných ohmataných bankovkách za všech 100 baterií - má je ode mne po 25, prodá je po 40, a tak i tahle babička bude mít hezký vánoce a to přece mají bejt svátky radosti, ne?

A teď cinkcink, pokladní uzávěrka: 2 500 od Roubíčkové - takže zpátky, co jsem měla, svůj provozní kapitálek. Tři krabičky Winston je šedesát cigaret, čtyřicet mi do zítřka stačí a třetí krabičku prodám za 300 - miloučký nadlepení k mým nemocenským dávkám. A ještě ten prémiovej balíček bídnyho sena Start... s tímhle si obzvlášť užiju.

Rita se vydala do samoobsluhy, kde si napěchovala tašku lahvemi tuzemského rumu a piva. O ostatní ať se stará Tina, když se mnou zadarmo chlastá, ne?

"Cigarety se pořád ještě neprodávají?" zeptala jsem se pak ze srandy pokladní v kase.

"Kdyby tak byly!"

"Možná bych pro vás zítra měla pár krabiček a v každé dvacet nejjemnějších amerických cigaret vedoucí světové značky Winston."

"Za kolik?"

"Pro vás jenom za tři sta."

"To je strašný... No ale já se zeptám doma muže, bez cigaret to s ním není k vydržení a už dvakrát naboural náklad'ák."

"Tak na shledanou zítra, paní pokladní!" A máme nového kunčafť. Z náměstí se Rita svezla autobusem až do sídliště, to už byla tma, a před domem zas už ten známý stín. Otík Fajt, co dělá v Dřevotvaru lakýrníka, chytřej zrovna moc není, ale statnej mládenec - a dobře udělaný mladý mužský já moc ráda -, jenže moc bumbá a kouřil by, až by brečel.

"Rituško, prosím tě moc, aspoň jedno žváro...", už zas škemrá.

"To teďka stojí moc peněz, Otíku. Kolik máš?"

"Teď zrovna nic, ale zejtra ti přinesu -"

"- zas jen tu svou prázdnou hubu, vid'. Neměl bys tolik bumbat, Otíku."

"Ale když já teď beru jen osmáct set a z toho čtyři stovky padnou na alimenty..." "Tak to si teda, hochu, moc nezakouříš."

"Ale já bez toho fakticky nemůžu bejt! Jak si aspoň párkrát neprásknu, motá se mi hlava a dnes jsem zase spad z žebříku..."

"Každej něco potřebuje, ale mě se nezeptá nikdo, co chybí mně... Samotné opuštěné ženské bez manžela i přítele..."

Ale takovýhle jemný narážky na Otíka nezabírají, tak ho ještě chvíli potrápím, až na něho dostanu opravdu chuť. Vždycky se tak ráda dívám, jak mužskej prosí... a tenhle se přitom už kroutí jak žízala. "Tak pojď nahoru, třeba ještě najdu pár vajglů."

"Rito, ty moje zlato -"

Doma jsem mu ukázala ten prémiovej balíček Start a: "Copak bys mi za něj dal, Otíku?"

"Všechno, co mám, a hned!"

"Ale ty přece nic nemáš."

"Ne, ale... Moc tě prosím...", dejchal už ztěžka a správně ztejraně.

"Něco snad přece ale máš, ne? Pocem, já ti to ukážu -"

Rita si přivedla Otíka do Tininy ložnice, ale než za sebou zavřela dveře, ovázala jejich zevní kliku žlutou sít'kou na vlasy (znamení pro Tinu: "Teď nevyrušovat!"), rozsvítila velkou baterku a postavila mladého muže proti zrcadlu.

"Teď už to vidíš, co pro mě máš?" šeptala mu. "Ještě ne? No tak se už honem svlíkej! Je tady jak v lednici a ať ještě ve spolbytu stihnu televizi." Rita otevřela láhev rumu a nalila dvě sklenky od hořčice až po okraje. "Tak si pod' ťuknout, hochu!" řekla se smíchem. "Mně na zahřátí a tobě na kuráž."

Ve spolbytu pořád těsněji a přibývá hádek i strkanic, co je čí a kdo má co umýt a uklidit - důvěrník Bimoň sice doporučil, aby obyvatelé každého bytu své věci i potraviny viditelně označili písmeny B (Bimoňovi), R (Rohanovi), T (Trnková a Nedomová) a na požádání je každému ochotně sám namaloval emailovou barvou na talíř nebo asfaltovou tužkou na utěrku, zoufale zkoušel barevně tuše i lak na nehty, odhodlán jim třeba i vyšívat monogramy na košile a ručníky - ale jak chcete malovat písmenka na zubní kartáček, na mýdlo, na lžice, vidličky a nože, a kdo má chuť jíst popsaný chléb, rohlíky, škvarky nebo jablka?

V prochládlých soukromých bytech začíná v prosinci tma již brzy odpoledne, domů se lze jen po paměti doplnit jako

slepec (v celém městě akutní nedostatek baterií všech typů) a najít tam právě jen svou ledovou postel - vyhřátý a osvětlený spolbyť praská ve švech, a kdo se jen trochu opozdí, najde v kuchyni jen kopec neumytého nádobí (s písmenky i bez nich), obsazenou ledničku, v koupelně omydlený zbyteček svého včera přineseného mýdla, prázdný obal svého prášku na praní, při víceminutovém zdržení na WC (toaletní papír vem kde vem) vám určitě někdo začne klepat na dveře, a kdo přijde do klubovny poslední, bude při televizi sedět na zemi.

Pavla Rohanová si jen tiše vzdychala, myjíc v kuchyni před večeří trpělivě cizí talíře (na jejím jemném značkovém porcelánu cizí jídla v ledničce) a v zacákané koupelně pak místo svého včera vypraného osobního prádla smutně našla jen cizí špinavé kusy.

"Vezmeš si taky?" zeptala se jí polonahá Rita berouc z etažěrku pod zrcadlem lahvičku citrónového šamponu popsanou velikým červeným B.

"Ne. Je tam přece B, a tak to patří Leoně Bimoňové."

"No právě!" ušklíbala se na ni Rita, vytila si šampon marnotratně do svých hustých tmavých vlasů, do prázdné lahvičky se s chutí vymočila a postavila ji zpátky do etažěrku.

"Pojďme už domů," prosila Pavla svého muže v klubovně.

"Nepodiváš se ani na televizi? Dnes budou vysílat můj interview o těch našich střížovických mlócích."

"Ty mi to povíš doma líp."

Manželé Rohanovi si doma rozsvítili baterku (Eda kupuje čtyřkorunové baterie od Rity po čtyřiceti korunách za kus) a navlékli si kožichy, Pavla ještě vysoké boty až po kolena z měkké italské kůže a posadila se ke klavíru, Eda jí omotal nohy těžkou vlněnou houní, otevřel láhev bílého vína (podchlazeného pouhým stáním v pokoji) a Pavla začala tiše hrát.

Už to trvá příliš dlouho. Nemám na to nervy. Mělo by se něco stát... něco dobrého. Pavla se napila vína. "Proč se ve spolbytě nemůžeme shodnout?"

"Protože v něm musíme být. Kdybychom svobodně jenom chtěli, bylo by to dokonce výborné, mít v každém patře společnou klubovnu... kam můžeme zajít, ale taky nemusíme. Kromě omezení osobní svobody je právě nucená koexistence nejnepříjemnější v moderním vězení, kde se jinak pracuje stejně osm hodin denně, je povolen sport, čtení, televize - ale hrubosti a surovosti spoluvězňů jsou asi ze všeho nejhorší. Peklo jsou ti druzí."

"Ale kdyby se všichni vězni domluvili, vycházeli spolu v dobrém a spřátelili se..."

"To by pak z kriminálu mohla být třeba jenom sportovní léčebna obezity," zasmál se Eda. "Docela bych se dal na rok zavřít, protože při tvém skvělém vaření jinak nezhubnu už asi nikdy."

"Mám starost o Michala."

"Já vůbec ne."

"Je to tvůj syn."

"Je to mladý muž a potřebuje ženu."

"Ale Tina je vdaná a má malé dítě."

"Ale nemá muže. A třeba to Tina potřebuje ještě víc než náš Michal."

"Pro tebe je všechno tak jednoduché..."

"A pro tebe zas zbytečně složité, miláčku." Eda vstal, políbil Pavlu do vlasů a odhodil kožich. "Půjdu dohlédnout na Michala a podívat se na ten Bimoňův kriminál."

"Tebe to začíná docela bavit."

"Vlastně ano. Jako všechno na světě. A proč vlastně ne?"

V klubovně již dovysílány televizní zprávy, Standa odešel pracovat do služebny a Rita otevřela svůj každodenní bar přehozením červeného ubrusu přes stojací lampu, vyráběla topinky (z chlebů a sádel popsaných i nepopsaných) a přinášela pět lahví piva najednou mezi prsty jedné ruky. "Michale, nahod' tam správnou hudbu! A začínáme dámskou volenkou!" volala tleskajíc a přivedla si Edu na parket mezi okny.

"Nezlob se na mě, Edouši, že jsem na tebe včera tak vyjela, že jsi doma svítil," šeptala mu. "Von to ten Standa myslí vlastně dobře, i když mu to moc nezapaluje."

"Ty se v mužích určitě vyznáš."

"To bys teprve koukal. A hele, nepotřebuješ zas ameriky nebo baterie?"

"Mám jich snad už dost až do konce stavu ZAM."

"Ale ten snad tak honem ještě neskončí? Mně by se po něm docela stejskalo..."

Michal tančil s Tinou, zbylá Leona se na to nevydržela dívat a přivedla si ze služebny svého Standu. "Dámská volenka!" křikla Rita vesele, chytla důvěrníka pevně kolem pasu a už se s ním roztočila na parketách.

"Ts!" udělala Leona a již bez váhání došla k Edovi, zavěsila se mu oběma pažemi kolem krku, přimkla se k němu těsně boky i stehny a tajně milenci se plavně rozkolébali.

"Tak takhle ty mrchy vždycky začínají," ukázala Tina Trnková bradou Michalovi při tanci na Leonu. "Když chtějí ženské ukrást chlapa a děcku tátu."

"Můj tati je teda někdy pěkný zvíře, ale tohle by mamíně neudělal nikdy," řekl Michal rozhodně, a když pak tanec dozněl: "Nevadilo by ti moc, kdybych se na ni teď skákl podívat domů?"

"Ale vůbec ne! A přiveď ji mezi nás."

"To bych strašně rád."

Michal se přičítal domů jak lokomotiva a v naprosté tmě bytu porazil stůl s telefonem. "Mamino, proč si tady aspoň nerozsvítíš?"

"Mně je takhle líp," řekla neviditelná Pavla.

"Mamino, pojd' si zatancovat do klubovny!"

"Víš, mně se tam teď už nechce."

"Ale jen pojd'! Pustím ti ten waltz, kterej máš tak ráda ..."

"Jsi moc hodný, Michale, ale opravdu mě raději nech tady. Třeba někdy jindy, ano? Co dělá tati?"

"Tancuje s paní Leonou. Mám mu něco vzkázat?"

"- - - Ne. Nebo ano. Ať se dobře baví."

To se mi jen zdálo, že mamina to řekla najednou nějak hoře? Ale přemlouvat ji dál by už nemělo cenu, moje skrzskrz hudební mamina prostě nerada hluk... a asi ani tu moji elektromuziku, i když mi tvrdí, že ano. Ona je nesmyslně šíleně taktí. "A nebude ti tady ani trošku smutno?"

"Teď už ne, když ses na mě přišel podívat. Tak jdi už." A ve tmě začala znovu hrát.

"Za chvíli se na tebe zas přijdu mrknout!" řekl jsem jí teda a v předsíni znovu šlápl na ten pitomý stolek s tím blbým telefonem, kterej teď stejně k ničemu není. Ale bez telefonu se dá kupodivu krásně žít... A vůbec tenhle ZAM začíná bejt výbornej.

Na podlaze úsporně osvětlené chodby matně lesklá krytina vzorovaná podélnými pruhy. Michal si vybral jeden a postupoval po něm jako provazochodec. Tohle jsem si vymyslel jako ještě úplně malej kluk a od té doby se vždycky takhle uklidňuju, když jsem příliš rozrušený. Celý hodiny jsem tady takhle prochodil, když mamina ležela ve špitále se žlučníkem. A víckrát kvůli ní, třeba když byla smutná nebo když jsem ji nějak naštal. Kvůli tatínku zatím nikdy. Párkrát kvůli Ireně, ale to vždycky jenom chvíli, a nakonec z toho stejně nic nebylo. Ani s Marcelou. Pak dost před maturitou a ještě víc, když mě nevzali na tu filozofickou fakultu. Před nástupem do ŠCPZ a před každým odevzdáním svých prvních reklam... potom už moc ne. Až teď zas. Protože ve vzduchu cítím, že v mém životě teď nastanou OBROVSKÝ VĚCI - Ale Tina mě nesmí vidět takhle blbnout, aby si nemyslela, že jsem pořád ještě malej harant. Já jí dokážu - Ona je absolutně fantastická... skoro jako moje mamina.

"Buď na našeho Michala hodná," říkal v klubovně Eda Rohan při tanci Tině Trnkové. "Je ještě tak mladý, až to někdy bolí."

"Já vím," řekla Tina tiše. "A právě proto... Nechtěla bych ho zranit. Měl by sis ho držet víc u sebe, nemyslíš? Protože já sama..."

"Já mu teď už moc nerozumím, Tinuško. Oba jste dospělí lidi a dělej, co chceš, ale rozhodně nedělej nic, co nechceš, ano? Ty přece víš, že tě mám rád. Vlastně jsem vždycky chtěl mít dceru..."

"Já pořád chci. Malou sestru pro Tomáška...", přiznala jsem se Edovi a to se už Michal vrátil. Musela jsem s ním znovu tančit... ale vlastně i sama chtěla. Každá ženská přece potřebuje, aby ji měl někdo rád. Tak moc bych teď potřebovala Tibora... Co asi dělá dnes večer můj manžel? Líp na to nemyslet. Jsem sama - Tina Trnková se v tanci poddávala rozechvělým Michalovým rukám. Drží mě jak nějakou drahocennou vázu. Michal je opravdu ještě kluk.

"Seš tak smutná, protože se ti stýská po tvém Tomassinovi, vid'?" Michal si pro mého Tomáška vymyslel tohle mazlivé jméno. Tibora by to nenapadlo nikdy. "Ale když teď už autobusy za evakuovanejma do hor nejezdí, věrně té tam tatihu fám, chceš?"

"Za můj malý Tomassinem..."

"Hned zejtra, jo? A šlohu tatihu štábní průkazku, kdyby nás cestou někdo stavěl. Tak zejtra rovnou z farchy, jo? Já to už s tatím nějak skoulím."

"Jsi tak hodný, Michale."

"Spíš asi pitomý, ale zas rád, že mi to říkáš takhle."

Za Michalovými zády tančila Leona s Edou a náhle se mu prudce přisála pod ucho. Tina se zamračila. To o téhle ničemné ženské se Michal nesmí dovědět nikdy. On svému tatínku tak věří.

"Tak už dost těchhle ucajdanejch ploužáků, Michale!" povykovala Rita. "Nahod' nám tam něco vostrýho a nejraději docela pekelnýho!"

"Vykašli se na ni!" řekla jsem Michalovi. Rita by nejraději čardáš, aby mohla tančit polonahá na stole před Standou a Leoně na vztek. S Tiborem jsme chodili tancovat skoro každý den... tenkrát dávno. A pak ještě i po svatbě. Ale když pak přišel Tomášek, už to nešlo. A potom se to už nikdy nevrátilo.

"Zas už smutniš," řekl mi Michal a skoro prosil: "Nesmut', Tino -"

"Jsem jen unavená a půjdu spát. Dobrou noc."

"Počkej, já jsem ti něco přinesl -" Michal mě dohnal na chodbě s ohromnou plátěnou kabelou od vysavače. "Když tě každou noc za zdí slyším, Tino, jak si doma přehráváš pořád dokola jenom těch svých pět kazet...", říkal mi rozpačitě. "Jsou teda dobrý, to jo, já je znám už nazpaměť, ale sestavil jsem pro tebe takovou jako malou kolekci výborný noční hudby..."

"Tak pojd' dál"

V mé ložnici začal kramařit v té kabele a čiperně mi sestavil celý sloup z těch přijímačů, tunerů a předzesilovačů (nebo jak se ty plechové bedýnky jmenují), začalo to hrát, ale i mrkat veselými červenými a zelenými světélky, Michal kolem toho lezl na kolenou po koberci, tak šťastný, že pro mě smí něco udělat... pro samotnou ženskou a mámu, co jí utekl muž.

"Ale teď opravdu nesmíš smutnit. Už ani trochu!" Stál proti mně a nemotorně mi utíral slzy.

Nemusela jsem ho políbit, ale chtěla. Měl tak horkou tvář a chvíl se po celém těle. Rychle jsem ho poslala pryč. Jeho se ani není možné bát. To spíš sebe.

Michalova noční hudba je nádherná.

Nazítí mě opravdu zavezl Edovým sportákem nahoru do Krušných hor. Cestou nás stavěli celkem šestkrát, ale Edův

hnědý průkaz vysokého štábu dělal takový dojem, že se ani nedívali na fotografii. Nahoře v domově přesídlenců jsme vzbudili senzací jakožto první soukromé auto po dlouhé řadě dnů. Maminka slzela. Tomášek byl šťastný. Michal vyvlekl z auta zas tu ohromnou plátěnou kabelu. Přivezl našemu Tomassinovi deset tabulek mléčných čokolád, půlmetrovou vánoční kolekci, sadu pastelek a sadu barevných kříd, Andersenovy pohádky nahrané na čtyřech kazetách včetně magnetofonu a třiceti baterií, kopací míč z černobílé chromové kůže, asi pět kilo grapefruitů, pytlík skleněných kuliček, dětskou soupravu "Malý chemik" a ohmataného plyšového medvídky. Byl to krásný a vlastně jakoby rodinný den... jaký jsem neměla už tak strašně dlouho. Michal má rád děti, umí si ještě hrát a náš Tomassino se do něho zamiloval. Vrátili jsme se až pozdě večer. Ve spolubytu bylo už prázdné, Michal přinesl z domova víno a dlouho jsme tančili při jeho hudbě. Když mě pak vyprovázel tmavou chodbou domů, zůstali jsme spolu stát ve tmě před dveřmi mého prázdného bytu.

Začal mi jemně hladit prstem spánky a třela jsem se tváří o jeho horkou dlaň. Nechci teď myslet na Tibora, Ale v noci zase budu muset - A jsem snad špatná, když bych teď chtěla aspoň chvilku být s někým, kdo mě má rád?...

"Miláčku můj krásnej...", Michalova ústa již blouznila.

"Pojď," řekla mu. "Ale jen na úplně malou chvilku, ano? Musíš mi to slíbit."

"Slibuju všechno, co chceš."

Tina si přivedla Michala domů, a než za sebou zavřela dveře své ložnice, náhle a zcela bezděčně ovinula zevně jejich kliku žlutou sítí na vlasy. Líbali se vstoj, pak vsedě. Rozechvělá chlapcovým až bolestným vzrušením si ho konečně položila vedle sebe, ale po chvíli se znovu posadila. Ne. Já opravdu nemohu. Slabě vzdychla, naklonila se nad ležícím, umlčela ho přitisknutými rty, rozepjala ho a jala se dlaní konejšit jeho horečnaté napětí. On je na mě tak hodný a musím ho aspoň trochu potěšit.

"XII"

VÁŽNÁ VÝSTRAHA VŠEM! Nová agresivní forma masitu, rychle postupující třímetrová tělesa připomínající lidské postavy, je krajně nebezpečná. Tento nový těžký druh obsahuje až desetinásobně vyšší procento pevné složky a rovněž jeho povrchová blána je značně pevnější. Dosavadní AM-technika bude v tomto případě neúčinná. Krizové štáby všech stupňů přijmou příslušná opatření.

POZOR!

TATO AGRESIVNÍ FORMA MASITU

JE SCHOPNÁ PŘÍMÉHO NAPADENÍ

ČLOVĚKA!

6. prosince časně zrána byly hlavní ulice města překvapivě čisté a na nádvoří SČPZ sotva pár hnědých šlahounů vysoko na zdech, všude klid a ticho... ale ve vzduchu cítil dusivé napětí jako před bouří.

Krizový štáb SČPZ vydal přísný zákaz opouštět tovární nádvoří a předáci všech šestnácti čet spěšně rozdávali osazenstvu podivné "obránné luky", narychlo zhotovené dřevěné oblouky, jejichž oba konce, jako tětiva u luku, spojoval tenký ostrý drát. Fyzicky zdatnějším mužům místo těch luků ponechány hrábě nebo přiděleny obyčejné obloukové pily.

Krátce před devátou se náhle rozječely sirény v celém městě a oba strážní SČPZ vyběhli z vrátnice uzavřít mřížovou bránu a nádvoří - ale již to nestihli. Na ulici před závodem se zdvihla lesklá, čokoládově hnědá, třímetrová vlna a udeřila do již zavírané brány silou mořského příboje, obě křídla vysokých vrat rozražena, vržena zpět i s oběma povalenými vrátníky a první dvě lidská těla zmizela pod vprůdivším přívalem.

Sirény zmlkly a v nastalém tichu výkřiky děsu - to není jenom vlna, ale celá útočící hnědá armáda - nádvořím postupoval sevřený bojový šik za šikem vysokých oblud masitu, jako vztyčení mroží, mloci nebo obrovští lachtani, klokani a tučňáci, jako stromy zapadané hnědým sněhem a jako vzpřímení medvědi nebo třímetroví obři... bez hlesu a v tísnivém tichu, jen mokré svištění mas valících se přímo proti lidem, kteří s křikem utekli do nejzazšího cípu nádvoří.

V jeho rychle vyprázdněném středu zůstaly mrtvě třet jen vysoké kovové konstrukce pojízdných AM-vrtulí a světlometů, opuštěné utíkající obsluhou, ale stát zůstaly už jen pár vteřin - první útočná řada pokácela těžké lidské stroje k zemi a další řady je převálcovaly svou drtivě mnohatunovou hmotou, zřícené vrtule se skřípavě ohýbaly o beton a z rozbitých očních prudce povalených světlometů se vysypaly skleněné střepty.

V zadním cípu nádvoří sevřeno všech pět set lidí v hlučném zmatku, na který však teď už nezbýval čas - muži s hráběmi a pilami se rychle prodrali do první řady, jež se stala čarou střetu, lidská paže, vzepřená zoufalou silou zasekla hrábě do čokoládového mloka a rozpárala ho, oblouková pila zadržela postupujícího hnědého mrože a přerázla ho na cukající se půlky, tenké ostré dráty obranných luků projížděly postupující hnědou masou, jež neznala cestu zpět a jakoby řízena centrální vůlí útočila fanaticky bez ohledu na své sebezničení, šik masitových vojnů za šikem se vrhal celými těly proti kovovým hrotům a ostrým, jež je řezaly, trhaly a krájely na svíjející se chuchvalce, kusy a cáry, které pak už rychle vykrvácely... až tyto kupící se a vysychající rozervané mrtvolky poskytl lidem první obranný val. Ale za skosenými řadami postupovaly stále nové šiky čerstvých hnědých vojnů.

Ze své přidělené rozlehlé pracovny ve druhém patře budovy generálního ředitelství SČPZ pozoroval člen a zvláštní poradce vyšších štábů dr. E. Rohan zamřížovaným oknem hodinu za hodinou zamyšleně bitvu na nádvoří. Těch čokoládových mlků je příliš mnoho. Chtělo by to něco... velice ostrého a přitom lehkého... maximální bodořeznou plochu... Něco jako radlice pluhu? Ne, to by bylo příliš těžké. Nebo něco otáčivého, rotujícího, třeba jako cirkulárka... ale to by zas bylo málo mobilní.

Eda si vzal ze stolu vzorek čokoládového masitu zvící dětské hlavy a rýpl do něj nehtem. Tenká rýha se za několik vteřin opět zacelila. Nejvyšší forma masitu... tuhá skoro již jako guma. Zapálil si poslední cigaretu Winston (já vím, ale bez ní nic nevymyslím) z poslední již červenobílé krabičky posledního kartonu od Rity (a já myslel, že mi už vystačí do konce stavu ZAM) a znovu se zadíval z okna na nádvoří. Standa Bimoň zvedá těžké hrábě vysoko nad hlavu a vši silou trhá mloka za mlokem, že to takhle dlouho může vydržet - stejný fanatik jako tihle mloci. Já fanatiky nerad, chci věřit v rozum... který však na naší planetě bohužel pořád ještě jaksi nestačí, ale Tibor Trnka s obloukovou pilou za vynaložení daleko méně sil je vlastně efektivnější. Protože pila je lehčí.

A náš Michal si už ovšem stačil vyhrát s hráběmi i pilou a konečně se smířil s nejlehčím obranným lukem, jaký přidělen i ženám v záloze. Tak proč se s tím tenkým drátkem pořád cpe tak dopředu?! Náš malý kohoutek. Ale tyhle čokoládové obludičky jsou opravdu nebezpečné, synáčku. Už nám zabily první lidi. Na kraji stolu leželo hlášení se jmény těch dvou zabitých strážných. "Vala J. Tikovský F." Naši první padlí... a naše chyba, že jsme nedali zavřít vjezd. Ale na ulicích bychom se těžko ubránili. Tady uvnitř máme daleko lepší šanci.

Eda znovu uchopil kouli čokoládového masitu. Je to jako balón. Jako kluci jsme je holkám propalovali cigaretou. Přitiskl hořící winstonku k hnědé kůži vzorku, jež ošklivě zasyčela a vyronila něco hustého želé, které uhasilo oharek. Pak znovu, dnes snad už podvacáté, rozpáral blánu špendlíkem, čokoládová koule vykrvácela, zhroutila se dovnitř a seschla - Jako tenkrát ti naši první čtyři střížovíci mloci na ostnatém drátě plotu střížovického sanatoria!

Eda Rohan rychle oběhl stůl, zvedl červený štábní telefon a za necelou půlhodinku již nasedal na nádvoří do armádního tanku. "Michale, nechceš se trochu projet městem!" Ale syn jen mávl drátovým lukem a přeřl v pase dalšího mloka.

Tank projel liduprázdnými ulicemi, v nichž se šikovaly celé hnědé pluky, a Eda požádal velitele, aby napřed zajel k obvodnímu středisku ZAM, kde je nasazena Pavla se svými knihovníky a lidmi z dalších nevýrobních institucí. Bylo to v budově hlavní pošty, na jejímž nádvoří situace stejná jako na nádvoří ŠCPZ. "Pavlo, pojeď se mnou!" křikl jsem z tankové věže.

Ale má žena rovněž odmítla opustit teď svoje lidi. Po jednání v městském krizovém štábu se rozezněly červené telefony a dálkopisy začaly ťukat na všechny strany, z Ústí vyrazila tanková kolona do kovozávodů v nedalekém městě Povrly, kde ve všech provozech ihned zahájena výroba ostnatého drátu a v modelárně začal horečně zkoušet štáb expertů.

Krátce po půlnoci zhotoveny první čtyři varianty "Rohanova útočného plotu", jež převzala armáda k okamžité bojové prověrce v terénu, a na dalších modelech pracováno usilovně až do časných ranních hodin, aby denní směna mohla zahájit sériovou výrobu. Ke snídani (ale to bylo už poledne) přinesl operační důstojník Edovi blahopřejný telegram předsedy české vlády, ale dost pak užasl, byv požádán o odeslání podivně šifrovaného vzkazu jakési Ritě Nedomové: "IHNEK KARTON WINSTON 4000 ROHAN."

Ulice celého města zaplaveny miliónovou hnědou armádou, jež se sem stáhla z okolní krajiny, volně dorostlá na nechráněných polích, lukách, v lesích a čerstvě dosycená vodou z rybníků, jezer a řek. Při leteckém průzkumu vidět areály ŠCPZ, dalších závodů, krajské nemocnice, hlavní pošty a některých vybraných objektů jako nepatrné ostrůvky v dorážejícím kalné čokoládovém moři, jako obležené pevnosti, z kterých teď již nemožno vyjít ani na metr - hned za branou čeká jistá smrt, již se může ubránit jen armádní autokolona chráněná obrněnými transportéry a tanky.

V těchto frontových podmínkách reorganizováno osazenstvo ŠCPZ do deseti bojových čet mužů (střídajících čtyři hodiny boje nebo stráž se čtyřmi hodinami odpočinku) a šesti pomocných ženských čet (rovněž v nepřetržitém střídání osmi hodin nasazení v pomocných službách, kuchyni a ošetrovně s osmi hodinami volna).

Po zuřivém ranním náporu začaly masitové nestvůry útočit pravidelněji i taktičtěji ve větších rozestupech - teď již nestačilo jen čekat s napřaženou zbraní, na kterou samy nabíhaly, bylo nezbytné utkávat se s každou jednotlivě. Bimoňova četa po čtyřhodinovém odpočinku nasazena do první linie znovu odpoledne od 16 do 20 hodin. Třicet mužů, chránice si navzájem boky, vyrazelo zbraněmi proti útočícím řadám - každý z nich jak dělník v jatkách, proti němuž řetězový pás nepřetržitě přiváží další a další elektricky omráčené vepře, za zadní nohy zavěšené hlavami dolů, do každého hrdla nutno vrazit ostrý nůž, kterým hned pak otevřít tělní dutinu, a na celou operaci musí stačit jen pár sekund. Jenže ale masitoví mloci nejsou ovšem omráčeni, ani pověšeni na řetěz, nýbrž číperně postupují na vlastních nohou a při sebekratší nepozornosti protivníka ho zavalí a zdrtí svou čtvrtunovou hmotou. V ošetrovně rychle přibývalo raněných.

Sportovně trénovaný Standa Bimoň neúnavně znovu a znovu napřahoval své hrábě oběma pažemi, vyčkáváje s přesností basketbalisty nejvhodnější vteřinu, v níž pak zničil celou útočící siluetu jediným trhnutím od hlavy až k rozkroku. Tibor Trnka prostě a mnohem pohodlněji vtiskoval do mločích těl svou obloukovou pilu, již pak stačilo už jen párkrát popotáhnout, kdežto Michal, vysílený už i jen nejlehčím obranným lukem, musel odstoupit do druhé řady. Krátce před koncem odpolední bojové směny se Tibor zpozdl s pilou o kratičky, ale osudný okamžik - v němž ho třímetráková obluda stačila srazit k zemi, marně se zpod ní pokoušel odplazit, dokud ji Standa nerozpáral hráběmi na kroutící se cáry. Z frontové čáry jde celá četa společně vždy napřed do suterénní umývárny, zamřížované lampy matně žhnou v útržcích páry a ze sprchových růžic prší provázky horké vody na unavené a zpocené muže, pokryté tlustou kůrou zaschlého bláta mrtvého masitu.

Michal Rohan se svlékl poslední a stydlivě si překřížil útlé paže na hubeném hrudníčku. Já rostu pořád jen do vejšky a vypadám jak kuře z ledničky. Chtěl bych mít tělo jako Standa... a závistivě pozoroval jeho mohutná ramena, hru pohyblivého, mléčně zbarveného hradního svalstva pod jemným zlatistým chmýřím, dlouhé pohlaví, bohatě tvarovaná stehna a lýtka těžkého atleta, jenž se otáčel v páře pod sprchou, jako by tančil. Dyť já nesnesu ani takhle horkou vodu! A studenou už vůbec ne. Třicetiletý Tibor Trnka má dobře rostlé i pěkně vypracované snědé tělo (z dob, kdy jezdil s nákladákem, který často i sám složil), ale začíná se mu kulatit břicho (když teď šoféroval ředitelskou limuzínu). Při pádu

na nádvoří si odřel kolena i lokty do krve, sykal bolestí a Standa ho odvedl do ošetrovny. V podzemním sále ústředního skladu obsazena již skoro všechna polní lůžka a mladé úřednice v bílých pláštích skladníků procházely mezi raněnými (většinou jen oděrky a pohmožděniny, ale už i zlomené ruce, nohy a žebra). Standa se opět marně pokoušel zavolat Leoně, pracující v krajské nemocnici - ale teď fungují již jen červené štábní telefony - a odvedl ovázaného Tibora do ubytovny.

Sto devadesát matrací přímo na betonové podlaze nízkého skladiště bez oken musí stačit pro všech pět set lidí, a na koho se zrovna nedostane, musí počkat nebo si lehnout na beton. Ženy i muži mimo službu překračují spící na zemi a šepetem si povídají na chodbě. "Tvůj manžel byl na ošetrovně," řekla mladá účetní Tině Trnkové.

"Co se mu stalo? Něco vážného..."

"To určitě ne, když si ho tam nenechali."

"Kde je -"

Tina spěchala šerem nízkého sálu a rychle se skláněla nad řadami ležících, poznat ho může jen podle těch jeho černých vlasů - náhle ji čísi ruce přitáhly k sobě a mužský smích, ale to nebyl on, Tina netrpělivě chlapa odstrčila a vyběhla k další řadě. Tibor ležel mezi Standou a Michalem až u zdi s rukama pod hlavou, takhle on vždycky doma usínal, a na obou jeho loktech svítily čerstvé bílé obvazy. Co mu mám říct, když on se mnou nechce mluvit? A teď se na mě už dívá...

"Co se stalo?" zašeptala Tina muži přiklekajíc na podlahu k jeho matraci.

"Ale to nic není," řekl Tibor.

"Bolí to moc?"

"Teď už ne."

"Sedni si sem, Tino," řekl Standa vstávaje ze svého lůžka, aby je uvolnil klečící ženě.

"Ty nikam nechod', nebo si do střídání už neleheš! Tina se vejde vedle mě," řekl mu Tibor a odtáhl se na matraci tak, aby se žena mohla položit vedle něho. Dvacet centimetrů od manželů ležel na zádech Michal Rohan a chvíli se jako po dlouhém běhu. To mě mělo napadnout, co napadlo Standovi. Ale mě to vůbec nenapadlo. Tak aspoň teď bych se měl ztratit... když Tina je zase s ním. Ale já prostě nemůžu. Proč si ti dva nic nepovídají? Už si nemají co říct - prostě jsou oba utahaní a postel je tu vzácnost. Nebo oni už slova ani nepotřebují...?

Vleže na zádech vedle ztichlých manželů se Michal Rohan díval přímo na zšeřelý strop celé čtyři hodiny, až jeho četa znovu nastoupila k boji ve 24.00.

7. prosince, druhý den obležení, byl nejhorší. Muži se vraceli stále unavenější z frontové čáry ke čtyřhodinovému odpočinku, který již dávno nestačil, a v přeplněné ošetrovně kromě dosavadních zranění přibývalo vyčerpaných, zejména starších - vysílených tak, že prostě už nemohli dál.

Tina Trnková končila další osmihodinovou směnu v kuchyni. Zásoby potravin se v obklíčené pevnosti SČPZ rychle tenčily a docházelo již i na železnou rezervu vojenských konzerv a sucharů, z nichž se kuchařky snažily připravit aspoň dvě teplá jídla pro každého denně - úřednice, archivářky, kresličky a sekretářky úporně vymýšlely nové hovězí guláše z konzerv a chlebové polévky z nalámaných tvrdých sucharů.

"Tak doděláš to už za mě, Hanko?" zeptala se Tina své družky u polévkového kotle.

"Jasně, jdi už. A nezapomeň se ještě učesat!" usmála se na ni upocená Hanka v zapatlané zástěře (ještě před několika dny elegantní a velkomožná náměstkyně generálního ředitele).

Česajíc se cestou spěchala Tina do ubytovny, aby ještě před střídáním směn získala volné lůžko (jichž zde stále ubývá ve prospěch ošetrovny). Všechny matrace ovšem jako vždy obsazeny, ale před půlnocí se zdvihla třetí mužská četa k nástupu na čáru ve 24.00, rázem třicet matrací volných a Tina z nich šťastně vybrala nejméně rozbitou a nejčistší.

Po půlnoci se přihmula Bimoňova četa z umývárny a Tibor si již zvykl hned ve vchodu se rozhlédnout po mávajících Tinině paži. Rychle k ní došel, ulehl vedle ženy a za pár okamžiků usnul.

Zdaleka ne všichni byli tak šťastni - kromě vystřídané bojové čety troušili se do plné již ubytovny propuštění z ošetrovny a ženy z pomocných čet, v šeru se polybovaly postavy marně hledající lůžko a často se, zejména mladší, rychle dohodli sdílet spolu jednu matraci, z níž pak slyšet mužský šepot nebo dívčí chichotání - leč jen krátce, v této ohromné noclehárně všichni existovali nevinně spolu jako sportovci v horské chatě - jako horolezci po obzvláště namáhavém výstupu. Tina tiše usínala v hřejivém oblouku těla svého muže, Michal Rohan vedle nich upřeně zíral na strop mezi zarudlými víčky a Stanislav Bimoň, který se zpozdl dalším marným pokusem dovolat se Leony v krajské nemocnici, tvrdě spal s pěstí pod hlavou na tvrdém betonu.

Třetího dne obležení, 8. prosince dopoledne, se na nádvoří SČPZ probíla ozbrojená armádní kolona a vojáci rozdali mužům Rohanovy útočné štíty ("R-štít") - lehké obdélníkové trubkové rámy, v nichž, jako v jakýchsi hranatých lyrách, napjatý struny ostatního drátu. Jednoduchými háčky přivařenými k rámu lze spojit libovolný počet R-štítů do libovolně dlouhého útočného R-plotu.

Po krátké instruktáži nastoupily první dvě čety k boji touto novou technologií - řada šedesáti mužů vykročila, nesouc před sebou šedesátidílnou souvislou hradbu z ostatního drátu, ale to již proti ní vyrazila útočná formace třímetrových a čtvrtunových čokoládových mloků, klokanů, lachtanů a mrožů k masivnímu střetu - v němž masitové obludy na hrotech ostatního drátu vykrvácely, zhroutily se a seschly.

Ale muži kráčeli dál, ničíce jednu hnědou řadu za druhou, teď již prostě jen svou chůzí, jako čepel motorové pily lehce projíždějící kmenem stromu a jako sestava kombajnů kosící lán žita. Tak jsme z obrany přešli do útoku.

Nevyspalí, otlučení a udrnění jak koně, ale náhle s novým elánem, klidáňko si to šlapeme vedle sebe jako v průvodu a masitáci tají jako sníh v březnu. Za chvíli se ozvaly první vtipy: "Kluci, držte mě, nebo já přitom usnu!" "Michale,

skoč pro knížku a budeš nám předčítat!" "Něco hodně srandovního!" "A o ženskéjch!" "Podržte mi někdo ty dráty, já se musím poškrabat." Pak jsme začali zpívat až do konce téhle procházkové šichty a další čtyři hodiny jsme ještě blbnuli v ubytovně na matracích jako děcka.

Ale při odpoledním střídání na čáře se pak už nikomu moc zpívat ani blbnout nechtělo. Chlapci, které jsme přišli vystřídat, vypadali hodně vyplivaně... a my za chvíli taky. Náš R-plot složený ze šedesáti R-štíťů sice fungoval pořád stejně, ale masitáků bylo desetkrát víc a pořád hustší a rychlejší řady, sice jsme je krájeli jak nůž nahřáté máslo, ale toho másla bylo tisíce a tisíce tun, až už i ten náš R-plot z lehkých drátů byl těžký jak z olověných tyčí. Několik chlapů únavou padlo a museli za ně přiskočit náhradníci z druhé řady, protože průlom našeho R-plotu by z nás už nikdo nepřežil.

My teď už nemohli couvnout ani zůstat na místě, a tak jsme šli pořád dál, každý se opíral svým štítem o oba sousední štíty, klopýtali jsme, pomalu přes celé nádvoří až do večera a noci, teď už ne jako dělníci v jatkách, čekající na pravidelně přisouvané vepře, teď už jako řada buldozerů propracovávajících se oživlou a zdívočelou džunglí. Masitáci se rvali, jako by jim teď šlo už o všechno. A najednou se jejich řady zastavily a začaly couvat. Postupovali jsme za nimi po prázdném betonu až k bráně na ulici a tam zůstali mlčky stát. Venku na ulici jak na seřadišti se jich proti nám vlnilo celé moře.

MIMORÁDNÉ HLÁŠENÍ krizovým štábům všech stupňů! Kontrolní antimasitová stanoviště na celém území Severočeského kraje shodně ohlásila, že dnes odpoledne v 17.10 SEČ klesla koncentrace masitu pod kritickou hranici. Tímto konečně dosaženo bodu zvratu a dynamika růstu masitových hmot se převrátila do ubývání. Měrná bojová jednotka siluetového (nebo tzv. "mločího") masitu klesla za prvních deset minut z průměrné hmotnosti 262,2 kg na 261,8 kg s tendencí trvale se zrychlujícího poklesu. Od tohoto okamžiku lze očekávat rapidní slábnutí vnitřní energie masitu, což se opticky projeví zesvětlováním jeho zabarvení z čokoládového postupně až do žlutých odstínů.

9. prosince ráno jsme přes prázdné nádvoří prošli až k bráně. Ulici zavalovaly nedohledné davy masitových mloků stejně jako včera, ale jako by se s nimi přes noc něco stalo - teď už bez sebemenšího hnutí stáli jak stromy v bezvětrí a jejich lesklá čokoládová napjatá kůže v chladném slunci jaksi zmatněla, zvrásčitelá a pobledla.

K útoku se vůbec neměli, a tak jsme po chvíli pomalu vyšli z brány ven, spojili své R-štíty do obloukovitého R-plotu a opatrně - připraveni při prvním zaútočení mloků ihned zase couvnout dovnitř za bránu - zkusmo jsme vrazili do první hnědé řady.

Napíchnutí mloci se sesypali jak prázdné pytle, nabodli jsme druhou řadu a prošli i třetí, čtvrtou - a pak už ty obrovské hnědé davy začaly před námi ustupovat ve strašném zmatku, jako by se ta jejich fanatická ústřední vůle již vyčerpala... mloci, klokani, lachtani a mroži se panicky hrnuli a valili od nás pryč, klopýtali, vrávorali, padali, někteří už ani nevstávali, jako by je každý pohyb nesmírně vysiloval, ale i bolel - a z té námahy a bolesti začali nám světlat přímo před očima.

"Když už sežrali všechno, co mohli, musí teď požírat sami sebe a na každý pohyb spotřebují celé kilogramy svých těl," vysvětloval Standa. "Masit musí pořád růst, nebo jej začne ubývat a to ubývání už začalo. Výhráli jsme!"

Vypadalo to jak jatka mrožů z barbarských dob, kdy mroži hromadně vybíjení na pobřeží, jak jsme po celé šíři ulice tlačili R-plot do zděšeně uhýbajících masy, pomalu kilometr za kilometrem... až mloci přestali utíkat, už nemohli, protože z opačné strany ulice nám postupoval vstříc další R-plot lidí ze Severotuku. Poslední stovky metrů byly už jak ražení štol v měkké skále, a když oba R-ploty o sebe nakonec vítězně zazvonily, zdravili jsme se s četami Severotuku jako dvě party tunelářů při proražení tunelu - z pěti kilometrů naší ulice byla teď jediná pětikilometrová pláž béžového prachu.

Z čokoládových mloků, kteří přežili tuhle masovou zabíjačku útekem do postranních ulic, zbyla za pár hodin už jen sotva dvoumetrová, skořicově zbarvená a zchátralá strašidla připomínající tuleně, která zoufale prchala kamkoliv pryč, a jak jim vnucený pohyb odčerpával zbytek sil, scvrkávala se po dalších hodinách nelítostného pronásledování na klátící se metrové žluté mumie, jejichž průsvitnější blánou bylo přímo vidět, jak se křečovitě hroutí dovnitř svých těl. Stovky R-plotů posílené buldozery, nákladními auty se sněhovými pluhy a tanky pročesávaly systematicky ulici za ulicí a celé město nám přicházelo na pomoc, každý vyběhl z domu s tím, co zrovna popadl - skořicového tuleně stačilo rozpárat sekýrkou, srpem nebo pohrabáčem a tenkou mumii jak nafukovací balónek propíchnout rožněm, pletací jehlicí, kuchyňským nožem, ale třeba i jen vývrtekou nebo vidličkou.

Rozpojili jsme R-plot do jednotlivých štíťů a volně již procházeli zbytkem naší čtvrti.

"Pojďte honem sem, tady něco je!" zavolaly z průjezdu dvě ženy, ozbrojené jen ramínky na šaty, a Standa Bimoň se k nim rozběhl. Vzadu na dvorku se za popelnicemi krčil zesláblý čokoládový mlok a jeho vrásčité laloky se třásly, jako by prosil o slitování.

Bitva vyhrána a toto už není ovšem žádný protivník. Standa zvedl svůj R-štíť, pozorně jím probílal hroutící se hnědou siluetu do svíjejících se cárů, z nichž vytekla tmavá krev a rychle vyschla. Ve jménu čistoty - celý tento výsledek odpadků naší civilizace je nutno tvrdě, úplně a navždy vymýtit a zničit... jako všechno, co nás stahuje dolů, sráží, pokořuje a špiní. Kéž by totéž šlo i uvnitř našich životů -

Standa vyšel z průjezdu a zadíval se za svou četou, vzdalující se volně ulicí. Za dvacet minut bych doběhl k nemocnici a konečně již viděl svou Leonu... Ale z boje se neutíká. Standa dohnal zbloudilého tuleně a rozhrábl ho štítem do řádky světlounkého popela. Zbytky rozbité hnědé armády prchaly ve zběsilé touze už jen přežít, uštvání skořicoví tulení, zkroutění bolestí, z ubývajících posledních sil se vrhali na žluté mumie a horečně vysávali živné tekutiny z jejich těl, cukajících se ve smrtelné agónii, masa požírala masu, až se postupně roztekla, spářila a opět slévala do beztvarých již chuchvalců a vaků jakoby znovu jediného těla, jež se vracelo do bezpečí nahoru posledním zoufalým vzepětím - ta slitá

měkká hmota se úžasne rychle rozčleňovala do tisíců chapadel, úponků, chobotů, laloků a žil, úporně se plazících k domům a šplhajících chvatně vzhůru po jejich zdech až na střechy, kde se znovu regenerovala do tlustých vrstvicích se závějí a spouštěla pomocné liány, jimiž jako trubicemi svištěly nahoru spěšně za-chraňované balíky rosolu. Za necelou hodinu horní část domů a střechy v celém Ústí opět obrostly tunami mokré hnědé skloviny jako v den, kdy na město padl masitový mrak... jemuž teď však zbývá žít se už jen svým vlastním, rychle se stravujícím tělem. V 17.00 ukončeny operace v celém městě a sirény odtroubily poslední bitvu.

Utahání, ale šťastní jsme se nahnuli do umývárny, všichni chlapi najednou jako školáci po úmorném vyučování zakončeném hodinou tělocviku, a ženské zatím v kuchyni daly do placu všechno, co ještě zbylo - nakonec z toho byla samozřejmě zas jen chlebová polévka ze sucharů a hovězí guláš z plechu, ale v té polévce našel někdo pár kuliček hrachu, jiný rozšlehané vejce nebo kousek slaniny.

Spát se šlo brzo a v ubytovně nás bylo skoro pět set na zbylých sto šedesát matrací, ale když jsme si je sestrčili dohromady, dalo se na nich kupodivu skoro i spát - zejména při ležení na boku - a usínali jsme na nich jako děti v jediné ohromné posteli. A když pak po tom všem velkém strkání nastalo konečné ticho, zavolal najednou nesmělý divčí hlásek: "Dobrou noc!" Bylo to legrační, ale i dojemné, jak jsme pak všichni, jakoby každý na každého, volali do tmy "Dobrou noc!" "Dobrou noc!" a "Dobrou noc!" - a před usnutím si pak ještě tiše zazpívali.

Poslední noc v pevnosti...

Ve své přidělené rozlehlé pracovně ve druhém patře budovy generálního ředitelství SČPZ smetl doktor E. Rohan zbytky vzorků přemoženého masitu do kontejneru na odpadky, umyl si ruce, otevřel láhev bílého vína a z kartónu cigaret Winston (od Rity za 4000 Kčs) vydloubl další červenobílou krabičku. Ale už tu mám nahuleno jak v údírě. Eda otevřel křídlo širokého okna a útržky cigaretového kouře volně vylétaly do mrazivé noci, avšak jen malou chvíli - odkudsi shora ze tmy se přisunul k oknu lesklý chobot a hubicovitě rozšířeným koncem začal lačně hltat tabákový dým. Tak jen si papej, obludičko, teď už toho moc neužiješ. Eda si zapálil cigaretu. Za pár dní ovšem začnou kouřit zase všichni. A z továrních komínů se opět budou valit masivní sloupy kouře - když vodních a atomových elektráren máme pořád tak tragicky málo - a obrovské haldy hlušiny, škváry, popela a strusky se zase rozbují po krajině jako metastázy rakoviny, průmysl znovu otráví řeky a milióny aut vkrátku dorazí čistý vzduch ... Aby nám zas jednou, jako v lidské historii bolestně již tolikrát, nebylo připome-nuto PERDIDISTIS UTILITATEM CALAMITATIS - ztratili jste užitek pohromy. My totiž býváme až sebevražděně zapomnětliví.

Standa Bimoň si opět (dnes již potřetí) vystál na chodbě frontu na telefon a zase mluvil se svou Leonou pracující v krajské nemocnici (každé druhé slovo bylo "mláčku") tak dlouho, dokud ho silící hučení netrpělivého zástupu za ním nepřimělo odevzdat sluchátko dalšímu v pořadí, Michalovi, načež šel spokojeně spát.

Michal Rohan telefonoval své mamíně, přenocující v obvodním středisku ZAM v budově hlavní pošty, kterou musel napřed třikrát po sobě ujistit, že se mu nic, ale opravdu ani trochu nic nestalo, než se zeptala na tatiho. Ale našemu tatínku se přece nikdy nic ani stát nemůže.

Vraceje se do ubytovny zahlédl Michal zase ty dvě siluety, které má před očima pořád - Tibor Trnka odváděl Tinu za ruku do tmy na nádvoří. Chce jí ublížit?... Ale vůbec ne. Spíš naopak... Měl jsem na sebe šilenej vztek, jak jsem se tak za nima plížil jako zloděj, špicl nebo docela úchylák, ale prostě jsem nemohl nic jiného dělat.

Ti dva vlezli do budovy F, kde ve třetím poschodí normálně zařezávám v propagaci, ale Tibor hned v prvním patře šel s Tinou ke kanceláři, kterou znám taky. Uvnitř jsou akorát dva k sobě sražený psací stoly, dvě bídný židličky z odřeného laminátu a pak už jen kartotéka v plechový skříní... ale pak ještě kus volný podlahy. Za dveřmi téhle kanceláře chtějí být muž a žena spolu sami a Tina tam šla za Tiborem.

Díval jsem se na ty bílý dveře... asi celou hodinu a bylo mi pořád hůř. Až pak najednou kroky na schodech, a tak jsem honempálil pryč, ale to jen další pár si otevřel další kancelář. Z ubytovny bylo slyšet zpívání, pak už jen ticho, ale já bych stejně neusnul. Chodil jsem ještě dlouho po tom prázdným nádvoří, kde se stalo tolik věcí... Co teď může ještě přijít? Pro mě už vůbec nic. Při zavrtávání se do společného lůžka v ubytovně Micha probudil Standu, který se ho ihned zeptal: "Stojí u telefonu pořád ještě ta fronta?"

"Teď už si všichni zatelefonovali."

"Já zatím jen málo," řekl Standa, vstal a šel zavolat Leoně počtvrté, ale v nemocnici mu řekli, že sestra Bimoňová už dávno spí. Ujistiv se důkladně a podrobně, že všechny ošetřovatelky spí výhradně jen a jen v přísně oddělených ženských pokojích, Stanislav konečně zavěsil, když si předtím ještě objednal telefonicky hovor se svou chotí na výzvu ráno v 8.00.

SVODKA HODINOVÝCH HLÁŠENÍ konstatuje trvale se zrychlující úbytek masitových hmot na celém území Severočeského kraje. V krajském městě Ústí naměřeny hodinové hodnoty Polanski-Weinerovy stupnice:

21.00-73,2% (začátek měření);
22.00-71,9% (-1,3%);
23.00-70,3% (-1,6%);
24.00-68,3% (-2,0%);
01.01-65,8% (-2,5%);
02.00-62,8% (-3,0%);
03.00-59,5% (-3,3%)...

10. prosince (kterýžto později prohlášen za Den čisté země) jsme vyšli na ulici už jen s prázdnýma rukama a dívali se na zánik masitu. Bojovat už nebylo s čím.

Zesláblá jantarově žlutá sklovina, spíše už jen řidnoucí rosol na střeších a zdech domů dodělával před našima očima jako nestvůrné mnohozvíře stažené z kůže a v poslední agonii tisíců selhávajících srdcí, dusících se hrtanů a úporně lapajících plic, rozpadajících se jater a ledvin, žaludků svíjejících se hladem, cukajících se prázdných střev a propadajících se svalů - masit v posledním tažení.

Bojová pohotovost snížena na nulový stupeň a krizové štáby vyhlásily svůj nejlepší program, totiž už vůbec žádný program. Městský národní výbor vysílal pozdravy a blahopřání, načež se pouliční megafony rozezněly veselými pochody, a tak jsme vyšli do ulic.

S pěstni u prsou vyrazil Stanislav Bimoň plavně dlouhým atletickým během za svou Leonou. Areál krajské nemocnice, chráněný po celou dobu obležení speciálními vojenskými jednotkami, byl již zcela očištěn a jeho vysoké bílé budovy zářily ve slunném ránu, Standa se prodíral rozjařenými davy na dvorech a schodištích, až posléze našel svou choť ve služební místnosti sester sedící na stole uprostřed party, v níž kromě ošetřovatelek byli dva důstojníci a dva mladí muži v bílém. Zahlédnuvši svého chotě ve dveřích, sjela Leona Bimoňová (od rána stihla umýt si vlasy šamponem a veliký make-up) rychle ze stolu a běžela k manželovi na chodbu, "Staničku můj, já se tě už tak nemohla dočkat a tak strašně moc tě miluju..."

"Já tebe taky, miláčku." Stanislav objal Leonu a hladově ji líbal až do ztráty dechu. "Ale co dělají ti dva oficiři v tvém oddělení?"

"Přišli oslavovat... No když nám přece ty čtyři dny tady zachraňovali život..."

"Ten ty tady zachraňuješ už pět roků a sotva by bylo vhodné oslavovat to například v kasárnách, ne? A kdo jsou ti dva chlápci v bílých pláštích?"

"No když mají bílé pláště a jsme v nemocnici..."

"Ale tys mi vždycky říkala, že jediný muž na tvém oddělení je primář, kterému je třiašedesát - ale tolik není těm tvým dvěma floutkům ani oběma dohromady."

"Ale vždyť to jsou jen dva sekundáři z urologie... Miláčku, přece se zrovna teď nezačneme hádat."

"Odpusť." Standa ji znovu masivně zlíbal. "A pojď domů."

"Ale já mám službu až do dvanácti..."

"Tak tedy konej službu. Já si zatím sednu na tuhle židli a počkám na tebe," řekl Standa, což vskutku i učinil.

Manželé Tibor a Tina Trnkovi, hezký pár - on statný a snědý s černými vlasy a oslnivě bílými zuby, ona s dívčími dosud rameny, pažemi a lýtky, ale v plných nadrech i bocích sladce dozrálá maminka - se za ruce vedli ulicemi, ve kterých nastal svátek.

"Mě nejvíc bolelo, když tak dlouho na mě ani nepromluvil, celé ty hrozné dny...", říkala Tina tiše. "Ale teď si myslím, že to tak asi muselo být."

"Víš, já... Napřed jsem neměl nic hezkého, co bych ti řekl. No a pak - pak jsem se už styděl a měl na sebe strašnej vztek, že jsem byl takovej blbec," řekl Tibor upřímně.

"Kam teď vlastně jdeme?"

"Chtěl bych... zase k nám domů. Pustíš mě tam?"

"Tak pojď už honem."

Michal Rohan se za nimi ještě jednou zadíval a odbočil do ulice k městskému centru. Na střeších domů se zmítaly a bezmocně sebou tloukly kusy hynoucího masitu jako ryby vyvržené na břeh, jako rozšlápnuté klubko hadů, až konečně celé to poslední hemžení začalo umdlévat do mrtvého klidu jediného žlutého pohřebiště.

Shrbený Michal s rukama v kapsách se brodil až po kotníky v závějích běžového prachu kryjícího v tlustých vrstvách celé ulice. Když jsem tudy tenkrát ráno zdrhal do fachu, ten den, kdy na Ústí padl hnědej mrak... to ještě Tina pro mě byla akorát jen pěkná paní sousedka. A nic jiného pro mě teď už nebude. Nejhorší ale je, že všechno dopadlo tak, jak jedině správně má bejt, pro Tinu, Tibora a jejich malýho Tomassina. A já - když jsem byl v životě nejvíce šťastnej, tak zrovna tím jsem jenom překážel a vadil.

Za červeným zábradlím přístaviště parníků hrál železničářský orchestr a první páry již tančily na molu. Z masitové vrstvy na ocelovém mostě přes řeku se namáhavě spouštěl žlutý chobot, až konečně dosáhl vodní hladiny, ale jeho slábnoucí rosolové nadloží nemělo již sil jej udržet - ztěžklý napitý chobot se utrhl, zřítíl a vzápětí již rychle unášen říčním proudem. Michal si ohmul límeček zimmíku a vydal se k hlavní poště za svou maminkou.

Eda Rohan přijel svým nízkým italským sportákem (jedno z prvních osobních aut v ústeckých ulicích) do střediska ZAM v budově hlavní pošty pro svou ženu, která zde přečkala čtyři dny obležení s dalšími třemi sty knihovníků, pošťáků, herců a úředníků. Teď se všichni již loučili, vesele i dojatě, a Eda žasl, kolik nových přátel si tu získala uzavřená a nepřístupná Pavla.

"Byli tak báječní...", vzdychla, když ji konečně usadil do vozu a spustil motor.

"Ty taky."

"Jako všichni." Pobledlá Pavla se unaveně choulila v mechově pružném, anatomicky tvarovaném křesle, ale oči jí zářily.

"Nikdy bych nevěřila, že tolik rozdílných lidí se může tak sblížit."

"Když jim nic jiného nezbývá," zasmál se.

"Ne, Edo, to rozhodně nebyl jediný důvod. Mám pocit, že tady mezi námi všemi vzniklo cosi nového, čistého... a světlého."

"Zbývá si jen přát, aby to vydrželo co nejdéle. Abychom neztratili užitek téhle pohromy a nikdy nezapomněli její varování. Měli jste nějaké oběti?"

"Tři. Hned první den, paní Zimová, co bydlela přímo naproti poště... Mávala na nás přes ulici z balkónu, který ti mloci najednou strhli i s ní. A z paní Zimové potom zbylo na dlažbě už jenom -"

"A ti další dva?"

"Duras a Skalník, oba sólisté opery. Duras na bojové čáře upadl, Skalník ho chtěl odtáhnout, ale oba už... V opeře byli velcí rivalové a prali se o každou roli. Víš, právě tohle jsem myslela... tím novým a světlým."

"Snad každý člověk má v sobě kus světla. Jenže ovšem přecasto obaleného tlustou a houževnatou kůrou."

"Jak si vedl náš Michal?"

"Dobře. Jako všichni."

"To jsem opravdu ráda. Byl tady za mnou, ale vlastně nic mi neřekl. Něco ho trápí."

"To je v osmnácti zcela běžné, ale i vhodné, protože v pozdějších letech to už tak nevychutná."

"A tobě se vedlo?"

"Výborně. Jako normálně. Nevalné to bylo jen první den odpoledne, kdy mi došly cigarety. Ale už jich mám zase dost, a tak se mi zdá, že jsem propásl dost ojedinělou příležitost přestat kouřit."

Pod koly i podvozem nízkého sportovního auta skřípal běžový prach pokrývající v celé šíři ulice, jimiž Rohanovi zvolna projížděli kolem opevněných středisek ZAM v budovách gymnázia, městského národního výboru, hlavního nádraží a spořitelny - brány osvobozených pevností teď otevřeny dokořán, všude veselý pokřik a zpěv, objímání i tanec na ulici a lidé se volně rozházeli domů.

"Mohlo to dopadnout mnohem hůř," poznamenal Eda, "kdyby všechny orgány i krizové štáby neudělaly svůj kus práce."

"I vy štábní jste byli dobří," usmála se Pavla.

"Jako všichni, a děkuji za uznání jménem všech štábů, jejichž legitimace mám v kapse. Ale teď bych rád viděl zas aspoň kousek lesa. Zajedeme si na náš Střížovický kopec?"

"Nebudou tam mloci?"

"Ne. Stromy!"

Na stromech střížovického lesa poslední balíky, chuchvalce a beztvaré kusy zežloutlého masitu, jenž se ve finální agónii vyšplhal po kmenech vzhůru, jako by chtěl znovu ve vložkách vzlétnout vysoko nad krajinu, jako by zatoužil vrátit se do mladé síly čerstvě nabitých hnědých oblaků útočně letících nad bezbrannou zemí - jenže spadlý sníh se do nebe již nevrací. Musí roztát.

A jak v jarním březnovém lese tály teď zbytky toho končícího sněhu, masit ztrácel sílu už i jen udržet se na stromech a svištivě z nich klouzal dolů, kus za kusem sjížděl z větví, jež se při každém tom pádu odlehčeně vyšvihly a rozhoupaly odstříkující zbylé kapky, z nichž mezi stromy začínalo pršet - mrtvé zátěže odpadávaly kus po kusu k zemi, každý s mokřým zuchnutím, po němž se vždy další větev pružně zhoupla a celý les se rozvlnil ožvlým pohybem.

Pavla zavřela oči a vnímala tvář i celou bytostí ten van osvobození. Jako v lese zjara po odchodu tmy a zimy... Kéž by odešly navždy i z našich životů, aby i v nich se úplně a volně rozhostil velký klid, mír a světlo... Obrátila se k Edovi, objala ho zezadu pažemi kolem pasu, hrudí se přitulila k jeho zádům a položila mu tvář na rameno. Dej mi své teplo, miláčku, a hlavně jistotu. Když ve mně je pořád tolik úzkosti, nedůvěry a nevíry -

Eda mlčky hladil prstem ženinu hlavu spočívající mu na rameni a díval se na zánik masitu - spadlé bloky průsvitněly, pukaly a ztrácejíce vnitřní soudržnost roztékaly se jak led na slunci. Stružky čisté vody, uvolněné ze zajetí, třpytně se klikatily spěchající k jezírku.

"Tak tohle bychom měli," řekl a zapálil si cigaretu. Pavla si vzala také jednu, ale hned po prvních tazích, když nekouřila už tak dlouho, se úporně rozkašlala.

Opojná atmosféra vítězství a hlučně všeobjímající nadšení... teď najednou i ve spolbytě se všichni docela milujeme!

Rita Nedomová (která strávila čtyři dny obležení doma, a jak se vyjádřila, "aspoň se jednou pořádně prospala") obětovala dvě láhve sektu, první sklenku podala s úsměvem Leoně, ta se na ni taky (jakživa poprvé!) usmála a nakonec se obě na usmířenou ještě objaly!! Ale teď už přece bude všechno báječné, ne?

"Snad bychom to tady dali napřed trochu do pořádku...", navrhl náš milý důvěrník Standa nesměle, ale my se do toho přímo vrhli, ženy přinesly ze svých bytů zbytky zásob včetně lahůdek, které jsme dosud mlsali každý sám doma potmě, a rychlá shoda, že vařit bude Tina, protože to z nás umí nejlip, Rita jí poslouží jako kuchtík a servírka, Pavla šla vesele (!) umýt koupelnu a Leona, která se upřímně přiznala (jakživa poprvé, a to i sama sobě), že v kuchyni je levá, šla dobrovolně (!) čistit záchod, Standa s Michalem a Tiborem Trnkou drhli schodiště pokryté masitovým prachem od přizemí až do našeho čtvrtého patra a dokonce i odbojný a líný Eda Rohan (!) osobně a vlastnoručně umyl okna (!) v klubovně a pak ještě i ve služebně, do níž dosud nikdy nevkočil... A znaven pak tou zcela pro něho nezvyklou prací odkrádal se domů zakouřit si, ale stržen všeobecným nadšením strčil cigaretu zpátky do krabičky a vyluxoval v celém spolbytu koberce... Zkrátka den zázraků, a tak to teď buď už napořád.

Tina ukuchtila skvělou pizzu z vlastních vajec, Ritina vína, Leoniných portugalských sardinek a Pavlina nejlepšího italského parmezánu z kraje Romagna. Všichni jsme se sesedli k jídlu do klubovny, ale Michal se někam ztratil. Rita si ho ještě před večerí přivedla do Tinina bytu a řekla mu:

"Mám pro tebe vzkaz od Tiny."

"Proč mi to neřekne sama?" zeptal se Michal tiše.

"Takhle to bude pro vás oba lepší. Tina ti vzkazuje, aby sis odnesl všechny ty svoje hrací bedny zase domů, a hned teď."

"Ale proč?"

"Nechce je tady, když teď bude mít doma Tibora. On se divil, kde se tu vzalo tolik drahých mašin, a musela jsem to vzít na sebe. Ale já teď už taky nebudu spát v ložnici s Tinou, rozumíš? Tam je teď obsazeno pro nás oba."

Michal si klekl na zem a smutně začal sbírat plechové krabice svého "kombajnu na muziku", až se ho Ritě zželelo.

"Zkrátka s Tinou máš šlus, ale zas tak moc si z toho nedělej," řekla mu. "Teď už brzo znovu otevřou lokály, já tě vezmu k Pavoukovi a narazím ti správnou mladou holku, slyšíš... Nebo radši zase paničku? Ale nejlíp tu i tu, vid' - Michale, posloucháš mě?"

Ale Michal ji už neposlouchal a obtížen svou zavrženou hudbou mlčky vycouval do šera chodby.

V klubovně pak po večeri Rita rozlila ještě dvě lahvinky vína a Standa poprosil "o minutu pozornosti".

"Nouzový stav ZAM prakticky končí, naše byty se znovu rozsvítí a ohřejí, my se vrátíme domů...", říkal zvolna, "a už nebudeme potřebovat žádného důvěrníka. Který vám tedy děkuje za důvěru a končí..."

Ale překřičeli jsme ho, že my děkujeme jemu, že končit nesmí, protože ho budeme potřebovat pořád a zkrátka že byl a je nejlepší. V těchto chvílích jsme všichni byli užasně svorní.

"Tak dobře, když se tedy bez důvěrníka nechcete obejít," řekl Standa dojatě, "poslechněte ho a prosím, dodržte ještě i dnes kázeň stavu ZAM, který dosud nebyl odvolán. Když jsme to vydrželi tak dlouho, tak snad ještě i těch pár posledních hodin."

"A aby to nikoho v noci nepokoušelo načerno si rozsvítit na svého miláčka, přinesla jsem pro všechny malou pozornost. Abyste se po ty dlouhý době zase mohli hezky v postýlce prohlídnout. Prosím, berte si -, " usmívala se Rita a z košíku rozdávala všem drahocenné baterie... zcela zdarma. Ona vlastně má zlaté srdce. Ale to máme teď všichni.

Docela přirozeně pak Standa povstal prezidentsky první a středem klubovny odváděl pod paží svou Leonu. Ale hned na chodbě ji zvedl a nesl v náručí jak před svatební nocí přímo do ložnice, kde si ji nedočkavě rozložil na posteli k noční radosti dospělých (až do rána).

Eda Rohan odvedl Pavlu domů, zatímco hrála na klavír, přichystal jí ve vedlejší pokoji překvapení - na parketách vztyčil ten starý turistický stan, ve kterém strávili první společnou noc tenkrát dávno v Krušných horách ještě před svatbou... A v tomto duchu věrně jej zevnitř ozářil zavěšenou baterkou, měkce vyložil starými houněmi a pro dokonalost vzpomínky před něj ještě rozložil turistické boty, hole a zčernalý kotlík.

Pavla byla ve stanu tak šťastná - "Miláčku," šeptala svému muži, "myslíš, že bychom to mohli znovu mít takové jako tenkrát..."

"Ale to přece záleží jen na nás," řekl s hlubokým přesvědčením a jako tenkrát začal nalévat do plechových šálků (až zde změna: místo tehdejšího nejlacinějšího tuzemského rumu dnes světlounké jemné šampaňské Cordon Vert staroslavné firmy G. H. Mumm).

V Tinině bytě se Rita stáhla do Tomáškova dětského pokoje a manželé Trnkovi si v ložnici svítili baterkou dlouho do noci. Na starém odřeném magnetofonu přehrávala Tina těch svých pět ohraných kazet a Tibor je dojatě poslouchal, ty nejkrásnější písničky světa: hudbu nás dvou.

Za zdí ji v opuštěné klubovně spolbytu slyšel i osamělý Michal Rohan. Mrtvě vyhlížel oknem do tmy na protější domy sídliště, v jejichž nejvyšších patrech pohasínalo světélko za světélkem, a už jen čekal, až zhasne poslední. Tati mi jednou řekl, že v osmnácti se myslí na smrt vlastně dost často.

VÁŽNÁ VÝSTRAHA VŠEMI

V řadě míst Severočeského kraje, zejména ve městech, se objevuje a rychle šíří nákaza houbovitým hnědým cizopasníkem dosud nezjištěného druhu. Především je nebezpečné vstupovat do evakuovaných zamořených bytů, v nichž přeživší masit mohl vyvinout neznámé dosud formy. Úz-kostlivá osobní hygiena je příkazem dne! Evakuovaní, zejména děti, zůstanou nadále v horských sídlištích.

NOUZOVÝ STAV ZAM SE PRODLUŽUJE NA NEURČITO.

"XIII"

V neděli ráno si hezky pospíme a Tina Trnková se šťastně hrála v posteli vedle svého muže, poslouchajíc jeho hluboké oddechování. Miluju ho, že se ke mně vrátil. Teď budeme už pořád spolu. A brzy i s naším synáčkem.

Jenže ale můj Tibor by klidně spal až do oběda a byla by škoda takového kusu naší první neděle... po všech těch hrůzách. Tina tichounce vstala, vzala si baterku a spěchala prostydlým bytem do koupelny. Skleněnou výplní dveří slyšet ze sousedního pokoje chrápání Rity Nedomové. Už ji tady nepotřebuji a ať si jde, odkud přišla. Tohle bude už zase byt naší rodiny.

Za dveřmi koupelny bez denního světla sytá tma, Tina rozsvítila baterku, navyklým pohybem ji postavila na etažérek pod zrcadlo, stáhla si noční košili a třesouc se zimou začala se omývat ledovou vodou. Přijdu Tibora vzbudit již upravená a svěží, zajdeme si do spolbytu, on se bude holit a přitom mu uvařím hodně horké, silné a sladké kakao...

naše první nedělní snídaně po těch smutných časech.

Když se Tina začala česat, náhle strnula. V matně svítícím zrcadle se na jejích pažích a ramenou zahemžilo cosi tmavého. Proboha, co to je -

Se strachem se dotkla prstem tmavé tečky na levém předloktí. To není hmyz. Nehýbá se to. Je to tuhé jako houba, jako z gumy... Au! A nejde to odtrhnout. Zkusím to pilníčkem na nehty - AúúúH Mám to zarostlé hluboko do masa. A tady taky - au. A tady, tady, tady... Mladá žena seděla na pelesti postele svého muže a usedavě plakala.

"Co je ti, pusu?" řekl Tibor, když se konečně probudil.

"Podívej, co se mi stalo..."

"Ukaž, co to je... Nějaký pihy nebo co..." Nahý Tibor se v posteli posadil a začal dloubat nehtem do ženiny vyrážky.

"Au, to bolí. A dolů to nejde, ani pilníkem..."

"Je, hele, já to mám taky - podívej! Tuhle a tuhle a tuhle taky..." Tibor měl tytéž hnědé krupičky na svých snědých pažích, ramenou i prsou, ale předváděl mi je docela vesele.

"Ty z toho nemáš strach?"

"A proč? Když nás nic nebolí? A když mám strašnou chuť k jídlu - ty taky, vid'? Tak budem léčit jeden druhého, jo? A začnout můžeme pořádnou snídaní."

"Tak vstávej a jdeme do spolbytu. Oholíš se a já ti uvařím kakao. Tak šup, oblíkat!" říkala vděčně v ohromné úlevě.

"Ačkoliv ještě počkej, Tino. Nějaký nebezpečí tady rozhodně být může..."

"Ty myslíš..."

"Chtělo by to vyzkoušet, rozumíš..."

"Jak chceš zkoušet tyhle hnědé pupence?"

"Pupence ne, ale celkový stav těla, rozumíš. Chuť k jídlu je dobrou příznak, to každopádně, ale chtělo by to vyzkoušet ještě tu jako celkovou životní sílu, chápeš..." snažil se mluvit vážně, ale jeho krásný snědý obličej se již začínal čertovsky křivit dušeným smíchem jako vždy, když si ze mě střílí... často a s chutí. Ale v této chvíli jsem ho za to milovala.

"Nebudu se ti líbit takhle flekatá...", řekla jsem mu ještě.

"Ale ty se mi budeš líbit vždycky...", šeptal a už si mě k sobě přitahoval horkými pažemi v té radostné životní síle, kterou mi teď tak štědře vrací.

Noc je k nešťastným laskavější než den, Michal Rohan probděl většinu noci s magnetofonem a probudil se ve studeném pokoji až v neděli odpoledne. Teprve odpoledne - kdybych tak mohl prospat celej tenhle nanicovatej den! Bohužel se mi teď spát už nechce. Ale ani vstávat - kam jako bych měl jít a co tam dělat?

Mladý muž si vzdychl a vleže se začal zabývat svou hnědou vyrážkou. Samozřejmě jsem to ihned chytl jako odjakživa vždycky všechno, spalničky, spálu, dvakrát zápal plic, slepý střevo, kýlu a zánět středního ucha... na nemoci a mizérie všeho druhu jsem uplnej hromosvod. To mám po mamíně. Tati je zdravěj jak přírodní kůň.

Tak teď zas tahle mizérie v hnědém. Zkoumavě si ohmatával záhadnou vyrážku. Při spaní mi to nějak povyrostlo... včera jak krupice a dneska už jako čočka. S nechutí pozoroval nalité hnědé pupence na zjizveném zápěstí (v noci si je marně zkoušel odloupnout nůžkami a rozškrábal se do krve). Když k tomu přitisknete prst, je to teplý jako vaše tělo a dokonce v tom cítíte i svůj vlastní tep... Takže to musí být nacucaný krev. Přitiskl rty k zápěstí, začal usilovně sát - pupenec se náhle odloup! a vklouzl mu do úst. Páni, já to spolkl!

Tak ještě jednou, ale teď pomalu. Na tohle se musí vědecky! Přitiskl rty k další hnědé čočce a sál tak opatrně, až cítil slabounký pohyb, jímž se čočka odloučila od zápěstí, hadím pohybem proklouzla mezi sajícími rty a přilnula k Michalovu jazyku. Ono to leze jako živý zvíře!

Tak teď se na to podíváme zblízka. Michal došel k zrcadlu a vyplázl jazyk - v jeho středu se usadil lesklý hnědý slimáček. Sedí tady stejně pevně, jako mi seděl na zápěstí? Škrábl do něj nehtem a zavyl bolestí. Sedí stejně pevně, ale jazyk je ovšem citlivější než ruka. Co teď? Přitiskl napadený jazyk k hornímu patru a snadno pak už slimáčka spolkl. Takže tahle bestie se celkem ochotně stěhuje do žaludku. Kde bude lepší ji mít? Stejně špatný zevně jako uvnitř, ale aspoň jsem objevil kosmetiku, abych mohl mezi lidi... A mladý muž si pečlivě ojedl všechna hnědá zvířátka z rukou, paží i ramen, kam jen dosáhl ústy. Teď půjdu někam tancovat a třeba najdu někoho, kdo se aspoň trochu podobá Tině. Když se pak oblékl, pocítil náhle prudkou žízeň, vypil celou konvici studeného čaje, čtyři sodovky, a žízeň se proměnila v šířavý hlad, Michal se cpal chlebem, sádlem, perníkem, marmeládou, a když se pak znovu vydatně napil přímo z vodovodního kohoutku, cítil se náhle ztěžklý, malátný a tak ospalý, že se svlékl a - pořád ještě odpoledne - zalezl zpátky do postele, kde se mu ta nezvyklá tíže kupodivu příjemně rozložila v celém těle a zaplavila i mysl tupou, ale příjemnou úlevou.

Ale vždyť jsem přece chtěl tenhle nanicovatej den celej prospat, ne? A již bez jediné další myšlenky pokojně usnul a hluboce spal nonstop čtrnáct hodin.

"Pojd' se na něho podívat," řekla Pavla Rohanová v neděli večer Edovi a přivedla ho do synova pokoje. Michal tvrdě spal a na jeho obnažených ramenou, pažích a zápěstích se tměly nabobtnalé hnědé pupence.

"To nic není," usklíbl se Eda. "To se mu jen vyrazí ty jeho postpubertální nepravosti."

"Ale včera to měl mnohem menší, sotva jako krupici, a mermomocí se to přede mnou pokoušel schovat," říkala Pavla tiše. "Když jsem ho dnes v poledne přišla přikrýt, bylo to jak čočka, ale teď... Má to velké už jako zrnka rybízu..."

"Já to mám skoro taky takové," zívá Eda a šel se dál krmit do spíže, ačkoliv jsme před chvílí večeřeli. Oba tihle moji mužští mají od včerejška nezřízený apetit a jinak by už jen spali.

Po večeři si s Edou vždycky čteme každý ve svém pokoji a scházíme se pak na tu nejhezčí společnou chvilku s

koňákem a cigaretou, ale dnes jsem z četby moc neměla - za zdí v kuchyni Eda rámusil sklenicemi a hrnci, každou chvíli bouchl dvířky ledničky a pak najednou přišel ke mně do pokoje. Měl mastná ústa a páchl vínem.

"Ty si dnes nebudeš číst?" zeptala jsem se ho udiveně. "Dnes se mi jaksi... ani nějak moc nechce," zahuhlal a nepříliš logicky dodal: "Pojď spát."

"Ale vždyť je teprve půl deváté..."

"Pojď spát," opakoval umíněně.

"Mohu si dočíst kapitolu?"

"Pojď."

"Tak snad aspoň ještě tuhle stránku..."

Ale už neposlouchal, zvedl mě z křesla a odnesl si mě přímo do postele. Toho večera byl nezvykle bezohledný, a když pak stejně bezohledně na mně usnul, nahmatala jsem na jeho ztěžklém těle ty hnědé pupence... už tak vzrostlé jako na Michalovi. Pavla Rohanova zírala vleže do tmy ke stropu a pátravě si přejížděla dlaněmi svou hladkou kůži od ramen až po lýtko, nikde ani stopy po té nemoci, jen několik málo drobných tuhých zrníček, která však od včerejška změkla a ztrácejí se. Mám strach. Co mě to začíná oddělovat od mého muže a syna?

V pondělí ráno nebyl Eda k probuzení. Jeho štíhlé a úzké tělo viditelně ztloustlo v bocích a do jeho snědé pleti zakousnuty celé desítky teď již vypasených červů toho hnědého parazita.

"Musíš k lékaři, rozumíš!" naléhala jsem na něho. "Hned ráno."

"No jo, to víš, že jo," odpovídal netečně. "Ale teď mě nech ještě spát, jo?" Obrátil se ke mně zády a zavrtal se do polštářů.

Bojím se. A nejvíc toho, že Edovi jeho hnědá nemoc přestává vadit.

"Prosím tě, teď už to má skoro každé!"

"Ale můj Standa ne, dívala jsem se na něho v koupelně, on má jenom pár krupiček na zádech... A kdyby viděl to moje hnědé nadělení, myslel by si kdovíco. On je nesmyslně žárlivý, víš?"

"Ale jak to chceš před ním schovat?"

"Od neděle nosím ve dne v noci tričko s dlouhými rukávy. A samozřejmě žádné tyhlety manželské radovánky. Však se už taky začíná na mě vztekat. A kdyby věděl, že jsem šla sem -"

"To mě sem ten můj sám poslal."

Zdravotní sestry Karla Sladečková a Leona Bimoňová, obě dosud v bílých čepcích a sesterských úborech, přišly v úterý hned po službě do čekárny ortopedického oddělení krajské nemocnice, aby se zde přihlásily k léčení své hnědé nemoci.

"Holky o tom povídají děsný věci," šeptala tlustá Karla nervózně. "Prej je to tady úplnej koncentrák..."

V bílých dveřích se objevila vrchní sestra ortopedie a přivedla své kolegyně do rehabilitačního sálu. Karla a Leona strnuly. Vysoká okna sálu otevřena dokořán a v proudech mrazivého vzduchu pobíhal, vrhal se k zemi a znovu vyskakoval zástup polonahých pacientů za ostrých hvizdů píšťalky instruktora a jeho štekavých povelů: "Výskok - výskok - k zemi! Na kolena! Vztyk! Výskok a výskok! Klusem! Rychleji! Výskok a výskok a k zemi! Vzepřít se na pažích a k zemi! Znovu a pořádně! Plnou silou udeřit celým tělem o zem! Znovu! A ještě jednou!" Z těl zalitých potem se kouřilo jak z koní.

"Po tomto zahájení se pak intenzivně cvičí na žebřících, lanech a tyčích," vysvětlovala vrchní sestra, odvádějíc oněmělé kolegyně k sobě do kanceláře. "Jeden turnus trvá dvě hodiny a je dobré zopakovat si jej co nejčastěji."

"Co nejčastěji..." opakovala zpocená Karla a polkla naprázdno.

"Nejlépe každý den," řekla vrchní sestra suše. "To ovšem už individuálně doma, na hřišti nebo někde v terénu, protože kapacita našeho oddělení již nestačí. Vy jako zdravotní personál máte ovšem přednost a mohu vás obě napsat na noční turnus v sobotu od dvaadvaceti hodin. Zdravotní personál má totiž přednost pouze v nočních turnusech, denní jsou již obsazeny až do poloviny ledna."

"A... pomáhá to?" zeptala se jí Leona.

"Naše terapie je zatím ovšem pouze experimentální, ale první výsledky jsou slibné, zejména při každodenním usilovném cvičení a úzkostlivé dietě. Takže do sobotního nočního turnusu si píšu sestru Sladečkovou -" "Nepište si mě!" vyhrkla Karla Sladečková. "Já si teď zrovna vzpomínám, že mám srdeční vadu. A tu vaši experimentální terapii bych třeba nepřežila. Radši si počkám, až nebude už experimentální a až se vynaleznou nějaké tablety nebo injekce."

"Jak myslíte," řekla vrchní sestra suše. "A sestra Bimoňová?"

"Já... já se musím napřed poradit s manželem," řekla Leona rychle.

"... a byla bys pitomá, kdyby ses od nich dala takhle tejtat. Ortopedi jsou přece odjakživa známí surovci a ještě větší sadisti než zubaři!" vykládala pak Karla horlivě Leoně, když se z ortopedie vracely nemocničními chodbami zpět do svého ženského oddělení. "Ale já přece nemůžu běhat před Standou pořád v tom triku s dlouhými rukávy..." naříkala Leona nešťastně.

"Tak si pomůžeš sama."

"Ale jak?"

"Třeba takhle." Karla vtlačila Leonu do výklenku přede dveřmi EKG, vyhrnula si rukáv, přitiskla ústa k obzvlášť nacucanému hnědému červu na svém předloktí, stiskla rty, polkla - a z cizopasnika zbyl na jejím tučném bílém mase už jenom růžový otisk.

"Ale co ti to teď udělá v břiše?"

"Baštím to takhle od neděle už třetí den a je mi spíš líp než hůř."

Odpoledne se Leona doma prohlížela před zrcadlem a s odporem si dloubala do hnědých bulek rozsetých od krku až po kolena. Copak Karla, ta vždycky sežere všechno, na co přijde.

Však taky má už skoro metrák. Ale já si přece nezničím figuru kvůli těmhle bobulkám! A tak jsem si kvůli Standovi natáhla místo toho trika pro změnu zase žlutý rolák, samozřejmě taky s dlouhým rukávem.

Standa se před večerí šel na hodinku proběhnout sídlištěm - třeba proto se ho ten neřád nechytá, když proběhal i celý víkend - a po večerí přišel za mnou do ložnice. To už jsem na sobě měla zas to děsné triko.

"Nechceš se mi s něčím svěřit, miláčku?" povídal, a když jsem radši mlčela (chce to sebezapření, ale aspoň se nic nezkaží) začal mě hladit, až mi pod trikem nahmatl ty bulky. "Proč se nezeptáš u vás ve špitále, co se s tím dá dělat?"

"Já se už ptala, ale je to dost strašné."

"Co je strašné?"

"Říkají tomu experimentální terapie, na ortopedii, víš. Jsou tam známí surovci a prohánějí pacienty skoro nahé. Chtěli mě napsat na sobotní noc..."

"Na sobotní noc?! A skoro nahou!!" (Vždyť já přece vím, na co můj Standa spolehlivě zabere.)

"Ale ne zas tak, jak ty si hned myslíš! V teplákách se to léčit nedá, proto je prohánějí při otevřených oknech, samozřejmě v prádle, v plavkách a tak -"

"- v prádle při oknech otevřených na ulici v sobotu v noci!!"

"Na ulici ne, naproti je jenom zeď prosektury. A v noci proto, že denní turnusy jsou obsazené až do půlky ledna."

"A nějak... lidsky to nejde?"

"To víš, lidi si pomáhají všelijak. Tak třeba Karla Sladečková, víš která, ta strašně tlustá... No tak ta si to klidně jí přímo z kůže a říkála mi, že jí to vůbec nevadí. Tedy zatím."

"Tak na to už nemysli, miláčku. Teď se musíš vyspat."

Mám dobrého muže, co? Ale on není jen dobrý. On je skvělý... Za nějakou dobu přišel ke mně znovu a něžně, mi stáhl to triko. Co jsem měla dělat? Děkala jsem, jak si přál, že tedy spím. A můj skvělý muž přitiskl ústa - on se na to dokonce předtím znovu ohlí! - k mé klíční kosti, spolkl mi tam tu bulku a začal polykat jednu po druhé.

"Ale to přece nemůžeš, třeba je to nebezpečné!" říkala jsem mu polekaně.

"Jsem silnější a snesu to snáze než ty," šeptal, jeho ústa byla neodbytná, nedal se odstrčit a neustal, dokud jsem nebyla po celém těle zas hladká a čistá jako dítě.

Dojetím jsem z toho byla úplně naměkko a měla jsem mokré oči. Standa šel ještě jíst a hlavně pít, pořád jsem slyšela vodovod. Asi to potřeboval spláchnout, a když se pak ke mně v noci znovu přiblížil, chtěla jsem ho maximálně odměnit. I on chtěl a rovněž přitom byl fantastický. Mám absolutně nejlepšího muže v celém sídlišti a městě.

Ráno vstával ztěžka a ty bulky, kterých mě zbavil, mu vyskákaly po celém tele. Ale přes noc na něm vzrostly do velikosti dlouhých tlustých žízal.

Ve středu večer před odchodem do spolbytu zašla Tina Trnková do svého druhého pokoje, okupovaného dosud Ritou Nedomovou, a posvítla si baterkou na přítelkyni ležící v posteli.

"Ty jsi pořád ještě nevstala?" řekla jí s nechutí.

"Mám tak nějak... těžký nohy nebo co...", mumlala.

"Když se celé dny jenom válíš... Vždyť jsi už jak koule!"

"Nějak se mi to... vyrazilo všechno najednou."

"Říkám ti to nerada, ale vědět to musíš. Tibor se už opravdu zlobí, že ses od nás pořád ještě neodstěhovala. A my si už brzo přivezeme z hor Tomáška."

"Dyť já vím... A vypadnu co nejdřív. Ale nemůžu jen tak vzít kufr a vrátit se tam... Jen co se trochu zmátořím..."

"Tak aby to už bylo!"

Sotva manželé Trnkovi odešli do spolbytu, Rita rychle vstala a s baterkou v ruce se přikolébala do spíže na vratkých nohou obrostlých tvrdými lesklými hnědými hady. Musím honem, než zas ten pitomej Tibor... Nabrala si vejce, sušenky a švestkový kompot. Na pití tu nemají už nic.

Odesla zásoby k sobě do pokoje. A já už nemám ani jedno pivko. Chtělo by to oblíct se... jít ven... Kašlu na to. Ale pít něco musím. Dověkla se do koupelny a tupě zírala na vanu. Vanu nejde... si odnést. Ale tenhle kýbl. Napustila plný kbelík vody a přinesla si jej k lůžku. To by mělo do rána stačit.

Dřepla si na koberec, hltavě začala vypíjet syrová vejce a po hrstích jedla tvrdé sušenky. Švestkovej kompot nerada... Ale dyť je to jedno. Maso... Kdyby takhle bylo něco od masa... horký masíčko... Musela bych se oblíct a jít ven... Ale tam je zima. Dobrá vodička! Nachlentala se z kbelíku a s rozkoší se zavrtala do postele. Teplo... teplota je ze všeho nejlepší... Kdyby tak byl ještě tenhle... jak on se... Otík Fajt... jeho tvrdý, horký masíčko... chichi! Mohla bych mu... zatelefonovat... do hospody, tam určitě... Ale už pro něho nemám... žádný cigarety. Musím... měla bych... Ale dyť - je - to - jedno. Zvolna zavřela oči a přejíždějí si oběma dlaněmi tuhé hladké hnědé hady, obrůstající jí boky a břicho, slastně usínala. Takhle báječně se mi nespalo nikdy...

"CO TO VLASTNĚ JE a některé další otázky přišel do našeho studia zodpovědět profesor Janík z pražské univerzity. Takže co to je a jak to vzniklo?"

"Vážení televizní diváci! Ony hnědé nárůstky, jimiž je postiženo již tolik našich spoluobčanů, představují zřejmě novou, vyšší a inteligentnější formu masitu v podobě cizopasnika, který si našel podmínky pro svůj růst - tedy teplo, tmu a vlhko - přímo v lidském těle."

"Ale jak se tam mohl dostat?"

"Mnoha způsoby, když náš kontakt s masitem byl v posledních týdnech tak těsný. Nejpravděpodobněji asi

vdechováním jeho reliktního běžového prachu, který dosud pokrývá ulice našich měst. Jakmile se cizopasník usadí v lidském organismu, odebírá živiny a vodu paraziticky svému nositeli, jimiž jsme dnes prakticky asi všichni."

"A je to nebezpečné?"

"Vyčerpávající odpověď bude moci věda poskytnout až po několika generacích, ale již dnes je zřejmé, že přímé ohrožení života ani zdraví zatím v žádném případě nehrozí. Parazit usazený v lidském těle si vynucuje zvýšený přívod kapalin a živin pro svůj další růst, což se projevuje enormní žízní postiženého a trvalým pocitem hladu."

"Takže čím víc pijeme a jíme, tím vydatněji v sobě cizopasníka krmíme?"

"Přesně tak. Právě proto je na místě střídmost v jídle i pití, případně vhodná dieta, kterou každému individuálně poradí jeho ošetřující lékař. Rozhodně se však vyhneme alkoholu i kouření a hojnost pohybu nám všem prospěje... určitě i potom, až budeme mít k dispozici příslušnou léčbu, na níž usilovně pracují veškerá světová centra."

"A na kterou tedy můžeme čekat teď již bez obav a s klidem. Máme tu ještě několik dotazů od našich diváků, kteří se ptají, zda je nebezpečné odstraňovat ony hnědé nárůstky jejich polykáním a požíváním."

"To v žádném případě nelze doporučit! Jak jsem již uvedl, cizopasník se nejlépe daří ve tmě, teple, vlhku - a právě tyto podmínky nachází optimálně uvnitř lidského těla, kde bude růst bujněji i agresivněji než na jeho povrchu."

"Závěrem snad ještě otázku, zda již dnes je možno zbavit se hnědého parazita úplně a rychle."

"Zajisté. Střídmost v jídle i pití doplníme pohybem, řekněme - náležitě rázným cvičením. Zatím ovšem poněkud primitivní, ale účinné..."

"A právě toto účinné rázné cvičení vám nyní předvedeme v další části našeho pořadu. Děkuji profesoru Janíkovi za jeho uklidňující i nabádavá slova a teď vítám před kamerou naše milé spolupracovníky, jejichž sestava cviků proti obezitě v našem loňském vysílání vzbudila takový ohlas. Dobrý večer, Mirko, dobrý večer, Martine! Ano, jsou to naši dobří známí, Martin Pecold, trenér boxerského oddílu Sparta, a Mirka Švihovská, profesorka tělocviku z Prahy-Žitá. Následující cvičení trvalo celkem tři hodiny a padesát minut, z nichž vám nyní vysíláme devítiminutový stříhový záznam..."

Sestřih záběrů PRVNÍ FÁZE - Martin v bílých šponovkách se zvolna otáčí před kamerou. Na jeho obnažených pažích, ramenou, hrudi a zádech jsou zřetelné vidět silně nabobtnalé hnědé pruhy. Mirka je oděna do bílého trikotu (bez zjevných nárůstků).

Martin vyskakuje oběma nohama, vrhá se k zemi a opět vyskakuje. Mirka předvádí lehčí varianty těchto cviků pro ženy.

DRUHÁ FÁZE - Martin šplhá po čtyřmetrové tyči a sjíždí po ní. V dalším záběru Martin opakuje šplh na laně. Jeho hnědé nárůstky ztratily již asi polovinu objemu. Mirka předvádí snazší varianty cviků pro ženy.

TŘETÍ FÁZE - Martin se usilovně vzpírá na hrazdě. Jeho nárůstky se dále zmenšily. Mirka ukazuje obdobné cviky pro ženy. Martin se vzpírá na žebříku. Mirka ho přitom bije do prsou a zad pingpongovou pálkou až do vymizení posledních hnědých zbytků.

Hudba, Mirka s Martinem se s úsměvy uklánějí a svižně odbíhají.

"Viděli jste pravidelnou čtvrtetní relaci Zdravotnická poradna a nyní přepínáme na naše brněnské studio, které pro vás připravilo reprízu oblíbené lidové operety Perly panny Serafinky."

V posledním předvánočním týdnu začalo celé město čistit celé město. Veškerá nákladní auta, traktory, valníky a vleký všech podniků, organizací a družstev spojeny do jediné kolony, která nepřetržitě vyváží běžový prach zbylého masitu z ulic do důlních šachet za městem.

Všichni bez rozdílu jsme se sešli s lopatami a hráběmi v rukou ve fabrikách, střediscích ZAM nebo prostě na ulici před naším domem a různě se do toho dali - padesát rukou zakrátko naloží nákladák, a než se vrátí, všichni se pouštíme do ubývajících prachových hald, přesypáme je a prosíváme jak písek, hrabeme a obracíme jako seno, kypříme, natřásáme a vytrvale přehazujeme ten protilidský prášek, který hyne pohybem a světlem... jeho hnětené a zpracovávané závěje a vrstvy se nám tenčí přímo před očima, a tady již přijíždí další prázdný nákladák.

Zpočátku se nás hodně chránilo gázovou maskou nebo aspoň navlhčeným kapesníkem přes obličej proti vdechování toho neřádu, ale za pár dní toho už nebylo třeba, když přece právě pohyb léčí tuhle hnědou nemoc... a pohybu teď máme všichni habaděj (mnozí z nás jako dosud nikdy v životě), navíc na čerstvém vzduchu, osvěženém prvními mrazy, a v práci i v domě ve veselé partě, v níž už není chuť ani čas na ustrašené prohlížení se před zrcadlem v zamčené koupelně.

Jakoby v jediné společné zahradě řinčí lopaty, hrábě, ale i rýče a kolečka na dlažbě města a vracejí mu půvab (který jsme mu mnozí zarytě upíra-li), přitom se už dětsky netrpělivě těšíme na vánoce, kdy i doma musí být všecko jako z cukru, a je až s podivem, kolik se toho dá stihnout ve stavu nadšení - z tvrdé makačky na ulici přímo do další vřavy generálního úklidu doma, místo lopaty do rukou hned zas smeták, hadr, prachovku a celá rodina leze po podlahách a oknech. Přičemž pobaveně zjišťujeme, že tohle prohánění těla, malá jednoduchá jídla (všecko lepší si šetříme na vánoce) bez piva (které se pořád ještě nečepuje a lahvové skladujeme doma taky na svátky), bez cigaret (kterých je pořád málo) a tvrdý spánek v nevytopené ložnici je dohromady zatraceně zdravý způsob života, a z hnědých pruhů, žil a bulek zbyly po těchto dnech úporného předvánočního sportu už jen rychle se ztrácející pupínky.

Koncem týdne celé město očištěno a i my skoro všichni měli znovu čistou pleť. Ale nejúchvatnější bylo to nové a světlé, co se v oněch prosincových dnech sjednocujícího zápalu, obětavosti a odhodlání v nás každém a mezi námi zrodilo. Proč by to nemělo zůstat už napořád? V noci na 23. prosince začal do očištěných ulic tise padat sníh, který nebylo už třeba odklízet. Nákladáky a traktory vyvezly poslední zbytky běžového prachu do šachet za městem a od rána zůstaly v garážích. Sešli jsme se všichni naposledy, už jen tak, pro tu hezkou chvíli, popřáli si hezké svátky, a celé město se rozešlo domů - naše shromaždiště na nádvořích fabrik, u středisek ZAM a garáží osiřela, ztichla, a z jejich

prostranství, plných čerstvého sněhu, který jsme za tu chvíli udupali, se hvězdovitě rozbíhají vyšlapané chodníky do tichnoucích zasněžených ulic, kde se dále větví ve stále tenčích pavučinách, až nakonec útlými řetízky stop vcházejí do jednotlivých domů.

České vánoce... čas zdobení stromků, ukrytých dárků, zabíjení a smažení kaprů, vůně vanilky a kadidel, čas rozzářených očí, když konečně zazní zvonek ve vedlejším pokoji, čas překvapení, radosti a lásky, dávných koledí, starobyklých zvyků, hořících svíček a prskavek - a stále nových mís tučného cukroví a obložených chlebičků a těžkých dortů a salátů s majonézou a dalších lahví piva a vína a ještě ořechů a jablek a pomerančů a datlí a fíků a ananasů a rumu a punče a slivovice a sladkých likérů (a rybích kostí zaseknutých v krku, hořících záclon, žaludečních křečí a záchvatů žlučníku).

Od časného rána 24. prosince začaly kuchyně spolbytu (energetická omezení stavu ZAM platí i nadále) chrlit obrovská množství jídel na všechny ty tři vánoční dny, rozžhavené a přetížené plynové a elektrické sporáky se vyvětraly vždy jen na těch pár vteřin, kdy dopečenou husu Bimoňů spěšně vystřídala čerstvě nakynutá vánočka Rohanů a kilo syrového bůčku Rity Nedomové se již netrpělivě tlačilo na tři plechy vanilkových rohlíčků, jež Tina Trnková láskyplně uhnětlá pro svého Tibora. Rozpálené ženy v natáčkách rozbíjely vejce, strouhaly ořechy a ztrácely nervy, muži v tepláčkách škrabali kaprům šupiny, ořezávali smrčky a kradmo se vytráceli na první pivka a první malé drinky. Večer přinesl důvěrník Standa Bimoň do klubovny spolbytu svůj stolní vánoční stromek ze zeleného plastiku a rozsvítil na něm barevné žárovčky, ale dnes ovšem o klubovnu naprostý nezáměr - když nikdy, tak snad aspoň na Štědrý večer budeme doma, ne?! - a upachtěné ženy odnášely kouřící talíře a bohaté mísy svým rodinám do promrzlých tmavých bytů.

"Přijďte si sem pak posedět v teple a při světle!" zval je Standa, když jim ještě na chodbě posvítíl baterkou, ale u elektrického stroměčku v klubovně zůstal sám se svou ženou.

"Přece tady nebudeme trčet celý večer!" řekla mu Leona po jídle.

"Třeba ještě přijdou..."

"Oni jsou tak zvědaví na tuhle naši zelenou umělinu, když si každý sehnal pravý rostlý smrček z lesa. Nemohli bychom si zapálit aspoň jednu opravdovou svíčku?"

"Stav ZAM ještě pořád platí a dnes stejně jako každý jiný den," řekl Stanislav pevně.

"Pro nás dva. Ale pro ostatní taky?"

Do ticha klubovny pronikaly ze všech bytů vánoční hudby, ke kterým se pak přidal zpěv.

"Na Štědrý večer má být člověk doma," řekla Leona a zvedla se k odchodu. "Vezmeme si ten stromek s sebou? Je přece náš."

"Třeba sem ještě přijdou."

Manželé Bimoňovi seděli v šeru svého bytu zachumláni v přikrývkách a svítili si baterkou na láhev studeného vína.

"Je tady strašná zima," vzdychla Leona a šla si do ložnice pro lyžařské ponožky.

"Když jsme to vydrželi už tak dlouho -"

"Jenže ostatní to už omrzelo. Pojd' se podívat!" křikla Leona ze tmy ložnice.

Snad v každém okně obydlených horních pater domů celého sídliště vzpurně hořela aspoň jedna svíčka... ten malý, teplý a živý ohníček.

"Sedět na Štědrý večer při baterce - to napadlo akorát nám dvěma," řekla Leona jízlivě. "Tedy tobě."

Druhý svátek, 25. prosince, lidé říhali, škytali a trávili až do poledne, krátce po něm se začali znovu cpát až do večera a po těžké noci hekání a zažívací sody si to zopakovali, mlsajíce a lenošíce ještě i třetí vánoční den. Na překrmovaných tělech znovu vyrazily hnědé pupence a rychle narůstaly až do formátu tlustých jeliť. No a co! Pak bude stačit pár dní diety, pohybu a zas se toho lehce zbavíme, vždyť jsme to viděli v televizi. Ale svátky si přece nedáme kazit!

"Krocana s kaštanovou nádivkou já prostě miluju!" prohlásil ztěžka Eda Rohan (košili již zkrabacenou hnědými hrboly) dojíraje druhou porci a nakládaje si třetí na talíř.

"Nemohl by sis nechat něco na zítřek?" navrhla mu Pavla.

"A jít se raději s námi proběhnout?" navrhl mu Michal.

"Ohřívání to už není ono," zasupěl otec plnými ústy. "A od zítřka se naběhám v práci ažaž."

Zdaleka ne všichni podlehlí svátečnímu obžerství a mezi domy sídliště klusal hlubokým sněhem dlouhý zástup otužilců, v jeho čele pravidelně Standa Bimoň, který naběhal denně deset kilometrů, zostřených olympijskou desetibojařskou atletikou. Michal Rohan mu ani zdaleka nestačil dechem, zamykal se ve svém pokoji, svlékal košili a před zrcadlem si otloukal hnědou výrážku dlouhým pravítkem. Jauvej, jau, jau a jau! Ale když se někdo dá třeba tetovat, bolí ho to určitě o moc víc. Správněj chlap přece musí něco vydržet. (A já chci aspoň vypadat jako chlap.)

Ženy na tom byly celkově lépe než muži, krmít své nenasytné domácí jidličky vydalo za hodně dlouhý běh, při němž se Pavla s Tinou uchránily hnědé nemoci.

"Ale Tibor má toho neřádu na sobě už skoro víc než své vlastní kůže...", povzdechla si udřená Tina Pavle, když se opět mijely na chodbě s plnými rukama nádobí.

Leckdo si ovšem našel pohodlnější způsoby. Leonu Bimoňovou prý její neúnavný Standa ojídá každý den před spaním a Rita Nedomová si to dělá sama, ta toho prý snědla už celá kila...

Ale poslední sváteční den Rita vstala z postele, kupodivu náhle čiperná, podnikavá - i když jen ve věcech tělesných radostí - a docela veselá... Jako by se s tou hnědou nemocí najednou skamarádila.

"XV"

První den po svátcích, 27. prosince ráno jsme znovu zase všichni vycházeli do ostrého, až opojně čistého vzduchu (jaký toto město nepamatuje snad už sto let) a šlapali čistým sněhem bez jediné saze, řetízky stop z jednotlivých domů se postupně šířily a jejich celé již řeky se stékaly do bran bývalých bojišť. Avšak nezůstali jsme stát na nádvořích, dnes už nikoliv členové obranných nebo odklízecích čet - teď znovu výzkumník, řidič, návrhář, zdravotní sestra a knihovnice, každý zpět na své místo, ale přitom pořád nádherně spolu v té nadnášivé radosti z vítězství.

Vývojový technolog útvaru hlavního koncernového specialisty SČPZ ing. Stanislav Bimoň, CSc. bez ohledu na své tituly se hned zrůna svlékl do trenýrek, chopil se kbelíku, koštěte, hadru a spolu se sekretářkou útvaru Tinou Trnkovou i všemi výzkumníky, řemeslníky a uklízečkami napřed vydrhl, umyl a vycídl celý pavilón C do úzkostlivě hygienického lesku. Pak se osprchoval ledovou vodou, znovu se pečlivě oblékl (na dnešek si vzal bílou košili s tmavou kravatou) a nedočkavě i slavnostně se po tolika týdnech vrátil do své skromné pracovny.

Kovový regál mikrofilmů, časopisů a knih nabitých moderní vědou, jejímž stále naléhavějším výzvám jsem již odpověděl svým chlebem budoucnosti... Stanislav odemkl hranatý kovový stůl a vložil si do úst čtvereček bělošedé síťoviny, zamítnutý vzorek svého "Základního ekochleba". Místo kterého chtějí poslat na milánský veletrh Rohanovy kejklířské pivní zmrzliny, rybízové ementály a zaječí s jeřábinkami... Ale jak se vůbec Milánu daří po té hnědé katastrofě? Zbude mu ještě zlato na medaile?

Stanislav pozorně jedl svůj vědecký chléb. Chutná pořád stejně, jakoby čerstvě vyroben... Hnědá pohroma se jej ani netkla. A teď mu dokonce pomůže! Když lidstvo přijímá teprve pohromu jako argument -

"Smím na chvíli?" řekla Tina ve dveřích. "Jsem tam sama. Eda asi ještě vyspává po svátcích."

"Pan šéf si to může dovolit."

"Však jsem Tibora taky nemohla dostat ráno z postele. Má na sobě toho hnědého neřádu pořád víc... "Na to jsem si už zvykla. Ale teď se mi zdá, že ho to začíná nějak měnit i povahově..."

"Neměla bys ho tolik krmit, Tino."

"A místo vepřové pečínky mu dát ekochleba, vid'."

"Po něm by byl brzo zase zdravý."

"To bych tak strašně chtěla! Ale někdy si zase myslím... Víš, když Tibor má toho na sobě tolik a já pořád skoro nic... jestli je to tak správné. Když přece jsme muž a žena, měli bychom mít všechno spolu, ne? Abychom v tom byli stejně."

"Kdyby si tvůj Tibor zlomil nohu, zlomila by sis ji taky? Jsi jeho žena, a tak mu přece musíš pomáhat, léčit ho a uzdravit."

"Lidi říkají - Promiň, Stando, ale slyšela jsem... že to Leoně každý večer ojídáš."

"Abych ji vyléčil a uzdravil. Protože já si s tím poradím líp než ona."

"Kdybych to taky takhle zkusila s Tiborem..."

"To nesmíš, Tino! To může jen ten, kdo je mnohem silnější, a to ty nejsi. Musíš Tiborovi pomáhat, aby se z toho dostal sám."

"Ale kdybych věděla jak! On pořád jen leží, jí, pije a dívá se na mě tak... najednou jakoby cize. Stando, já se ho začínám bát."

Michal Rohan hned ráno v kanceláři propagačního oddělení ve třetím patře budovy F si ze všeho napřed dal pár ostrých cviků při otevřeném okně, až popadal dech. Potřebuju se zbavit toho hnědého sajraťu... ono je to totiž dost těžký, nenacpat se o vánocích, už jen kvůli mamíně, když se s tím tolik nadřela.

A když se člověk napere jak zvíře, svět ho pak už tolik nebolí. Taky když na mě vyrostly ty hnědý boule, jsem se jak zvíře cítil a bylo mi všecko fuk. Tati si v tom docela bahní, ale mamíně nenarostlo nic. Ani Tině.

Náš šéf propagace Berenda, tlustej, ale čilej chlápek, jak to už v našem džobu musí bejt, mi vrazil do kanclíku a hnedka:

"Máš něco rozdělanýho, Michale?"

"Co jste mi dal posledně, teda meruňkové jogurt Aprijovo, jednoduchovej ostružinovej džem a tyhle dětský perníčky Míša."

"Tak se sladkým je absolutně šlus, chlapče. Celej podnik zahajuje velkou ofenzívu proti hnědý nemoci a taky máme první bombu - sušený beztuký mlíko Purolakt! A dej se do toho hned."

Páni, jak mi to dneska zapaluje - měl jsem tu reklamu vymyšlenou za půl minuty! Udělám bílou ženskou figuru se džbánem, jako jsou ty antický sochy. Měla by teda samozřejmě bejt nahá, ale to by mi jednak neschválili, jednak to musí bejt jako symbol čistoty. Takže udělám bohyni v bílým řeckým rouchu a bude krásná jako Tina. Její tvář umím tak nazpaměť, až to bolí.

Hlavní koncernový specialista SČPZ dr. E. Rohan dorazil do svého útvaru pozdě, ale osvěžen chůzí v ranním mrazu čísel obvyklou energií, čiperně proběhl celý pavilón C, pochválil za vzorný úklid a ve svém předpokojí vesele štípl sekretářku Tinu do tváře.

"Budeš něco potřebovat?" usmála se na vrchního šéfa. "Ne. Budu pracovat!" řekl a rázně vešel do svého ateliéru.

V rozlehlé místnosti s třemi velikými okny čekaly na prostranném psacím stole papíry z minulého měsíce, jak je sem Tina ráno připravila, a jako by se v uplynulých týdnech vůbec nic nestalo - všechny ty pozvánky na konference, přednášky a degustace, žádosti o expertizy a dokumentace příštích veletrhů ve Vídni a Taškentu, mezinárodních potravinářských výstav v Budapešti a Kodani, kupy všelijakých návrhů, žádosti o vyjádření a dalšího normálního sena. Které mi neuteče. Ale teď jsem odpočat a mám chuť na něco jadrnějšího. A taky čas, než se ten normální kolotoč znovu roztočí. Kdy je správný čas pustit se do velké věci? Vždy, a tedy právě v tomto okamžiku - Eda přistoupil ke stěně se zasklenou mapou své PAVUČINY a rychle si znovu osvěžoval v mysli svůj "Meisterwerk": mléko, vejce a zelenina přímo z farem, mouka z malých elektrických i větrných mlýnů a ovoce přímo ze stromů proudí dostředivě a z centra zase protiproudě

sůl, koření a obalové sklo. Výroba i distribuce v každém průsečíku sítě... Začnu jídelníčkem, soupisem 365 vzorových pokrmů - Ne, začít nutno zde a vytvořit model výrobního průsečíku sítě. Setkání dvou poloproductů... $0,5 + 0,5 = 1$. Tak jednoduché to ovšem nebude. Zkusme třeba $0,3 + 0,3 + 0,3 + 0,1 = 1$.

Hm. Nebo $0,35 + 0,25 + 0,15 + 0,25$? No jo, ale... Měl bych to hodit do počítače. Pustím se raději do jídelníčku. Tak číslo Jedna: pěkně šťavnatý maďarský gulášek s pfeferonkami - mňam, hnedka bych si jej dal a k němu tři deci uherského vína Soproni Kékfrankos... nebo ještě radši pečený nadívaný bůček, stříbrný tuk se měkce řine po jeho lesklé zlaté kůži a k tomu půllitr pilsenského se smetanovou čepicí -

Tak dost! Eda si s povzdechem ohmatával tuhé hnědé boule pod košili. Od rána to zvíře bylo zticha... a teď mě už zase bere. Mám strašnou žízeň. Nesmím - Ale takhle se ovšem nedá pracovat.

Jakoby vlečen došel ke kovovému pracovnímu stolu, nalil si velikou sklenici vody a naráz ji vypil. Ale jíst nebudu nic. Takže napít se tedy mohu. Vypil další sklenici a pak začal chlemtat vodu přímo z kohoutku. Už je to lepší.

Znovu přistoupil k zasklené mapě PAVUČINY, ale její sítě mu teď už nic neřikaly. Tak kde jsme to přestali?... Jo, model tady toho... výrobního... průsečíku sítě. $0,38 + 0,29 + 0,183$... to by chtělo počítač. Tak začneme s jídelníčkem. Číslo Jedna. Kus krvavé hovězí pečeně v závěších pepře a oregana...

Ach jo. Už mi to přestalo myslet. A mám strašnej hlad. Žízeň taky. Ale nemůžu pořád jen vodu... Naposledy pohlédl, skoro zoufale, na zasklenou mapu na zdi, a pak už klečel před ledničkou a přímo z jejích přihrádek lačně požíral masité vzorky svých vývojových potravin.

Ztěžklý se pak svalil do šefovského koženého křesla a netečně zíral na lesklou desku psacího stolu. Dneska už nic nevymyslím... A proč taky... hned první den po té dlouhé přestávce... Dyt' mi to neuteče.

S chutí si zapálil cigaretu Winston a díval se do kroužících prstenců modrošedého kouře. Tahle Tina, jak jsem ji ráno štípl do tváříčky... pěkně tuhá micinka... Je taková všude? Jak asi vypadá... bez šatů... Ale mohl bych zatelefonovat... zase Leoně. Už tak dlouho jsem s ní... Ona vždycky napřed... Leonka umí... Hele, zvoní telefon... To Leonka zrovna teď myslela na totéž, co já...

Ale v telefonu se ozval Tinin hlas, a velmi úředně: "Dostavil se hlavní technolog Severotuku!"

"Ať... počká. Chvilku. Budu teď mít důležitý hovor!" řekl Eda a usilovně mžikaje se snažil vzchopit. Zavolám Pavle do knihovny. Abych se uklidnil. Ačkoliv... je mi vlastně... docela příjemně. A v tělčku jak v pokojíčku... v hezky teplém pokojíčku. Hihi. Pavla by zase... protivně... a pořád to samý. Ale dyt'... je to přece... jedno.

Doktor Rohan zvedl sluchátko a pochichtává se začal vytáčet číslo své milenky v krajské nemocnici.

"Už musíš vstávat - slyšíš?" budila Tina Trnková v ložnici svého muže. Sama vstala již před hodinou, upravila se, v kuchyni spolbytu připravila snídani a přinesla ji domů. "Tak už se probud' - prosím tě!"

Řidič Tibor Trnka (30) po deseti hodinách tupého zvířecího spánku beze snů konečně otevřel oči. Jakmile spatřil svou ženu, strhl ji k sobě do postele.

"Teď ne... Prosím tě... Už je nejvyšší čas jít do práce a ty se musíš ještě umýt, nasnídat, oholit..." prosila ho marně. Když jí začal přetahovat šaty přes hlavu, vysmekla se mu, ale stačil ji ještě plácnout přes zadničku takovou silou, až skoro upadla.

Se slzami v očích utíkala z bytu a Tibor se za ní hlučně smál. Na holé tělo si pak natáhl černý svetr, na něj krátký kožich, oběma rukama zhltal přichystanou snídani a beze spěchu vyšel do mrazivého rána.

Po evakuaci nižších pater zůstala na sídlišti sotva třetina obyvatel, ale nouzový stav ZAM ovšem výrazně omezil i počet městských autobusů. Na stanici se tísnil shluk snad padesáti lidí, a když konečně přijel autobus, začala pořádná tlačence. Tibor Trnka se drsně propracovával lokty, pěstmi i koleny, surově se dral k pneumatickým dveřím, až se do nich narval mohutným vzepřením obou paží a městem pak projížděl téměř vleže na svých slabších sousedech.

V prochládlých garážích ŠCPZ přešlapovali šoféři v hloučcích a pro zahřátí vydatně kouřili (což je ovšem zakázáno, ale vedení má teď vážnější starosti). Stav ZAM omezuje i podnikovou autodopravu a řidič Trnka se dostal k volantů až před polednem. Zavézt generálního ředitele na krajský národní výbor... to je jízda na slabých deset minut.

S nahromaděnou agresivitou vyjel Tibor do poloprázdných ulic, dupal na plyn a zase na brzdu, bezohledně předjížděl s dvěma koly na okraji chodníku, až generální ředitel žasl, co to najednou vjelo do jeho vždy tak ukázněného šoféra...

Leč měl ovšem vážnější problémy a po deseti minutách té divoké jízdy ustaraně odcupkal do budovy KNV.

Takže to vypadá, že tady ztvrdnu třeba na čtyři hodiny. Tibor se zachumlal do svého kožíšku a vdechoval horký vzduch z mřížky topení na rozvodné desce. Stejně tady promrznu jak čokl.

A kde taky má tělo pořád brát ty kalorie! Přitáhl si desítilitrový kanystř a zhluboka se napil teplé vody. Ještě že jsem si ji před tímhle blbým ritem stačil natankovat. Znovu se napil. Aspoň tady budu mít co dělat a nějak se zabavím. Direktor teď dostává kafička, chlebičky a dortíčky. Ale i tahle teplá voda dělá člověku dobře po těle... v celém těle. A je zadarmko. S línou rozkoší vycucal další litřík, svezl se rameny hluboko do měkkého křesla a s bradou opřenou o mohutný hnědý otok na klíčních kostech lehce upadl do netečného poklidu odpočívajícího zvířete.

Již bezbolestně tak strávil čtyři hodiny, dovezl generálního zpět do ŠCPZ a s rukama v kapsách kožíšku se z vrátnice vyloudal do ulic. Tina teď už na mě čeká doma... ale ať si trhne nohou, když mi ráno nedala. Stejně by chtěla napřed zase jet za malým Tomáškem do hor. Kluka jsem teda fakticky už dlouho neviděl... ale tam nahoře je ještě víc zima než tady a ledová vichřice. Tak třeba někdy příště. A Tina mi neuteče. Je přece moje a celou noc ji budu mít v posteli.

Tibor Trnka vypil ve třech výčpech tři čaje s rumem, dva grogy, a těsně před zavírací hodinou dorazil do obchodu koženým zbožím v Rytířské ulici. Míja Robová zrovna prodávala kožené rukavice, a jakmile Tibora spatřila, vzala zákazníkovi rukavici, natáhla si ji na ruku a druhou lascivně přejížděla po té tmavé napjaté kůži. Tibor se na ni ušklíbl. Tahle Míja je jak divoká kočka a hned, jak zavře krám, půjdeme do jejího pokojíčku a hezky a důkladně si spolu užijeme.

Doktorka Pavla Rohanova upřímně potěšena, když do jejího divadelního oddělení městské knihovny již brzy dopoledne přišli první návštěvníci - tři studenti - a přáli si: "Prosím vás, paní, poradte nám pro naše školní divadýlko nějakou hru. Někakou hodně veselou. Ale, prosím vás, aby byla opravdu legrační!"

Horlivě je vodila kolem regálů komedií vysvětlující jim, co najdou v Aristofanovi, Shakespearovi, Molierovi, a sotva je vypravila s pořádně napěchovanou taškou, byla tu již další návštěva, dvě ochotnice sem přijely dokonce až z Mostu! "My bychom rády nějakou hru, kde je co nejvíc ženských rolí, a mužské žádné nebo jenom jedna pro jednoho hubeného kluka."

"Proč máte v Moste tak málo mužských partnerů?" usmívala se na ně.

"Copak partnerů by bylo dost, ale oni nám teď většinou zhnědli."

"Určitě něco najdeme, co se vám bude líbit! I když takových her není příliš mnoho. Ženy jen samy mezi sebou nejsou zřejmě schopny vyprodukovat tolik legrace, aby to vydalo na celovečerní komedii."

Do odpoledne Pavla šťastně napočítala celkem devět návštěv hned první den znovuotevření své půjčovny. Mám ráda divadlo, protože mám ráda a potřebuji lidi. Krátce před pátou přišel ještě dramaturg ústecké opery a Pavla s ním seděla dlouho po uzavírací hodině. "Neměli byste zapomenout na sólisty Durase a Skalníka, vaše dva padlé v boji s masitem...", řekla mu tiše při loučení. "Snad by šlo umístit do foyeru aspoň prostou desku s jejich jmény."

"Určitě to uděláme!" slíbil dramaturg a políbil jí ruku. Ve večerním mrazu spěchala Pavla domů ožvlými ulicemi kolem výkladů teď již plných světel, unavena, avšak tolik toužící povídat si ještě dlouho o tomto bohatém a krásném dni, ale doma ji Michal zastoupil dveře do kuchyně: "Vůbec tam nechod, mamino!"

"Eda... Co se mu stalo?"

"Nic moc. Tati nám akorát sežral celou spíž a zřídil se jako zvíře."

"... ty jsi báječný lhář, ale já ovšem velkolepější lhářka, protože moje malé lži jsou někdy třeba lepší než pravda... chichi!... A jsou určitě pohodlnější a zábavnější, vid'...", chichotala se a lhala Leona Bimoňová do telefonu svému milenci Edovi Rohanovi a ukazovákem si přitom lehce mnula naběhlý hnědý otok na předloktí ruky se sluchátkem. Tlustá Karla Sladečková ji závistivě poslouchala a mlčky přitom polykala bonbóny. 31. prosince, krátce před polednem, a koncem jejich společné služby v ženském oddělení krajské nemocnice, lékaři již odešli a tři propuštěné pacientky přinesly ošetřovatelkám Leoně a Karle tři bonboniéry. Svou krabici (oříškové nugety) Karla již snědla a nyní pilně ujídala ze společné druhé (likérové pralinky).

"... to víš, že mám na tebe taky chuť... Co říkáš... Ale ty jsi přece zvíře, Edo... Tak už dost... Ano, dnes večer si přijijeme!" dotelefonovala Leona konečně.

"Se ti divím, že se zas spouštíš s tímhle starým seladonem, když máš doma krásného mladého muže!" řekla jí Karla nesouhlasně a sáhla po další pralince.

"To já jen tak trochu šidím, víš? Mužští to občas potřebují... Samozřejmě to musíš dělat šarmantně."

"Až ti na to Standa přijde, zmlátí tě jak koně."

"To nikdy, protože Standa mě miluje!"

"Ale koukám, že tě už přestal ojídat," ušklíbala se Karla a prstem zapatlaným od čokolády píchla do hnědého otoku na Leonině předloktí.

"On to už chudák nestačil ze sebe dostávat... ani při tom jeho každodenním běhání po sídlišti. Teď musím doma jist ty jeho ekochleby - a mám strašný hlad. Ty bestie, tys zatím sežrala celou společnou škatuli!" křikla Leona a vydrápla poslední likérovou pralinku. Nedočkavě pak nehtem roztrhla celofán dárku od své pacientky (višně v čokoládě) a rychle se začala krmit.

"S láskou je to těžký," řekla plnými ústy. "Standa je samozřejmě fantastický a asi nejlepší manžel v celém Ústí... jenom občas mi to dokud nás smrt nerozdělí připadá k nevydržení. A teď nějak obzvlášť."

"Ale má to tak být a vydržet se to musí."

"Vždyť přece ano! To jenom někdy... Tak třeba teď: musím jíst pořád ty ekochleby, vodu smím pít jen po malých skleničkách... a Standa mi je dokonce počítá!"

"Když holt chce, abys byla pěkná..."

"Ale to já chci přece taky!"

"Jo? A tak proč tedy, sotva ráno dorazíš do špitálu, lemtáš vodu po litrech, loudíš v kuchyni zbytky, ale žereš i glukózu a dietní suchary s prošlou lhůtou -"

"Jako ty, Karlo. Jako ty!"

"- a proč se místo toho radši neproběhneš se Standou večer po sídlišti!"

"A proč ty ne? Potřebovala bys to víc než já, drahoušku!"

"No to víš, já se tady naběhám celý den kolem pacoušů a ještě večer budu běhat po sídlišti a dělat dřepy!"

"No tak vidíš."

"Jenže ale mýmu Karlovi to hnědý maso zatím nevadí, má ho na sobě taky dost. Ale stejně jsme si řekli, že teď na Silvestra a Novej rok si ještě hezky napereme nácka - a pak šlus s veškerým přežíráním!"

"Začnete běhat kolem baráku? Jak se tak na tebe koukám a představím si ještě tvého Karla... chichi!... Při vašem běhu se asi vysypou okna jak při zemětřesení."

"Ale co bysme běhali? Hezky si stoupneme v koupelně proti sobě a jeden z druhého to omlátíme těma dlouhými vařečkama na vyváření prádla. Jednu jsem doma už měla a druhou jsem teď musela přikoupit."

"No tak vám tedy přeju dobrou chuť!" ušklíbala se Leona a rozkošnický chroupala své poslední višně v čokoládě. Ubohá Karla se na to nemohla dívat, vyrazila ze sesterny a vrátila se až po delší chvíli s mokkými dosud ústy, jenže pouhá voda jí teď už nestačila.

"Mám strašlivej hlad!" vydechla zoufale.

"Za půl hodiny je oběd," řekla Leona.

"Ale já tu půlhodinu už nevydržím..."

"Budeme muset. Já bych taky už jedla jak zvíře."

"Mám toho na sobě víc než ty a taky mě to víc bere... Leono?"

"Ale dej mi už pokoj! Sežralas skoro celou společnou škatuli těch pralinek."

"Leonko, drahousku, podívej... vadilo by ti moc... kdybych ti to teď udělala, rozumíš, jako ti to dělal Standa ... Vždyť to přece vůbec nebolí..."

"Ty chceš - Ale nesmíš to nikde vykecat!" řekla Leona, otočila klíčem ve dveřích sesterny a rozejpala si blůzu. "Standu chápu, ten to vyběhal venku, ale ty, Karlo... Tobě to zvíře docela chutná!"

"Ono to vlastně žádnou chuť nemá, ale člověku je po tom líp než po pivu s dvojitým rumem," řekla pak zrůžovělá Karla, chystajíc si příbor k obědu.

"XVI"

HOREČNÝ VÝZKUM HNĚDÉHO CIZOPASNÍKA se rozbíhá všemi směry, jak naznačuje již celá řada jeho pojmenování, například Desomat, Carnefix nebo Bodymassite. Německý profesor Dr. phil. Dr. med. Dr. chem. Dr. rer. nat. Wolfram Prandt navrhl název Niedrigit, jímž chce postihnout cizopasníkův nutkavý vliv na člověka směrem k nízkým (niedrig) činnostem, kdežto profesorovi žáci prý říkají parazitu prostě "der braune Teufel", neboli "hnědý čert". Obdobně vznikly dřívější názvy Descendit, Deviant, Skoričzvěř, Animalit, Agresit a Bestialit, protilidské působení cizopasníka mu vyneslo jména Degradit, Ahuman, Antispirit a Malformit. Český název Dualit se snaží vystihnout dvojí charakter parazita, který sice u všech lidí vykazuje společnou podobu, ale zároveň u každého jednotlivce nabývá individuálních rysů, jimiž svého nositele stále silněji ovládá. V každém případě nutno varovat před těžce postiženými, kteří mohou být vůči svému okolí nebezpečně agresivní.

Silvestr je poslední a nejveselejší svátek v roce a již v podvečer nastalo velké přebíhání ze tmy a zimy soukromých bytů do vyhrátého světla spolbytu, kde chystán slavnostní večírek - Standa Bimoň přinášel celé náruče pestrých papírových girland, řetězců a lampiónů (do nichž místo svíček vmontoval malé žárovky, neboť stav ZAM pořád trvá), zatímco Michal Rohan připravil náležitě temperamentní stereohudbu, načež celou klubovnu spolbytu bohatě posypal lesklými hvězdičkami, které v propagačním oddělení SČPZ vystříhal ze stříbrného a zlatého papíru.

Pavla Rohanová s Tinou Trnkovou v kuchyni spolbytu chystaly obložené chlebičky, sýrový a kuřecí salát s majonézou, pikantní jednohubky a smaženou vinnou klobásu.

"Tibor pořád ještě vyspává," povzdychla Tina.

"Eda nasává už od rána," povzdychla Pavla. "Nikdy v životě tolik nepil..."

"A Tibor nebyl nikdy takový, ani v našich nejhorších dobách. Jako by všichni chycení tím hnědým neřádem... začínali být jiní lidé než my normální."

"Začínám se jich bát... i celého dnešního Silvestra. Kdo z nás tady zůstal ještě normální - a zdravý?"

"My dvě. A pak už jen tvůj Michal a Standa Bimoň."

Před začátkem silvestrovského vysílání televize se jakžtakž všichni shromáždili v klubovně, Leona Bimoňová v ostře fialových šatech s dlouhými rukávy a v bílých rukavičkách - jež však nemohly utajit vyřázející hrboly toho parazita, které si stejně postižený Eda Rohan nonšalantně ovázal hedvábným šátkem kolem krku, kdežto Tibor Trnka, rozespálý a preventivně již vztekly jako teď pořád, si v rozepjaté košili docela s gustem hnětl mohutný hnědý otok pokrývající mu obě klíční kosti.

Důvěrník spolbytu Bimoň, slavnostně obřadný v černého obleku a sněhobílé košili se stříbrnou vázankou, povstal k připitku: "Jsem upřímně rád, že jsme se tu po delší době znovu všichni sešli... Rita Nedomová nepřijde?"

"Ta má teď lepší zábavu!" zavrčel Tibor.

"... abychom společně oslavili Silvestra. Přejí všem hezkou zábavu, jen vás naléhavě prosím, abyste dodrželi kázeň nouzového stavu ZAM - dnes jako každý jiný den - abychom se jej už brzy mohli zbavit," dořekl Stanislav a zapjal televizi.

Na obrazovce se zjevily obvyklé tanečky a písničky mnohaletých stálic české televize, Tibor Trnka se jal hltat obložené chlebičky a při čtvrtém křiku: "A to tady mám celý večer čučet na blbou televizi?!"

"Tibore, prosím tě -," prosila ho Tina nešťastně.

Zábava se jaksi moc nedařila. Standa snaživě tančil se stříknutou Leonou, které se na parketách rozjížděly nohy, a Pavla tiše trpěla s Edou kymácejícím se více, než připouští i hodně bujné disko. Tibora nelákalo tančit s manželkou Tinou, dojedl talíř chlebiček, zapil jej polovinou láhve vína přímo z láhve a zapálil si cigaretu.

"Máme stav ZAM a kouřit se nesmí," připomněl mu Standa.

"Dneska je Silvestr a tak si trhni nohou," odbyl Tibor důvěrníka.

Stanislav opatrně opřel Leonu o stěnu a zvolna došel k rušiteli. "Zhasni to, nebo vypadni."

Tibor se útočně zvedl, jako by se chtěl porvat, proti mohutnému Standovi však neměl šanci, a tak vztekle odcházel, Tina se ho snažila vrátit, ale hrubě ji odstrčil: "Buď si tady sama s těma blbcema - mezi který patříš!" Tina se rozplakala. Konzumací jídel a alkoholů projevy hnědé nemoci rychle silily a ti čistí bez parazita to měli stále těžší s partnery zachvácenými přirostlým agresorem - Leona si umanula, že ji Standa musí nosit na zádech, a Eda si nabíral majonézu rukou.

Michal úporně tančil s Tinou, která chtěla domů za Tiborem, ale chlapec odmítal mladou ženu pustit.

"Já za ním musím!" vzlykala.

"Nechod' tam," prosil ji, "mohl by ti ublížit. Vždyť on je už jak zvíře..."

Ale Tibor Trnka se pak zjevil znovu a s ním celá parta, kterou sem Rita Nedomová přivedla - statný jednoruký vrátný SČPZ Polda Štrunc v uválené tmavomodré uniformě a Míja Robová, ta Tiborova milénka! - všichni čtyři hustě obrostlí hnědým zvířetem a hlučně zhulákání se okamžitě začali napájet a krmit.

Jak uhranuta kobrou zírala Tina na štíhlou Míju, navlečenou do přiléhavého kompletu z lesklé černé kůže, tahle líná mladá děvka ožívá jen krutostí... Když jsem tenkrát za ní přišla do obchodu v Rytiřské ulici, kde prodává kožené zboží, aby nám vrátila Tibora domů, mně muže a Tomáškovu tatínka, poslouchala mé naléhání s hlavou opřenou o loket a se zavřenýma očima, jako by spala - v zoufalství jsem ji chytla za ten loket, slečna Míja mě nůžkami bodla do ruky, až přitom otevřela oči... jejichž pohled bodal víc než ty nůžky.

Míja došla do středu klubovny, nedbale zdvihla paže a Tibor už běžel obejmout ji k tanci.

"Je mi špatně...", sténala Tina.

"Mám tě odvést domů?" nabízel se Michal.

"Tam už mě nic nečeká."

Hnědí začali udávat tón večera, Rita s Poldou Štruncem se roztočili na parketách; Eda se jal křepčit s Leonou a pokojně tančící Pavle se Standou bylo uhýbat před zdívočelými koleny a lokty.

Někdo strhl závěs, do noci se rozeplály řetězy oken ve všech horních patrech protějších domů, celé sídliště začalo slavit a kdekdo si na to doma rozsvítil - na stav ZAM se teď nikomu nechtělo myslet a z rozzářených balkónů vylétaly první roje prskavek.

V našem poschodí si kdosi začal hrát s elektrickými pojistkami, na chodbě se náhle rozmžikaly stropní zářivky do plného světla, Standa je vyběhl zhasnout, avšak mezitím zas někdo zhasl v celém spolbytu a Standa se urychleně vracel rozsvítit.

"Co to tady máte za pošuku?" zahučel Polda Štrunc.

"To je náš pan důvěrník!" zasyčel Tibor pomstychtivě.

"Kam ho odstrčíme?" ptala se Míja s přivřenýma očima. Hluk a zmatek v klubovně silily, náhle tma, světlo a zase tma - čísi zlomyslná ruka začala řádit ve skříňce elektrických pojistek na chodbě a Stanislav znovu vyběhl, aby to už rázně skoncoval - hned za dveřmi spolbytu však sražen k zemi, Polda Štrunc ho zezadu udeřil prudce do hlavy svou tvrdou umělou rukou, spolu s Tiborem odvěkli bezvládné tělo do klece výtahu, kterou poslali dolů a zastavili ji mezi třetím a druhým patrem, kde zhasla, a celý dům číslo 2002 se znovu rozsvítil.

Odklizení důvěrníka si v klubovně nikdo nepovšiml, Eda s Leonou popíjeli na koberci sekt svorně z jedné láhve, Rita si poručila čardáš a polonahá vyskočila na stůl k tanci mezi potácejícím se sklem. Pavla Rohanova se tiše vytratila a doma za sebou zamkla dveře na dva západy.

"Dneska tě moc chci -", šeptal hnědý Eda hnědé Leoně. "Já tebe taky -",

"Ale kdepak jsou naše manželátka? Kampak spolu odskotačili ti dva díblíci?"

"Zřejmě se bez nás baví lépe."

"Opravdu to tak vypadá, když nás tu nechali jako dva sirotky."

"Třeba se teď muckají někde na schodech," zachichotala se Leona.

"Já bych taky chtěl."

"Já taky."

"Ale kde?"

"Standa má ve služebně rezervní klíče všech bytů v domě..."

Eda s Leonou sestoupili po schodišti do druhého patra a rezervním klíčem si odemkli evakuovaný zamořený byt číslo 9. Uvnitř tma, zima, pach nevětraných místností a na podlahách skřípěl béžový prach mrtvého masitu, ale růžová lampička nad postelema pak útulně ozářila ložnici. Leona odestlala, Eda postavil na noční stolek topný infrazářič a zapjal jej na třetí stupeň. Tři dlouhé křemenné trubice se zakrátko rozežhnuly bílým žářem a rychle vyhrály prostěradlo.

"Konečně jednou v teple -", vzdychla Leona s rozkoší.

Tiborova hnědá parta ovládla klubovnu, jako kuň silný Polda Štrunc na všech čtyřech povozil Ritu na zádech kolem stolu a svou přišroubovanou protézou ruky pak drtil každou vypitou sklenku, Míja si přitáhla Tibora hadí paží v hladké černé kůži a pomalu si ho odváděla za dveře služebny - zoufalá Tina se ještě jednou vzchopila a pustila se do boje za manžela, ale Tibor ji surově odhodil ke zdi.

Michal na něj odhodlaně skočil, avšak o tolik slabší - Napřed dostal ránu kolenem do břicha, a když se na koberci zkroutil bolestí, Tibor k němu přiklekl a pěstmi ho začal zpracovávat do bezvědomí. Doširoka otevřené Míjiny oči se zakulatily do kočířního tvaru a v jejich rozšířených žitnících žhnuly tmavé plamínky.

DO POPŘEDÍ světového výzkumu se dostává vliv masitového cizopasníka na chování a mentalitu postižených. Výsledky vyšetření 886 569 osob skutečněného Světovou zdravotnickou organizací (WHO) v 76 členských státech OSN přesvědčivě ukazují dvojí hlavní působení hnědého parazita na člověka: jednak pasivní (spavost, netečnost, tupost, celkový útlum), jednak aktivní (žravost, agresivita, zvýšená pohlavní žádostivost). Všeobecně se tedy jedná o vlastnosti ryze živočišné, spíše zvířecí než lidské, a proto hlavní výbor expertů WHO navrhl definitivní jednotný název MULTIBESTIA INCORPORATA, česky MNOHO-ZVÍŘE VTĚLENÉ (event. přivtělené, připojené, přijaté, přičleněné, sloučené). Těžší formy zachvácení mnohozvířetem (MZV) představují snížení až ztrátu lidské sebekontroly, a tedy reálné nebezpečí.

MNOHOZVÍŘE

02

(psycho-fiction)

"JÁ VDUCHU KLEL,
ALE UŽ MI BYLO JASNÉ,
ŽE JSEM HRÍČKOU V RUKOU
NEZŘÍZENÝCH SIL PŘÍRODY,
KTERÉ NEDĚLALO POTÍŽE
JE NASHROMÁŽDIT
A TÍM MÉNĚ
JE ROZPOUTAT
Italo Svevo

"I"

Mám doma hnědého muže a je to už někdo úplně jiný. - Schoulena ve studené kuchyni poslouchala Tina Trnková s úzkostí, jak se Tibor v ložnici za zdi začíná probouzet. Usíná, jakmile přijde z práce, vstává až večer a vychází na noční výpravy s tou svou partou... teď už každý den.

Za stěnou slyšet skřípání nábytku a pády předmětů, Tiborova rozevíčka - a pak jeho smích, zalykající se a podivné zborcený, ale slyšet v něm temnou, jakoby zvířecí sílu. Ale zvířata se přece nesmějí? ...Tibor je teď možná šťastný způsobem, který nemohu pochopit. Protože to už není náš způsob štěstí?

Do kuchyně, v níž je sotva pár stupňů nad nulou, přišel nahý a roztřesený chladem (hnědí mají rádi teplo), poskakoval a protahoval se, až mu praskaly klouby, na prsou a zádech obrostlý tlustými pletenci leskle hnědého mnohozvířete. Sklonil hlavu ke kohoutku nad dřezem a rychle chlemtal vodu.

"Tibore..." řekla jsem mu, když se konečně napil. Nic.

"Tibore, budeš dneska doma?"

"Mm!" dal mi najevo, že ne.

"Kam půjdeš?"

"Ven... někam," promluvil konečně. "Kde je teplo."

"Tak pojď se mnou do spolbytu."

"Mm!"

"Mohla bych dnes jít s tebou?"

"Mm!" odvětil, rychle se oblékl a zmizel.

Za dveřmi Tomáškovy pokoje hlučně chrápe Rita, ale už brzo se probudí a na noc taky vyrazí do města, určitě se tam někde scházejí s Tiborem... a tou bestií Míjou Robovou. Udělala se mi z toho zima a šla jsem se ohřát do spolbytu.

V klubovně si na pohovce hnědý Eda s hnědou Leonou vesele vykládali karty, v kuchyni Pavla, Michal a Standa s ovázanou hlavou tiše myli nádobí. Hnědí to mají lepší. My čtyři čistí tady se jenom trápíme: Michal kvůli mně, Standovi rozbili hlavu a já s Pavlou jsme stejně nešťastné.

Ale já se už nechci trápit. Chci znovu mít svého muže - a když to jinak nejde, musím být jako on. Tina si nahmatala pod šaty malé tuhé čočky na ramenou a bocích. Mám to pořád stejné. Na mně to zvíře nechce růst... když jím jako vrabec a pít mi chutná jenom malá sklenička. Tak mi to holt chutnat nebude.

Jakmile v kuchyni osaměla, natočila si džbán vlažné vody a odhodlaně se napila. Fuj. Tak si to trochu osladíme, ne?

Vsypala do vody čtyři polévkové lžice pískového cukru a s odporem se jala upíjet.

"Nedělej to, Tino," řekl jí náhle Michal Rohan za zády.

"Mně to chutná."

"Nechutná."

"Mám žízeň, víš..."

"Ty chceš zhnědnout, vid'?"

"Třeba mi bude líp."

"Když v sobě vypěstuješ to zvíře?"

"Třeba mě pak snáze dostaneš do postele..." řekla jsem mu, co bych nikomu nikdy neřekla. Že by ta sladká voda začala tak rychle zabírat?

"Takhle nesmíš mluvit!" řekl Michal a vylil mi džbán cukrové vody do výlevky. "Nechceš si trochu zatancovat v klubovně?"

"Chci víc!" řekla jsem tomu klukovi a šla domů.

V Tomáškově pokoji zima, tma, a posvítila jsem si baterkou na hnědou Ritu. Spala tak klidně a hluboce jak dítě... nebo jako medvědice v zimním brlohu? Ale to je mi teď už jedno.

Ve světle baterky procitla do okamžité čilosti (ta Rita, která se dříve probouzela celou hodinu plnou kašle, skytání a vzdychání...) a hned na mě vyjela: "Co je?"

"Rito, musíš mi pomoci."

"Co chceš?"

"Chci být jako Tibor a ty. Chci to zvíře."

"Ale, co tak najednou?"

"Abych mohla s vámi večer ven. Ještě dneska."

"Takhle ale nemůžeš... jak teď jsi."

"Udělej mi to nějak. Ať to mám jako ty."

"Tak rychle to nejde, pusinko. Kdybych měla rychloprach... ale ten zrovna teď nemám."

"Tak mi dej, co máš."

"Dám ti ochutnat masíčko."

Rita čiperně (!) vstala, šla se napřed napít a pak mi podala špinavý kastrol. "Masíčko" vypadalo jako čokoládový pudink. Chuť vlastně žádná. Snědla jsem to všecko.

"Dobrý?" usmívala se Rita.

"Nic moc. A kdy mi to začne růst?"

"Musíš pár dní počkat a jen se dobře krmit a hodně pít. Ono to teď poroste už samo... jako bys měla v břiše dítě."

"Spíš tasemnici, ne?"

Pak jsem pocítila žízeň. Vypila jsem skleničku, ale ta žízeň rostla. Vypila jsem snad litr vody... "Rito, víš, že mi ta voda začala chutnat -"

"Teďka ti bude chutnat všecko."

"A vezme mě Tibor... vezmete mě s sebou?"

"Dnes ještě ne. Ale až se párkrát vyspíš... budeš už správná."

"Tak mi aspoň řekni, kam... kam chodíte?"

"To máš těžký, holka...", začala Rita zdlouhavě a její hlas jako by se vzdaloval. "Musíme pokaždý někam jít..."

Někteří bělouši začínají po nás vyjždět..."

"Co to jsou... ti bělouši?"

"Lidi, jako jsi byla ty... ještě před chvílkou... Bělouši nám chtějí zkazit každou zábavu..."

Přestávala jsem ji slyšet a zavíraly se mi oči... "Žízeň..." Ritina ruka s plechovou konvicí... dala mi pít. Dobroučku... vodička. "Ještě..."

Chtělo se mi strašně spát. Ritina rozválená postel... už v ní ležím. Teď mě už nic... trápit... nebude. Teď budu spát... jako už dávno nespala... jako dítě... jako medvědice... v jejím krásně teplém kožíšku... uvnitř v jejím kožíchu.

BOLESTIVOU AMPUTACÍ hnědých nádorů MZV (mnohozvíře vtělené, Multibestia incorporata) a následnými histologickými rozbory bylo potvrzeno, že MZV je skutečnou součástí lidského těla, podobně jako - řečeno ovšem velmi laicky - pupenec po bodnutí včelou nebo otok při vymknutí kotníku. Rozložení MZV na povrchu těla je velice individuální a závisí na řadě faktorů, jež se všechny dosud nepodařilo objasnit. Rozhodně však nutno jako zcela nevědeckou odmítnout tezi tzv. Antibestiálního studijního kruhu v Bologni, že mnohozvíře vyrůstá z těch míst těla, kde prý se nejvíce hřeší (primární i sekundární pohlavní znaky, břicho, hýždě aj.), i když se tento názor dosud nepodařilo vyvrátit ani výsledky speciálních elektroakupunktur. Rovněž jako kuriozitu uvádíme tvrzení známého spisovatele senzačních bestsellerů D. von Änikena, že na staroindických a aztéckých chrámových reliéfech objevil a fotografoval typické nárůstky MZV, které prý je mimozemského původu a dávnými orgiastickými kulty bylo uctíváno jako temné božstvo plodivé síly. Serióznější je studie krakovského institutu Stanisława Lema, která vysvětluje inteligenci mnohozvířete a jeho tak mnohotvárné vrůstání do lidské bytosti jeho původem z masitu. Jestliže masit vznikl z odpadu všeho druhu, dostal se do něj i obsah odpadních nádob z domácností, kanceláří, škol, vědeckých ústavů, redakcí a nemocnic - tedy mimo jiné i obrovská množství nejružnějších časopisů, novin, soukromých dopisů, úřední korespondence, rukopisů, chorobopisů, rentgenových snímků - jejichž informační obsah masit při své učenlivosti absorboval a rychle se vyvinul až do útočné formy hnědých mloků. Když se pak tato "mločí forma" přeměnila do masitového běžového prachu, který vnikal do člověka při dýchání i polykání, takže prošel lidskými plícemi i zažívacím traktem, lze předpokládat, že nejvyšší vývojový stupeň masitu - mnohozvíře vtělené - v sobě soustředil veškeré tyto vstřebané informace, takže nyní zná člověka doslova už "skrznaskrz".

Opusťme však oblast pouhých hypotéz a věnujme raději pozornost ověřeným poznatkům. Dnes již bezpečně víme, že růst mnohozvířete je značně urychlován nadměrným požíváním potravin (zejména těžkých, tučných a kořeněných mas), nápojů (obzvláště alkoholických), dále pak kouřením tabáku a nezřízenou sexualitou. Nezapomínejme však, že mnohozvířeti v sobě vydatně pomáháme nejen nedostatkem tělesného pohybu, nýbrž i stavu nehybnosti duševní, jako je lhostejnost, netečnost, apatie, nuda, pohodlnost a útlumy všeho druhu. Méně známé, ale důležité vědět je, že mnohozvíře se člověka nečekaně rychle zmocňuje při vzteku, závidi a zášti.

Léčebné účinky MZV jsou předmětem četných dohadů, vědecky však dosud ve fázi počátečního výzkumu, a v žádném případě nelze proto doporučit jakoukoliv "léčbu po domáčku"! Zatím jen zcela obecně lze uvést jisté pozitivní účinky MZV při psychoneurózách některých typů, úzkostných stavech, ztrátě chuti k jídlu, nespavosti, impotenci a frigiditě - ale i v těchto velmi specifických případech představuje aplikace MZV spíše "koňskou" léčbu. Příkladem toho může být zpráva skupiny sexuologů hamburské soukromé kliniky prof. dr. W. Poecka, podle jejichž údajů 66letý pacient F. K. po celá léta bezvysledně léčený z impotence, po jednorázové masivní aplikaci MZV nyní opustil svou 62letou manželku, žije v komuně se 4 ženami a přitom pravidelně navštěvuje striptýzové kabarety na Reeperbahnu, jakož i prostitutky v přilehlých uličkách. Avšak i tato kuriózní zpráva vcelku potvrzuje obecný poznatek, že mnohozvíře může posílit nanejvýše sexuální složku, kdežto osobní náklonnost a opravdový cit spíše hubí.

Vcelku lze "hnědou nemoc" označit jako úpadek lidské osobnosti. Rozsáhle organizovaný průzkum londýnské univerzity zjišťuje u postižených ztrátu zájmu o jakoukoliv intelektuální činnost, od hodnotné četby až po hru v šachy, a oproti tomu tendenci vyvolávat výtržnosti v diskotančárnách, na sportovních stadiónech a ve večerních ulicích. "Je opravdu smutný pohled na postižené mladé lidi, špinavé, zarostlé a divoce pomalované, jak se v celých stádech povalují například v městském parčíku na Leicester Square, a pokud vůbec vstanou, tedy jen k dalšímu bezcílnému potloukání se po městě... což je zajiště ovšem i důsledek naší dnešní třímilionové nezaměstnanosti," řekl v britské

televizi dr. A. C. S. Jackson. "Ale když někde dojde při dopravní nehodě ke zranění, téměř každý z toho pouličního shluku, tak dychtíciho vidět krev, nese na sobě pokročilé znaky MZV."

Do redakční uzávěrky nám došly všehovšudy pouze dvě zprávy o vyhlášení podpory MZV. První je z tokijského ředitelství městské dopravy, které doporučuje MZV svým "nacpávačům" pasažérů do přeplněných vagónů metra, a druhá ze Sdružení zaměstnanců jatek v Chicagu.

"2"

"... a přes všechna vážná varování se nákaza mnohozvířetem, parazitem Multibestia incorporata, našem městě vytrvale šíří. Dnes lze hovořit již o epidemii, ale obzvlášť smutné je, že nachází své oběti i mezi námi - lékaři a zdravotnickým personálem!" zahřímá primář interny ve zlatých brýlích z pódia v čele sálu.

Další školení v boji proti MZV ve velké posluchárně krajské nemocnice (včera bylo taky a zítra bude zas), ošetrovatelky Leona Bimoňová a Karla Sladečková si hověly v kulatých křesílkách z plastiku a dobře se bavily.

"Těch vobětí je tu určitě půlka sálu!" šklebila se Karla. "Koukni se tamhle do druhý řady na doktora Boušu z rentgenu -"

"Má to jako hrb. Ale on už předtím vypadal jak dromedár!" chichotala se Leona.

"Nebo tamhle vrchní sestra z urologie -"

"Jak oteklá ryba!"

"... přitom ochrana před parazitem MZV nepředstavuje nic více než dodržování běžných pravidel životosprávy," pokračoval primář interny v přednášce. "Dnes snad už i každý školák chápe, že Multibestia odebírá lidskému tělu jen nadbytečné živiny a kapaliny - takže při střídme stravě nemá z čeho růst. Jíst a pít více, než nezbytně potřebujeme, znamená vytvářet z vlastního těla líheň mnohozvířete, temnou a rozkladnou kloaku podle gusta a diktátu multibestie, kterou si mnozí z nás v sobě přímo hýčkají a pěstují si ji s náruživostí těžkých narkomanů..."

"Ten nám to ale dává sežrat, co?" zašeptala Leona.

"Ale dyť von prej má jen třetinu žaludku a už dávno předtím měl přísnou dietu," řekla Karla. "Tomu se to povídá!"

"Hele švestru Tuháčkovou z chirurgie, jak teď hnula hlavou, vylezl jí ze šátku na krku pěkně nacucanej hnědej kousek MZV."

"A to mi Tuháčková ráno tvrdila, že ten šátek nosí kvůli průduškám!"

"Ale její primář i oba sekundáři na sobě určitě nemají nic."

"Však to taky jsou zarytí bělouši, jako skoro všichni doktoři z chirurgie a gynekologie."

"Ale ani na doktorkách není nic vidět..."

"Tak si všimni, jak se některé lesknou."

"No a proč?"

"Protože jsou chytrušky a natírají se formalinovým krémem, kterej nepustí MZV ven. Ale jen tam, kde se natrou, a o to víc se jim to vyboulí jinde. Však jen počkej, až vstanou!"

"... hojně ovoce a zeleniny, co nejméně dráždivého koření a vůbec žádný tabák ani alkohol! Úzkostlivá osobní hygiena a zejména hojný pobyt na chladném vzduchu, který teď při stavu ZAM máme doma všichni. Využívejme jej tedy k otužování a každodennímu cvičení!" volal přednášející primář na nepřiliší pozorné posluchače, kteří si při jeho slovech ve skrytu četli zábavné knížky, luštili křížovky, čmárali si do bloků různé blboviny a šeptem si vyměňovali drby jako na každé schůzi. "Na léčbě ozařováním se zatím pořád ještě pracuje, ale výborný a rychlý účinek má tvrdá sportovní masáž. V krajním případě pak i bití postižených partií, třeba jen dlaní nebo mokřým ručníkem. Někomu to snad případně středověce primitivní a barbarské... prosím. Ale není snad i to pořád ještě přijatelná cena za to, aby aspoň lékař mohl před své pacienty předstoupit nenakažený a čistý? Hlavní zůstává sebekázeň a silná vůle, my všichni - a především my zdravotníci! - musíme vytvářet společenskou morální atmosféru nesmířitelnou k jakékoliv formě slabosti a podléhání! Děkuji za pozornost a sejdeme se zítra dopoledne opět v deset hodin na přednášku profesora Janíka o mentálních předpokladech boje proti MZV."

Posluchači v bílých úbořech se s úlevou zvedali z křesílek a spěchali do svých oddělení (a mnozí k velmi vydatným svačinám...). "Já myslela, že tam hladem už padnu!" volala Karla hned za dveřmi sesterny ženského oddělení, již s plnými ústy, zatímco Leona do sebe nedočkavě lila už druhou láhev malinového sirupu.

"Takhle přiberu zas nejmíň tři kila a Standa se doma zjeví," vzdychala přitom.

"Tak proč si huntuješ tělo tolika litry vody?" usmála se na ni Karla.

"Kdyby tak bylo masíčko...", zatoužila Leona.

"Abys věděla, že jsem kamarádka, tak si vezmi se mnou," řekla Karla, vyňala z tašky černý rendlík plný hnědého pudinkového těsta, nabrala si je čajovou lžičkou a druhou podala Leoně. "Tahle porce masíčka vydá nejmíň za pět litrů piva s rumem."

"A kde jsi to sehnala?" ptala se Leona pochutnávajíc si lžičkou na kyprém hnědém "masíčku".

"Sama si uvařila doma."

"Ale to mi hnedka musíš dát recept!"

"Je jednoduše, ani si to nemusíš psát."

"Tak povídej už!"

"No tak vezmeš trochu toho běžovýho masitovýho prachu -"

"Ale kde se dá sehnat?"

"Chlapi ho vozí ze šachet za městem, ale jsou ho spousty v zamořených bytech v každém baráku v celém městě."

"A kolik toho zaděláváš?"

"Tak asi šálek, jako když vaříš rýži. Přeliješ ten prach mlékem, povaříš se lžičkou sody a odstavíš. Pak přidáš pět deka

kvasnic, přikryješ dekou nebo nahřátým ručníkem - hlavně to musíš držet pořád v teple! - a za hodinku to takhle krásně nakyne. Prima, vid'!"

"Prima, ale bylo toho málo," řekla Leona, když s Karlou vyjedly a vyškrábaly rendlík do čista.

"Však tady mám ještě rychloprach," zazubila se Karla a zatřepala v prstech skleněnou lahvičkou od tabletek, v níž se tiše přesypal suchý rudohnědý prášek.

"Tak toho bych se bála... Ten prý je silný jako čert -"

"Však ho taky musíš jen po troškách." Karla si nasypala na hřbet dlaně špetku rychloprachu a opatrně jej slízla špičkou jazyka. "Ten je jak meč a musí se hodně zapít."

"To sis taky ukuchtila sama?"

"To je už jednoduchý. Vezmeš čerstvý masíčko, rozetřeš je v tenký vrstvě na plech a opatrně zahříváš v troubě. Až takhle krásně zčervená, máš prvotřídní rychloprach."

"A co s tebou udělá?"

"Jako masíčko, ale funguje to hned."

"Dáš mi trošku ochutnat? Ale jen úplně mikroskopické ždibčičky..." prosila Leona a zvědavě si lízla rudohnědého prášku.

"A teď se hodně napij," poradila Karla, "protože rychloprach je v břiše hotovej ďábel."

"Už ho začínám cítit..."

Leona se vydatně napila a zavřela oči. A rázem mi je výborně. Člověk zapomene, že měl nějaké starosti, ale i nervy... a hned má chuť běhat, skákat, hrát si a kočkovat se. Škoda že na oddělení máme jen samé ženské... Po celém těle jsem cítila pichání horkých jehliček. Na každého to ovšem působí jinak - Karla se hned začala cpát rozmáčenými suchary, to její vnitřní zvíře je jen taková žravá dobrácká kráva, ale to moje je leopardice - do konce dnešní služby mi zbývala už jen slabá hodinka, ale celou jsem ji vesele prošmejdila po oddělení, a když přijel šofér sanitky, štípala jsem ho ve výtahu, až z toho začal doopravdy slzet. V poledne hned po službě jsem zavolala Edovi do SČPZ, že ho chci hned teď.

"Ale já zrovna teď mám dost závažnou poradu..." meklal do telefonu.

"Myslela jsem, že mluvím se šéfem a mužem, ale zřejmě omylem mě přepojili na nějakého podělaného úředníka. Tak promiň, že jsem volala - já už nebudu!"

"Počkej, nesekej s tím ještě... Tak já už vyjždím."

Sešli jsme se jako vždycky u telefonní budky za špitálem, skočila jsem k němu do autáku, jeli jsme přímo do našeho domu a vyběhli do druhého patra k bytu číslo 9, který jsme objevili tenkrát na Silvestra.

"Docela ráda bych se podívala zase do jiného kvartýru."

"Tak si vyber, který chceš," řekl Eda jako grand a majitel zámku.

"Ale to bychom museli napřed nahoru do služebny pro klíče..."

"Nemuseli." Eda vytáhl z kapsy svazek klíčů z nelesklého šedivého kovu a uličnický mi jimi zacinkal před očima.

"Co to je?"

"Kompletní sada klíčů ke všem evakuovaným zamořeným bytům - jak se teď říká, zambytům - v celém domě."

"Tys je ukradl Standovi ze služebny?"

"Já ne, ale Tiborova parta. Ti veselí hoši a dívky si dali udělat celé hromady kopií klíčů všech zambytů - asi od nějakého záměčníka za balíček cigaret - a teď je prodávají. Za tuhle sadu si naše milá Rita řekla o dvě stovky."

"Tak už někam vlezme, je mi zima a mám žízeň!" Eda odemkl hned sousední "zambyt" číslo deset - dost podobné jako naše devítka, tyhle byty v paneláku jsou všechny na jedno brdo -, ale zima jak v hladomorně a nenašli jsme nic na přitápění. V sousední jedenáctce se nám nelíbily modré tapety, šla z nich zima, ve dvanáctce bylo sice teplo, někdo si tu už taky pustil ústřední topení - ale v ložnici spal Polda Štrunc v posteli pod peřinou v uniformě i v botách. O další družbu nezáměř, a tak jsme se vrátili do naší osvědčené devítky, kde jsme zvyklí a topíme si už od Silvestra, radiátory ústředního topení krásně hřejí a Eda v ložnici zapjal ještě elektrický infrazářič... já tak strašně moc miluju teplo! Ale ještě než jsem si k Edovi vlezla do postele, nametla jsem si plnou kabelku běžového maskového prášku. Uvařím si masíčko... a možná i špetku rychloprachu.

Milovali jsme se v nádherném teple jako leopardice s leopardem na žhavé africké louce, koupali se spolu v plné vaně horké vody (kterou si tu samozřejmě taky pouštíme), studenou pili po celých džbánkách a zajíдали nakládanými meruňkami, kterých jsou ve spíži naší sladké devítky plné police od podlahy až ke stropu.

Domů jsem stihla dorazit dřív než Standa a pro jistotu hned před ním utekla do spolbytu. Copak svému mužičkovi dneska ukuchtím? Leopardice už zas zpátky u sporáku... ach jo. No nic, ohřeju mu zas cihlu mraženého špenátu, když on tak rád zeleninu, a mražené pomfritky z krabice se udělají za pět minut stejně jako to jeho volské oko.

Když se pak Standa přišel najíst do kuchyně spolbytu, omrl mě - i když jsem si utáhla celé tělo elastickým obinadlem, určitě to na mě musel poznat -, ale řekl jen:

"Nezdá se ti, miláčku, že my vlastně večeříme pořád jen špenát s volským okem?"

"Raději bych pekla bažanty s mandlovou nádivkou, ale za ty peníze, co mi dáváš..." odbyla jsem ho, aby si zas moc netroufal. Mužské je nutno držet zkrátka.

Po večeři jsme ještě poseděli s ostatními v klubovně při televizi, já bych ale raději tančila... leopardici se ještě nechtělo spát. Jenže ale s bělouši je nuda - Standa, Michal, Pavla a Tina (ale Tina nám začíná nějak hnědnout) seděli na kanapi jako pipky. A Eda se tvářil hrozně počestně, on se s tím svým zvířátkem chce prát... Eda vždycky musí mít všechno extra.

Když se nikomu nechtělo tančit, začala jsem tedy sama... až přitom se Standa konečně naštvál a zvedl se, aby mě odvedl domů.

"Ale vždyť je teprve devět..."

"Jdeme domů," řekl tím svým nebezpečným, jakoby strašnou silou ztišeným hlasem, jemuž není radno odporovat. U mužského nutno rozpoznat chvíli, kdy musí být po jeho.

Doma mě strčil do koupelny a řekl jen "Svlíkat!", pořád tím strašně tichým hlasem. Už jsem věděla, co teď přijde, ale poslechnout jsem musela. S baterkou v zubech jsem si stahovala šaty v zimě a tmě. Tam dole, dvě patra pod námi ve sladké devítce, tam v koupelně všecko svítilo a hrálo...

Standa se dostavil do koupelny polonahý a jen v černé gumové zástěře, jak řezník nebo kat.

"Ještě dnes ráno jsi vypadala skoro obstojně," řekl a s odpořem píchl prstem do mého hnědého MZV na rameně. "Kde ses zase tak zřídila?"

Už nemluvil tak strašně tiše a přestala jsem se ho bát.

"Měla jsem hlad z tvých ekochlebů a žízeň z tvých odpočítaných sleniček!"

"Ten hnědý hnus musí okamžitě pryč!"

"Chceš mi ho sundat klackem?"

"To bys zasluhovala."

"Jenže ty si netroufáš, vid'?" smála jsem se mu do očí, ale už jen chvíličku.

Přehnul mě přes okraj vany a začal na mně tvrdě pracovat, třel mě dlaněmi, hnětl a masíroval - ale to nebyla masáž, spíš řezničina, Standa má obrovskou sílu a všecku ji teď vložil do svých rukou, drhnul mě a drtil, přitom co chvíli mě pocákal ledovou vodou, aby mi nesesedl kůži, a lopotil se na mně pořád dál, až se to ve mně uvnitř hnulo, začala jsem vykašlávat a vypocovat MZV, hrozně to páliło a ještě víc, když se mi MZV začalo loupat z těla... to bolí moc.

Úplně vysílenou mě pak utřel ručníkem, oblékl do noční košile a odnesl spát. Připadala jsem si naprosto prázdná... Ale přitom tak klidně a čistě - jako bych uvnitř pocítila něco světlého.

SVĚTOVÉ ROZŠÍŘENÍ HNĚDÉ NEMOCI

zeměpisně zhruba odpovídá dřívějšímu zamoření jednotlivých území masitem. Nejvíce postiženy zůstávají průmyslové a městské aglomerace EVROPY a USA, zatímco v méně vyvinutých oblastech Asie, Afriky a Jižní i Střední Ameriky se MZV vyskytuje jen sporadicky a prakticky nezasažena je pouze Antarktida.

Situaci postiženého obyvatelstva dále komplikuje nedostatek energie po odstavení veškerých tepelných elektráren, kotelen i domovního vytápění spalováním uhlí, nafty, zemního plynu a svítiplynu. Zatímco např. SSSR, Švédsko, Norsko a Finsko mají dostatek vodních elektráren, v zemích odkázaných pouze na nečetné dosud elektrárny atomové (Anglie, Francie, NSR, Belgie, Holandsko) nastává citelný "energetický hlad" a drastické omezení dodávek proudu do elektrifikovaných domů přináší při silných mrazech vážné problémy. Proto zní éterem rady lékařů: "Pohybuje se po bytě pravidelně, ale ne mnoho. Mléko pro děti ohřívejte na těle. Neuléhejte na delší dobu do postelí, protože v nevytopených místnostech hrozí prochlazení. Jezte vydatnou stravu - nejlépe ovesné vločky s cukrem. Je-li to možno, shromážděte se z několika sousedních domů v jedné místnosti."

V domácnostech začíná mrznout i voda. Mrazem klesá a posléze zcela mizí výkonnost baterií v rádiích, docházejí zásoby plynu v bombách. Kde to jde, stěhují se lidé do chlévů, protože u dobytka se udržuje teplota nad 10° C. Rolníci nemají čím napájet zvířata, musí dojít ručně a mléko pak nalévat do plastických pytlů zasazených do sněhu. Uhynuly tisíce slepic a prasat.

V některých oblastech byl vydán zákaz jízdy soukromými vozidly. V Kolíně nad Rýnem bylo doporučeno vydat se do práce o dvě hodiny dříve, protože provoz autobusů a tramvají musí být omezen. V autech má jezdit čtyři až pět osob, ale i tato omezení přestávají stačit.

"3"

Mám doma hnědou ženu.

Stanislav Bimoň pečlivě přitáhl usínající Leoně příkrývku až k bradě. Teď je čistá, ale jak dlouho vydrží, než ji to zvíře znovu posedne? Miláčku, kdyby to tak šlo, abych ti ještě odevzdal sílu...

Vrátil se do koupelny, vyčistil vanu od hnědých zbytků Leonina MZV a ve světle baterky se prohlédl před zrcadlem - našel si na těle jen pár drobných hnědých krupiček a bušil si do nich pěstmi, až se zcela ztratily. Znovu pak dohlédl na spící Leonu, osprchoval se v ledové vodě a šel se ohřát do spolbytu.

"Jak je jí?" zeptala se ho tiše Pavla Rohanová. V klubovně dřímal Eda neklidně na pohovce před televizorem, Tina již odešla a Michal se díval z okna ven do tmy.

"Teď snad již dobře. Ovšem jak dlouho..." začal Standa, ale Pavla přiložila prst k ústům, aby je Eda s Michalem neslyšeli a pak ho posunkem poprosila, aby šel za ní do sousední služebny.

"Tina začíná hnědnout!" řekla mu hned za dveřmi.

"Všiml jsem si," vzdychl.

"Takže čistí tu teď zbýváme už jen my dva a můj Michal. Ale proč právě my tři, když přece proti mnohozvířeti nepodnikáme nic zvláštního?"

"Jak jsem se teď nadřel s Leonou v koupelně, vydalo za hodinu hodně těžké atletiky," usmál se Standa nevesele.

"To je ovšem pohyb, kterým ničíš mnohozvíře na Leoně i na sobě. Ale já toho pohybu moc nemám a přece zůstávám čistá."

"Protože se nepřejídáš, nekouříš a nepiješ."

"Pořád o tom přemýšlím a napadlo m... Ale ty jsi technik a určitě se mi vysměješ."

"Co tě napadlo?"

"Mnohozvíře přece nejsou jen ty hnědé nárůstky na kůži, ale jeho hlavní síla působí uvnitř postižených," říkala Pavla

naléhavě. "Takže kdo je uvnitř v sobě čistý, silný a někoho miluje, nemůže přece podlehnout žádnému zvířeti - i bez zvláštních diet, těžké atletiky a masáží!..."

"Nevím, možná, snad...", přemýšlel Stanislav, a pak vybuchl: "Ale to by znamenalo, že oni nás nemilují? Eda tebe a Leona mě?!"

"Třeba jenom nemají v sobě dost té čisté vnitřní síly..., a proto podléhají. Jak to vlastně začalo, že jsme se tak rozdělili a teď už stojíme proti sobě? Tenkrát v prosinci ve válce s masitem jsme přece všichni byli jednotní a spolu - lidé proti těm hnědým obludám. Jak to, že teď jsou lidé proti lidem?"

"Ano, tenkrát jsme byli spolu, a proto jsme zvítězili. I nad hnědými třímetrovými mloky... ale teď podléháme hnědým červům, klíšťatům a tasemnicím."

"Ale jak se to mohlo stát?"

"Lidé jsou už unaveni a nechce se jim pořád jen bojovat. Říkají, že nebezpečí je už za námi, a teď si chtějí žít, užívat a bavit se..."

"Jistě, ale snad se přitom nemusí ničít. Slyšela jsem, že si z masitového prachu, mléka a kvasnic vaří hnědé těsto, říkají mu masíčko..."

"... a z něj si připravují silně koncentrovaný rychloprach."

"A to jim chutnají... ty vařené odpadky?"

"O chuť jim nejde. Oni to berou jako alkohol, uklidňující prášek, afrodisiakum. Jako drogu. A rychloprach je už hodně silná droga."

"V noci se prý scházejí ve vystěhovaných zamořených bytech -"

"- kde si drze a naplno pouštějí ústřední topení, horkou vodu a světlo, těmhle svým doupatům říkají zambyty, a v té jejich nové hantýrce my čistí jsme bělouši, nudní, omezení, hloupí, impotentní - kdežto oni jsou hnědáci a samozřejmě ostří, řízní a správní."

"Snad to přestane, až se evakuovaní vrátí z hor zpátky do svých bytů. A až se vrátí všechny děti."

"To zatím nejde právě proto, aby se tu nenakazili. Nouzový stav ZAM může trvat ještě dlouho, Pavlo."

"Takže tu budeme žít mezi zdvořelými hnědými partami z těch hrozných nočních zambytů... Přesídlené děti na horách zapomenou na své rodiče a jejich rodiče tady zase na své děti..."

"Tak zlé to určitě není, vždyť přece lidem, a hlavně dětem, je na horách dobře... snad dokonce líp, než jim bylo tady v přeplněných ulicích. Až stav ZAM skončí, evakuovaní sem přijdou zpět a zambyty automaticky přestanou existovat. Ale možná se všichni přesídlenci nevrátí a někteří zůstanou v horách natrvalo, už si tam zvykli na přírodu a čistý vzduch... Což by znamenalo zdravou dezurbanizaci, konec bytové tísně, přelidněných měst, zjednodušení dopravy a postupně všichni budeme volně žít v nové, zdravé a čisté krajině..." Dveře služebny se náhle rozlétly. "Vy se tady ale nějak bavíte!" zavrčel Eda. V jeho očích nebylo nic dobrého.

"Diskutovali jsme..."

"Jo tak vy jste tady diskutovali!" Přistoupil ke mně zezadu a drsně si mě přitáhl. "Tohle je moje ženská, Stando. Líbí se ti? Mně taky. A tak si ji teď vezmu domů do postele a pěkně si s ní pohraju!"

Zachytila jsem Stanislavův pohled nabízející mi pomoc..., ale pomohl by mi, kdyby zmlátil mého manžela? Zavřela jsem oči a dala se dovést domů. Za poslední týden jsem si již zvykla na zimu a tmu v našem bytě, ale zvyknout si nemohu na ztrátu té naší nejhezčí společné chvíle s Edou, při večerní sklence koňaku s cigaretou..., které jsem začala kouřit jen proto, abychom i je měli spolu v těch harmonických chvílích našeho nehlubšího porozumění -

"Teď už nekuř!" křikl na mě a hrubě mě hodil na postel. Mám doma hnědého muže a je to brutální násilník. Vskutku jako zvíře.

Avšak tentokrát, když se konečně vybil, zklidnil a ztišil, pocítila jsem v jeho změkklém, těžkém těle podivné záškuby, jako by se rval s něčím v sobě... A pak, překvapivě a poprvé po té dlouhé řadě smutných dnů a krutých nocí s ním, rozpoznala jsem jeho pokusy o jakousi něžnost - jako by teprve až teď mě začal znovu vnímat jako svého nejbližšího člověka.

"Pavlo...", vypravil ze sebe. "Pavlo!"

"Edo. To jsem já. Jsem u tebe. Jsme zase spolu...", šeptala jsem mu rychle a zlehka mu konečky prstů třela zvlhlé spánky, aby ten krátký záblesk jeho světlého procitnutí znovu neutonul ve zvířecí hnědé mlze. "Vzpomínáš, jak jsme v létě byli ve Florencii a celou cestu pak autobusem do Říma jsi mě takhle hladil na zápěstí... jako teď já tebe?"

"... ve Florencii...", zašeptal ztěžka.

"Ano, tam to bylo! A zas tenkrát při dešti u temně břidlicového Baltu, vzpomínáš? A jak jsme se spolu dívali, jak prší na zamžená zrcadla jihočeských rybníků?"

"... s Michalem..."

"Ano, Michal tam byl s námi! A jak jsme si všichni tři v našem lesním domě nosili z prastaré studně ve sklepě tu tmavě diamantovou vodu... Vzpomínáš na naše sluníčko v teplé trávě, která ti připadala jako kovová, a ve stopě lyží ve skelnějícím sněhu předjaří... A jak pak putovalo korunami bříz, naše slunce, řekl jsi, v hlubokém štěstí jemně zlatého podvečera - vzpomínáš na ten den, když jsi mi to říkal?... Tohle všechno se nám přece nemůže ztratit, Edo. Vid', že to neztratíme..."

"Nesmíme... Pavlo. A... odpusť... mi... to všechno..."

Vzal mě za ruku a tichounce usnul. Ale pozdě v noci už zase ty známé zvuky z kuchyně. Hnědý vlk tam hlučně žral, a když chlemtal vodu z dřezu, vrážel do jeho plechu koleny i pěstmi. Kouřila jsem v posteli cigaretu za cigaretou, píchalo mě v prsou a bála jsem se, že brzy umřu.

V těchto teskných dnech mě nejvíce utěšuje ranní cesta do práce, sníh končícího ledna se čistě třpytí na střeších i v

ulicích, jež touto dobou bývaly pokryté už jen špinavou břechkou - teď však nikde ani jediná saze, z továrních komínů nestoupají sloupky dýmu, nebe nad nimi čistě oúnce modré jak na obrázku v dětské pohádkové knížce a ve voňavém vzduchu je celé město z bílého peří, cukru a ledových briliantů.

U nás v městské knihovně se hnědé nemoci nedaří - zvíře zřejmě nerado lidi, kteří čtou a přemýšlejí? -, my knihovníci jsme skoro všichni v pořádku, ale horší je to se čtenáři. Počet půjčovaných knih prudce klesl, i do mého divadelního oddělení docházejí jen má nejméněší... a zdaleka už ne všichni. Odpoledne nepřišel vůbec nikdo. Začala jsem rovnat kartotéku a viděla ho vcházet skleněnými dveřmi. Arsen Králík zůstal mlčky stát těsně před mým stolem v rozepjatém umělém kožichu, saku i košili, jako by mi na své vpadlé hrudi chtěl předvést tu lesklou hnědou chobotnici multibestie. Smutný případ Arsen Králík: špatný knihovník, pak špatný úředník, literát, manžel, milenec... všechno špatně.

Obrovská ctižádost, umžádny a k tomu mizerný charakter. Přihrblý, s vrásčitou pleší, jako by jím příroda pohrdala stejně jako ženy, po kterých tolik touží. Prý mě miloval (rok mi to tvrdil ústně, telefonicky a v nabubřelých čtyřstránkových dopisech hustého strojopisu), ale spíš mě chtěl jen dobýt pro pocit vítězství a prestiže, což obé mu život vytrvale odpírá. Pak napsal tu hru, divadlo mě požádalo o posudek a napsala jsem pravdu. Byla zdrcující. Další rok se mi chtěl pomstít a vyrobil neuvěřitelné množství anonymních dopisů a udání (opět vždy čtyři stránky hustého strojopisu) a poslední rok jsem ho už neviděla. Teď je zaměstnán v propagačním oddělení ŠCPZ a sedí v kanceláři s Michalem. Soudím, že za všech okolností má muž napřed pozdravit ženu, ale to dlouhé mlčení mi bylo už trapné. "Co si přeješ, Arsene?"

"Tebe," zacenil se zakouřenými žlutohnědými zuby.

"... divadelní hra toho názvu mi není známa a není ve fondech divadelního oddělení."

"Jsi pěkně čistě oúnká a běloúnká, vid'?" šklebil se na mě a prsty zhnědlými od nikotinu si odporně mmul tu hnědou chobotnici pod krkem.

"Na rozdíl od tebe. Ještě něco, co by se týkalo půjčovny divadelních her a textů?"

Pokročil a pokusil se mi přes stůl sáhnout na prsa - ale tak zbaběle a ubožácky, jako dělá všechno, a srazila jsem mu tu ruku tlustým svazkem Divadelní ročenky.

"Mám tě vyprovodit sama, nebo zavolat na vrátnici?"

Arsen Králík s blbým úsměvem vycouval ze skleněných dveří.

Ale když jsem pak v podvečer vyšla z budovy knihovny, stál na protějším chodníku a díval se přímo na mě. Tenhle člověk mě nikdy nezajímal, pořídila jsem si nákupy, zašla do spořitelny, na poštu, a pokaždé ho znovu zahlédla, dokonce ještě pak i před naším domem. Ale o zjištění mé adresy se mu zřejmě nejedná. Tu si zjistil už tenkrát, když posílal ty čtyřstránkové anonymy Edovi.

Lekla jsem se až nazítří ráno, když vyšel za mnou z našeho domu. Kdo mu tak časné odemkl domovní dveře? Nebo... to strávil v domě celou noc?... V některém tom zamytu -

RŮZNÉ NÁRODY přijímají hnědou nemoc různě. Zatímco vysoký klérus katolických románských zemí prohlašuje mnoho zvíře za produkt ďábla, v přelidněných asijských a afrických metropolích je přijímáno dost lhostejně až fatalisticky, ostatně při stavu podvýživy nebo i hladu se MZV prakticky nevyskytuje.

VSSSR a východoevropských socialistických státech je hnědá nemoc, podobně jako např. kouření nebo alkoholismus, považována za nežádoucí a ve všech sdělovacích prostředcích se proti ní rozbíhá rozsáhlá, vládně řízená propagační a zdravotně osvětová kampaň podporovaná středisky stavu ZAM v městech i v některých průmyslových závodech.

Značně odlišná je situace v USA a západní Evropě, kde některé vlády i takzvaný "velký tisk" zaujímají v řadě případů váhavé postoje - zejména před volbami - s ohledem na vysoké procento "hnědých" voličů a rozhodný boj proti MZV vedou hlavně univerzity, velké knihovny a nesčetné organizace, spolky a společnosti vědecké, osvětové, křesťanské, sportovní, ženské, abstinentsí a ochránců životního prostředí. Současně se však na druhé straně počínají objevovat i tolerantní a liberální názory, že MZV je prostě "příznak technologické doby", "produkt technického pokroku", "civilizační nezbytnost", "výraz svobodné volby individuální osobní barvy", atd. atd.

Mezi pravicovými extrémisty, zejména ve velkoměstech severní Itálie, se dokonce objevili radikální stoupenci MZV a založili takzvanou "Hnědou brigádu", která má na svém kontě již řadu teroristických aktů a únosů, k nimž se však horlivě přihlašuje i řada dalších podzemních organizací. Na vatikánském náměstí zahájilo čtyřčlenné hnědé komando palbu na příjezdějícího papeže, který vyvázl bez zranění jen díky své těžce pancéřované limuzíně.

V jižních zemědělských oblastech USA je hnědá nemoc společensky deklasující podobně jako barevná pleť, kdežto na zdech domů v newyorském Manhattanu přibývají každou noc hesla Hnědé je krásné - "Brown Is Beautiful".

STATISTIKY jednotlivých států dokládají, že MZV proniklo (podobně jako např. kouření tabáku) do všech společenských vrstev. Základní pravidlo "Čím vyšší IQ - tím méně MZV" má až příliš mnoho výjimek (např. členové a korespondenti Čs. akademie věd jsou v průměru postiženi o 43 % více než pracovnice pražských prádelů). Sice se zdá, že např. lidé s vyšším vzděláním bývají postiženi méně, ale i toto je spíše jen široká linie než ostré rozmezí. Obecně platí, že obyvatelstvo městské je zasaženo podstatně víc než venkovské a zcela uchránění zůstávají dosud prakticky jen evakuováni v horách.

Postižení pod 60 % hnědosti v procentech mezinárodní Riemensovy-Waláškovy stupnice nepředstavují vážnější nebezpečí a mohou pokračovat ve svém povolání i rodinném a občanském životě, i když hnědost jim pomáhá stejně málo jako např. alkohol. Zato hnědost nad 70 % přivádí své nositele často k asociálnímu chování, např. k vandalismu v parcích, telefonních budkách a dopravních prostředcích, jak je již známe bohužel i z našich měst.

Party "plnohnědých" (full-brown) výrostků v hnědých kožených kombinézách, kteří si říkají "Brown Angels" (hnědí andělé) a na těžkých motocyklech vyjíždějí na lovy děvčat a žen, které pak zavlékají k orgiím do svých hnědých

doupat, se již staly postrachem kalifornského pobřeží. "Je to hnědá potopa," posteskl si našemu zpravodaji černý reverend C. C. Williams, "kterou však lidé neberou dost vážně."

"4"

Z měkce vystlané postele ke snídani na čalouněnou židli a z jejího polštářku přímo do pérovaných polštářů auta, odtud do křesla ve své úřední pracovně - v případě porad a schůzí čekají další křesla v dalších pracovnách - ještě na hodinku zpátky do toho svého, z něj se odkulit do polštářů auta, vykult se na čalouněné křesílko k večeři, z něj se překulit do křesla před televizorem a odtud se skulit do ustlané postele - zařídili jsme si to pohodlně, co!? - zadek pořád na něčem měkkém a uspávajícím. Nač vůbec máme tělo?

Hlavní koncernový specialista SČPZ Eda Rohan vztekale vstal z koženého otáčivého křesla v čele své pracovny a povalil je, po delším supění, a s dalším funěním je opět postavil. A už zas mám žízeň. Ale pít se nebude!! Díval se na zasklenou mapu PAVUČINY na zdi, mé mistrovské dílo se mi už tak vzdálo... Upřený pohled se mu začal rozostřovat, že za chvíli v tom zaskleném rámu již stěží rozeznával, co tenkrát před hnědou potopou tam v úchvatném výtrysku inspirace zakreslil. Celé vědomí mi sklouzlo do spodní půlky těla. Dívám se na svůj životní sen a myslím přitom na žrádlo, chlast a nahou ženskou Bimoňovou v posteli -

Odhodlaně se nadechl. Tak už dost. "Vrátím se za hodinu!" řekl sekretářce Tině v předpokoji, seběhl do suterénních umývárén, svlékl se a začal na sobě tvrdě pracovat, čtyřicet kliků na studených dlaždičkách, dvacet výskoků ke stropu, po stovce dřepů se vzpažením se hnědé pletence na jeho těle roztřepily do vlajících cárů a po další gymnastice pak pod ledovou sprchou ze sebe spláchl několik kilogramů mnohozvířete. Ale ještě dost mi toho zůstalo uvnitř.

Ze dvanácti účastníků rady u generálního ředitele SČPZ byli čtyři bílí, tři hnědí a pět (včetně dr. E. Rohana) hnědobílých.

"... a boj proti MZV zůstává nadále našim úkolem číslo jedna!" řekl bílý náměstek, co říkal na každé poradě.

"Ale to je přece teď už práce našeho podnikového střediska ZAM," řekl kdosi hnědobílý. "Náš úkol číslo jedna je doplnit suroviny, dořešit energetiku, obnovit dopravu a rozjet výrobu naplno!" křikl hnědý náměstek velmi rázně i nahlas a jedním tahem vypil půl karafy vody.

"Ale na prvním místě jsou lidé a my musíme především pomoci těm, kteří jsou postiženi mnohozvířetem!" přel se s ním dál jeho bílý kolega.

"Jak si to představuješ?" zeptal se ho generální (hnědobílý) ředitel.

"Zařadit do každé směny třicet minut organizovaného cvičení, takzvaných fyzminut. V některých dílnách, laboratořích a kancelářích s tím již iniciativně začali."

"Na úkor pracovní doby?" namítali hnědobílí členové vedení. "A kdo to zaplatí?" "Nemáme fondy na tělocvik..." "A v neplacených přesčasech to na nikom nemůžeme chtít." "To je věc uvědomění každého jedince..." "... tak ať si to každý zařídí ve svém volném čase!"

"Jsme výrobní podnik - nejsme nemocnice!" začal hnědý náměstek hrubě vykřikovat a dopil vodu z karafy. "Máme stroje na výrobu - a ne, aby se kolem nich hopsalo jak v tělocvičně! Musíme pokrýt severočeskou potřebu potravin - a ne dělat na zaměstnancích kosmetiku! O kterou oni ani nestojí. A jestli je někdo hnědý, nebo bílý, je jeho osobní věc. Na kterou teď není čas!"

"Ale uvažujte přece!" naléhal bílý náměstek. "Osobní věc tolika, a teď vlastně už všech lidí, není zdaleka už jen osobní..."

"O to ať se stará naše podnikové středisko ZAM," přerušil ho unaveně generální ředitel. "My teď tady budeme mluvit o surovinách, energetice, dopravě a výrobě. O plánu a nových programech. A taky o perspektivách... Edo, co dělá tvoje PAVUČINA?"

"Už se na ni chystám!" řekl Eda Rohan a ve své pracovně pak opět stál před tou zasklenou mapou na zdi. Už ji začínám znovu vidět do všech detailů... ale síla k jejímu rozvinutí dosud chybí. V hlavě chvilková projasnění, ale pořád ještě hnědá oblačnost. Teď zbývá už jen VYDRŽET.

Při odchodu z práce Eda poslal po Tině klíčky od svého auta Michalovi do propagačního oddělení, ať se chlapec projede místo mě, a sám rázně pochodoval přes celé město až nahoru do sídliště, chvílemi i klusal - domů dorazil udýchaný a s bušícím srdcem. Ale teď jsem skoro už bílý a těším se, až to Pavla pozná, i Michal... V návalu touhy po svých blízkých se rozběhl po bytě, avšak synův pokoj prázdný a žena dosud v knihovně. Ale oni nepřišli ani za hodinu. Kde se ten kluk courá s mým autáčkem?! A Pavla si teď kdesi klidně prohlíží krámy... (Ale tys jim neřekl, že je potřebuješ, a k Pavle ses včera choval jako zvíře). Už sto minut sám v prázdném bytě a tělo řve žízni. V zoufalém vypětí vůle se doktor Eda Rohan drží oběma rukama kuchyňského stolu a poslouchá, jak mu za zády kape voda z kohoutku do dřezu. Jak dlouho to takhle mohu vydržet -

Kdyby aspoň ta žízeň... Vždyť ale já dnes skoro nepil. Zdravý člověk potřebuje denně 1800 mililitrů vody, já měl ve snídani a obědu celkem... řekněme 1000 ml. Takže těch chybějících 800 ml si teď přece mohu dovolit, dokonce musím, protože MZV ve mně si jinak sám a drasticky odebere vodu z mých tkání. Pít člověk zkrátka musí!

Tak si dáme malou skleničku. No. To bylo asi 100 ml, takže ještě 700. Ale už ne z téhle vinné sklenky, která budí chuť na alkohol, nene! Napijeme se z poctivého čistého skla! Tak třeba tenhle Michalův půllitr na mléko. Ach... já to už tak potřeboval - Tak ještě jeden. To je celkem už 1000 ml, od rána tedy už 2000... Což vlastně není ani tak moc po takovém perném dnu, vždyť jenom ten odpolední běh městem... Och, to bylo - to už je zas další litr? Já přece nechtěl... Ale není třeba hned ztrácet hlavu! Řekněme, že ráno jsem byl hnědý z 50 %, po tom běhu už jen desetiprocentní... a teď, řekněme, třicetiprocentní? Nebo... čtyřiceti... procentní... padesáti... šedé... sáti...

Už zas ti hnědí motýli... s těžkými teplými křídly... odstartovali kdesi dole ve mně. Jejich tolik... taková spousta! Jejich křídla hladí a konejší... jak mi prolétají hrudí... až do hlavy... a výš. Nebo to já padám dolů?... Ale... je mi tady... tak dobře. Teplé. Vypjaté. Odpočívno. Líno, ale přitom vilno... takže zdravé, ne? Cheche! Až teď konečně dorazili. Můj pan syn... a madam Rohanová. Courali se spolu po městě... zatímco opuštěný otec... tady trpěl. Ale teď už nebude. Co se ti dva na mě tak dívají?

No prosím, lehl jsem si... na zem. Tak unavený... a jsem snad přece doma, ne?! Jen se trochu... vydýchám... a vstanu a pořádně se najím... po práci. Co se na mě tak díváš, ženská? To víš, že si to s tebou... pořádně udělám. Seš přece moje, víd! A kdybys nechtěla... já jsem silnější než ty. Cheche! Tak se na to napřed posilníme -

Eda se těžce zvedl z kuchyňské podlahy, ale Michal mu zastoupil cestu ke spíži, zády se opřel o její dveře a rukama se pevně chytil veřejí. "Tati, já tě tam nepustím," řekl odhodlaně.

"Co si to dovoluješ - ty spratku!" zařval otec na syna.

"Už se nebudu dívat, jak zacházíš s maminou - ty zvíře!"

"Michale," řekla Pavla nešťastně. "Takhle přece nemůžeš mluvit s otcem..."

"Že nemůžu? Ale já přece musím, mamino. Tak hele, tati! Když chceš do spíže, musíš mě napřed zmlátit. Ale já se budu bránit."

"Edo, prosím tě... z celého srdce," říkala Pavla těžce. "Nemohl bys... to v sobě ovládnout?"

"Už přece kvůli sobě samýmu, tatínku," řekl Michal. "Prosím tě moc. My oba tě prosíme -"

Eda prudce zamžikal jakoby udeřen do hlavy. Co mu to ti dva tady... To strašně bolí. Hnědí motýli... mi tlučou křídly v hlavě... a všude. Ta bolest mě trhá - ale chci ji mít dál - a vyrvat ze sebe - ty hnědé hadry. Abych zase viděl - v plném světle - ty dva, co tu teď stojí proti mně. Můj syn a moje žena - ALE JÁ JE PŘECE MILUJI!

Tak teď rychle - dokud ještě trvá - ten světlý obrázek - "Svažte mě," řekl Eda slabým hlasem. "Přivažte mě k posteli... Rychle!"

"Ale to přece nemůžeme," vzlykla Pavla. "Edo... slyšíš mě?"

"Nech ho, mamino. On má pravdu a my mu přece musíme pomoci! Ale čím..." Michal krátce zaváhal, vyběhl z domu a za chvíli se vrátil s vlečným lanem z otcova auta.

"Opravdu to chceš?" šeptala Pavla muži ležícímu již na posteli.

"Prosím tě...", řekl s posledním vypětím sil. Pavla měla oči plné slz a Michal musel sám zápolit s dlouhým vlečným lanem, opatrně jím ovinul otcovo tělo a připoutal je ke všem čtyřem nohám lůžka. "Jestli máš hlad," řekl pak rozpačitě, "donesu ti ze spíže kousek... Na co máš chuť, tatínku?"

"Nechci nic. Jen usnout... kdyby to šlo."

Pavla usedla na pelest mužovy postele a jemně mu prsty přejížděla zvlhlé spánky. "Zítra to bude už dobré," šeptala mu jako nemocnému dítěti. "Letos je krásná zima a vypravíme se na lyže, ano? Do našeho lesního domu... už je tam určitě plno sněhu. Hned po snídani si připneme běžky... Vzpomínáš, jak jsi mě učil lyžovat? Já pořád padala... ale Michal se to naučil hned. Budeme venku celý den... v té čisté bílé pohádce. A večer zapálíme v krbu oheň..."

Tělem spoutaného začaly projíždět záškuby a mužův obličej zbledl. Žena k němu rychle přilehla a objala ho celým tělem, aby ho ztišila, a jako by chtěla trpět s ním. Krize nastala po půlnoci a rozechvěla Edovo tělo poslední křečí. Nemohouc to již snášet, Pavla mu zašeptala: "Počkej, já tě odvážu!"

Aby mu ulehčila, vydala by se dobrovolně znovu tomu zvířeti, které ji tu včera v noci trýznilo -

"Ne. Teď už vydržím," řekl jsem jí a zmobilizoval všechnu vnitřní sílu, abych se již netrásl, a tak ji uklidnil.

Ráno jsem se probudil svěží, lehký, čistý zevně i uvnitř, osvobozen a odpoután - to vlečné lano z autáku leželo odhozeno na parketách pod postelí. Takže Pavla mě ještě v noci nakonec přece jen odvážala. Spala vedle mě, pořád ještě v šatech, jak v nich ke mně večer přilehla, a její paže důvěřivě kolem mého pasu - její útlá bezbranná paže silnější než to tlusté vlečné lano.

DOMÁCÍ VÝROBA takzvaného "masíčka" a "rychloprachu" se již rozšířila po celém kulturním světě a cestovní kancelář podnikavé firmy Neckermann vydala první "Světový jídelníček národních specialit", který věnuje zdarma každému účastníkovi svých turistických zájezdů. Můžeme se zde dočíst o přípravách "masíčka" vinného (Jugoslávie), máslového (Dánsko), paprikového (Maďarsko), španělského s olivami, fíkového řeckého, českého povídkového, japonského krabiho, a dokonce i "hlemýžďiho", servírovaného v Normandii v originálních šnečích ulitách, nebo "filipinského", zadělávaného kokosovým mlékem. Za nejostřejší specialitu je považován "těžký" švédský rychloprach rozmíchaný v horkém 80% akvavitu.

Zatímco v SSSR a socialistických státech je komerční průmyslová výroba masitových produktů i jakákoliv jejich propagace zakázána, vznikly kartelovou dohodou mezi britsko-holandským koncernem Unilever a americkým General Foods již dva sesterské multinacionální koncerny, Massite International a Massyn-tex, které do 86 zemí dodávají již 513 nejrozmanitějších masitových výrobků ve formě konzervovaných paštik, marmelád, bonbónů a plněných čokolád, mražených výrobků, žvýkacích gum, zubních past, limonád, krémů, olejů a sprejů.

"5"

Ti hnědáci jsou každým dnem drzejší! Vztekly, ale bezmocný se Michal Rohan při ranní cestě do práce díval za svou výstupní stanicí u SČPZ, jak se mu ztrácí za oknem rozjíždějícího se autobusu. Dva hnědí výrostci mu zlomyslně zablokovali svými těly východ z autobusu tak, aby nemohl vystoupit a musel jet s nimi až na další zastávku, kde teprve ho kolony i pěštní vystrkali na chodník. Proč ale, když jsem tyhle dva kluky jakživ neviděl? Oni jen poznali, že jsem "bělouš", a to je pro ně dostatečný důvod k surovosti.

Michal klušal po ulici kilometr zpátky k hlavní vřátnici SČPZ a schody do třetího patra budovy F pak bral po dvou,

takže bez dechu, ale stejně pozdě dorazil na poradu v propagačním oddělení.

"... doprava teď už zase funguje, zemědělské závody dodávají a surovin máme dost, což znamená změny ve výrobě, a tedy i v reklamě našich výrobků," říkal vedoucí Berenda. "Zastavujeme propagaci sušeného odstředěného mléka Purolakt..."

"Ale proč!" zvolal Michal ještě dříve, než se posadil. "Dyť přece ta reklama se moc povedla." To je ta bohyně v bílém řeckém rouchu, který jsem namaloval hlavu Tiny Trnkové.

"To říkáš proto, žeš ji namaloval ty," zasmál se Berenda.

"Nekritický a narcistní obdiv ke svému školáckému výkresu," řekl Arsen Králík (kteřej vždycky příšerně žvaní) a paní Marta mu podala čaj dle mýho přání, teda bez cukru.

"Ne. To říkám proto, že Purolakt je správná věc a funguje proti hnědý nemoci!" řekl jsem jim, co je pravda, ale co na ně teď už nezabírá - Berenda je hnědobílej asi tak fifty-fifty, stejně jako paní Marta, ale Arsen Králík je hnědej jako potápěč, co se zrovna vynořil z hnědýho sargasovýho moře, a na krku mu sedí hnusná kávová chobotnice MZV.

"Kdybys přišel včas," píchl mě šéfik Berenda, "slyšel bys, že cukru, mléka, másla a vajec máme teď už zase tolik jako před válkou s masitem. Takže nemusíme dělat pořád dál jenom odstředěné mléko Purolakt, ale rozjíždíme masovou výrobu a teda i propagaci smetanové zmrzliny Sladoled, sladkého máslového krému Dulcinea a vaječného koňaku Ovalon."

"Tučná mléčná řeka prolomila kry válečného hladu a korunována křišťálovým cukrem vyrazí posílit vysílená města...", vzrušoval se Arsen Králík - kterej se považuje za ohromnýho básníka.

"Ještě před měsícem jsme tady slyšeli, že SČPZ zahajují velkou ofenzívu proti hnědý nemoci -, " začal jsem už vztekle, ale Arsen mi do toho pořád skákal: "Ještě před měsícem holt bylo cukříčku a máslička málo!"

"- ale tahle tučná mléčná řeka znamená miliardy kalorií a teda celý tuny novýho mnohozvífete na lidech!"

"Podle tebe by lidé měli jíst jen suchý chleba a zapíjet troškou vody, co!"

"Aspoň by byli zase zdraví."

"O chlebu a vodě - jako v kriminálu."

"Radši zdraví o chlebu a vodě - než pochodující hromady hnědýho neřádu!" řekl jsem jim to naplno. "Když jsme válčili proti masitu a pak čistili město, vypadali jsme všichni ještě jako lidi. Ale podívejte se na sebe, jak vypadáte teď!"

"No to je teda sprostárna!" naštvála se teď i hodná paní Marta (ona se za své MZV stydí, a aby na ní nebylo vidět, natírá si paže, krk a nohy formalinovým krémem - jenže MZV se jí pak vyboulí jinde a je to ještě trapnější, jako třeba minulej tejden, když přišla do práce s třemi řadry).

"Šéfe, ať se Michal omluví!" křičel Arsen, až se mu ta kávová chobotnice na krku házela jako živá. "Ať se nám všem ihned omluví!"

"Tak už dost," řekl Berenda, který Arsena nemá rád (Arsena nemůže mít rád nikdo), ale bojí se jeho fízlování. "Válka s masitem už dávno skončila a my ji nevyhráli proto, abychom z nouze frontovýho obležení teď přešli zas do nouze vězení o chlebu a vodě. Zvítězili jsme, a tak se teď budeme mít dobře - to je přece normální. A SČPZ budou vyrábět Sladoled, Dulcinea a Ovalon - které ostatně vymyslel tvůj otec, Michale - a my čtyři je budeme propagovat ze všech sil."

"Ale proč vlastně ne i Purolakt?" zeptal jsem se ho.

"Purolakt se bude vyrábět taky, ovšem už bez reklamy, kterou ani nepotřebuje - jako ji nepotřebuje třeba tvaroh."

"Jenže ale tučné smetanové krémy jsou ovšem lepší než suchý tvaroh," zamyslela se paní Marta. "A kdo teď bude stát o nakyslý hubený Purolakt, když krámy budou plné sladoučkého Sladoledu, Ovalonu a Dulcineje?"

"No právě!" řekl jsem jí. "A to je hrůza."

"Končím poradou," usekl to Berenda, "a do zítřka čekám vaše návrhy na propagaci těchto tří nových produktů SČPZ. Tak jestli už nikdo nic nemá - copak zase, Michale?"

"Už v mnoha dílnách, laborkách i kancelích se teď ujal dobrovolný cvičení proti MZV," řekl jsem jim, co mi řekl tatí.

"Říká se tomu fyzminuty a stačí třeba jen půlhodinka správných cviků denně..."

"Ale já nemám nazbyt ani minutu, natož půlhodinu, abych tady poskakoval mezi stoly jako šašek," řekl Berenda. "Já mám tady tolik práce, že si ji musím nosit ještě i domů, Michale!"

"To zas náš mladý pan Michal má času spousty, každý den se v naší kanceláři postaví rozepnutý před zrcadlo a necudné se odibává po celém těle - krajně odporný projev narcistního onanismu! A já se na to musím při své práci dívat," žaloval Arsen, ale Berenda se k němu přidal a docela vážně mi řekl:

"Máš na sebe nezdravě moc času, chlapče..."

Páni, takže být čistej je dnes už necudný a nezdravý?! Když jsme vycházeli od Berendy na chodbu, paní Marta se snažila jít úplně poslední, ale stejně se jí to zvíře nepodařilo přede mnou schovat - tentokrát se jí vybouřilo dole vzadu jako třetí hýždě.

"Vážně by mi ta půlhodinka cvičení denně stačila?" ptala se mě celá zrudlá.

"Určitě!" řekl jsem jí a doporučil, aby se šla poradit do podnikovýho střediska ZAM.

Naše paní Marta je dobrák, když se za své MZV stydí a chtěla by se jej zbavit - ale těchhle lidí pořád ubývá. Hnědáci zvedají hlavy, všude je jich plno, o přestávkách se scházejí na záchodech, v garážích, ale už i v některých kancelích, požívají masíčko a šňupají rychloprach, vesele na sebe pokřikují na chodbách, sestrují si stoly v závodní jídelně a houfují se na nádvoří, sebevědomí, hluční a pořád drzejší, večer vyrazí do ulic a s povykem táhnou městem v celých partách, už si na ně nikdo netroufne a slušní čístej lidi jim raději jdou z cesty. Ale co bude, když to takhle půjde pořád dál? Když jsem pak odpoledne šel z farchy, tak mě na vrátnici strážnej Poldo Štrunc (hnědej jak zabijačková polívka) dnes zas už "namátkově" prohledal a osahal - ty svý hnědáky nepřehlíží nikdy, ačkoliv na těch jejich hrbech pod kabáty se vůbec nedá poznat, jestli je to hrb MZV nebo bochník kradenýho ementálu. Hnědáci drzejí spolu a v tom je

strašný nebezpečí pro lidi.

Aspoň že doma to teď máme dobrý a jsme čistá rodina. Tati se ohromně drží - on je vážně fantastický! - a mamina kolikrát místo večeře jen kouří, až z toho začíná už pokašlávat. Radši bych, kdyby se místo těch cigaret pořádně najedla, protože moje mamina... ta přece nemůže bejt hnědá nikdy.

Ale s Tinou je to špatný. Tina zhnědla. Do klubovny spolbytu se teď chodí už jen ohřát, sedí na podlaze, tiskne se celým tělem k radiátoru ústředního topení a už jen čeká, až si Tibor nebo Rita pro ni večer přijdou. Jednou jsem tu jejich partu hnědáků zahlídl v našem domě. Bylo jich šest, mezi nimi Arsen Králík, a ve tmě si to tiše metli do prázdného patra zambytů.

Tina sedí na koberci, tlačí se k ústřednímu topení, co chvíli si lízne rychloprachu a oči se jí lesknou... ale v těch očích už pro mě nic není.

"Seš hloupý bílý kuře," říká mi jenom "Seš malej bílej sráč."

"A ti tvoji hnědáci jsou samozřejmě ohromný a geniální, jo?"

"Jsou to chlapi."

"Například Arsen Králík?"

"Jsou to chlapi, kteří se nebojí žít. Ty se bojíš i jen se pořádně napít vody - Ty pro mě nejseš vůbec žádnéj mužskej, chudáčku."

Ve dveřích klubovny se objevil Tibor, ale nešel dovnitř, jenom hvízdal a Tina za ním vyběhla ven jak divoká kočka.

SOUKROMÉ KLUBY MZV se šíří jako houby po dešti a český týdeník Mladý svět o nich přináší světovou reportáž, kterou o čtyři týdny později přetiskl National Geographic.

"Měl jsem příležitost pozorovat shromáždění postižených MZV na nejruznějších místech," píše český reportér, "od hlučné cukrárny na hlavní stockholmské třídě a zastrčené vinárničky na lisabonském předměstí až po exkluzivní noční kluby v londýnské čtvrti Chelsea a 'hnědé bary' v New Yorku."

"Připadá vám morální obchodovat s touto hnědou nemocí?" zeptal jsem se Mr. Edwarda Donaldse v jeho podniku "Eddie's Multibest Bar" na manhattanské 42. ulici.

"A co byste chtěl?" řekl mi majitel Eddie v hnědém tričku s tygří hlavou vytištěnou na prsou. "Ať si radši tady u mne v klidu popřejí hnědýho zboží, než aby si doma píchali heroin a pak se střeleli na ulicích, ne?"

"Ale až pak vaši rozkurážení zákazníci vyjdou z vašeho klubu v noci na ulici?"

"To už má na starosti policie," řekl mi Eddie Donalds. "A víte, kolik ta mě stojí jenom na daních?!"

Přímoršská střediska Jugoslávie prožívají nyní v zimě mrtvou sezónu, ale v některých cizineckých hotelech, většinou teď skoro prázdných, lze najít "Hnědý salónek".

"Je to vlastně legrace," řekla mi sympatická Draga Maslovičová, sekretářka zdejší cestovní kanceláře Kvarner, jež má teď ovšem málo práce. "Ale víte, že to někdy docela i pomáhá? Každé léto tu máme spoustu hostů tak plachých, že třeba leží čtrnáct dní na jedné malé pláži a vůbec spolu nepromluví. Ani seznamovací večírky na tom moc nespraví. Ale v našem Hnědém salónku si teď každý moc rychle najde partnera. Včera se nám tu dokonce zasnoubili dva hosté z vaší Prahy, kteří se poprvé viděli až zde... jí je osmadvacet a jemu třiapadesát. A to u nás podáváme přísně jen nejllehčí druhy 'masíčka' s bohatou zeleninovou oblohou."

Když půvabná Draga zpozorovala můj pohled na hnědý jazyček MZV na jejím zápěstí, přetáhla si jej rukávem přiléhavého černého svetříku a s roztomilým uzarděním dodala:

"Ostatně to prospívá i turistickému ruchu."

Proslulý mnichovský lokál "Zum goldenen Salamander", v němž zákazníci krmí své pozvané partnerky luxusními masitovými "lahůdkami" tak dlouho, až jsou zcela povolné, a pak si je odvázejí domů taxíky čekajícími zde v dlouhých řadách, mi nedovolilo navštívit mě ka-pesné. Zato v budapešťské kavárně Astoria jsem při jediném šálku zdejší výtečné kávy a sklenici minerálky celé hodiny nerušeně pozoroval veselé skupiny u sousedních stolů, které se bavily vzájemným sypaním si červenohnědého prášku (zřejmě rychloprachu) do skleniček vína. Po konzumaci několika dávek prášku se stolní společnosti rozcházely, poněkud v párech.

Cestou domů jsem si ještě autostopem zaskočil do rakouského Kitzbühelu, známého i u nás z televizních přenosů zimních olympijských her. Je to půvabné horské městečko pod lesnatými srázy se skvělými lyžařskými sjezdovkami a na jeho starobylém náměstíčku jsem našel zdejší středisko hnědých "Schokoladenklub" přímo vedle renesanční fary.

"Je to nekřesťanská ohavnost," řekl mi farář P. Lukáš Mayr, "kterou sem zavlekli cizí turisté, a hlavně takoví, kteří místo zdravého lyžování, jež prospívá tělu i duchu, vysedávají ve vinárnách a barech. Ale bohužel i evakuovaní, kteří se z celé Evropy utekli sem k nám do hor před tou hnědou potopou... a teď se tu nudí. V kostele je nevidím, ale tady vedle -" P. Lukáš Mayr se přezhnal křížem. "A to tam chodí i staré dámy, které by opravdu měly myslet už jen na modlení."

Ale naše mládež je většinou zdravá a bere to jen jako zábavu. Tuhle nakrmili tou ohavností mladého Lukashansla, až byl jako zvíře, a pak se na něm projížděli po náměstí - což Lukashansl ostatně zasluhoval, protože neumí ani po křesťansku pozdravit. Zkrátka se tam naši chlapi i dívky vyřádí, ale každou neděli pak i s rodiči mi stejně přijdou na ranní bohoslužbu. Nezapomeňte, že v našem městečku se narodil Toni Sailer, a my všichni tady jsme na něho hrdí." Nutno však dodat, že dosud jsme zde mluvili jen o shromážděních "hnědých" na místech veřejně přístupných. Co se však děje, když se "hnědá parta" sejde někde v soukromí, - o tom je lépe ani nemluvit.

"6"

Vrátný Leopold Štrunc (54) se časně ráno probudil ve svém promrzlém podkroví a ve tmě čekal na zvonění starého budíku. Celej život jsem zvyklej na pořádek. Jenže mi je to houby platný.

Při řinčení budíku rázně vstal, na levou paži si připjal plastikovou protězu potaženou umělou kůží, oblékl si tmavomodrou uniformu SČPZ a obul vycíděné černé šněrovací boty. Tak. Chtělo by to tady trochu uklidit. Statný muž přehlížel svůj pokoj s železnou postelí na prkenné podlaze, staříčkou prázdnou kredencí jen s několika plechovými hrnci a okno bez záclony. Potřeboval bych sem ženskou. Ale která si vezme chlapa bez pazoury, kterej to dotáhl akorát na portýra a za pár roků už půjde do důchodu?

Polda Štrunc přistoupil ke stolu, kde si již večer přichystal dvě litrové termosky a čtvrtku ztvrdlého bochníku. Hltavě snědl chléb a vypil dva litry horkého čaje se sladkým sirupem. Tak a teď to bude už lepší... Se zavřenýma očima vnímal konejšivé teplo rozlévajících se mu z břicha postupně do celého těla a zdravou pravou rukou si ohmatával mohutné pletence MZV kolem pasu a v obou podpáží. Když to zvíře budu řádně krmit, třeba mi ještě naroste nová pazoura, ne? Pak si navlékl pletené rukavice (celkem na čtyřech prstech už děravé), vyšel do jitrního mrazu a v 5.59, pouhou minutu před začátkem své ranní směny, prošel hlavní bránou SČPZ.

"Zase ses na mě vykašlal, co?" brblal staříčkový vrátný Bulina.

Dřív jsem chodil vždycky už o půl šesté, aby dědek Bulina mohl po noční šichtě dřív domů, noční šichta utíká pomalu a já stejně nemám doma co dělat. Ale teď se mi už nechce.

"Od té doby, co jsi hnědák, se ti už nechce z postele, co?" skuhral Bulina.

"Drž hubu, nebo tě odfouknu jak hajzlpapír!" Dřív jsem byl s Bulinou kamarád, a teď na něho kašlu. No a co.

Při houkání sirény v 6.00 si Polda Štrunc navlékl na paži červenou pásku a ujal se své funkce. Už třicet roků se tady dívám přes sklo na lidi... a málokterej se podívá taky na mě. Co pro ně jsem - mrzák ve vrátnici. Ale teď na ně kašlu už taky.

Kontrolovat vchod i vjezd, brát telefony a každou chvilku vyběhnout ven zdvihnout závoru - to dá dost zabrat a v půl desátý mám nárok na svačinu. Ale já si ty tři kačky ušetřím do hospody na pivo. V deset mi chlapi z garáže, moji noví kamarádi, přinesou masíčko. A dneska možná i rychloprach.

Tina Trnková se tiskla k horkému tělu svého muže, který ji znovu pomiloval, a vzdychala doznívající rozkoší. Vzal si mě večer, v noci a teď ráno zase... chce mě pořád. Jako já jeho.

Neochotně pak vstala, začala se oblékat a chystat snídani.

"Pojď sem ještě," smál se na ni Tibor z postele. "Pojď ještě jednou."

"Ty víš, že bych moc chtěla. Ale teď už vážně musíme do práce. Už aby byl zas večer..." Tibor vstal až v poslední minutě a rychle jsme snědli všechno, co nám doma zbylo. Před odchodem jsme ještě nakoukli do obýváku, kde Rita spala pod kožichem s nějakým chlapem, Tibor se k ní připlížil, štípl ji z kabelky plnou rourku rychloprachu a spravedlivě se se mnou o něj rozdělil. Když jsme jej pak v kuchyni společně zapíjeli z jednoho vodovodního kohoutku, Tibor mě zas už začal líbat mokřými ústy.

Já ho tak miluju, když si mě vede po ulici a cítím jeho sílu v paži... Na stanici rozčísil ty lidičky tam jako seno, mě zvedl, vnesl do autobusu a celou cestu mě držel kolem pasu. Tisknu se k němu, cítím jeho teplý pach a chtěla bych, aby tahle jízda nikdy neskončila.

Útvar hlavního koncernového specialisty SČPZ si už zvykl na to, že dosud vždy tak svědomitá šéfova sekretářka Tina Trnková teď udělá jen to, co musí, nevrle a co nejpozději (čímž tento útvar má konečně sekretářku jako většina ostatních útvarů).

"Měla bys se sebou něco udělat, Tino," říká jí inženýr Bimoň.

"Už jsem udělala."

"Máš snad nějaké ženské problémy?" zeptal se jí šéf dr. Rohan.

"Ženské ano, ale problémy už ne." Většinu času se Tina dívá z okna na nádvoří ke garážím, kde se občas mihne její Tibor. Už abych mohla k němu -

A jakmile skončí práce, běžím k vrátnici a čekám, až ke mně přijde. Jsem ho plná a ani v hlavě už nemám nic jiného, jiné povinnosti, nějaké starosti, už ani na naše děcko na horách teď nemyslím... když sem k nám dolů teď stejně nemůžu. Čekám na svého mužského, jsem jeho ženská... víc nevím, a ani vědět nechci.

Ráno krátce po deváté projelo vrátnicí SČPZ nákladní auto s plachtou na korbě a zastavilo u rampy skladiště.

"Bogan už dorazil," řekl Tibor Trnka hlídkující za vraty garáže, rychle stopl cigaretu a s dalšími dvěma řidiči patřícími k tajné partě spěchali k nákladáku.

"Je to až vzadu," řekl jim šofér Bogan. "Ty tři barely."

Museli jsme napřed složit osmdesát konví mezi a co nejrychleji, než někdo přijde, dalo to fušku, která ale stojí za to.

Bogan si cestou od včelařů trochu ohnul trasu a z šachet za městem přivezl tři plné barely masitového prášku.

Odkouleli jsme je do přípravný, kde se ztuhlý med rozpouští v horké vodní lázni, a chlapi ze skladu je hned vzali do práce. Mají tu padesátilitrové hrnce na vaření masíčka a velké zinkové plechy na sušení rychloprachu. Jsme už hezky sehraní a jede v tom s námi garážmistr i skladník. Za kilo rychloprachu dá dneska každéj rád dvacku a z těchhle tří barelů ho bude půl tuny. A až ji povežeme ven do města, kamarád Polda Štrunc nám na vrátnici zvedne závoru.

Tibor se po skončení akce vrátil do garáže a dověděl se, že generální ředitel dnes nikam nepojede. Taký dobrý, však já se už tady nějak zabávím! Tibor si ze své porce odsypával špetky rychloprachu na hřbet dlaně, s rozkoší je lízal a bohatě zapíjel teplou vodou. Budu pěkně upravenej, až mi dneska skončí šichta. Na vrátnici čapnu Tinu za křídlo a uděláme si výbornej den. A v noci bude zas ohňostroj!

Nad rozepsanými archy svého pracovního úkolu (vaječný koňak "Ovalon") si pracovník propagačního oddělení SČPZ Arsen Králík (46) ve skrytu lokte sebetřýznivě znovu a znovu četl ten krátký dopis, ve kterém mu redakce krajských

novin vrací jeho poslední báseň "Šachtou svého těla", na které usilovně pracoval osm dnů.

"Váš příspěvek (Šachtou svého těla) je k uveřejnění nezpůsobilý a v příloze jej vracíme." Rozmazané razítko a podpis nečitelný.

Osm dní jsem hořel a plál - a teď tahle jediná surová věta. Zatracení hajzlové! Se sžíravým vztekem Arsen chvatně obracel stránky krajského deníku ke kulturní rubrice, v jejímž záhlaví denně otiskována báseň, dnešní se jmenuje "Na horách". Místo mých sugestivně vrývavých hlubinných rytmů otiskli blboučkou veršovánkú o tom, jak na horách padá bílý snížek a dětičkám se červenají líčka a jiskří vočíčka - kdo zas tuhle sračku sepsal? Jakási Světlana Juříčková, ts! A hned pod ní divadelní recenze Pavly Rohanové, která nám tu sděluje, že prej "úchvatně sevršená inscenační podoba je dalším výrazným úspěchem režisérky Niny Ptáčkové" - jedna kulturní koza dělá reklamu druhé. Já rok psal svou krví divadelní hru, kterou mi hodili na hlavu stejně jako dnes těch dvanáct krátkých veršů, - tahle pseudointelektuální panička si zajde do divadla, samozřejmě zdarma, a hned zítra jí otisknou celé tři sloupce, má toho tady plných sto osmřádků, velký titulek a své jméno tučným písmem!

"Jdu teď chvilku na vzduch," řekl Michal Rohan, pracující u vedlejšího stolu na svém úkolu propagace sladkého máslového krému Dulcinea. "A kdyby mě někdo sháněl, tak jsem prostě pryč."

Arsen se záštipně díval za odcházejícím chlapcem. Tenhle pitomý fracek si tady troufá, když jeho fotr je protekční miláček generálního ředitele... a jeho máma zas šéfredaktora novin. Ale kdo kdy měl rád mě?!

Arsen Králík lačně lízal rychloprach, jako by to byla jeho čerstvě utržená rána a současně heroin, a chlemtal teplou vodu z dvoulitrové bandasky, až konečně pocítil tu hřejivou úlevu stoupající mu z dolních partií těla a spojující podbříšek přímo s mozem. Teď bych měl napsat báseň... Ženu si tu bílou ženskou Pavlu do nízké jeskyně... pod černě začazeným stropem už čeká oheň... uvazuji ji zády ke zdi a pasu se na jejím strachu... moje mocné hnědé ruce na jejím chvějícím se bílém mase a má všepřonikající síla -

Z práce přímo do hospody, Pavouk je správný lokál a scházíme se tady teď už celá parta, Tibor s Tinou a Ritou, Arsen Králík a Polda Štrunc. U všech stolů je plno, pivo teče proudem a každý den se tu strhne nějaká sranda.

Dnes to byly dvě studentky, které přisedly k našemu stolu, jedna veselá baculatá v brýlích, druhá černovlasá se tvářila hrozně přísně. Holky se necítily moc dobře v natřískaném výčepu, a když si poodskočily na WC, Tibor jim nasypal do jejich limonád dvě pořádné dávky rychloprachu.

Za půlhodinku se pak holkám už leskly oči, Arsen to začal do nich pálit a dívenky se začaly svěřovat. Veselá baculatá v brýlích se jmenuje Zdenka, přísná černovláska je Danuše a obě budou letos maturovat. Zdenka má dnes rande s "panem inženýrem", jehož manželka odjela do lázní, a Zdenka sem přišla sehnat trochu rychloprachu, aby byla na večer "správná". Danuše s tím rozhodně nesouhlasí a je tady jen proto, že Zdenka se sem bála přijít sama.

Arsen je na mladé holky jak čert, strčil si židli mezi ně a špital jim do oušek, až se dívenky nepřestávaly chichotat.

Všech nás pět se složilo na metr piva a Rita vyrukovala s rychloprachem.

"Dejte mi toho hodně moc...", chtěla veselá Zdenka a nastavovala svůj půllitr (o limonádu teď už nežájem).

"Já bych to nikdy nevzala do úst!" říkala přísná Danuše. "Ale člověk by vlastně měl poznat všecko, ne?"

Řekli jsme jí, že jo, rychloprach šuměl v pivech, všichni jsme se hezky rozparádili a pak vyrazili do ulic.

V malé exkluzivní prodejně koženého zboží v Rytířské ulici začaly obě prodavačky večer krátce před šestou uklízet krám, když se opět objevil ten Míjin zákazník a rozpačitě stanul před prázdňým pultem. Vysoká a štíhlá Míja Robová (27) se ušklíbla na svou kolegyni. Zasmušilý čtyřicátník ve zlatých brýlích přišel již počtvrté, vždy touto dobou těsně před zavírací hodinou, a trpělivě čeká, až se ho ujmu. Je do mě šílený, netroufá si to říct a stálo ho to už tři stovky. Jeho peníze přijdou do krámské pokladny, ale já chci něco pro sebe -

"Co to bude dnes?" zeptala se Míja sladce svého zákazníka, který tu u ní v posledních třech dnech zakoupil peněženku, náprsní tašku a opasek.

"Jestli máte pro mě... něco hezkého...", říkal rozpačitě.

"Ale ovšem. Zkuste si třeba toto."

"Co to je... prosím?"

"Vodítko na psa. Případně ovšem i bič. Nebo taky pouto. Dejte sem ruce, ukážu vám to -"

Když k ní vztáhl ruce, Míja mu ovinula obě zápěstí tou pružnou šňůrou z pletené kůže, provlékla její vyztuženou rukojeť kovovým proučkem na opačném konci a jala se smyčku pevně stahovat. Já tak nenávidím tyhle lidi, kterým tu musím od rána do večera posluhovat, všechny ty paničky, které si nedokážou vybrat ani z dvanácti kabelek a ženou mě do skladu vybalovat další, a tu mužskou verbež, která mě sem chodí drze očumovat, přitom mi umatlá deset párů rukavic a nakonec stejně nic nekoupí. Tak teď zas se jednou budu dívat já -

Míja Robová krutě utáhla koženou smyčku, až se zaryla hluboko do mužových zápěstí. Pobaveně si všimla světlého proučku na jeho prsteníku. Ten je od snubního prstenu, který tenhle ničema přede mnou schoval, aby mě oklamal a zradil svou ženu.

"Míjo, tak já už letím!" zavolala druhá prodavačka.

"Tak ahoj. Já to tady pak zamknu."

Prodejna ztichla a slyšet už jen přerývaný dech týraného muže, teď již zrudlého a zbroceného potem, když se ve dveřích objevil Tibor Trnka a za ním celá parta.

"Už jdu!" křikla na ně Míja, uvolnila zákazníkovi pouto a líbezně se na něho usmála: "Líbí se mi, že jste... skutečný muž. Půjdete s námi?"

Míja zamkla krám a šla s námi, takže naše parta byla už komplet, ale táhly s námi i ty dvě studentky z Pavouka, veselá

Zdenka a přísná Danuše, obě nabité rychloprachem, teď už obě veselé, a s Míjou se přidal ještě cizí chlápek z krámu, měl zlaté brýle a něco s rukama, které si pořád třel na zápěstích.

Byl už večer a tma, když teď svítí okna jenom v horních patrech, ale takhle se nám naše město zrovna líbí, hezky pohromadě jsme si to štrádovali po chodníku a bělouši před námi ustupovali do vozovky. To dělají dobře, protože čí je teď ulice? Naše! A tak jsme si začali zpívat. Policajti a inspektoři ZAM s bílými pásky na rukávech se na nás dívali, ale neřekli nic. A co by nám taky mohli říct? Nejsme přece žádní zločinci, ale prostě lidi, kteří se po práci chtějí trochu povyrazit, ne?! Tak jsme došli až na nábreží, v černé řece plavaly bílé kusy ledu, až se nám z toho udělala zima, a uvažovali jsme, zda zajít do další hospody nebo si už dopřát něco vydatnějšího.

"Pojď se mnou bydlet do hnědého bytu,"

zazpívala Míja ten známý šlágr,

„pojď se mnou žít do teplé hnědé krajiny..."

"Jsem pro. Ale kam?" řekl Tibor věčně.

"Vím tady poblíž o jednom šikovném zambytu," řekla Rita, zavedla nás do starého domu za kostelem a ve druhém patře pětkrát zazvonila. Otevřel nám obrovský vousatý chlap jenom v županu, Rita mu něco řekla a Tibor mu pak dal plnou láhev rychloprachu za mužské členy naší party. Ženské chodí na tyhle sleziny zdarma. Kdo v tomto bytu bydlel před evakuací, musel si žít náramně v těchto třech ohromných pokojích, ale kdyby si odskákl z hor podívat se sem teď, asi by se zděsil - všechny kusy nábytku odstrkány na chodbu a podlahy vystlány tlustou vrstvou matrací, dek a peřin (doufejme tedy, že majitel bytu je na hodně vzdálených horách nebo že aspoň nepříjde dnes v noci), místo zhasnutých lustrů všude hořely (a čadily a smrděly) petrolejky a v tomhle divokém šeru se tu v těch měkkých kupách lůžkovin přímo na zemi už pelešilo asi pět lidí.

Ohromná kachlová kamna sálala vedro, tři magnetofony naplno duněly nejtvrďší rockovou muzikou a rychloprach zabírá rychle... za hodinku jsme už všichni byli v jedné kupě, Tibor se muckal s Tinou a ještě s kýmsi, Rita s Poldou, Arsen najížděl na ty dvě studentky - přísná Danuše teď už nebyla ani trochu přísná a baculka Zdenka dávno zapoměla na své rande s "panem inženýrem" - a ten Míjin obrylený chlápek z krámu lezl po všech čtyřech, Míja mu seděla na zádech, švihala ho a projížděla se na něm jako na koni.

Slezina rychle nabírala obrátky, když se z předsíně náhle ozval rámus a dovnitř se drala další tlupa, ale tihle se nám už nelíbili - byli to samí chlapi, táhl z nich rum, neměli s sebou žádné ženské, tak se začali sápat po našich a vypukla pranice. Tibor bránil pěstmi svou Tinu, Polda se oháněl svou protézou, studentky pištěly hrůzou a Arsen s nimi, protože se chtěl ukrýt za kamna a popálil si břicho, Rita se bila jako chlap a Míja stříkala na útočníky hořící petrolej. Když jsme se konečně pak dostali ven, pořádně zřízení, rozhodli jsme se zřídit si noční hnízdo v našem domě na sídlišti a už jen pro naši partu.

Noční doupe Tiborovy hnědé tlupy (evakuovaný zamořený byt č. 12 ve 2. patře domu č. 2002) je vyhráté naplno puštěným ústředním topením plus přidavnými tepelnými zdroji, elektrickými kamínky, teplomety a infrazářiči, jež sem členové tlupy stahují ve značném množství z jiných evakuovaných bytů v domě i jeho sousedství, stejně jako další předměty, které se jim zalíbily. Jedná se především o potraviny, jež ve svých bytech a sklepech evakuovaní zanechali, tedy konzervy, zavařeniny, uskladněné láhve vína, jablka, brambory, a dále pak zejména lůžkoviny, matrace, přikrývky, houně a polštáře, které zde členové tlupy používají místo sedacího nábytku i postelí (s výjimkou historicky cenného křesla, pocházejícího z bytu evakuovaného prof. Dittricha, jež zde užíváno jako symbol funkce náčelníka). Z dalších předmětů upoutávají pozornost lovecké trofeje ze sbírky evakuovaného geologa dr. Havelského, preparované lebky s paroží jelenů, muflonů, konžského buvola bahenního, vzácného kozoroha z pohoří Tchienšan a kůže amerického bizona, jakož i cenné orientální šavle, meče, dýky a kinžály ze sbírky evakuovaného inž. Zahradky.

Tiborova tlupa napřed kočovala po různých evakuovaných bytech, ale po srážkách s jinými tlupami se stáhla do zdejšího, kde se svým způsobem již konstituovala, uznávajíc Tibora Trnku jako svého náčelníka a Arsena Králíka jako jeho "rádce", který však v tomto polodivokém společenství nepožívá přílišné autority ani respektu. Polda Štrunc představuje poslušnou hrubou sílu, zatímco Rita Nedomová funguje jako markytánka. Tlupa zde žije polygamicky, náčelník Tibor polygynicky současně s Tinou Trnkovou a Míjou Robovou, R. Nedomová polyandricky s A. Králíkem a P. Štruncem, přičemž ovšem tyto svazky nejsou závazné ani výhradní.

Náš zambyt je útulný hnízdečko a tak krásně teplý, že tady můžeme být klidně i bez šatů. Nejteplejc máme v koupelně, když Rita nasype do vany horký kameny. Pitomí bělouši se ve svejch tmavejch kvartýrech třesou zimou na rozvrzaných židličkách, ale my se tu pohodlně hřejeme na kupách matrací, peřin, dek a polštářů. Akorát Tibor si někdy sedne do křesla. Tibor je náčelník naší party, protože je chytřej, krásnej a nejsilnější. Tibor sedí v křesle a my před něho házíme věci, který jsme zrovna přinesli z prázdných zambytů. Rita dnes splašila hezkej červenej kobereček, Tina věnec cibule, Míja dva řemeny a jezdeckej bičík, Arsen zase nic a Polda přivlíkl koženou žíněnku. Podělaní bělouši se dřou, aby si mohli koupit věci, pořád se o ně starají a třesou, cídějí si je, opravujou a oprašujou, a sedějí před nimi na zadku. My si prostě vezmeme, co se nám líbí, a když nás to omrzí, tak to vyhodíme. My na věci kašleme. My jsme svobodný. Tina uvařila masíčko a jíme všichni z jednoho kastrolu. Masíčko je správný. Pak Rita ohřála na pánvi kamení, který Tibor nasbíral v řece a přivezl nám je. Jsou to pěkně kulatý a hladký oblázky, který při koupání vůbec nevadějí. Rita je ohřála, až byly žhavý, a jde je nasypat do teplý vody ve vaně, aby byla ještě o moc teplejší a krásně nám vyhřála celou koupelnu. Šsst - syčejí horký oblázky, jak je Rita sype přímo z pánve do vany. Z koupelny sem k nám vyrazí bílá pára a všichni se tam už těšíme.

Bělouši s vylízanejma koulema teď čučejí na pitomou televizi, hrbějí se a kazí si oči nad blbějma křížovkama, pletením svetrů a vymyšlenějma knížkama. My si nepotřebujeme krátit čas. My ho prostě žijeme. Volně se protahujeme a hovíme

si v měkkých hromadách matrací a peřin a jíme, pijeme, milujeme se a spíme, kdy se nám zrovna zachce. Máme to tady správný i moc hezký, zdi ozdobený rohamy a kůžema jako pozdravy nádherně svobodných zvířat z pralesa, hor a prerie. Tibor v křesle dojedl čerstvou cibuli a otevřel řeč: "Budeme pořád dál v tomhle zambytu?"

"Je to tady hezký."

"Ale v baráku už nezbejvá moc jídla."

"Obrazíme zejtra v noci zas nějaký jinej?"

"To je těžký, protože každá parta si teď už svůj barák hlídá."

"A kdyby sem vpadli inspektoři ZAM, museli bysme odtud pryč."

"Před nima je bezpečnej jenom spolbyť."

"Potřebujeme spolbyť," řekl Tibor.

"Ale v kterým baráku?"

"Samozřejmě v tomhle našem!"

"Ale bělouši se budou bránit."

"My jsme silnější," uzavřel Tibor řeč a vstal z křesla. Tina a Míja jsou napjatý, kterou z nich si dnes Tibor vezme s sebou do koupelny.

HNĚDOU NEMOC LÉČÍ POHYB nejen tělesný, nýbrž, jak ukazují nejnovější výzkumy MZV, i pohyb myšlenkový. Obrazně řečeno, je možné rozhýbat stejně jako tělo postiženého i jeho mysl, aby se vznesla nad pokleslý a primitivní živočišný stereotyp diktovaný ovládajícím mnohozvířetem. K rozhýbání mysli poslouží zpočátku třeba jen odříkávání násobilky, aritmetických či geometrických řad, školních básní, posloupnosti českých panovníků, přítoků řek, hlavních měst různých zemí apod. Myšlenkovou aktivitu lze pak dále stupňovat kladením složitějších úkolů, jako např. řešením hádanek, kvízů a rébusů, nebo přimět postiženého, aby vlastními slovy vyprávěl svůj životopis, dějiny dvacátého století či obsah televizní hry.

Dobrou pomoc prokáže i aktivní poslech hudby, samozřejmě vhodně vybrané, avšak zatím nejvyššího účinku lze dosáhnout vyprovokováním vlastní tvůrčí činnosti, například technické nebo umělecké. Mohutnou rezervou boje proti MZV zůstává citová oblast, jejíž systematický výzkum je ovšem velice složitý.

Všeobecně však nadále platí zásada maximální opatrnosti při styku s osobami silně zachvácenými (tj. nad 75 % hnědosti v Riemensově-Waláškové percentuální škále), které snadno podléhají svým agresivním pudům. S takto postiženými nutno jednat sice rozvážně a klidně, avšak energicky a v případě potřeby i za použití síly.

"7"

Vývojový technolog SČPZ ing. Stanislav Bimoň ještě jednou vzrušeně prošel svou skromnou pracovnu v pavilónu C, než si konečně vsunul do podpaží to ploché hliníkové pouzdro a posadil se ke stolu. Musím to vyzkoušet ve všech běžných situacích, a tedy i v sedě.

Moderní člověk žije ve zrychlujícím se tempu, stále méně mu zbývá času na rodinu, sebevzdělání, sport, kulturu, přírodu - a teď získá náhle celé desítky volných minut každý den! Aniž by cokoliv ztratil a navíc ještě odbourá ten tisíciletý zbytečný návyk -

Standa nevydržel již dál sedět, pár minut ještě rázoval od okna ke dveřím a zpět, pak na stopkách odečetl čas ohřevu - 7 minut a 38 sekund -, vyňal pouzdro z podpaží, nedočkavě otevřel a vložil si do úst čtvereček šedobílé síťoviny svého nového "Plnosytného ekochleba". Výborně, už je skoro teplý!

V ploché plechové krabičce, připomínající pouzdro na cigarety, připevněné čtverečky ekochleba odpovídající jednotlivým soustům a Stanislav pečlivě změřil jejich teplotu kontaktním teploměrem: průměr 32,4 ° C. Kdybych to vydržel celých deset minut, byla by to již tělesná teplota - která je pro lidskou stravu ideální.

Můj vynález je velice prostý. Plnosytný ekochléb, obsahující všechny potřebné živiny a již nakrájený do soust - čímž odpadne potřeba vidliček, nožů, lžic, ale i talířů, mis a nádobí - si každý ohřeje na ideální konzumační teplotu ve svém podpažním pouzdře zdarma svým vlastním tělesným teplem a jíst může kdykoliv a kdekoliv, na ulici, v parku, v metru, při práci, jízdě autem, a třeba i při chůzi a potmě...

Lidstvo přestane potřebovat kuchyně, jídelny, restaurace, číšníky, kuchaře, přestane plýtvat ubývajícími surovinami, časem na vaření, a zmizí i tupé občerství, jež škodí tělu i duchu. Partner nebude zvát partnera na večeři, nýbrž do divadla či na koncert a o přestávce se nenápadně někde stranou občerství ze svého podpažního pouzdra - proč vlastně přijímání potravy je považováno za estetičtější než vyměšování jejích strávených zbytků? A dále pak toto ekojídlo z pouzdra umožní, co lékaři už dávno doporučují, totiž jíst co nejčastěji a v co nejmenších dávkách.

Jistě, někomu připadne tato strava příliš jednotvárná. Ale jak šťastně by ji ihned přijaly ty stamilióny, jež na naší planetě hladoví... A za nějaký čas možná i leckterému našemu labužníku přijde vhod teplé ekojídlo z pouzdra, protože surovin ani energií už nikdy nebude nazbyt.

"Už na tebe čekají," řekla ve dveřích sekretářka Tina Trnková pochodujícím Standovi, jenž si v rozrušení nevšiml konce pracovní doby.

"Nepůjdeš s námi?"

Ne"

"Proč?"

"Nemám na to čas."

"Na co máš čas?"

"Tomu ty bys nerozuměl," řekla s opovržením a šla domů.

Tina je teď už celá hnědá. Sice znovu se svým Tiborem - ale je tento způsob štěstí ještě lidský?

Stanislav se rychle převlékl do sportovního a seběhl do zasedací síně, kde každý den po práci vede "fyzminuty", půlhodinové cvičení proti MZV (v celém koncernu SCPZ se fyzminuty cvičí asi na polovině pracovišť). Okna zasedačky otevřena do únorového mrazu a pracovníci z pavilónu C již shromážděni ve cvičebních úborech, na tělech mnohých vidět hnědé zbytky MZV (šéf Rohan v luxusních trenkách z lesklého fialového hedvábí má už jen nepatrnou vyrážku) a za ostrých hvizdů Standovy píšťalky začalo cvičení klusem s výskoky, pak na náradí. V chladném vzduchu se z namáhaných těl počalo brzy kouřit a MZV z nich mizelo po celých kilogramech.

"Jakživ jsem nebyl v takhle báječné formě," řekl po cvičení Eda Standovi ve sprchovacím boxu, přejížděje si v proudech studené vody svou teď hladkou již snědou kůži.

"To všichni. A tím míň chápu, že dnes nás přišlo zas už o tři méně. Když jsme začali, bylo nás dvaadvacet a teď už ani ne třicet."

"Nějak to vychází z módy. Ostatně kohopak bude asi pořád bavit skákat podle píšťalky jak na kasárenském dvoře? Mě taky ne."

"Mentální cviky jsou ovšem pohodlnější." Standa se drsně třel ručníkem, až jeho mohutné bílé tělo zrudovělo do barvy jahodové zmrzliny.

"Viděl jsem to v televizi, ale funguje to?"

"Pojď se podívat."

Podnikové středisko stavu ZAM umístěno v závodní ordinaci a jeho primář MUDr. Lichtenberg přišel osobně uvítat hlavního koncernového specialistu. "Včetně fyzminut poskytujeme léčebnou pomoc zhruba asi padesáti procentům našich zaměstnanců," řekl mu.

"Nešlo by to procento nějak zvýšit?"

"Střediska ZAM poskytují pomoc bezplatně a komukoliv - ovšem jen těm, kdo o ni projeví zájem."

"Ale ta pomoc by měla být povinná!" vpadl Standa prudce.

"Stejně jako čištění zubů a mytí rukou," poznamenal dr. Rohan. "Zjevně ovšem nic z toho nelze uložit příkazem generálního ředitele."

"Musíme být trpěliví," říkal MUDr. Lichtenberg trpělivě, "a pochopit naše lidi, kteří po válce s masitem teď namáhavě znovu rozjíždějí výrobu -"

"- a party hnědáků přitom táhnou městem jako vandalové," přerušil ho Standa netrpělivě, "rozvalují se v opuštěných bytech, zmocňují se celých poschodí - a už taky máme v Ústí celohnědé domy!"

"Potřebovali bychom více inspektorů stavu ZAM," řekl primář. "Jenže jejich práce je ovšem dost nesnadná a někdy i nepopulární. Ale vy jste se chtěli podívat na naše mentální cvičení proti MZV. Jak jste již jistě viděli v televizi, jedná se o rozhýbání a oživení myslí postižených, počínaje pamětí až po tvůrčí aktivitu."

V přízemní posluchárně střediska ZAM hluk jako v jednotřídce vesnické školy a lékař v bílém plášti jak učitel procházel mezi řadami lavic. První řada nejvíce postižených mnohozvřetem odříkávala sborové: "...krát dvě je šestnáct...krát dvě je třicet dva...krát dvě je šedesát čtyři..."

Pacienti ve druhé řadě zkoušeni ze zeměpisu Španělska, "Hlavní město Španělska je Madrid!" odpovídal vzorně celou větou mladý inženýr Doubek.

"Dobře," pochválil ho lékař a ptal se dál: "Zná někdo ještě nějaká další španělská města?"

"Barcelona," odpovídali pacienti snaživě. "Sevilla." "Malaga." "Granada." "Valencie." "Cordoba." "Toledo."

"Valladolid." "Bilbao." "San Sebastian." "Zaragoza."

"Salamanka," řekl opět inženýr Doubek, když jeho druzi už dál nevěděli. "Jerez a Huelva."

"Výborně. A zná někdo nějaké španělské hory?"

"Pyreneje!" řekla celá lavice najednou, ale pak už nic.

"Sierra Nevada," odříkával inženýr Doubek, jako když bičem mrská. "Sierra de Guadarrama. Sierra de Gredos. Sierra de Alcaraz."

"Výborně, Doubku, to již stačí. Můžeš si předsednout do třetí řady."

Ve třetí řadě dva pokročilejší psali své životopisy a za nimi, v poslední čtvrté řadě lavic, nejpokročilejší malovali akvarely a modelovali figurky z bílé plastické hmoty.

"...krát dvě je sto dvacet osm...krát dvě je dvě stě padesát šest...krát dvě je pět set dvanáct...krát dvě je tisíc a dvacet čtyři..." pokračovala mezitím první řada prvňáčků, Eda Rohan prohlásil, že ho z toho rozbolela hlava, a oknem ho pak bylo vidět, jak si na nádvoří lačně zapaluje cigaretu z červenobílé krabičky a v oblaku modravého kouře spěchá ke svému autu.

Sotva se zbavil zvířete na kůži, už si ho zase krmí v plicích, pomyslel si o něm Standa pohrdavě a šel se ještě podívat do tělocvičny, kde se hnědá nemoc léčí dosavadními postupy, tedy během, skoky a usilovným cvičením s činkami a na ribstolech. Prostě, ale účinné, ne? Pak vyběhl do prvního patra a vešel do dveří štábu podnikového střediska ZAM, kde již shromážděna skupina inspektorů s bílými pásky na rukávech.

Inspektoři nouzového stavu ZAM kontrolují dodržování jeho pravidel, což konají dobrovolně a zdarma ve svém volném čase. Stanislav si navlékl na paži inspektorskou bílou pásku a vydal se na kontrolu svého přiděleného úseku. Hodinu po skončení pracovní doby kancelářské chodby již ztichly, ale za dvěma mzdové účtárny slyšet veselé hlasy a Standa tam vešel bez klepání. Čtyři úřednice na židlích sestrčených kolem psacího stolu k němu polekaně vzhledly. Jedna honem ukrývala cosi pod haldu mzdových archů a oči všech čtyř se nepřírozeně leskly jako po požití "masíčka".

"Vy tady konzumujete masíčko," obvinil je Standa.

"My? Jak jste na to přišel?" odpovídaly jedna přes druhou a stále výbojněji. "My tady děláme čtvrtletní uzávěrku. Víte vy, co je to čtvrtletní uzávěrka?!" "To je práce, jakou ty si neumíš ani představit - inspektore!" "A doma nás čeká další

šichta s děckama." "A k tomu ještě poskakovat kolem těch našich líných valachů, kteří místo aby pomohli utahaný ženský, raději se flinkají s bílejšíma páskama na rukáve a sekýrují lidi!"

Stanislav mlčky odsunul tu haldu mzdových archů, pod nimiž se objevil kastrol s nedojedeným hnědým "masíčkem" a čtyřmi polévkovými lžicemi. Standa štitivě uchopil kastrol a s veškerým obsahem jej vyhodil do odpadkového koše.

"A teď si určitě myslíš, že jsi náramný hrdina, vid'?" řekla do ticha mateřsky vyhlížející, nejstarší úřednice.

"Odpadky patří do odpadků," odpověděl jí pevně. "Měl bys taky vědět, že se tady opravdu nadřeme - za málo peněz - a často tu sedíme až do večera, jako zrovna dnes," pokračovala nejstarší žena. "A to člověka hodně vyčerpá, víš?"

Někdy tak, že prostě už nemůžeme dál. My všechny čtyři jsme matky. Máme si raději ničit srdce drahou silnou kávou a zdraví tabletkami? Masíčko je laciné a aspoň neškodí."

"Ale otupuje jako droga a to přece není žádné řešení!" přel se Stanislav. "Kdežto třeba cvičení fyzminut -"

"Mně je šestapadesát let, dvě z nás jsou těhotné a fyzminut máme každá v domácnosti až nad hlavu. Ale ty nám prostě nechceš rozumět, inspektore ZAM," říkala stará žena již s hněvem. "Tak podívej, příště sem už nechod' - rozuměls, mladej pane? Příště sem k nám už nechod'."

Standa vycouval z mzdové účtárny, tiše za sebou zavřel dveře a na chodbě přitiskl na chvilu čelo ke studenému okennímu sklu. Co jsem jim na to měl říct?

Pomalou sestoupil po schodech a zamýšlen procházel nádvořím, když ho náhle upoutaly podezřelé zvuky ze skladu.

Jeho vrata zavřena, ale zadním okénkem vidět celou partu hnědáků při akci - tohle nebyly unavené ženy s nedojedeným kastrůlkem, tady statní a vyválení skladníci a šofěři vařili masíčko v padesátilitrových hrncích a ve velkém vyráběli rychloprach na čtvercích zinkového plechu.

Je jich celkem pět, na to sám nestačím - Standa vrazil do přízemní kanceláře a zatelefonoval do štábu střediska ZAM o posílu.

Nějakou dobu se nedělo nic, až náhle z vrat skladu vyjelo nákladní auto s plachtou na korbě přímo k vrátnici, strážný Polda Štrunc zdvihl závoru a nákladák zmizel na ulici.

Standa vběhl otevřenými vraty do skladu, kde nebyla už ani noha, zmizely hrnce masíčka i zinkové plechy rychloprachu... Kdo hnědáky varoval? A jak? Ovšem, je tu telefon.

Nádvořím přicházelo šest inspektorů ZAM s bílými pásky na rukávech. Který z nich -

"Mezi námi je zrádce!" řekl jim Standa a po jeho zprávě vešlo všech sedm mužů do přízemní kanceláře, kde se svlékli donaha. Na některém těle tu a tam drobná hnědá krupička, ale vcelku byli všichni bílí.

"Tak kdo je mohl varovat?" naléhal Standa.

"Řekni nám ještě jednou, jak jsi telefonoval."

"Tímhle aparátem přímo do našeho štábu."

"Chlapi, kdo z nás bral ten telefon?"

"Já ne."

"Já taky ne. Bylo nás tam asi deset..."

"Ale no jasně - u telefonu přece seděla Růža Srncová!" vzpomněli si konečně.

Všech sedm inspektorů se rychle vrátilo do štábu střediska ZAM. Růžena Srncová, dobrovolná pomocnice střediska, se zrovna chystala k odchodu. Městský instruktor stavu ZAM vyslechl hlášení a hned na ni uhradil: "Proč jste to udělala?"

"Ale já přece nic...", začala, ale proti tolika přímým svědkům se dlouho bránit nemohla. "Můj muž pracuje v garáži a je celý hnědý...", přiznala se s pláčem. "A já se bála, aby ho třeba nezavřeli..."

"Ale přece nelze zavřít někoho za to, že má hnědou nemoc - stejně jako nemůže být za svou nemoc trestán ten, kdo má třeba rýmu nebo žaludeční vředy," říkal městský instruktor. "Nebo kuřák za kouření cigaret, erotoman za pohlavní nezřízenost nebo alkoholik za pití piva. Ovšem mimo ty případy, které představují obecné ohrožení."

"Ale tihle v garáži představují obecné ohrožení!" vybuchl Standa. "Ilegální výrobci rychloprachu přece nejsou jenom něco jako kuřáci, ale přímo výrobci drog a prodáváci narkotik - a to se trestá na celém světě!"

"Rychloprach ani jiné masitové produkty zatím nejsou v žádném seznamu zakázaných narkotik," vysvětloval mu městský instruktor, "stejně jako tabák ani pivo. Nebo mimomanželská sexualita."

"Takže se proti mnohozvířeti nedá dělat vlastně nic?!"

"Ale celá naše společnost dělá přece všecko! Vláda řeší situaci dvakrát týdně a přijímá účinná opatření, která vykonávají tři resortní ministerstva, národní výbory všech stupňů, organizace společenské, zdravotnické a průmyslové závody v podnikových střediscích ZAM i kolektivy přímo na pracovištích - jako třeba ten tvůj v pavilónu C, Stando. Díky tomu máme přece dobré a stále lepší výsledky - přes padesát procent občanů je už bílých, tedy čistých a zdravých."

"Ale hnědáků je přitom pořád dost."

"Stejně jako kuřáků, pijáků piva, nevěrných manželů a nemocných rýmou nebo žaludečními vředy... tak je to i s touto hnědou nemocí, která ovšem posiluje špatné sklony. Ale my přece nemůžeme lidi za nemoc nebo špatné sklony posílat do vězení, nýbrž jsme povinni poskytnout jim všestrannou pomoc. A jakmile ji vezmou za svou věc postupně všichni lidé v městech i na vesnicích, ve fabrikách i domech, a začnou si navzájem pomáhat, mnohozvíře zmizí stejně rychle, jako se objevilo."

"Už aby to bylo brzy," řekl Standa pochybovačně.

"Je to otázka už jen několika týdnů, Stando. A tobě by prospělo, kdyby ses pokusil lidi víc chápat... a víc jim věřit,"

řekl městský instruktor, načež navrhl zakázat R. Srncové další činnost v podnikovém středisku ZAM a jejího manžela J. Srnce, autoopraváře SČPZ, předvolat před disciplinární komisí SČPZ pro nedovolenou činnost v pracovní době.

Zotavující se město potřebuje dobrovolné pomocníky, kteří odpoledne po práci ve svém volném čase přicházejí do okrskových středisek stavu ZAM, odkud pak jako dvoučlenné inspekční hlídky vycházejí konat pořádkovou službu do ulic.

Ve středisku č. 28 se nás dnes sešlo sedmáct, všichni se už známe a děláme tuhle práci rádi, aby naše město bylo už zase brzy čisté.

"Mám tady jeden těžký případ a dva lehčí v Sadové ulici," řekl nám šéfinšpektor po instruktáži. "Kdo se hlásí?"

"Já!" řekl Standa okamžitě. "Dobře. A koho si vezmeš s sebou?"

"Zase Michala. My dva jsme už sehraní."

"Tak jděte. Ale nechte ještě třetího na ten těžký případ?"

"Zvládneme to sami dva."

"Být já hnědák, tak bych se nechtěl dostat do rukou Standovi!" řekl kdosi a všichni jsme se zasmáli.

"Ale copak ze mě taky nejde hrůza?" řekl Michal a vypjal svůj hubený hrudníček tak, že jsme se museli zasmát znovu. Standa má sílu, Michal zase vtip a tohle obojí se uplatní. Šéfinšpektor jim dal lístek s třemi adresami v Sadové ulici, dvě kovové píšťalky, a Stanislav Bimoň s Michalem Rohanem si navlékli na rukávy bílé pásky pomocných městských inspektorů.

"Tak vezmeme napřed ten těžký případ, nebo ty dva lehké?" řekl pak Standa Michalovi na ulici.

"To mi připomíná ten fór, jak dozorce s důtkama povídá galejníkům, že má pro ně dvě zprávy, jednu dobrou a jednu špatnou, kterou chtějí slyšet napřed? Galejníci jasně chtějí napřed tu dobrou a tak jim dozorce říká: K obědu bude kuře a teď ta špatná zpráva. Kapitán se chce po obědě projet na vodních lyžích."

"Tehle vtip se mi moc nelíbí," řekl Standa, který nikdy nevyňikal smyslem pro humor, "ale začneme tedy těmi lehkými akcemi."

První z nich čeká na Sadové v čísle 16, kde si obyvatelé stěžují na podezřelý rámus z prázdného zamořeného bytu v prvním patře. A už na chodbě přede dveřmi toho zambytu - ve kterém teď při stavu ZAM samozřejmě nikdo nemá co dělat - slyšet řvavou hudbu a jakési nelidské hýkání.

Až po dlouhém bušení na dveře nám konečně otevřel úplně nahý tlust'och obrostlý těžkými vaky mnohozvířete a uvnitř jsme to zas už jednou viděli: naplno puštěný magnetofon (ale ten třeba mohl být jeho vlastní), ale čtyři zapjaté elektrické teplomety (ty už určitě nebyly jeho, ty si sem natahal z jiných prázdných evakuovaných bytů), samozřejmě naplno puštěné i ústřední topení (které se ovšem v evakuovaných bytech nesmí otvírat), na stole lavor "masíčka", které rozlito i po kobercích, a tehle prasák se tu v těch kalužích válel, chlemtal z nich přímo ze země a hýkal přitom jako zvíře.

Aby se s ním vůbec dalo lidsky promluvit, museli jsme ho napřed rozhýbat, Standa si mu klekl na hrudník a rozcvičil mu paže, ohýbali jsme ho v pase, obraceli a kouleli, až konečně byl schopen odpovědět, že se jmenuje Jiří Mrzena a že se sem dostal klíčem ukradeným důvěrníkovi spolbytu tohoto domu. Zvedli jsme ho na nohy a proháněli pokojem, musel běhat, skákat, předklánět se, poskakovat v podřepu, padat k zemi, znovu vyskakovat, a Michal mu přitom rozhýbával otupělý mozek otázkami, kolik je devětkrát osmáct, kdo to byl Kryštof Kolumbus, co objevil, v kterém to bylo roce a co všechno se vyrábí z uhlí. Tlust'och se takto zbavoval mnohozvířete po celých kusech, až nám nakonec řekl, že se nejmenuje Jiří Mrzena, nýbrž Josef Novák, a že žádný klíč nikomu neukradl, ale že prý vůbec neví, jak se sem dostal - byl už natolik fit, že schopen už i lhát, tak jsme ho vyhodili na chodbu, jeho šaty za ním, zambyt jsme zamkli a Michal zaskočil vrátit klíč důvěrníkovi do spolbytu ve čtvrtém poschodí.

Druhý případ v Sadové číslo 74 byla drobná a celkem hezká, asi třicetiletá žena prorostlá hnědými žilkami mnohozvířete jako rokfór plísní. Polonahá seděla v přetopeném zambytu na svinutém koberci, tupě se krmila "masíčkem" z dětského nočníku, který jsme jí museli vzít a slíbit jeho vrácení, teprve až nám všechno poví. "Franta mě chtěl už dávno... děláme spolu v kanceláři...", bezvýrazně říkala šilhajíc po té své odňaté lahůdce. "Vždycky na mě dorážel... a teď jako hnědák ještě mnohem víc. Jednou večer... někdy minulý týden... se za mnou hnál po ulici. Já ho nechtěla... to jsem byla ještě bílá. Utíkala jsem mu... Franta pořád za mnou... bála jsem se ho, protože už byla tma... a já přece musela domů. Můj muž... máme dvě děti. Na poště se svítilo... běžela jsem tam. Před poštou stál v uniformě... nějaký železničář. Prosila jsem ho, aby mě ochránil před Frantou... že mě pronásleduje hnědák. Pak Franta přiběhl... ten železničář si vyhrnul rukáv uniformy... byl taky hnědák. Smáli se spolu... a pak mě dostali sem. Franta sem za mnou chodí každý den a krmí mě. A teď už mi vraťte masíčko!"

"Vy se teď hned musíte obléci a vrátit se domů," řekli jsme jí. "Váš manžel a děti na vás určitě čekají."

"Vraťte mi masíčko!" začala ječet a házet po nás, co jí přišlo pod ruku, dokud jsme jí ten nočník zas nevrátili. "Přece tady nemůžete takhle zůstat, paní..."

"Já si už zvykla a s Frantou mi to vyhovuje." Masíčko jí vrátilo neotřesitelný klid. "Stejně jsem se už dávno chtěla rozvést, ale neodvážila jsem se to svému muži ani říct. Ale teď se už nebojím ničeho."

"Do vašich osobních věcí se vám nebudeme plést, ale tady zůstat nemůžete. Tento byt je zamořený, patří rodině evakuované do hor a vy tu nemáte co dělat. Tak vstaňte už, prosím, a oblékejte se."

Ale vstala teprve až při nové pohružce odebrání "masíčka", které jsme jí museli nechat, aby se oblékla, a pak je nést metr před ní, aby se dala vylákat ven jak pes ženoucí se za buřtem na provázku!...

Před domem jsme přivolali hlídku pouličních inspektorů ZAM, kteří ji dovedou domů.

"Postižený mnohozvířetem je pokorný hnůj... čeho vlastně?" zamyslel se Standa.

"Tahle paní říkala, že už dávno se chtěla rozvést a opustit svou rodinu. Jako by se touhle nemocí najednou provalilo všechno nízký, co v lidech bylo už dříve... a u některých třeba i odjakživa. Ale to je vlastně docela příšerný, ne?"

Třetí případ nás čekal v Sadové číslo 51. Bylo to za kostelem, starý dům měl jen dvě patra a tedy musel být evakuován celý. Ve všech jeho oknech tma, sundali jsme si bílé pásky inspektorů a procházeli po širokých klenutých chodbách, až jsme to za jedněmi dveřmi zaslechli.

Zaklepali jsme na ně a otevřel nám vousatý obr jen v županu na nahém těle. Řekli jsme mu, že nás sem posílají z "Pavouka" (kde se scházejí těžcí hnědáci), a on na nás vrčel, proč s sebou nemáme žádné ženské, ale nakonec nás pustil dovnitř za dvacetikorunu - cenu jednoho kila rychloprachu.

V těch ohromných pokojích bez nábytku na všech oknech staženy rolety, kachlová kamna sálala suchý žár a v míhavém světle petrolejových lamp (které nouzový stav ZAM ovšem zakazuje stejně jako spalování uhlí v kamnech a ostatně už jen i přítomnost v tomto zamořeném bytu) se při řvavé hudbě na matracích a peřinách přímo na zemi pelešilo asi dvacet polosvlečených hnědáků.

Objevením tohoto hnízda náš úkol končí, ale odejít hned by se nám taky nemuselo podařit. Sedli jsme si na matraci pod oknem a dělali, že se tu bavíme jako ostatní. Ale už za chvíli se nám z těch vepřů zdvihal žaludek.

"Já se na to nemůžu dívat," zašeptal Standa.

"Já taky ne. Ale musíme tady vydržet ještě aspoň chvíli..."

Ta chvíle se rychle zkrátila, když ke Standovi přilezla rozčuchaná ženská, sápla se po něm a pokoušela se mu rozepnout košili - přičemž by ovšem odkryla jeho bělost. Honem jsem ho tedy objal a přitiskl se k němu, jako že my dva ženy vůbec nepotřebujeme, ale ona byla už tak rozříjená, že mě chytla za vlasy, odtahovala od Standy a přitom mi říkala "ubohej prasáčku" - ona mně!!

"Tak dost!" sykl Standa, odhodil ji a už jsme si to metli do předsíně k východu, ale ta ženská pořád za námi. "Nechce se svlíknout," stěžovala si na Standu vousatému obru v županu u dveří. "A vůbec jsou oba nějaký divný. Radši je prohlídni."

"Sundejte si ty košilky," řekl nám obr. Ted' zbývala už jen rychlost.

Standa na něho skočil a strhl ho k zemi, já vyběhl ven na ulici a ze všech sil začal foukat do píšťalky, až přiběhli pouliční inspektoři ZAM a přivolali další posily.

Když bylo po všem, dům č. 51 zamčen a zapečetěn, vraceli jsme se pomalu do okrskového střediska. Standa kulhal a odsával si krev z rozbitých úst. Dnešní služba nám skončila.

V zimním večeru ulice potměly, v domech svítila okna jen v nejvyšších patrech a vždy jen jedno nebo dvě - okna kluboven a kuchyní spolbytů. Při pozdějším pohledu se tu a tam zjevovala světélka i v sousedních oknech, jak si někdo svítí baterkou doma v ložnici nebo si tam i na chvíli tajně zapálí svíčku... třeba na krásnou chvíli lásky a něžnosti.

Tato světélka inspektoři ZAM nevidí, ale vytrvale pátrají po řadách oken v nejnižších třech patrech zamořených bytů, kde sebemenší záblesk signalizuje hnědé nebezpečí. Ale pro dnešek jsme toho už měli dost.

Město se pokojně chystalo ke spánku, osamělí chodci spěchali domů a k nábřeží vycházely páry milenců, když do ztichlých ulic náhle zazněl povyk a řev, hlučné tlupy pochodovaly po chodnicích, které jim byly již úzké, rozlévaly se po vozovkách, dupaly po záhonech, sborově vykřikovaly a začínaly kopat do popelnic - vypadalo to jako hnědý útok proti celému městu a pouliční inspektoři se začali rojit, i my dva se již chystali k boji.

Ale k našemu zákroku nebyl důvod. To jen houfy fanoušků táhly ze zimního stadiónu po vítězství svého hokejového mužstva.

ŘEDITEL největšího pražského obchodního domu KOTVA shrnuje dosavadní zkušenosti s "hnědými" a "bílými" zákazníky. Zatímco "bílí" projevují vcelku rovnoměrný zájem o veškerý nabízený sortiment, bez zřetelných výkyvů oproti dřívějšku, u "hnědých" zákazníků se projevil prudký pokles zájmu zejména o kosmetiku, papírnické zboží, knihy, mýdlo, zubní pasty a čisticí prostředky všeho druhu, zato pronikavě se zvýšily nákupy potravin (zejména masných konzerv) a alkoholických nápojů (zejména tuzemského rumu).

Nepochopitelnou zvláštností u některých druhů zboží (např. zápalky, cukr, sůl) zůstává pozorovaná skutečnost, že hnědý zákazník je schopen nakoupit až nesmyslně obrovské množství, které evidentně mnohonásobně převyšuje jeho osobní spotřebu.

Zákazníci postižení MZV v masovém měřítku vykupují teplé ošacení, vlněné svetry (zejména křiklavých barev) a příznačná je jejich záliba v koženém a kožešinovém zboží. "Naše kožešnické oddělení splnilo čtvrtletní plán odbytu již v prvním lednovém týdnu," sdělil nám závěrem ředitel OD Kotva.

"STAČÍ MI PODÍVAT SE NA AUTO A HNED VÍM, jak moc hnědý je jeho řidič," řekl nám podporučík Heinz Lämmchen z východoberlínského dopravního inspektorátu. "A to auto může jet nebo i parkovat."

"Podle čeho to poznáte při jízdě?"

"Čistě bílí řidiči mají často sklon ke zbytečné nervozitě, na křižovatkách pomalu vyjíždějí na zelenou a neúměrně velkými odstupy v kolonách zpomalují provoz. Hnědí se zas cítí až příliš jako suveréni, křižovatky projíždějí na oranžovou a třeba i červenou, nedávají přednost v jízdě, předjíždějí i v nepřehledných místech - a zkrátka tropí nepolechu."

"Takže pokuty za dopravní přestupky..."

"Platí prakticky jen hnědí."

"Ale jak můžete poznat hnědost řidiče, když jeho vozidlo parkuje?"

"Protože hnědí svoje autáky zásadně nemýjí."

"Můžete našim čtenářům povědět ještě nějakou zábavnou příhodu?"

"Tuhle jsem načapal jednoho učitele autoškoly, který svým žákům doporučoval vypěstovat si na sobě MZV, že prý

jim to dodá kuráž. Pěkně vypečený učitel, co?"

"To tedy ano. Takže závěrem..."

"Hnědý řidič představuje v každém případě zvýšené ohrožení bezpečnosti. A nejvíc tyhle party ostrých hochů na těžkých motorkách... ale to bylo už i dříve."

TELEVIZE A MNOHOZVÍŘE se v mnoha případech podporují! Je to především pasivita televizního diváka umožňující nerušený růst MZV, který dále posiluje i obvyklá a nadměrná konzumace jídel a nápojů při každodenním a celovečerním sledování obrazovky. Zejména nenáročný pořady (opakovaná vystoupení hvězdných stálých populární hudby nebo primitivní příběhy se snadno předvídatelným a ovšem zásadně vždy dobrým koncem) svým ukolébavajícím vlivem vytvářejí příznivé klima pro MZV, které snadno a zcela ovládne diváka obzvláště při přenosech fotbalových, hokejových a boxerských zápasů.

Oproti tomu léčebný vliv na hnědou nemoc mají pořady literární, vážná hudba, hodnotné filmy a relace naučné a populárně vědecké. V této souvislosti uvádíme ještě zjištění reportéra deníku Večerní Praha, že zatímco návštěvníci koncertních síní jsou výhradně "čistě bílí", jeví se diskotékové tančírny naopak přímo hnízdištěm MZV.

SPORTOVNÍ NOVINÁŘI SESTAVILI ŽEBŘÍČEK jednotlivých sportů podle jejich vlivu na MZV. Na prvním místě se umístila umělecká gymnastika, která MZV spolehlivě ničí, na druhém krasobruslení... na předposledním box a jako zcela poslední zápas ve volném stylu. "Světový ring volného stylu se stal výhradní doménou hnědých," tvrdí dr. Hřebíček v týdeníku Československý sport, "do které se borec bez MZV nemůže již odvážit ani vstoupit, nechce-li riskovat hned v prvních sekundách těžké zranění."

ZE ČTENÁŘSKÉHO DOPISU známému psychiatrovi MUDr. M. Balsamovi: "Se svou ženou Marií jsme si dosud navzájem vždy stačili, trávice veškerý volný čas doma společnou četbou či sledováním hodnotných televizních pořadů, o sobotách a nedělích pak vycházkami do okolní přírody. Jak si však počínat nyní, když ve spolbytu se jí dvoří 6 hnědých nájemníků stále dotěrněji?"

"8"

Ve spolbytu domu č. 2002 klidný večer rodin Rohanů a Bimoňů (manželé Trnkovi a Rita Nedomová sem už přestali chodit), ženy připravily večeři, muži jim pomohli umýt nádobí, hodinka u televize a pak už pokojné chvíle nad knihou, při tlumené hudbě a tichém hovoru... Zvykli jsme si na sebe, líbí se nám tu a do studených, tmavých bytů chodíme už jen přenocovat. Dveře klubovny se náhle otevřely, vešel Tibor Trnka a pustil před sebe Poldu Strunce, který vyrazil proti Standovi a rozpráhl se svou tvrdou umělou rukou - hned za ním se vedrali Arsen Králík, Rita, Tina a Míja s řemenem v obou dlaních - hnědáci zaútočili! V posledním zlomku vteřiny se Standa sehnul před zabíjáckým úderem Poldovy ruční protězy, vši silou vrazil hlavu do útočnickova břicha, zvedl ho do výšky a praštil jeho těžkým tělem o zem. Tibor se divoce vrhl na Standu a začali se rvát.

Vysoká a štíhlá Míja mrštně vrhla útočný řemen kolem Edova krku, a držíc jej před sebou na délku natažených paží, začala utahovat koženou smyčku, Arsen se přihnál k Pavle Rohanové, drsně ji chytil kolem pasu, aby ji povalil - a napadená žena mu vytřela políček, zřejmě nejhrubší to násilí, jakého zjemnělá Pavla vůbec schopna -, ale vtom se již na obranu matky přičítal rozlícený Michal Rohan s takovou silou, že být jen o polovinu těžší, Arsena by rozválcoval. Mezitím již Leona Bimoňová s vidličkou v každé ruce držela v šachu u zdi Tinu a Ritu, kterážto, překvapena nečekanou prudkostí odporu bílých, znejistěla, jako by chtěla ještě vyčkat. Sportovec Stanislav Bimoň ve skvělé formě přemohl Tibora a klekl mu na prsa, když Edovi chroptícímu již v Míjině kožené smyčce posléze došlo, že skrčený má poslední šanci v nejtěsnější blízkosti škrtitele, volnými rukama si přitáhl Míju těsně k tělu, čímž zrušil účinek smyčky, nadechl se, tvrdě rafl obě útlá dívčina zápěstí a silou jí začal kroutit paže za záda. Dívka vykřikla bolestí, pustila řemen a divoce se rozhlédla po bojišti: Polda supěl bezmocně na zemi, přemožený Tibor pod Standovými koleny, chatrné Arsenovo tělo se žalostně kroutilo pod zuřivými údery Michala a Tina držena v šachu Leoninou vidličkou stejně jako Rita... která teď, jako vždycky, určitě se již chystá přeběhnout k vítězi. Míja prudce kousla vítězího Edu Rohana do tváře, současně mu dupla na prsty nohou, čímž se mužovo sevření na vteřinu uvolnilo, Míja se mu mrštně vymkla a přehla dlouhými plynými skoky ze spolbytu. Hnědáci poraženi.

"Ale vy dvě nám neutěčete!" zasyčela Leona s vidličkami výhružně na obě zajaté ženy.

"Ale kam já bysem utíkala, Leonko?" vmlouvala se Rita. "Dyť mně tady přece vždycky bylo dobře..."

Michal přinesl prádelní šňůru, Tibor a Polda spoutání na rukou a nohou (zbitého Arsena poutat nebylo třeba), jejich košile rozepjaty a zahájeno drastické ničení mnohozvířete, Standa si vzal do práce Tibora, Eda Poldu Strunce a Michal Arsena Králíka, těla ležících zajatců nelítostně zpracovávána dlaněmi, pěstmi, lokty i koleny, až nalité hnědé laloky a pletence mnohozvířete na jejich obnažených hrudích začaly prskat, loupat se, tře-pit, a hnědá masa jim vyrážela z úst, uší i kožních pórů... a až se léčitelé konečně znervili. Michal klečel na Arsenových prsou, už jen chabě mu zvedal paže do výše a nechával padnout k zemi.

"Proč bychom se takhle dřeli a nezkusili třeba to mentální cvičení?" navrhl zpocený Eda Rohan, přitáhl si křeslo nad hlavy spoutaných a pohodlně se do něj usadil. "A Tině s Ritou to taky prospěje. Tak šup, děvčata - udělejte tady kolem mně kroužek!"

Tina mlčky došla k ležícímu Tiborovi, svezla se k němu na zem a přitiskla tvář k jeho rameni.

"Ale já byla od samého začátku proti tomu, aby takhle ošklivě vyjeli proti našemu milému spolbytu!" upozorňovala Rita na svoji novou horlivost a šla si poslušně kleknout vedle Tiny.

"Tak začneme nejlépe geometrickou řadou a všichni budou pořádně počítat!" zavelel Eda v křesle. "Dva krát dvě jsou

čtyři, krát dvě je osm, krát dvě je šestnáct a krát dvě je -"

"Dvaatřicet!" volala čiperně Rita.

"Dvaatřicet!" pospíšil si zničený Arsen Králík snaživě. Ale Tibor s Poldou zarytě mlčeli, dokud jim Standa nevtiskl své pěsti bolestivě do jejich ramenních kloubů, a Tinu přiměla k poslušnosti už iniciativně sama Rita krutým štipnutím do boku, až se to s hrkáním posléze pětihlasně rozjelo:

"... krát dvě je šedesát čtyři... krát dvě je sto dvacet osm... krát dvě je dvě stě padesát šest...", odřikávali léčení, Rita a Arsen již horlivě, Tina tupě, Polda vyšší násobením již neovládal, ale úporně aspoň opakoval po ostatních, jen Tibor se ještě párkrát vzeprl, ale Standova pěst zarytá mu do ramenního kloubu ho vždy rychle znovu zkontrolovala, "... krát dvě je tisíc a dvacet čtyři... krát dvě je dva tisíce a čtyřicet osm... krát dvě jsou čtyři tisíce a..."

"To by zatím mohlo stačit a teď přejdeme k zeměpisu," rozhodl Eda v křesle. "Budete teď jmenovat města v Itálii, a aby se vaše zamořené mysli rozhýbaly rychleji, každý připojí, co se mu s tím městem vybavuje. Kdo se hlásí první?"

Jak vzorní žáci v první lavici se hlásili Arsen a Rita, která vyvolána, a řekla pyšně: "Řím!"

"Dobře, Rito. A co ti Řím připomíná?"

"Cinzano! A Campari, bianco a rosso, a suchý Martini. A červený víno Ruffino v opletených láhvách! Výbornej šampus Asti Spumanti a ještě taky parmezán a zelenou pistáciovou zmrzlinu."

"Florence, která je rozložena na malebných pahorcích v úchvatné krajině, která inspirovala již tolik velkých mistrů štětky k jejich velkolepým plátnům, na kterých geniálně ožívají výjevy, které do dnešních dnů nesmazatelně náleží k dojmům, které nezapomenutelně -," začal vyvolaný Arsen Králík žvanit plyně (a tedy bez valného léčebného účinku), až ho Eda rozmrzele přerušil a vyvolal Tinu Trnkovou.

"Neapol," řekla Tina až po dalším Ritině štipnutí. "Vidět a umít." A opět zavřela oči na Tiborově rameni.

"Itálie...", vypravil ze sebe Polda Štrunc po delším bolestném myšlení, "...ta je jako bota. A je tam papež. V městě Řím!"

"Miláno!" vyhrkl Tibor Trnka se Standovou pěstí znovu mu vtlačenou do ramene a vztekle prskal: "Auťáky Fiat! Alfa Romeo a Lamborghini! Masseratti a Ferrari!"

"Přejdeme k vyšším mentálním cvikům a každý teď bude vyprávět svůj životopis," přikázal Eda zajatcům. "Začneme klíčovými momenty z dětství, ale žádné žvanění! Kdo se hlásí?"

Rita: "Když jsem byla malá holka, měla jsem moc ráda svého třetího tatínka, i když mě dost mlátil, ale já si na to pak zvykla. V hospodě mi dycky dal cucnout piva a vod ty doby jsem ráda mezi lidma..."

Arsen: "Od nejútlejšího dětství mi bylo snášet všemožná příkoří, kterými jsem však ani v nejmenším nezatrpkl, nýbrž právě naopak zakalil se a zocelil, což nastalo zejména vhodně volenou četbou a vlastními básnickými pokusy..."

Tina: "Měli jsme to doma moc hezký, ale pak od nás táta odešel. Se mnou se loučil v kuchyni. Postavil kufr na zem a naposledy mě k sobě zdvihl... Tenkrát mi bylo pět a půl roku."

Polda: "Byl jsem silnej kluk a všecy jsem seřezal. Až do té doby, kdy se mi stalo to s pazourou. Pak jsem teprve poznal, jak lidi umějí být zlí..."

Tibor: "Měli jsme velkou zahradu plnou třešní a rybízů... Maminka mě tam houpala v síti natažené mezi kmeny a já pak pro ni trhal pampelišky... Ale to už je strašně dávno. A nechce se mi teď tady o tom povídat!"

"Nechte je už, prosím vás!" poprosila Pavla Rohanová vítěze. "Přece nemůžeme takhle s lidmi..."

"Dovedeš si vůbec představit," řekl jí Standa, "co by dělali oni nám, kdyby vyhráli?"

"Leč vyhráli jsme my, zkontrolovali je, a tak co ještě?" Eda Rohan vstal z křesla. "Ať si jdou!"

"Aby se ještě dnes večer nakrmili rychloprachem a třeba už zítra sem vtrhli znovu!" křikl Standa. "Nebo nás přepadali jednoho po druhém?"

"Ale přece tady nemůžeme držet pět lidí jako vězně...", namítl Eda.

"Všech pět ne. Ale ty naše tři si teď už ohlídáme!" Standa rozvázal Poldu, nakopnutím zvedl Arsena z podlahy a vyhodil oba na chodbu. "A příště budete bití, jakmile se jen objevíte v našem domě!" zavolal za nimi. "Nebo i na ulici před ním!"

S Michalovou pomocí pak odtáhl spoutaného Tibora do služebny spolbytu a s provazem v ruce přistoupil k Ritě a Tině. "Tohle vám pomůže, abyste do rána vydržely bez jídla a pití," řekl jim. "A zítra budete všichni tři už skoro čisti." Svázal oběma ženám ruce v zápěstí a zamkl je s Tiborem ve služebně.

"Budeme je léčit," řekl pak ostatním odhodlaně. "A já se osobně postarám, aby do našeho spolbytu, patra ani domu nepronikl už ani gram mnohozvítě - na nich ani na nás!"

"To abychom tu každý den pořádali nahatý večírek!" zahihňala se (lehce nahnědlá) Leona.

"I bez něj vidím ten hnědý neřád na tobě a tak ti jej hned sundám!" řekl jí Standa a už ji za loket odváděl do koupelny k tvrdému ručnímu zpracování. "Stejně jako komukoliv jinému. V Ústí jsou teď už celobílé domy... a taky celohnědé. Ale náš dům bude bílý!"

SVĚTOVÁ VĚDA USILOVNĚ hledá nové postupy proti MZV na tisících výzkumných pracovištích a dosahuje pozoruhodných poznatků, z nichž dnes uvádíme čtyři, nazvané dle míst výzkumu.

Test YOKOHAMA pracuje takzvanou minimalizací fyziologických funkcí. 36letý japonský dobrovolník, občanským povoláním potápěč, vykazující 67,6 % hnědosti dle standardní Riemensovy-Waláškovy stupnice, byl uzavřen do hermetické kovové cely. Zcela oddělen od vnějšího světa otáčel denně 10 hodin ruční klikou hřídele při denní dávce 1000 kalorií (rýžový koncentrát a zelený čaj ohřátý na tělesnou teplotu), přičemž si mohl tlačítka volit libovolnou hudbu. Po 12 dnech vykazoval pořád ještě zbytkovou hnědost 0,11 % R.-W. stupnice. Tento test přináší zajímavou zkušenost o houževnatosti MZV.

Test CHICAGO předvedl "supermasáž" aparátem Multi-Bmat, masívním strojním zpracováním hnědého pacienta

vibracemi, tvrdou masáží, studenou vodou a hudbou W.A.Mozarta z vestavěného reproduktoru, kterýmižto operacemi se hnědost takto ošetřenému snížila z 98,88% na 0,48% R.-W. stupnice během 8. hodin. Pro dosažení tak neobyčejné výchozí hnědosti (98,88%) konzumoval dobrovolný pacient během týdne celkem 22 kg masa, 31 litrů piva, 8 litrů rezné whisky, 4 kg čokolády, zhlédl 23 kriminálních filmů (v nichž celkem 193 vražd, 14 znásilnění a 42 scén mučení) a 11 filmů pornografických, absolvoval 17 pohlavních aktů a 9 boxerských utkání s vybranými slabšími soupeři, na tomto testu je nejzajímavější zjištění, že ani tak soustředěným pěstováním MZV nelze člověka "zhnědit" na plných 100%.

Test RIGA připravil pro 42letého lotyšského velmistra šachu Ilmara Avotu, který se předtím dal dobrovolně hnědit na 60% šachovou simultánku "na slepo" současně s 3 soupeři. Po tomto obrovském duševním úsilí (utkáni trvalo celkem 5 hodin a velmistr, obrácený ke hracím stolům zády, z 30 současně hraných partií 22 vyhrál, 7 remizoval a pouze 1 prohrál) klesla velmistrova hnědost pod 1 % R.-W. stupnice. Terapie tímto způsobem ovšem nemá širší uplatnění, ale hodnota tohoto testu spočívá především v tom, že při léčení hnědé nemoci obrací pozornost od tělesných procesů k duševním.

Test SOFIA se stal velmi populárním mezi obyvateli bulharské metropole, kteří o volných dnech konají výstup ze svého města, položeného v výšce 565 metrů nad mořem, na nedalekou horu Vitoša (2286 m n. m.), kde obdrží sklenku kefiru a po krátkém odpočinku se sestupem vracejí. Toto dvojí překonání výškového rozdílu 1721 metrů má překvapivě dobré účinky a sofijský test je nejen dobrou propagací turistiky, ale i dokladem, že ke zbavením se MZV stačí se k tomu odhodlat.

ELEKTRICKOU PRAČKU NA LIDI vyvinula americká firma Westinghouse Electric ze supermasážního aparátu Multi-B-mat, známého z Testu Chicago, o kterýžto přístroj projevil zájem jen několik věznic a španělských klášterů. Komerčně mnohem úspěšnější se jeví nový model Multi-Best Deluxe, v němž si léčený může upravit program sám, např. rychlé vibrace zpomalit až do příjemně uspávacího houpání, tvrdou masáž změnit na lehkou relaxační, ohrát si vodu až na 55°C, parfémovat ji (vestavěnými tryskami s vůní šerifu, lilí, jasmínu a ozónovou lesní) a z reproduktoru místo Mozarta poslouchat třeba rokenroly Elvise Presleyho.

I když léčebný účinek tohoto druhého modelu klesl až o 93% jeho odbyt stoupl až o 850% a tento model Deluxe se nepochybně stane velkým úspěchem jarní prodejní sezóny.

"9"

Eda Rohan v šeru na chodbě naposledy do sebe vtáhl parfémovaný modrý dým, nedokouřenou cigaretu pak uhasil a zastrčil zpět do červenobílé krabičky. Standa Bimoň nám ze spolbytu udělal léčebný koncentrák pro hnědé... a tím vlastně i pro nás bílé.

Už v předsíni slyšet těžké supění Tibora, cvičícího na hrazdě - Standa ji přimontoval nad vchod do služebny, do níž dále nanosil závaží, činky, žebřík a lana, hrdě tomu říká "fyzminutová léčebná tělocvina domu 2002" - v jeho péči je to docela slušně vybavená mučírna.

"Ještě pětkrát se vytáhni až k bradě a můžeš přejít k činkám!" říkal Standa Tiborovi a dál se věnuje Tině a Ritě, které musí skákat se švihadly.

Nebohým manželům Trnkovým a Ritě Nedomové nezbyvá než se mu podrobit, poněvadž nemají kam jít - každý spolbyt si teď už hlídá celý dům a toulavé cizí hnědáky bijí a vyhánějí bílí stejně jako hnědí. Standa odebral zajatcům paklíče ke všem zambytům a každý den večer je tu prohání ve své "tělocvičně."

"Stačí, Tino, už můžeš do koupelny. Rita bude pokračovat ještě deset minut!" velí náš neúmorný Stanislav.

"Pospěš si s těmi činkami, Tibore! Čeká tě ještě žebřík."

Trojice ho poslouchá asi jako vězni... nebo zvířátka v cirkusu. Rychleji nebo pomaleji, klidně, nevrle nebo i vztekle, nejčastěji však netečně a tupě, jen aby ty fyzminuty už měli za sebou, - a jejich léčení nijak zvlášť nepokračuje. Někdy sice pokrok a krátké chvíle prosvětlení, ale pak si zas někde líznou "masíčka" nebo rychloprachu a veškeré výsledky rázem zmařeny. Tři Standovi pacienti se večerním cvičením očistí třeba až do čtyřiceti procent zbytkové hnědosti, ale nazítří sem přijdou už zas jako osmdesátiprocentní těžcí hnědáci. Celkově je to k ničemu.

"Protože to nedělají z vlastní vůle, ale z donucení," říká moje Pavla. Má pravdu... kterou však Standa nechce slyšet.

"Měli bychom s nimi raději zkusit pořádně ty mentální cviky!" navrhuje Michal... co komandanta Standu teď už nezajímá. Mentální cvičení léčí nepřímě, spíše jen probouzí zamořenou mysl, rozhání její otupělost a směřuje ji k vyšším cílům, prostě není schopno likvidovat mnohozvíře viditelně a rychle po celých kusech přímo na těle... což však jediné zajímá a zřejmě i vzrušuje Stanislava v jeho ničivých výpadech proti hnědé multibestii se zaníceným fanatismem svatého Jiří s kopím proti pekelnému draku.

Standův spolbyt páchne kasárenským potem a nám je líp zase doma i bez topení a svítících lamp, jak v lyžařské boudě tu sedáme s Pavlou v kožích při večerní sklence koňaku s cigaretou a Michal nám pouští svou malou noční hudbu... štěstí je vlastně prostá věc. Ale tím hlubší, čím více si uvědomíme jeho nesamozřejmost. Těšíme se spolu na jaro.

Prudký jas ranního slunce z mrazivého nebe bije do oken rozlehlé pracovny hlavního koncernového specialisty SČPZ, Eda Rohan stojí na špičkách před zasklenou mapou své PAVUČINY na zdi a vzrušeně přejíždí prsty po svém mistrovském díle, jeho barevné body, bizarní křivky, útočné šipky a smělé průsečíky. Na počátku velkého projektu by vždy měl být sen a obraz mého snu teď již dokončen. "Román jsem už vymyslel," řekl veliký Flaubert, "a zbývá jej už jen napsat."

Nojo, to je moc hezký. Jenže ovšem snít a vymýšlet si je daleko lehčí a příjemnější než - dát teďka ihned do kupy perfektní dokumentaci radikálně nových technologií a redistribuci potravin pro deset miliónů lidí, že? Podle tohoto obrázku na zdi.

Eda rázně sňal zasklenou mapu ze stěny a šel se s ní posadit ke stolu. Připadám si teď jako student prvního semestru architektury, takové to nadšené jelito, které si při romantické podvečerní procházce vysnilo na kraji lesa bílý dům pohádkově do posledních detailů mříže zahradní branky (samozřejmě z bronzu!), ozdobných okapů (z mědi), kování oken a dveří (mosazné) a poštovní schránky (z nerezové oceli), mramorového obložení krbu (v němž již úhledně srovnána hranička březových polen), v koupelně je růžová vana se zapuštěnými chromovými držadly a z oblékárny (žluté pruhované tapety a nad zrcadlem hranatá lampička z matového skla) šeptá ženský hlas: "Pojď si už honem lehnout, miláčku -"

- a teď krutý střih: Na témže místě na kraji lesa stojí bezradný stavebník v holinkách nad zející jámou, v jejímž blátě právě uvízl bagr, na složené cihly prší, není vápno a cement není a nebude...

Ale já ten svůj bílý dům teď už postavím - Vtom zazvonil telefon a vytrhl Edu z uměleckého nadšení. "Málo si mě hledíš, co je to teď s tebou? Stává se z tebe nudný a přitroublý taťka -," zavýčítala ze sluchátka Leona Bimoňová domáhajíc se další pohlavní schůzky v našem zambytě číslo devět ve druhém poschodí. Která mě teď však už neláká, když to mám doma nekonečně lepší. Udělej si to se svým sportovním Standou, milá leopardice! Mě už teď nevzrušuješ a nebavíš.

"Nemám čas, pracuji!" odbyl Eda dotírající milenku a rázně zavěsil. Včera v noci, při světle baterky na zemi, byla moje Pavla jak horké mléko s rumem a medem... po osmnácti letech manželství jsem se zamiloval do vlastní ženy! Aneb láska a tvůrčí práce jsou nejlepší léky proti MZV.

Když má člověk bílou, očištěnou mysl, v jejím jasu inspirace jenjen tryská a srší jiskry, a tak se Eda pustil do projektu PAVUČINY, můj životní opus znovu nastartován, a už za pár hodin se vztyčily nové obrysy té rozlehlé stavby. "Teď nemám na nikoho čas!" křičel Eda na sekretářku Tinu, ale musel si jej udělat, když se dostavil osobně sám generální ředitel.

"Ten Sladoled, Ovalon a Dulcinea se ti povedly a od prvního března je rozjedeme na dalších osmi linkách," řekl mu šéf ŠCPZ. "Ale jak pokračuje PAVUČINA?"

"Zrovna jsem ji rozjel naplno!" hlásil Eda vítězně.

"To bylo opravdu už načase," řekl kousavě generál. "A co jinak se děje v tvém útvaru?"

"Všecko v naprostém pořádku, harmonii, ladu a v plném rozběhu, trysku, rozkvětu a vzletu!"

"Pořád v dobrém rozmaru, co? A co Bimoň?"

"Zrovna čekám jeho zprávu."

"Tak se na něho půjdeme podívat."

Vývojový technolog Stanislav Bimoň před zraky svých šéfů vložil do plochého pouzdra nastříhané čtverečky svého "Plnosytného ekochleba" (šedobílé síťoviny, která nepřipomíná nic jedlého), načež si rozepjal košili, vsunul si pouzdro do podpaží jako teploměr a mlčky se jal smrtelně vážně přecházet svým úzkým pracovištěm.

"Co je mu?" chtěl vědět generální ředitel.

"Co je ti?" přeložil to Eda svému podřízenému technologovi.

"Zahřívám ekochléb tělesným teplem na teplotu šestatřicet stupňů Celsia, tedy ideální teplotu lidské stravy," zněla odpověď. "V průměru to trvá jedenáct minut a osmadvacet vteřin."

"Tolik času nemám," řekl generální ředitel. "A co dál?"

"Plnosytný ekochléb je komplexní odpověď na světový nedostatek nejen surovin, ale i energií," říkal Stanislav hrdě.

"V této formě ekojídla z pouzdra dostane každý potřebné živiny, jež si dále sám a zdarma zahřeje na ideální konzumační teplotu. Ekojídlo z pouzdra znamená gigantické úspory, neboť odpadne potřeba domácích i hromadných kuchyní, jídelen, restaurací, číšníků, kuchařů, což znamená další úspory elektřiny, uhlí, páry, svítiplynu -"

"Stačí!" ut'al ho generál. "Co tomu říká hlavní specialista?"

"Obávám se, že se jedná o science-fiction z oblasti černého humoru," řekl šéf Eda nemilosrdně. "Bimoň nám předvádí pořád týž ekochleba, popsán již dávno v odborné literatuře i v jeho dřívějších výzkumných zprávách. Jakožto jediné novum jej tentokrát nastříhal do formátu poštovních známek - proč vlastně?"

"Je to změřená velikost soust, které lze brát prsty přímo z pouzdra jako třeba bonbón z bonboniéry," vysvětlil Standa, "čímž dále odpadne potřeba jídelních příborů. A uvážíme-li, že jen v naší závodní jídelně se ročně ztratí příborů za šestnáct tisíc korun..."

"Takže udělat známky z ekochleba tě nenapadlo?"

"Ne. Proč?"

"Protože jedlé poštovní známky a celé dopisy by nebyl špatný nápad, ten je však již můj," pokračoval Eda Rohan vesele. "Kolika nevěrným ženám by třeba zachránilo manželství, kdyby svou milostnou korespondenci průběžně pojídaly! Žáci by museli za trest žvýkat pokažené výkresy a někteří spisovatelé své knihy, což by je levně uživilo a vedlo by k ozdravení knižního trhu."

"Protestuji proti zesměšňování své práce," řekl zrudlý Stanislav, "kterou jsem chtěl vyjít vstříc všeobecnému volání po úsporách -"

"- a došel až příliš daleko. Odmítám představu lidstva dokopaného tak nízko, že mu nezbude už ani na táborák diluviálních lovců mamutů! Počítat s tím znamená už se na to chystat a předem s tím zbaběle souhlasit - což mě vždycky rozčilí!" rozčilil se Eda. "Svět musí plánovat své bohatství a svobodu, nikoliv chudobu a omezení. Ekokhleba z pouzdra v podpaží - fuj! To bychom taky mohli navrhnout mladým matkám takovou operaci jejich břišního svalstva, aby v něm mohly jak klokaničky svá mláďata chovat děti až do věku tří let! Což by znamenalo rovněž úspory - dětských postýlek, peřinek, kočárků a kojeneckého ošacení."

"Tak už dost!" řekl generální ředitel. "Jak dlouho pracoval Bimoň na tomhle plechovém nesmyslu?"

"V lednu."

"Zastavit mu prémie za leden!" rozhodl generální ředitel a poškrábal si hnědou vyrážku a zápěstí. "Kdykoliv slyším o Bimoňovi, vždycky jen o fyzminutách a inspekcích ZAM... Je třeba přitáhnout ho k pořádné práci. Zajistí vedoucí útvaru!"

"Vyhod' ten cajk," řekl pak šéf Eda Standovi a zapálil si cigaretu Winston z červenobílé krabičky. "Pro nejbližších tisíc let je to vážně trapas."

"Určitě si teď myslíš, jak úžasně jsi duchaplný, vid'?" řekl Standa ponuře.

"A proč vlastně ne?"

V práci Standu ještě zvládnou, ale doma je to s ním pořád horší, z důvěrníka našeho spolbytu je teď už diktátor a tyran, my všichni podezřelí, a kdybychom se dali, určitě rád by nás pro kontrolu MZV denně svlékal do naha nebo aspoň prohmatával jako pašeráky.

"Svlíkat!" křičí na Tibora, který se zas jednou pěkně zřídil, nutí ho ke skokům, dřepům, vzporům, a když Tiborovy tlusté hnědé pruhy nemizí dost rychle, Standa mu před Tinou kleká na hrudník jako křížovanému a tluče jeho pažemi o zem... V Tiborových a Tininých očích doutná vztek, zášť a pomstychtivost, které ovšem léčebný účinek ničí... ale jimž se vlastně nelze divit.

"Myslím, že Stanislav to bere už příliš vážně," šeptá Pavla, již se z každého násilí dělá fyzicky špatně.

"Už to přehání!" říká můj Michal nahlas. Bohužel i nejhorší věci světa byly konány velmi vážně - a vždycky ohromně horlivě.

RŮZNÉ ZEMĚ POSTUPUJI PROTI MNOHOZVÍŘETI velice rozmanitými způsoby. Ve Skandinávii a severních oblastech SSSR je velmi oblíbená tradiční sauna, při jejíž teplotě (až 130° C!) MZV silně nabobtná, načež jeho tkáň do hloubky rozruší mrskání březovými metličkami a léčebný účinek pak dovrší koupel v ledové vodě nebo vyvážení se ve sněhu. Rovněž na britských ostrovech má užívání březových metel (zvané "birching") staletou tradici stejně jako klasická školní rákoska ("the English schoolmaster's cane"), kdežto kontinentální Evropa dává přednost spíše tatínkovskému koženému opasku (a Čechy dobrácké maminkovské vařečce).

Jako raritu uvádíme norimberský "terapeutický salón", ve kterém se hnědá nemoc léčí mentálně formou ostrého křížového výslechu, při němž prudké světlo stolní lampy svítí pacientovi přímo do očí, nebo dokonce "léčebnou mučírnu", v níž jsou platíci zákazníci vytahováni řetězem ke stropu s těžkými závažími na nohou nebo vypínání v žebříku.

Brutální způsoby některých jihoamerických diktatur (např. "léčebné" koncentrační tábory v Chile a Paraguayi) slouží ovšem spíše k likvidaci příslušníků národního odboje, v čenž si smutný primát udržuje Jižní Afrika zapřahováním barevných vězňů do důlních vozíků. "Ale oni jsou stejně hnědí tak jako tak," prohlásil cynicky ředitel Kapských dolů W. van Snyders zpravodaji agentury Reuter.

CVIČENÍ MOZKU je proti MZV daleko účinnější než jakákoliv gymnastika a dobré léčebné výsledky mají např. české čtenářské soutěže, masové šachové turnaje v leningradských závodech, mezinárodní budapešťské přebory ve skládání známé Rubikovy kostky, matematické olympiády v NDR, soutěže švýcarských luštitelů křížovek, dánských hádankářů, hudebních amatérů a počítačových hráčů v Anglii, hráčů bridže v USA apod. Kromě toho dnes již ve všech vyspělých zemích poskytují univerzity, velké knihovny a nejrůznější osvětové společnosti bezplatné kursy různých mentálních cviků, do kterých se hrnou desetitisíce zájemců. "Mnoho lidí to přijímá stejně jako kteroukoliv novou módní vlnu," řekl nám reportér finské televize, ale tato móda je učitě dobrá a lze si jen přát, aby se udržela co nejdéle.

"10"

To se mi pořád šklebili, jak mi můj Standa každý večer v koupelně dře kůži, ale teď už sami dostávají do těla, chichi! - Leona Bimoňová pobaveně přihlížela, jak její Stanislav zpracovává Tibora, ležícího na zádech na podlaze. Tina se vzteká, ale za chvilku už bude muset skákat přes švihadlo. Rohanovic rodince se to nelíbí, ale nikdo si netroufne už ani muknout. Můj muž je tady ze všech nejsilnější.

"Nechceš pomoci, Stando? Jsi z toho už celej zpocenej...", lísa se k němu Rita Nedomová. To je teda pěkná bestie! Hnědá jak opice v džungli (já jen elegantně nahnědlá) a proradná ke svým i našim, jak chycené zvíře čeká, až se hnědáci znovu vzbudí... což bych tu teda s ní zažít nechtěla. Ve Standově tělocvičně poslušně skáče, ale sotva přijde domů, naloká se vody, žere masíčko a šnupe rychloprach. Tou nehne nic a jak je fikaná! Tuhle dokonce přinesla Standovi pruh bílého hedvábí kolem pasu, prý jako odznak jeho domovní funkce - to aby si u něho ještě víc šplhla! Ale rozcupala jsem jí ten hadr až na nitě a zařídila, aby ve Standově tělocvičně musela půlhodinu dělat dřepy, což ji odrovnalo. Chichi!

Mému muži začíná stav ZAM náramně svědčit a zvedá mu sebevědomí, teď už žádný domovník, ale pán spolbytu, patra i celého domu, jeho soudce a král - takže z Leonky se nakonec přece jen stala First Lady, ne? Chichi! Člověk by to měl náležitě vychutnat, ale na tohle můj Standa prostě není. Zpocené Tibor heká na hrazdě, Tina s Ritou dělají dřepy - já taky musím - kluk Michal cvičí dobrovolně horlivě, přemluvil k tomu Pavlu, nakonec se i Eda musel přidat... už se ani nevejdeme do tělocvičny a z celého našeho spolbytu je cvičák pod Standovou píšťalkou.

Možná dobré pro zdraví, ale celkově velká nuda. Aspoň že Standa po práci chodí ještě sloužit do městského střediska ZAM, takže často mám volné celé odpoledne. Nákup je rychle hotov, když při boji proti MZV Standovi stačí k večeri špenát, a ve spolbytu uklidí místo mě vždycky některá ta naše hnědá trestankyně - takhle báječně jsem se měla naposledy ještě jako svobodná holka!

A tak ze služby ve špitále táhneme s Karlou Sladečkovou přímo do kavárny Savoy, kde už máme svoje místo ve žlutém

rohovém boxu. Je to tady teď strašně elegantní, číšníci ve fraku prodávají načerno cigarety a šatnářka za pět korun sáček rychloprachu, který si sypeme do vídeňské kávy se šlehačkou.

"Tak co ten tvůj žárlivej Standa?" šklebí se na mě Karla nad svým posíleným kafičkem.

"Vyžívá se jako inspektor ZAM. Už dvakrát přišel s rozbitou pusou a jednou kulhal."

"Pořád tak strašně horlivej, vid'."

"A jako vždycky to přehání. Prostě je příliš poctivý a štve ho, že hnědých je pořád dost, čistě bílých vlastně málo a většinou jsme všichni tak či onak hnědobílí. Standa pořád ještě nemůže pochopit, že být hnědý je dneska už tak docela běžná věc jako pár kilo nadváhy..."

"... který má každej druhej..." dodala Karla, která jich má dobrých dvacet.

"... nebo zábavná špička po mejdanu, kterou nikdo nebere vážně."

"A která je vlastně roztomilá. A veselej spít'ar vždycky vyjde s lidma líp než poctivej suchar."

"Hnědost je dneska prostě normální nemoc jako třeba kašel v městě plném fabrik, kde kašle kdekdo."

"A u nás v Ústí děcka už od pěti let."

"Já si vůbec myslím, že ti, kteří jsou teď hnědí, stejně dělají jen to, co vlastně chtěli dělat vždycky. A až teď si na to troufli."

"Protože hnědýmu se žije pohodlněji než bílému," řekla hnědá Karla a vytáhla z kabelky sáček rychloprachu. "Dáš si ještě?"

"Ale jo. Doma mě čeká už jen špenát a tělocvična." Nasypaly jsme si obě ještě párkrát, načež Karlu jako vždy zase posedla ta její žravost a naládovala do sebe čtyři čokoládové dorty, dvakrát deset deka turistického salámu, pět housek a šlehačkový pohár pokapaný vaječným koňakem.

Na mě rychloprach působí jinak a rozhlížela jsem se po kavárně, kde sedělo vícero zajímavých pánů, usmívali se na mě od svých stolků a významně si přitom přejížděli prstem po těch svých hnědých zvířátkách vyčuhujících jim zpod manžet košil na zápěstí. Docela bych si to ráda zkusila s tímhle... nebo s tamtím - ale to by mě Standa zabil. Ale já přece nemám zapotřebí lovit chlapy v kavárně, když doma ve spolbytu mám svého milence, ne? Já vždycky dbala, aby to mělo úroveň.

Ale doma ve spolbytu denně nuda, jaká je asi v kasárnách, každý kouká, aby odtud co nejdříve zmizel; a radši sedí doma v zimě a potmě, už i při televizi se sejdeme sotva tři čtyři a jinak už vůbec ne. A Eda, bílý jako kbelík od vápna, nechce se mnou ani na hodinku do našeho krásně vyhřátého zambytu o dvě patra níže... ale já bych zrovna teď tak moc potřebovala aspoň chvilku jen tak si hezky pohrát. Už ho skoro prosím, ale on pořád dělá fóry - krucifix copak jsem pro něho najednou prašivá?!

"Když mě budeš zlobit, řeknu na tebe Standovi, že chodíš na chodbu kouřit!" řekla Leona Edovi.

"Budu pak muset cvičit o deset minut déle?" vysmíval se jí.

"Řeknu Standovi, aby ti dal pořádně do těla, - a on to s chutí udělá, to ty dobře víš!"

"Ale když si půjdu s tebou hezky pohrát do našeho teploučkého zambytu číslo devět o dvě patra níže..."

"Tak budeš zase můj miláček a Standa ti dá pokoj."

"Takže mi zbývá," smál se Eda Rohan, "už jen dostat do těla od Bimoně nebo od Bimoňové?"

"Moc se tomu nesměj," řekla Leona Bimoňová tvrdě. "Dnes si ještě můžeš vybrat. Zítra třeba už ne."

PŮVOD HNĚDÉHO MNOHOZVÍŘETE Multibestia incorporata je podle nejnovějších výzkumů mnohem starší než se dosud předpokládalo - snad dokonce o celá tisíciletí - a sahá až do úsvitu lidských dějin!

Veškeré příznaky hnědé nemoci, jak se u různých osob různě projevují - od netečnosti, tuposti a zatemnělosti až po žravost a dravou agresivitu -, se u člověka objevovaly už dávno a lze se důvodně domnívat, že za zcela mimořádných okolností záplavy obrovskými kvanty masitu pouze viditelně tělesně propuklo na povrch, co v člověku existuje odevždy. Obrazně řečeno, prehistorický zvířecí opočlověk byl stoprocentně "hnědý" stejně jako zvířecí druhy jeho doby a celé dějiny lidské civilizace jsou v jistém ohledu rovněž historií boje s touto živočišnou hnědou složkou, která nicméně přetrvává v nejnižších patrech člověka až do dnešních dnů, kdy vystoupila na povrch v podobě hnědých nárůstků MZV jakoby ztělesnění lidského podléhání. Jestliže se mnohozvířetí daří nejlépe v nehybnosti a tmě, musí člověk směřovat k pohybu a světlu. Pohyb tělesný působí jen omezeně, dočas-ně, a jak již dříve prokázáno, k úplnému výsledku je zapotřebí klidného a vytrvalého pohybu myšlenkového, který MZV v člověku zatlačuje, proniká a ničí. Ale jak to rychle a pohodlně zařídit?

Nejlepší výsledky přinášejí moderní psychologické metody soustředění a autosugesce, vycházející z autogenního tréninku J. H. Schultze, léčebných metod Jacobsona, Couého, Bechtěreva a četných dalších, bez nichž si současnou psychoterapii dnes už nelze představit.

Metody autogenního tréninku (AT) se již před řadou let rozšířily po celém světě a přesáhly rámec medicíny. I zcela zdraví lidé dnes úspěšně provádějí určitý druh AT, např. u sovětských sportovců známý jako "psychoregulační trénink". Některé varianty AT se výborně osvědčují v pedagogice, při práci s dospívající mládeží, při studiu cizích jazyků, v kosmonautice atd. atd. Metody AT jsou dnes již samozřejmostí např. při zájezdu našich fotbalistů do Jižní Ameriky, aby jim pomohly překonat aklimatizační potíže při přeletu časových pásem, a při turné Pražského filharmonického orchestru po Japonsku umožnily hudebníkům i několik vystoupení denně.

"11"

"Tady se už nedá dejchat!" řekl Michal Rohan v zakouřené kanceláři propagačního oddělení ŠCPZ, rázně vstal od svého stolu, otevřel okno do čerstvého zimního mrazu a zase si šel sednout k návrhům propagace sladkého máslového krému Dulcinea.

"V téhle zimě se nedá pracovat!" řekl Arsen Králík, šel okno zavřít a vrátil se ke svým návrhům na reklamu vaječného koňaku Ovalon.

Hnusnej Arsen tady kouří jak komín, a že na pořádný cigarety nemá prachy, když všechno prochlastá, tak si je kroutí sám z různých bylinkových čajů do novinového papíru - máme tu smrad jak v podpalubí válečného škuneru při námořní bitvě u Trafalgaru, kdy lodní kanóny plivaly dopředu oheň a všecek kourů dozadu na mančaft v podpalubí. Viděli jsme to s maminou a tatim v londýnském muzeu paní Tussaud, jenže tam ten dým byl samozřejmě jen nafilmovaný.

Za chvíli mě začaly pálit oči, a tak jsem šel to okno zase otevřít. Po té nakládače v našem spolbytě, když si troufl na maminu, se mi teď Arsen už bojí postavit přímo, ale mlátit ho taky nemůžu. "Jestli jen šáhneš na našeho Arsena," řekl mi vrátnej Polda Štrunc, když jsem to jednou chtěl zkusit, "počkám si na tebe za rohem a udělám ti z ksichtu sekanej biftek!!" Což by Polda tou svou strašnou umělou prackou svedl celkem snadno. Bídnej had Arsen se mi nepostaví přímo, ale vždycky na mě někoho přivede, teď našeho šéfica oddělení Berendu.

"No tak, Michale, s tebou jsou pořád nějaké trable!" řekl mi přivedený šéfík.

"Arsen tady nemá co kouřit, když při stavu ZAM je kouření přece pořád ještě zakázaný!" připomněl jsem mu.

"Nouzový stav ZAM v prvé řadě přikazuje maximální úsporu energií," zasyčel Arsen, "ale mladý pan Rohan tu ovšem cynicky bezohledně vypouští otevřeným oknem drahocenné kalorie, které naši horníci, energetici i železničáři s tak obětavým úsilím..."

"Nechte toho - vy dva!" vzdychl šéfík Berenda a už zas spěchal pryč. "Zavřete okna, nekuřte, ale hlavně - velice vás prosím! - přestaňte mě otravovat!!"

Sotva zmizel, začal si Arsen balit z novin a sušeného ostružinového listí cigaretku tlustou jak kuřecí stehno.

"Stejně ti ale zas jednou rozflákám držku, ty masitový čuně!" slíbil jsem mu. "A už se na to moc těším."

"Na tvém místě bych se netěšil, nýbrž naopak bál," říká Arsen pomalu a prsty se čvachtá v té své kávové chobotnici MZV pod krkem. "Protože až přijde náš den, tak tě se všemi těmi tvými bílými červy zaplavíme jako mocná hnědá řeka Mississippi!"

Tohle je samozřejmě jenom blábol hnědáka, kterému už začíná téct do bot, protože v našem podniku i v celém Ústí je nás teď už přes šedesát procent bílejších. Lidi už ani nepotřebují střediska a inspektory ZAM teď už sami se pouštějí do cvičení toho AT a jeden pomáhá druhému, všude přibývá celobilých domů a i celý město pomalu začíná být bílý. Ale v našem propagačním oddělení boj proti MZV pořád ještě nemá žádnou páru. Věčně uhoněnej šéfík Berenda si na něj zatím nenašel ani minutu času, já sám to nestihnu, ale už i naše hodná paní Marta to vzdala. Párkrát byla v podnikovém středisku ZAM, kde musela odříkávat velkou násobilkou a psát svůj životopis (to se jí moc líbilo, protože ona bydlí sama a nemá o svým životě komu povídat), ale jednou prej byla celá nějaká nervózní a bolela ji hlava, tak si doma pro uklidnění uvařila grog, pak druhéj, snědla půl kila bůčku a teď už v tom lítá zase a ke svačině si tajně kuchtí "masíčko". Protože problém ani tak není stát se bílejší, ale bílejší pak zůstat, a často to vidíme se Standou, když odpoledne děláme inspektory ZAM. Někdo třeba je i docela slušnej, ale pak se mu něco nepovede - uteče mu žena, vynadá mu ředitel, bolí ho zub, dostane ve škole kouli ze zeměpisu -, tak se zřídí jak zvíře a začne řádit, v hospodě se porve, povalí popelnici, otluče sochu v parku a rozbije sklo lucerny nebo telefonní budky... ale tohle bylo asi vždycky. To zvíře sedí uvnitř v lidech - v nás všech - a jen čeká, jestli ho pustíme ven. A o ty hnědý boule MZV na kůži vlastně ani nejde.

Když měla mamina narozeniny, tak jsme jí s tatim koupili kubánskej banánovej likér a dali udělat smetanovej dort velikej jak volant, ona zas nám upekla husu a po dlouhý době jsme se zas jednou parádně najedli - ale to se snad hodí, když mamina má narozeniny, ne? -, ale přes noc mi vyskákaly hnědý boule MZV a to znamená zas už jen hořkej čaj a běhat po sídlišti, za jedno pořádný jídlo celý hodiny tělocvik. Tak obrovský úsilí zůstat bílejší... až z toho začínám být už unavený. A kolikrát si říkám, jestli to vlastně stojí za to.

Ve spolbytu je to pořád horší, Bimoňová si hraje na královnu, a že sama umí uklohnit jen špenát, začíná Tině a teď už i mamíně mluvit do vaření, že prej si moc žijeme a podporujeme mnohozvíře!

A ze Standy Bimoně je už hotovej kat, hnědí ho nenávidí a my bílí se už asi začínáme bát té jeho zuřivosti, mamina skáče přes švihadlo a už se přitom ani neusměje, my s tatim klušeme na místě (ale tati to už začíná flinkat), Tina s Ritou musí dělat dřepy, až se z nich lije, Tibor cvičí na žebříku, a že se to Standovi zdálo pořád málo účinný, tak mu přivázal na nohy činky jak v nějaký středověký hradní mučírň - a mně se začíná zdát, jestli takhle surové primitivní léčení není vlastně už horší než celá ta nemoc, ze které se člověk přece může vyléčit jedině, až on sám bude chtít. A k tomu mu můžou pomoci právě ty různé mentální cviky, jako je třeba ten AT - ale určitě ne žádný kasárny a tělesný mučení. Spolbyt máme teda bílejší, ale pořád prázdnější. Rita si přichází kuchtít až pozdě v noci, kdy už všichni spíme. A Tibor se jednoho dne prostě ztratil. Tina na něho čeká každý večer, schoulená v klubovně na koberci jak nemocný zvíře, celým tělem se tiskne k radiátoru ústředního topení a už jen vzhlíží ke dveřím, až si pro ni zase přijde.

"Přece nemůžeš pořád jen takhle... Jakou muziku ti mám pustit?" povídal jsem jí, když byla zticha už celý hodiny a zůstali jsme v klubovně sami dva.

"To je jedno," řekla tím svým prázdným hlasem, kterým teď mluví - když vůbec někdy promluví.

A tak jsem zas otočil kazetu nejtvrďšího rocku, kterej ona už jedinej snad aspoň ještě trošku vnímá, chtěl jsem ji nějak rozhýbat, a tak jsem to zase zkusil: "Zatancujeme si?"

"Ne."

"Nebo ti mám přinést nějakou knížku? Mohl bych ti z ní třeba číst..."

Na to mi už ani neodpověděla.

Tak strašně rád bych ji z toho dostal - ale Tina prostě nechce. Standův tělocvik na ni teď už vůbec nezabírá, ale kdyby mě aspoň měla ráda... Jenže ona pořád miluje svého Tibora, a tak chce zůstat hnědá jako on, až si pro ni zase přijde.

Pozdě večer začal v klubovně zvonit telefon, a když jsem zvedl sluchátko a ohlásil se, řekl mi ostřej ženské hlas: "Ty jsi ten Rohanův kluk, vid'?" Tak řekni Tině, že Tibor je teď se mnou a bude i dál. A řekni jí, že jí to vzkazuje Míja Robová." "Ta děvka," řekla Tina sklesle, když jsem jí to vyřídil. "Já to stejně tušila."

"Co chceš dělat?"

"Copak bych asi mohla, nevíš?" Chvilí ležela jak mrtvá a pak začala vstávat, nekonečně pomalu, jako by ji každý pohyb bolel - když teď už ví, že celou tu dobu tady čekala marně. Nakonec se postavila proti mně, zahákla si oba palce do kapes džínů a dívala se mi přímo do očí. Ale tak nějak zvláštně a nic dobrého v tom pro mě nebylo.

"Co na mě tak koukáš?" zachrčela, ačkoliv se přece ona na mě tak divně koukala.

"Já... No snad normálně, ne..."

Tina vytáhla z kapsy rourku od nějakých tablet a celou si ji vysypala do pusy. Tak to byl rychloprach. "Tak už nezírej a syp pro víno, doma ho máte určitě dost," uchechtla se. "Za chvíli budu mít parádní žízeň."

Vystřelil jsem ze spolbytu domů, naši už spali, chytil jsem do každé ruky flašku bílého vína a rychle si to hasil zpátky do klubovny, bál jsem se, aby Tina... já vlastně nevím, čeho všeho jsem se v tu chvíli bál.

V klubovně byla skoro tma a v ní stála Tina stejně jako prve. Jenže teď na sobě měla už jen ty džíny. Hrdla těch dvou lahví v mých rukách byly strašně studené, ale najednou mě začaly pálit.

Tina mi je vzala, klidně je postavila na stůl a pak si přitiskla obě moje dlaně ke svým prsům. Její nahá kůže byla šíleně horká.

"No tak pojď... bílej králíčku," šeptala mi zblízka. "Máš studené prsty, ale za chvíli ti bude teplo... to největší teplo. Tak se už neboj... Tohle jsi přece vždycky tak chtěl..."

"Ano, Tino, ale ... Víš, já jsem myslel..."

"Teď nemluv. Už nic neříkej. Drž mě... hodně. Ale takhle ne - Počkej, já sama."

S tichým smíchem si mladá žena položila rozechvělého chlapce na zem, svlékla si ho jak bezmocnou hračku a přilehla k němu, chlapcova předčasná křeč ji jen dále vydráždila, Tina pila víno přímo z láhve a brala si Michala znovu a znovu, nenasytně dlouho a stále drsněji, až začal sykat bolestí, teprve až potom ho odstrčila, rychle se oblékla a zmizela. Zpocený Michal zůstal ležet na zádech jako raněný. Já samozřejmě dávno věděl, jak tahle věc probíhá, přečetl jsem o tom spousty knížek, viděl fotky, s tím v Londýně i jeden film, a tak strašně jsem po tom toužil... Ale teď je mi z toho spíš smutno. Já si totiž vždycky myslel, že lidi jsou si při tom nějak blíž a mají se víc rádi.

AUTOGENNÍ TRÉNINK (AT) je soubor mentálních cvičení, jejichž účelem je najít k sobě klíč a otevřít se, uvolnit své nepoužívané možnosti a rozhybat je. Pro začátek stačí cvičit třeba jen několik minut denně a tyto "mentminuty" AT mají daleko působivější i trvalejší vliv než dosavadní tělocvičné pouze "fyzminuty".

Pro naše diváky jsme nyní připravili zkrácený televizní rychlokurs AT podle populární knihy V. Leviho "Umění sebevlády". Všem zájemcům doporučujeme, aby si každý návod na sobě prakticky vyzkoušel - nejlépe IHNED TEĎ - a dle chuti si pak tyto mentminuty ještě vícekrát zopakoval. Pozor - začínáme!

AT-1 VPÍJET SE POHLEDEM. Pozorujte bez přestávky nebo v pravidelných intervalech nějaký předmět (např. krabičku zápalek) 3-4 minuty. Potom na další 3-4 minuty zavřete oči a snažte se vyvolat v duchu vizuální obraz oné krabičky zápalek, plně a se všemi podrobnostmi (barva nálepky, nápis na ní, typ písma, obrázek). Až pak otevřete oči, srovnajte svou "myšlenou fotografii" se skutečnou krabičkou. Opakujte to pětkrát až desetkrát. Vaším úkolem je dosáhnout zřetelného vnitřního vidění. Nebude samozřejmě tak jasné jako skutečné; obraz se bude zpočátku podobat rozplizlé siluetě za pozdního soumraku, ale vaše houževnatost přinese své ovoce.

AT-2 VNITŘNÍ VIDEOSKOP. Půl minuty až 2 nebo 3 minuty se "vpíjejte" zrakem do jednoho předmětu, např. opět do krabičky zápalek, a pak do druhého - třeba do sklenice, až se vám oba zřetelné "otisknou" v mozk. Potom v duchu vložte krabičku do sklenice.

AT-1 a AT-2 jsou zvlášť prospěšné těm, kdo si chtějí vypěstovat silnou zrakově prostorovou představivost. Jejich zvládnutí otevírá cestu ke svobodnému operování obrazy a k vytvoření vnitřního "videoskopu" - výkonného nástroje autosugesce i intelektu. Jsou však lidé, kterým se přes sebevětší úsilí nepodaří takový vizuální obraz vyvolat. Patříte-li k nim, netrapte se tím. Vám zase půjdou jiné cviky líp než ostatním.

AT-3 FIXACE PRSTU je jedním z nejjednodušších cviků a může být pro nás klíčem k veškerému arzenálu AT. První cviky provádíme s ukazováčkem pravé ruky (u leváků levé). Varianta s otevřenými očima (přípravná): Zadívejte se pozorně na koneček ukazováčku, jako byste ho viděli poprvé a chtěli si ho zevrubně prostudovat (pozorujte ho jako při AT-1). Bude dobře, jestliže už při takovém pozorování ucítíte v prstu teplo a srdeční tep.

Varianta se zavřenými očima (základní): Zaujměte volnou, pohodlnou polohu, vsedě nebo vleže, ale v každém případě tak, aby vám ukazováček nevisel ve vzduchu, nýbrž se o něco opíral: o koleno, o postel, o postranní opěradlo křesla - může prostě spočívat na čemkoliv. Zavřete oči, o ničem nepřemýšlejte a hned zaměřte pozornost na špičku ukazováčku. Zajímá vás jenom ona, ten kousíček pokožky, dotýkající se svého podkladu. Zabírá teď veškerou vaši pozornost, všechno se soustředilo v něm, a v tu chvíli v celém vašem životě nic zajímavého neexistuje, je tu jenom vaše soustředěná pozornost a špička prstu. Je to teď jediný bod, v němž udržujete kontakt se světem, vnímáte všechno pouze jeho prostřednictvím. Je to obrovská citlivá vnímající plocha.

Dýchejte volněji, nenatahujte ruku ani prst, nehýbejte jím, ale nepokoušejte se také zachovat absolutní nehybnost. Prst, jenom špička prstu... Je vám příjemné pociťovat jeho kontakt s jinou hmotou. Pokuste se představit si vizuálně každický centimetr, každický milimetr pokožky, linii doteku s podkladem, jako byste ji pozorovali pod mikroskopem. Představte si, jak z konečku prstu vycházejí impulsy a proudy směřující do mozku... Na tom místě začíná doutnat ohniček...

Improvizujte, vymýšlejte si cokoliv, jen abyste udrželi svou pozornost na tom místě. Závěrečnou fází cvičení je zřetelný

pocit tepla a tepu v prstu, nezřídka je to i představa, že se vám prst zvětšil nebo dokonce změnil tvar.

Tyto první cviky AT zvýší vaši vnímavost a pozorovací schopnost, která vám v dalších fázích umožní rozpoznávat své tvořivé síly.

Cvičení AT je vhodné pro každého zdravého člověka, avšak POZOR: NESMÍME je provádět při nemocech oběhové soustavy, infekčních a duševních chorobách! V takových případech může nemocný začít, teprve až se jeho stav dostatečně stabilizuje.

"12"

"Nejpozději do šesti večer musíme odtud vypadnout," řekla Míja Robová v bytě svých rodičů Tiboru Trnkovi, když dočetla otcův telegram z Prahy. "Naši jsou už na cestě."

"A to jsou na tebe tak přísní, ti tvoji staroušci?" ušklíbl se nahý Tibor.

"Nijak zvlášť, ale asi by se jim moc nelíbilo, že jsem se tu válela s ženatým hnědákem."

"Oni jsou bílí?"

"Dost. A vůbec by se jim nelíbilo, kdyby tady našli všechny svoje peřiny, polštáře a deky v jedné kupě na zemi. Tak vstávej už a pomoz mi, k sakru!"

Milenci sbírali lůžkoviny z velké hromady na podlaze, kam si je vysoko nastlali, povlékali je do čistých povlaků a roznášeli zpět na původní místa v bytě.

"Ty tři dny tady v teple byly moc hezký," vzdychl Tibor. "Ale kam půjdeme teď?"

"Neboj. Ještě dneska večer budeme v novém správném hněždě."

"Jaks to našla?"

"Jeden chlápek mě pozval."

"Mě taky?"

"On říkal, že si můžu přivést i svého partnera."

"Co je to za chlápka?"

"Neznám ho. Přišel za mnou do krámu."

"A to jen tak... z ničeho nic..."

"Asi jsem se mu líbila," zašklebila se Míja. "Ale neboj, on je správněj, já si ho dobře prohlídla. Je jako my a hnědáci přece vždycky drží spolu."

Milenci si naskládali pár nejnnutnějších věcí do kufříku, Míja si oblékla černý semišový kožich, stáhla si jej v pase úzkým řemenem, Tibor se chopil kufříku a autobusem spolu projeli večerním městem až nahoru k parku do čtvrti starých patricijských domů. V tiché ulici tma a jen tu a tam svítila okna v nejhořejších patrech spolbytů.

"Ten chlápek mi řekl, že bydlí v čísle šest," mumlala Míja. Číslo šest byl ohromný secesní dům, skoro palác, čtyři patra zírала slepě do tmy mnohadrábnými okny, všechna ovšem zhasnuta, ale vysoko nahoře v pátém patře červenavě plálo široké okno se zaoblenými horními rohy. Domovní zvonky byly ze starobylé mosazi a při zvonění dlouho nikdo nepřicházel.

Až pak se pootevřelo zamřížované okénko ve vysoké bráně. "Kdo je to?" ozvalo se zevnitř.

"To jsem já, Míja Robová. Jak jste mi dnes ráno říkal v obchodě na Rytířské ulici... že můžeme přijít."

"Á, to jste vy. Kolik je vás?"

"Jen my dva."

Zevnitř zarachotil zámek, pak nějaký řetěz.

"Pojďte dál," řekl chlápek v lyžařském svetru, vpustil milence dovnitř, důkladně zamkl, protáhl těžký řetěz kovanými oky v obou křídlech brány a semkl jej visacím zámkem.

"Máte to tady jako v pevnosti," řekla Míja do tísnivého ticha.

"Někdy to přijde docela vhod," zakřenil se chlápek a vedl nás do výtahu.

Výtah byla opravdovská klec z mosazných tyčí, kolem nich broušené sklo, uvnitř dvě zrcadla a dokonce sedátko z červeného sametu, ale ten byt pak nahoře v pátém patře úplná rezidence - viděli jsme teda už leccos, ale tohle snad jedině ve filmu - předsíň velká jak celej kvartýr v paneláku a za ní ohromnej salón s dřevěným vyřezávaným stropem, nábytek jak ze zámku a mohutnej krb z černýho mramoru.

V tom krbu hořel velkéj oheň a kolem něho posedávalo asi deset lidí, všichni bezpečně hnědí, ale jen dvě z nich byly ženské.

"Vedu vám tu kočičku, která prodává kožený zboží v krámě na Rytířské ulici," řekl, chlápek, co nás přivedl, celé té sešlosti.

"Dobřej večer vám všem!" řekla Míja a snažila se, aby to znělo hodně vesele.

"Ona nevypadá špatně," začali se ti lidé bavit. "A co až teprve sundá kožich!" "A všechno." "Ona si přivedla i svého galána?" "To ovšem nebylo nutně." "Ale ten se bude hodit taky." "Tak šup s tím kožichem dolů!" "A ty se taky svlíkej, galáne!"

"Vy to tady teda berete hopem," řekla Míja a už dost nervózně.

"To teprve uvidíš, micinko."

"Tak pomozte jí už někdo!" Dva chlápci chytili Míju a začali ji tahat z kožichu.

"Pomůžu jí sám!" řekl Tibor, ale to si ho už podali další tři chlápci a zkroutili mu ruce za záda. "Tak tohle jsme si teda neujednali!" křičela Míja, ale ti dva chlápci si ji už polosvlečenou táhli do vedlejšího pokoje a zavřeli za sebou vysoké bílé dveře.

Tibor nesvedl hic proti třem chlápkům, kteří se vyznali v tvrdých chvatech. Svlékli ho do košile a zas tím klecovým výtahem zavezli až dolů do sklepa, kde mu stáhli i tu košili.

"Takhle by ti bylo zima, ale můžeš se zahřát," řekli mu a zavedli ho k velké haldě březových kmenů naházených v rohu prostranné studené místnosti. "Viděls ten oheň nahoře v krbu? Spotřebuje spoustu dřeva a ty nám teď nařežeš správný polínka."

"Jedno musí být přesně jako druhý a budeš si je měřit podle tohohle vzorku."

Hodili přede mě přesně opracovaný poleno a malou ruční pilu, teprve až pak mi pustili ruce, ale to se už v jejich rukách zaleskly tenký stříbrný drátky. Radioantény z auťáku, a to je moc ošklivá zbraň - ta řeže kůži jak břitva.

"Tak co, dáme se do toho už bez dalšího přesvědčování?" Šklebili se mi a antény v jejich rukách sekaly vzduch.

Co jsem mohl dělat? Vzal jsem pilu a pustil se do první břízky. Chlápci si ještě zakouřili, zamkli mě a šli. Hned jsem prolítl celým sklepem, ale vypadalo to beznadějně. Tlustý betonový zdi, okno nikde žádný a zamčený dveře pobité železným plechem. Byla mi strašná zima, a už proto jsem musel začnout šrotit. Šlo to dost blbě, pila měla moc úzkou čepel, která se mi pořád ohýbala, ty břízky měly pokroucený kmeny plný suků a byly ještě mokré... práce pro vraha.

Musel jsem makat celou noc, než pro mě přišli, zase jiní tři a s nimi jedna ženská. Tihle místo antén drželi v rukách řetězy z bicyklu.

"Ale tys nám tady zatím docela zbělel, galáne!" chechtali se mi. "A bělouše my neradi."

"Tak se pakuj a vypadni!"

Hodili mi moje šaty a Míjin kufík, a když jsem se začal oblíkat, ta ženská mě přitom švihala řetězem do zad. Bělouši jsou holomci, ale tihle tady byli přímo dobytek. Vyvedli mě na ulici a hned za mnou zas zamkli. Bylo mi bídne jak nikdy. Dojel jsem do farchy z posledních sil, garážmistr se mě úplně zhroutil, a nechal mě pár hodin prospat na pytlech vzadu v garáži.

Když jsem se pak probudil, bylo mi nějak divně a nikde ani špetka rychloprachu. Mohl jsem si o něj říct garážmistroví, ale místo toho jsem zůstal ležet na pytlech. Hlavou se mi honily všelijaké myšlenky. Měl jsem chuť na něco... já vlastně nevím, ale na něco úplně jiného. Pak jsem myslel na Tinu. Ona je vlastně moc správná ženská. A asi bych jí to měl zas jednou říct. Tak jsem za ní šel do pavilónu C.

Tina se mě taky zhroutila, že jsem skoro bílejší, ale strašně ráda, že jsem za ní zase přišel. Seděl jsem s ní v té její sekretárně a díval se, jak píše na stroji a pak zalívá kytky na okně. Docela hezká chvilka.

"Měli bychom se zas jednou podívat za Tomáškem," řekl jsem jí, co mě najednou napadlo.

"Ty bys vážně chtěl?" Byla z toho celá naměkko.

Jeli jsme hned odpoledne přímo z farchy. Na horách bylo moc krásně... všude čistě bílé sněhy, jaké dole v městě nemáme skoro nikdy.

Náš malej Tomášek byl výbornej. Hned se ke mně hnul a hrál si se mnou víc než s Tinou, ale Tině to nevadilo. I její máma byla docela milá. Ono je jim tady v horách skoro líp než dole v městě. Vůbec nás nechtěli pustit. Bylo to moc krásný odpoledne.

Jenže ale to nám nenahradí, že Tomáška pořád ještě nemůžeme mít zpátky u nás doma. Když se Tina loučila s malým a mámou, začala z toho fňukat. Autobus do města byl přecpanej, vylezli jsme z něho podupaný, a to nám náladu taky nezdvihlo.

Tina byla utahaná a nechtěla se jí do spolbytu, aby zas nemusela cvičit, tak jsem tam šel udělat večeri sám. "Ale výborně, Tibore, ty jsi dnes už skoro úplně čistý a mám z tebe opravdu radost!" pokřikoval na mě Bimoň pitomě přede všema.

"Na tvou radost se ti můžu nanejvýš vysrat!" řekl jsem mu do ksichtu, rychle udělal jídlo a přinesl je Tině. Ona pořád ještě fňukala po Tomáškově. Ale co já s tím asi můžu dělat, k sakru?!

Doma jsme měli zimu a tmu, a na spaní pořád ještě brzo. Začalo to vypadat otravně. A tak to na nás zase padlo. Tina si lízla rychloprachu, já pak taky. Co taky dělat celej večer. Pomilovali jsme se, dostali z toho žízeň, pak hlad, mezitím přišla Rita taky celá hladová, vařili jsme masíčko ve velkém prádelním hrnci a zas jednou se řádně zhuřákali.

Když je člověk hnědej, nemá už žádný problémy a celej život je nějak veselejší, nebo se aspoň dá zaspát. Přestali jsme chodit do spolbytu. Vařit bude Rita pozdě v noci pro nás všechny tři.

První přilezl Arsen Králík, bělouši prej ho zmlátili přímo na ulici. Ale pak přišel Polda Štrunc a povídal, že Arsena zmlátili za nějaký prasečiny před dívčím internátem. Nakonec přišla i Míja, Tině je teď už všechno fuk, a já mám celou svou partu už zas pohromadě. Všech šest nás sedí každé večer u nás doma zabalený v teplákách a dekách, v zimě a potmě, a vzpomínáme na naše útulný hnízdečko v čísle dvanáct ve druhým patře pod náma, na který blbec Bimoň přibíl petlici a vzal nám klíče, vzpomínáme na haldy snesených polštářů, peřin a kožešin, na rohy, lebky, parohy a zbraně na zdi, na suchý teplo tří spuštěných teplometů a na krásný horko v koupelně, když Rita nasypala do vany žhavý kameny.

Ženským se lesknou oči a všichni čekají, co řeknu.

"Potřebujem mít tenhle dům. Celej!" řekl jsem jim.

"Ano, správně!"

"Nikde jinde teď už nemůžeme být."

"A bělouši nám nemají co poroučet."

"Máme přece stejné právo žít po svém jako oni..."

"Ale tentokrát na ně musíme jinak a chytřeji než posledně."

"Napřed se ozbrojíme. A pak je budeme hezky pomalu lovit jednoho po druhým," uzavřel jsem řeč.

NEJVHODNĚJŠÍ DOBA pro cvičení AT je ráno hned po probuzení a večer pak před usnutím, vždy aspoň po 5 minutách, a dále pak ještě dvakrát 5-10 minut, např. po příchodu z práce - ale třeba i jen 2 minuty při čekání na zastávce, ve frontě, při jízdě tramvají, autobusem, vlakem - je to nekonečně lepší než nesmyslně se dívat každou minutu na hodinky a proklínat zpoždění.

Ideální bude ovšem najít si na tu chvilku doma klidný tichý koutek a napřed zaujmout vhodnou polohu. Nejznámější poloha AT je "drožkářská". Sedíme na židli, pohovce nebo stoličce, kolena roztažena v přibližně 45° úhlu; paže se opírají o stehna; trup, opřený o ruce, se mírně naklání kupředu; hlavu necháme volně poklesnout. Jiná poloha, vleže na zádech, přináší maximální uvolnění. Někde mezi nimi je třetí poloha: sedíme zvrácení dozadu v hlubokém křesle, ruce na postranních opěradlech, hlavu opřenu o zadní opěradlo. Jinak lze i sedět u stolu s hlavou opřenou v dlaních nebo položit hlavu na ruce spočívající na stole. Důležité je jenom to, aby naše poloha byla prostá, nenucená, stálá - a pohodlně v ní usazení pokračujeme:

AT-4 OSVOBOZOVÁNÍ SVALSTVA. Přeďte paprskem pozornosti celé své tělo a opakujte to. Vaším úkolem je teď oprostít se od všech svalových napětí. Jakmile nějaké objevíte, uvolněte je, rozpust'te - k tomu je potřeba udělat nějaký, třeba jen nepatrný, sotva znatelný pohyb. Udělejte jej... Je to mikropohyb. Jako by v nás jen zavanul větřík. Sval se při něm vlastně ani nepohne, jenom se jaksi mírně "ssedá".

V několika prvních vteřinách se snažte "shodit" ze sebe napětí "celkově", uvolnit si všechna místa těla najednou. Zčásti vám to umožní už sama poloha AT. Ať reflektor vaší pozornosti ohledá jednou, dvakrát vaše tělo, aniž se někde zvlášť zastavoval. Nejsilnější napětí "vyvstanou" v jeho světle sama sebou - rozpouštějte je a uvolňujte. (Toto cvičení vám přinese velký prospěch i v praktickém životě - usnadní pracovní soustředění, společenský styk, ale například i usínání.)

AT-5 "RELAXAČNÍ TVÁŘ". Za spuštěnými očními víčky zaměříme zrak dolů a dovnitř. Dolní čelist jemně povysuneme a necháme mírně poklesnout. Uvolníme si jazyk a lehce se jím dotýkáme horních zubů. (Tento cvik pomáhá rychleji přejít do hlubších fází AT.)

AT-6 HLUBOKÝ KLID je hlavní branou k úspěchům AT. Znamená zvládnout veškeré činnosti těla, uspořádat je, ztlumit a očistit. Vybavit celou svou myšlenkovou oblast z rozptylování a roztržitosti, očistit od neklidu a vzruchů, uvést ji do kázně a ticha, v nichž přijme svou nejvyšší koncentrovanou sílu jako laserový paprsek.

Zpočátku si lze pomoci rozmanitými způsoby, například klasickou slovní autosugescí (kterou si říkáte jen v duchu):

- Jsem klidný. Klidný. Klidný...
- Je mi lehce. Lehce. Lehce...
- Je mi volně. Tak volně...

Tyto věty je pro někoho lépe nahradit představou nebo vzpomínkou. Myslet na odlehlou louku ve stínu lesa... hudbu nočního potoka... letní poledne na prázdné návsí jihočeské vesnice... koruny obrovských starých stromů v bezvětří... tichounek snášení se sněhových vloček v noci ve výkroji světla pouliční lucerny... nesmírnost hvězdné oblohy... pokojné večerní moře... hluboké ticho zasněžené krajiny... majestátní klid velehorských hřebců a štítů...

V každém z nás je ukryto takové jezírko ticha a jasu, neochvějně klidný střed bytosti, a vyplatí se s ním navázat kontakt, aby nejen v mozku, ale i v nervech a v celém těle se postupně rozhostil veliký mír, vyrovnanost, ovládnutí, odpoutání a ticho, nikoliv tedy lecjaký klid nebo jen útlum, relax či poklid, nýbrž klid mohutný a hluboký, prostranný a všeobslhlý, zaujímající a naplňující celé tělo a prostupující každé vlákno a každou buňku v těle... jako by se zvolna kroužily do hustého vlahého mléka.

"13"

Prostranná pracovna hlavního koncernového specialisty ŠČPZ utopena ve zmatku jako školní třída při hodině kreslení, z níž se děti náhle rozutekly, - na rozlehlých plochách stolů, ale i na židlích a okenních římsách se vrstvily výkresy a náčrty křičící barevnými šipkami a tlustými červenými vykřičníky, obrázky, fotografie, kopie a výstřižky, Eda Rohan s třetřící hlavou překračoval mapy a plány rozprostřené na podlaze a zapaloval si další cigaretu z jejich nepřetržitěho již řetězu.

Můj životní opus PAVUČINA již dávno sestoupil ze zaskleného rámu na zdi, rozsáhlé pokročil a rozběhl se do osmdesátí směrů současně, ale člověk má pouze jeden mozek k dispozici. Na všechno však mozek sám asi nestačí... Připadám si jak nad cirkusovým stanem rozloženým na zemi, snesl jsem již a naskládal kolem všechny potřebné trámy, sloupy, stožáry a celý hektar plachtoviny na to cirkusové šapitó, sehnal lavice pro diváky, balkón pro orchestr i vysokou hrazdu pro artistry ve špičce stanové střechy, prkna, latě, schody, přepážky lóží a čerstvě natřená zábradlí, půl vagónu dřevěných pilin do manéže, šipky ukazující východ, záchod a nouzový východ, ozdobné závěsy, třepení a třásně, lana, provazy, lampy a kilometry elektrického drátu, v klecích připraveni lvi, tygři, žirafa, opice čtyř druhů a cvičené prase Emil, sloni v čabrakách již troubí choboty a ušlechtilí bílí španělští hřebci netrpělivě hrabou kopyty, artisté již nalíčení, krasojedkyně právě dokončila pudrování, šašek si dolil pistoli vodou, v pokladně doprodány poslední vstupenky - ale já prostě nemám sílu k tomu poslednímu rozhodnému vzepětí, dát to všechno dohromady, spojit, zvednout ze země a vztyčit stanovou klenbu.

Umělci tomuhle říkají "tvůrčí krize". No jo. Copak umělci, těm se to žije. Básníkovi nejde báseň, tak sklapne desky a jde se posadit do Klubu spisovatelů. Nebo tihletí malíři, jak se to o nich povídá, v ateliéru holčička, svíčička, vínečko a hudbička... to se to pak maluje! Vždyť jsme to viděli ve filmu, jak sám veliký Michelangelo Buonarroti, když mu nešly ty fresky pro Vatikán, šel do římské krčmy a kordem propíchl sud vína. A pak namaloval Sixtinskou kapli. Kdyby mě aspoň přestala bolet hlava. Už čtrnáct dní se tady dřu jak mezek čtrnáct hodin denně... to se přece nedá vydržet. Jsem z toho už mrtvý. Eda si zapálil další winstonku a po kratším duševním boji (poražen) si sklesle otevřel sedmičku bílého vína. Ale ve vině je pravda, ne? A inspirace. Goethe pil zas červené, začínal brzy dopoledne a za den udělal klidně tři flašky.

Eda si nalil další sklenku, překročil mapu rozloženou na zemi a zadíval se z okna. Dole na nádvoří Tibor Trnka ve frajerském černém koženém sáčku a další tři šoféři postávali kolem dvou aut ve veselé zábavě.

Tibor si uměl vybrat příjemné zaměstnání. Za deset minut doveze našeho generála do města, čtyři hodiny si může v autě spát nebo číst knížky, deset minut cesta zpátky, auto do garáže a odpočatý si jde domů odpočinout. Nebo za sedmdesát minut doveze generála do Prahy, celý den se tam volně poflakuje po ulicích jak student o prázdninách, dalších sedmdesát minut pohodlné jízdy podél řeky zpět do Ústí, a když se vrátí až odpoledne, získá ještě přesčasové hodiny.

Tibor se docela logicky vykašlal na dřinu ve Standově bílé tělocvičně, protože jeho mnohozvře mu přece vůbec nevadí. Má milující hnědou ženu a svou veselou hnědou partu, jejich hnědý způsob života je tak snadný, stačí o nic neusilovat, radosti se dají rychle pořídit a případné žaly zaspát. Kdežto život v bílém vyžaduje úzkostlivě se hlídat, pořád nějaké diety, abstinence a cviky, samozřejmě žádný alkohol ani cigarety (Eda si nalil novou sklenku a zapálil si další cigaretu), každou chvíli nějaké sebezpřemáhání a odpírání - není takováto bělost vlastně nepřírozená a nelidská?! A hnědost třeba ani není jen cosi nízce živočišného, nýbrž život sám a jeho zdravé pozemšťanství, prosté plynutí jednoduchých potřeb a slasti z jejich ukájení v té mohutné teplé řece napájené prasilou samotné Země... Eda zavřel oči a dal se unášet na této vlně, pak dopil sedmičku vína, zapálil si čerstvou cigaretu a rozhlédl se po strnulých papírových přívalech své PAVUČINY.

Tyhlety mentminuty AT, jak je teď předvádějí v televizi, by mohly být výborné, už třeba jenom ten hluboký klid... aby nejen v mozku, ale i v nervech a v celém těle se postupně rozhostil veliký mír, vyrovnanost, ovládnutí a ticho, hluboký klid prostupující každé vlákno a každou buňku v těle jako husté vlahé mléko... Ale mně teď mozek třeští, přepjaté nervy drnčí a buňky v těle mi prosákly nikotinem a alkoholem.

Eda namátkou zvedl nejbližší arch projektu PAVUČINY a usilovně zíral na tlusté červené vykřičníky, jež na jeho okraj včera v tvůrčím nadšení vyryl - teď už ani nevím, proč vlastně. Bílé radosti jsou tak ulétající, křehké a snadno rozbitné... A s láskou vína v těle nejde AT ani projektování.

Ztrápeně vzdychl nad svými archy, které mu teď už nic neříkaly, sbíral je jak střepy skla a cpal je zpátky do desek, zásuvek a pořadačů. A co teď? Ještě sklenici vína? To by bylo už příliš. Jak bylo to o té teplé hnědé řece? - Zavřel oči a úporně se ladil znovu na tu vlnu, vplouváme do mocného veletoku tropické Amazonky, voda je teplá a hnědá unášenou hlinou, na hlinitých březích rajsky nazí hnědí lidé - což by mělo být cosi jako pokus o anti-AT, leč ovšem vzletu imaginace se nedaří dole v tom hnědém suterénu, který potřebuje těžší a hrubší munici. Tak nač se dál zbytečně trápit? Ted' už stejně nic nevymyslím, hlava bolí, den ztracen, a tak zbývá už jen nějak bezbolestně dozabít jeho zbytek. Eda vešel do předpokoje a poprosil Tinu Trnkovou o dávku rychloprachu.

"Ale," řekla jenom, ochotně vyňala ze stolu a podala mu malou plechovou krabičku od čaje plnou suchého rudohnědého prášku. "Mohu si to vzít všechno?"

"Samozřejmě."

"Ale co ti budu dlužen?"

"Však ty nám to už nějak vrátíš," usmála se mladá hnědá žena.

Eda se vrátil do své pracovny, nasypal si prášek do úst, bohatě zapil vodou, usedl do křesla a zavřel oči. Tenhle rychloprach zabírá opravdu rychle... Tlustí hnědí motýli... si ve mně zas už razí cestu zdola do hlavy... a pořád jich přibývá. Už jejich celý mrak... který mě pohltí. Jsem tvrdá hranatá tabulka čokolády... převracená a žmoulaná nestvůrně obrovskými měkkými ústy. Je v tom hrozná bezmoc... ale i úleva. Ta obrovská ústa ze mě vysávají všechno napětí... nespokojenost se sebou... a celou tu bolest sebezpytování a myšlení. Jestliže i tvůrčí radost... tedy také tvůrčí neklid a trýzeň... a postupně všechno. Jsem pořád menší a zaoblenější kus čokolády, teď už bez rohů a hran... jak mě obrovský jazyk té měkké a vlhké tlamy převaluje, mělní, cucá a drtí... až se já, už jen malý kousek čokolády, rozpouštím do sladké hnědé šťávy.

Toho dne se doktor Eda Rohan dostavil večer domů v podobě těžkého hnědáka a hned začal rabovat spíž.

"Nebylo by lepší místo jídla si raději pořádně zacvičit?" řekla mu Pavla.

Michal vyběhl před dům k autu, přinesl z něj vlečné lano a poprosil: "Jdi si lehnout, tati, a já tě zas přivážu k posteli..."

"Ale dejte mi pořád pokoj, vy dva!" křikl na ně Eda hrubě, napral si břicho, zalezl do ložnice a zavolal si ženu.

Dívám se na svou Pavlu, jak ke mně přichází plná své čisté a vysoké bílé hudby, ale já jsem už bezpečně dole a strhávám ji k sobě pod svou hnědou hladinu, padá do mne jako kostka cukru do horké kávy, uchvacují ji, zakusují se do ní, pronikám ji a rozpouštím do svého obrazu hnědé pornofotografie.

"Dohodli jsme se, že náš dům zůstane bílý!" tvrdě připomněl nazítří večer ve spolbytu Standa Bimoň Edovi, hustě obrostlému laloky MZV, a ukázal ke hrazdě na dveřích služebny. "Tak prosím!"

"Pár cviků před večeří přijde docela vhod jako aperitiv pro zvýšení apetitu!" zachechtal se hnědák Eda, pověsil se na hrazdu a párkrát se lině vytáhl.

"To není žádné cvičení, on se jenom protahuje," řekla Standovi Leona, toužíc potrestat svého odmítavého milence.

"Stando, dej mu pořádně zabrat!"

A sotva její muž odešel pro činku, zašeptala visícímu Edovi pomstychtivě: "Já ti přece slíbila, že dostaneš do těla."

"Miláčku, odpusť...", šeptal hnědák pokrytecky.

"Varovala jsem tě."

"Odpusť a budu zase tvůj."

"Kdy?"

"Hned zítra odpoledne. Slibuji!"

"Ale jestli lžeš, bude tě tady od zítřejšího večera každý den čekat peklo!" stačila ještě říct, než se Standa vrátil s desítakilovou činkou a přivázel ji visícímu hnědákovi ke kotníkům.

Jestliže vytahovat silou paží sedmdesát kilo své tělesné váhy na hrazdě až do výše brady je pořád ještě tělocvik, totéž

s desítkilovým přivažkem na nohou začíná být skoro mučení. Eda zakrátko zrudl a zaleskl se potem. Mám sto chutí se oběma rukama pustit a prostě spadnout - ale to by si mi pak ten nepříčetný bělouš Standa zase klekl na prsa a surově mě zpracovával na zemi jako tenkrát Tibora. Ztracení Bimoňovi! Ale než od něho, budu raději dostávat do těla od ní. Eda bolestně supěl a vysílal k Leoně úpěnlivé pohledy. "... čtrnáct... patnáct... šestnáct... sedmnáct...", počítala mu Leona jeho těžknoucí zdvihy a až se dosyta napásla na milencových mukách, zavelela: "Už dost!" a začala mu odvažovat činku z nohou. "Jen mu ji tam nech, ať udělá ještě aspoň dvacet zdvihů!" chtěl důvěrník spolbytu. "To by dneska ještě nevydržel," řekla mu Leona s autoritou ošetřovatelky. "Všiml sis, jak mu to začalo cukat kolem spánků? To znám ze špitálu až moc dobře. Takhle totiž začíná srdeční kolaps."

"Vážně si myslíš, že víc už nemůže?" zeptal se jí Standa ještě.

"Dnes už ne. Napoprvé se musí vždycky opatrně." Leona pohlédla Edovi významně do očí. "Ale od zítřejšího večera už klidně snese padesát zdvihů. A od pozítří může být ta činka už dvacetikilová."

Lstivý hnědák Eda ihned zahrál kardiaka, okázale si tiskl ruku k srdci, vzdychal na gauči, dal se obskakovat svou rodinou, chutě snědl dvě večeře a vypil čtyři piva.

Ráno v práci pak už jen prázdný pohled na obraz své PAVUČINY za sklem, a než vykouřil první winstonku, vymyslel celý seriál exkvizitních pochoutek "Lesní rytmy", zavolal si sekretářku Tinu a s chutí ji začal diktovat dlouhou objednávku surovin na příslušné vzorky, párek bažantů a tučtí koroptví, kilo jeleního, kilo srnčího a tři kila divokého kance, potom si objednal dva páry medvědích tlap, maso muflona, nutrie, a když si vzpomněl ještě na bobra (nejlepší je pečený na šalvěji), zazvonil mu do toho telefon.

"Připomínám ti tvůj včerejší slib," volala mu Leona z krajské nemocnice.

"Celou noc jsem na tebe myslel," lhal úlisně do sluchátka.

"Služba mi dnes končí v poledne."

"A pět minut po polední tě čekám na našem starém místě." A docela se už zas těším i na tvoje maso, milá leopardice. Před polednem projel hnědák Eda bujaře městem ve svém nízkém italském sporfáku, u telefonní budky za nemocnicí přisedla Leona, jeli jsme přímo k našemu domu a vyběhli spolu do druhého patra ke dveřím našeho starého zambytu číslo devět. Leona měla v kabelce klíč a odemkla. Uvnitř bylo již pěkně vyhřálo. "Ale kdopak si to tady topí v našem hnízdečku?" řekl jsem jí.

"Zaskočila jsem sem už včera večer otevřít ústřední topení," přiznala se.

"Tak jistá, že mě zase dostaneš."

"Však já věděla, že změkneš."

"Budu měkký nebo tvrdý, jak si zrovna budeš přát a potřebovat," slíbil jsem jí, a jak má ráda, zapnul v ložnici infrazářič na třetí stupeň.

"Budem tady zase spolu jako v Africe!" těšila se a hned se v tom proudu suchého žáru začala nedočkavě svlékat.

"Ale jak se teď mohu s tebou milovat," řekl jsem jí, když s tím byla (velice rychle) už hotová, "když mě drtí představa dnešního večerního cvičení na hrazdě s desetikilovou činkou? A od zítřka už s dvacetikilovou."

"Bude stačit, když před Standou vždycky párkrát škusneš čelem a já mu zase namluvím něco o tom srdečním kolapsu. Ovšem jen tehdy, když na mě budeš hodný."

"A kdybych nebyl?"

"To by pak můj Standa byl na tebe hodně zlý."

"Budu na tebe hodný, miláčku. Ale jak?"

"Však ty to dobře víš! A i umíš. Ano, takhle... Tohle taky... ano, tak. Ano... ano-ano-ano - ANO - ANO! - ANO!! - ANNOOO!!! - - -"

Po té dlouhé přestávce jsme si zase chutnali, pekelně, a hned si pak domluvili další schůzku tady pozítří. Ve spolbytě teď už cvičit nemusím. A Pavla s Michalem to taky vzdali.

Na poradě u generálního (teď už ovšem bílého) ředitele vyvolalo opětovné zhnědnutí hlavního koncernového specialisty podráždění i pobavení jako každá jeho výstřednost a dr. Rohan vybidnut k léčení, aby dal patřičný příklad svým podřízeným.

Účastníci porady (s výjimkou dr. Rohana teď už ovšem všichni prakticky bílí) s uspokojením vyslechli sdělení, že k dnešnímu dni je v SČPZ již 71,2 % prakticky bílých zaměstnanců a 89 celobílých pracovišť. Tohoto rozhodného obratu bylo dosaženo masovým rozšířením AT. Zkušenosti z celé republiky i zprávy ze zahraničí shodně potvrzují, že cvičení AT vesměs upevňuje pozitivní vlastnosti člověka, posiluje jeho schopnost soustředění, chuť k práci, a tedy i produktivitu, poskytuje mu energii, svěžest, sebedůvěru i důvěru ostatních, čímž vším výrazně zlepšuje atmosféru na pracovištích. Proto usneseno zamítnout dřívější žádost podnikového střediska ZAM o zakoupení dalšího tělocvičného žebříku (tzv. ribstolu) a dalších tří sad sportovních činek (v každé z nich 2 ks o váze 2,5 kg, 2 ks 5 kg, 1 ks 10 kg a 1 ks 20 kg); místo nich rozhodnuto zakoupit 1 000 ks brožur Televizní rychlokurs AT a zdarma je rozdat zaměstnancům. Ve věci Rohanova návrhu na nový cyklus výběrových masných pochutin "Lesní rytmy" upozornil ekonomický (obzvláště bílý) náměstek, že pro tento projekt, ač dosud neschválený, bylo již objednáno nezvyklé a patrně nadměrné množství masných vzorků, nadto pak v nejvyšších cenových třídách.

Dr. E. Rohan vybidnut k maximální úspornosti a dále mu doporučeno uvažovat o vývoji nových bezmasých a nízkokalorických potravin v rámci současného trendu k bělosti, nicméně s ohledem na exportní zájmy SČPZ Rohanův návrh schválen a přiděleno naň Kčs 10 000 s tím, aby "Lesní rytmy" byly dopracovány na úroveň umožňující jim ucházet se o nejvyšší ocenění na nadcházející mezinárodní výstavě potravin v Kodani.

"Tak to máme dobrý, dostali jsme deset tisíc na maso a zelenou!" řekl Eda Rohan po návratu z porady sekretářce Tině a

poslal ji pro láhev červeného vína. Ke zvěřině se hodí líp než bílé.

Na skle PAVUČINY se již začíná usazovat vrstva béžového prachu a Eda si každý den hned od rána hraje s temně zbarvenými masy lesních zvířat (nejraději má rudohnědé maso divokého kance), bílý laboratorní plášť už prosákly krví, z hlavního koncernového specialisty se stal labužnický řezník a z jeho pracovny krvavá jatka, neúnavně řeže maso velkým řeznickým nožem, co chvíli si vyřízne sousto, vyválí je v pepři a syrové je sní, zají soustem syrové sleziny nebo jater a spláchně douškem červeného vína, s rozkoší patlá a hňácá krvavá těsta prosáklá ostrým kořením - když se mu další "Lesní rytmus" povede, hned jej ochutná, a nezdařené svorně sežerou s Tinou.

A večer ve spolbytu místo pozdravu už jen párkrát zacuká čelem, jako že na něho zas už leze ten kolaps, a svalí se do křesla. Slyším za zády bělouše, jak pitomě hopsají se švihadly a činkami, a divím se, že je to ještě neomrzelo. Pavla a Michal vyčítavě mlčí, já na ně taky nemluví a radši už ani nekoukám. Ti dva mě prostě nudí. A když se pak zhasne na televizi, cítím pod stolem dotek horké Leoniny nohy. Už se na to oba těšíme. A teď už každý druhý den hned po poledni s Leonou spolu do našeho hnědého ráje v zambytu 9, házíme šaty na zem a taky si tam pro větší pohodlí steleme, nahou kůži laská elektrický suchý žár a vlhký živý se mocně a bohatě dere zevnitř.

Potom si jdeme vždy odpočinout do vany plné horké vody a bereme s sebou sklenice nakládaných meruněk.

"Miluju tě," říká Leona, která vždycky v téhle chvílce potřebuje být lyrická.

"Nelži."

"Ovšemže lžu, ale když tě tak moc chci, není to vlastně víc než jenom nějaká obyčejnská a nudná pravda -"

"Na, vem si radši meruňku," říkám jí, abych ji už stopnul, a cpu jí do úst plnou lžící. Zavařených meruněk máme v našem hnízdečku plnou spíž.

Najednou bouchání na dveře, a když pořád nepřestávalo - mohli to být inspektoři ZAM nebo původní majitelé bytu -, připlízl jsem se ke dveřím a slyšel Tinin hlas: "Musíš otevřít, Edo! Je to důležité."

Tak jsem tedy otevřel a už pochodovali dovnitř, napřed Tibor Trmka, za ním Polda Štrunc z vrátnice s Arsenem Králíkem z propagace, pak ta strašná Míja Robová, Tina a Rita. Muži drželi v rukou radioantény z aut a ženy řetězy z bicyklu.

"Máte tady krásný teploučko, a tak že nás necháte chvílku se ohřát?" křenil se Tibor. "Nebo byste nás raději hned zas hnali do zimy?"

"Ale jak by nás taková nezdvořilost mohla jen napadnout?" křenil se na něho Eda omotávaje se kolem pasu ručníkem. Zsinalá Leona se zabalila do deky a v hrůze jektala zuby.

"Račte se posadit a přijmout naše malé pohostinství," usmíval se Eda ve snaze udržet scénu v mezích společenské konverzace a nenuceně se obrátil k Leoně: "Miláčku, podej našim hostům meruňky." Členové Tiborovy party se pohodlně rozsadili v lůžkovinách na podlaze, ale ty ošklivé kovové bicí nástroje zůstaly v jejich rukou. Jen Polda Štrunc odložil svou anténu a požíral ovocný kompot přímo ze sklenice. "Tuhle devítku jsme si už taky omrkli," řekl Tibor.

"I ten špazj plnej těchhle těch meruněk!" dodal Polda plnými ústy.

"Rozhodli jsme se vám tenhle zambyt nechat," pokračoval Tibor, "když zas vy dva pomůžete nám k našemu."

"Jak si to představuješ konkrétně?" zeptal se ho Eda.

"Jste hnědí jako my a tak teda patříme k sobě," řekl náčelník Tibor. "Můžete být členové naší party. Zatím samozřejmě jen tajní, něco jako kandidáti."

"A co se od nás čeká?" chtěl Eda vědět.

"To vám povím, až přijde čas. Už brzo," řekl náčelník. "S váma dvěma nás bude dohromady osum a to je už síla. Musíme vyhrát tenhle dům a vy nám pomůžete. Ale kdo by nás chtěl zradit -"

Tibor prudce švihl svou anténou do podlahy a vteřinu po něm - zřejmě secvičena - to po něm zopakovala celá jeho parta svými anténami a řetězy. A to byl škaredý zvuk, který se tak honem nedá zapomenout.

DECH JE ÚSTŘEDNÍ HUDBA našeho bytí a spolu se srdečním tepem rozhoduje o tom, jak se cítíme, jak vypadáme, ale např. též i jak si počínáme ve společenském styku. Pro dechovou autosugesci se navrhuji tyto slovní formule:

- dýchám úplně volně
- dýchám nenuceně
- lehce a svobodně pravidelně
- spoléhám na svůj dech
- ani se mi samou leností nechce dýchat.

Pokuste se, aby každý váš vdech byl tak trochu zívnutím a výdech aby se podobal zase kýchnutí. Tak postupně vystihnete slast z dýchání.

Model k tomu nám dává vydechnutí úlevou. Tento bezděčný akt doslova smazává napětí. Přináší slast, sice jen kratičkou, nepatrnou, ale přece jen slast - pocit úlevy, uklidnění, osvěžení. Tuhle tu chvílku nesmíme propást, musíme si z ní udělat systém.

Zaposloucháme-li se do svého "obyčejného dechu", můžeme si povšimnout, že moment slasti obsahuje i on. Při vdechu i výdechu vzniká ta lehká, přirozená slast, jaká se dostavuje při výkonu každé přirozené tělesné funkce, ba i při pouhém volném pohybu. Zaposlouchejte se do pocitů, jež ve vás dýchání vyvolává, a snažte se zachytit a vystupňovat rozkoš, jakou vám působí vláčný pohyb hrudního koše, plíce naplňované vzduchem, úleva výdechu... Všimněte si, že ta slast opravdu sílí.

AT-7 OSVOBOZENÍ DECHU (mělo by se provádět v dobře vyvětrané místnosti).

Zaujměte některou z poloh AT, uvolněte svalstvo (AT-4) a naplňte se hlubokým klidem (AT-6). Dýchejte ve svém

obvyklém rytmu, ne hlouběji než obvykle, nezadržujte dech. Hlavní je teď věnovat pozornost svému dechu, kladnou, radostnou, nadšenou pozornost. Zaposlouchejte se důkladně do své "dýchací rozkoše". Žádné násilí, nic vyumělkovaného, strojeného. Za nějakou dobu se vám dech sám trochu zpomalí a prohloubí, nabude na pravidelnosti. Svaly celého těla se vám ještě více uvolní a je také možné, že pocítíte mírné teplo, protože se vám uvolnily i cévy. Teď už vychutnáváte, jak volně se vám dýchá, přímo se opájíte svobodou svého dechu. Srdce přechází k soustředěnému, pokojnému rytmu. Pocit klidu, svěžesti, jasu a příjemného mírného odpoutání vzrůstá.

Sugerujte si v duchu, že tento stav se stává trvalým, že vás provází všude, v jakékoliv situaci: dýcháte vždy lehce a s požitkem, váš dech vždy a všude poslouchá, závisí jenom na vás.

Toto cvičení vám pomůže zejména v konfliktních situacích - a nejlépe před nimi. Je to jednoduché a účinné. Pomocí AT si můžete pořídit pancíř chránící váš dech nejen jako obranu proti zákeřným, nenadálým vnějším vlivům, ale i jako štít vaší citové rovnováhy. Intenzita "dechové slasti" časem sice klesá, ale svobodný dech se stane bází vašeho života a mocným pilířem klidu a jistoty.

AT-8 "SPÁNKOVÝ DECH" znamená krajní stupeň osvobození, naprosté panství přirozeného rytmu klidu. Ke "spánkovému dechu" se přechází tak, že si uvolníte dech a pak už prostě na té vlně "plujete" dál. Můžete si rovněž navíc vyvolávat představu: v rytmu dechu vás kolébají mořské vlny... houpáte se na houpačce... noříte se do balíků měkké vaty. Na dosažení "spánkového dechu" nešetřete časem, získáte v něm (kromě rychlejšího usínání) jeden z nejspolehlivějších klíčů k vnitřnímu klidu. Při veškerém cvičení AT je důležité NEPOSPÍCHAT. Nečekejte rychlé úspěchy a v žádném případě si nepřikládejte žádnou vinu. Nedostaví-li se zřetelný účinek, neznamená to, že vaše úsilí bylo marné: jeho výsledky si teprve razí cestu podvědomím. Obrazně řečeno, náš podvědomý hnědý "dolejšek" (MZV) s celým tím svým prastarým a těžkopádným biologickým mechanismem prostě nestačí držet krok s bleskurychlými, netrpělivými požadavky bílého "hořejška". "Dolejšek" je odjakživa netečný, ztemnělý, zarytý konzervativní, a těžko si osvojuje nový rytmus. Ale vaše úsilí, rozhodné, široké a trvalé, dříve či později prorazí jeho tvrdošíjnost. Myslete na to, že ani jediný váš pokus nepřijde nazmar! A nezdá se zde neznamená nic, protože již sám pokus je dynamický a tvůrčí.

Uvědomte si, že VŠECHNO UŽ MÁTE V SOBĚ. Schopnosti a stavy, jichž se snažíte pomocí AT dosáhnout, v podstatě už znáte. Už jste je totiž zažili, určitě v dětství, ale i pak, v oněch prchavých chvílích náhlého uvolnění, svěžesti, jasu a štěstí, někdo třeba při určité hudbě, jiný při jízdě na lyžích nebo v kánoí, při plavání v ranním moři, večer pod hvězdami, při dobrém skutku, nebo třeba ten "vánoční pocit" u ozdobeného stromku, plnící vás rozechvívajícími pocity čistoty, míru, lásky k lidem a hluboké radosti. Autogenním tréninkem do sebe nesoukate nic cizího. Čerpáte jenom z toho, co v sobě už máte, upevňujete a rozvíjíte své lepší stránky. AT nejsou žádná kouzla, nýbrž pouze vědecky prověřená moderní metoda, schopná zkoncentrovat a užít vaše vnitřní síly asi tak, jako vodní elektrárna zužitkovává průtok řeky - z těžce se valícího hnědého proudu vykřesat mocnou a jiskřivě čistou elektřinu.

"14"

Nejstrašnější den celého mého dosavadního života. Pozdě v noci seděl Michal Rohan sám v prázdném zamytu č. 14 ve třetím patře a snažil se křečovitě (což ovšem vylučuje jakýkoliv úspěch) cvičit mentminuty AT-7 "Osvobození dechu". Dřepím tady v úplně cizím kvartýru v promrzlém křesle a mačkám si ruce na kolena, který by měly bejt roztažené v úhlu pětáctýřicet stupňů, aby to byla ta správná "drožkářská poloha AT", ale ty kolena se mi pořád cukají jak při běhu a marně zkouším věnovat pozornost svému dechu, kladnou, radostnou, nadšenou pozornost - ale dech mi Jančí a celá moje pozornost uvázaná k té dnešní hrůze.

Začalo to celkem normálně, akorát že Standa Bimoň odjel do Prahy na dvoudenní školení inspektorů ZAM a tak se dneska ve spolbytě necvičilo. Tati je teď už beznadějně hnědák, Tině se zas vrátil její Tibor, tak sem chodí s Ritou kuchtit až v noci, a Tibor sem nechodí už vůbec. Zbyli jsme tu s maminou sami jako dva poslední rytíři na cimbuří bílého hradu, kterej teď už tady nikoho nebaví. V celém městě hnědáků rychle ubývá, jen v našem baráku je to pořád horší.

Večer šla mamina brzo spát domů, tati s Bimoňovou zírali na televizi, já si zalezl do křesla v rohu s knížkou a nějak nad ní usnul.

Pak jsem najednou za zády slyšel takový to chichotání a přitom pořád "Pst!" a "Pssst -" - a když jsem otevřel oči, ve skle knihovny jak v zrcadle bylo vidět, jak se za mnou před televizorem na kanapi můj tati s Bimoňovou docela sprostě muckají.

Zavřel jsem oči a strašně chtěl, aby se mi to jenom zdálo. Ale pak jsem to viděl zas a znovu - Asi jsem se přitom nějak hnul a ti dva se začali plížit ze spolbytu. A to jsem už nespál ani trochu.

Když zmizeli, vstal jsem a šel za nima vykuknout na chodbu. Drželi se za ruce a šustili spolu po schodech dolů. Shodil jsem boty a v ponožkách si to tiše metl ve tmě za nima. Ti dva slezli až do druhého patra a zapadli spolu do zamytu číslo devět. U těch dveří už stačilo postát jen pár vteřin. Bimoňová se pořád tak chichotala, teď už nahlas, ale tati... Co všechno můj tati stačil říct ty ženský ještě v předsíni!

Lezl jsem nahoru k nám do čtvrtého patra jak střelenej do břicha. Mamina ještě nespala, seděla v kořichu a při baterce hrála na piano.

"Michale, kde jsi nechal boty?"

To byla celá moje mamina - v pokoji tma jak ve fotokomoře a ona si hned všimne, že jsem přišel bez bot. To byla poslední chvilka, kdy jsem ji ještě strašně miloval. Pak jsem jí to všechno řekl. Mamina si hrála dál na piano.

"Mamino, proboha, copak tobě je to úplně fuk?!"

"A co bych měla dělat?" Takhle se mě ona klidně zeptala!

"Ale no tak přece my dva teďka hned mu naházíme do kufru pár jeho krámů a hodíme mu ten kufr tam dolů. A řekneme mu, aby sem k nám už nechodil!"

"To by nemělo žádnou cenu, Michale."

"Ne? A co teda má cenu, mamino."

Mamina si dál hrála na piano.

"Mamino, slyšelasi ty mě vůbec?!"

"Slyšela. Ostatně to vím už dávno."

"Ty to už dávno víš!! A... a - nic?!"

"Tvůj tati je už dospělý člověk, Michale."

"A tak... on je už dospělý. A ty taky, že? Tak strašně dospělá, že je ti jedno, když tvůj vlastní manžel zrovna teď v téhle chvíli -! Kolik je ti roků, mamino? Sto? Nebo sto padesát?" To už jsem ji začal nenávidět.

Mamina si hrála na piano.

"Když nepůjde s kufrem tati, tak půjdu já," řekl jsem jí teda. "Protože tohle není rodina, ale bordel. A v bordelu se mi bydlet nechce."

Naházela jsem si do kufru pár věcí, úplně nesmyslných, a na chodbě za sebou ještě práskl dveřma. Šel jsem pryč. Kam ale?

Vrátil jsem se tedy znovu do klubovny spolbytu a švihl sebou zas do toho samýho křesla. Neměl jsem už sílu ani si pustit magií. Byl jsem úplně vygumovanej. Pak byla už noc, přišla Tina s Ritou a začaly si chystat jídlo a rychloprach.

"Co je ti, Michale?" ptala se Tina. "Celý se třeseš. Nemáš horečku?"

"Je mi bídně."

"Tak si jdi lehnout domů."

"Tam právě teď už nemůžu. Už nikdy."

"Ale co se ti stalo, proboha?" Dívala se, mi do očí úplně zblízka. Asi jsem ji neuměl správně milovat a ona je teď už zase s Tiborem, ale i tak je teď Tina poslední člověk na světě, s kterým ještě můžu aspoň mluvit. A tak jak jsem jí řekl tu strašlivou hanbu - já pořád ještě zoufale jaksi věřil, že mi to Tina třeba nějak vyvrátí.

"Viděl jsem tatiho s Bimoňovou. A mamině je to úplně fuk."

"Tys jí to řekl?" zeptala se Tina tiše. "Dneska večer. A ona si přitom klidně brnkala na piano."

"Asi to už věděla."

"No to je právě ta hrůza, že ona to ví, a přitom vůbec nic - tys to věděla taky, Tino?"

"Jako všichni. Kromě Standy Bimoně."

"Tak pročs mi to nikdy neřekla?"

"Myslíš, že by ti to nějak pomohlo? A stejně bys mi nevěřil."

"To je tedy fakt. Tohle bych nevěřil nikomu... Bohužel jsem to ale viděl. I slyšel. A mamina mi to kliděčko potvrdila."

"Co chceš dělat?"

"To teď ještě nevím. Ale napřed se někam odstěhuju. Naštěstí v baráku máme dost prázdných kvartýrů, ne?" Bimoň má rezervní klíče všech zamytů ve skřini ve služebně. Skřín samozřejmě zamčená, ale teď už na ničem nezáleží - stejně sem už nebudu chodit, abych nemusel koukat na ty "manžele" Rohanovy. Vzal jsem v kuchyni dva největší nože, skřín vypáčil, chytil první klíč, kterej mi padl do ruky - číslo 14 ve třetím patře, ale dyť je přece jedno -, do druhý ruky kufr a už jsem šel.

"Pojď si aspoň kousek něčeho sníst," řekla mi Tina.

"Chci teď dělat AT, a to je nejlepší na lačno."

A tak tu teď sedím v promrzlým zamytů čtrnáct v "drožkářský" poloze a ze všech sil se soustřeďuju na své dýchání, potřeboval bych se co nejrychleji přebrodit přes AT-7, "osvobození dechu", a dostat se hluboko do AT-8, do toho "spánkového dechu", který má být jeden z nejspolehlivějších klíčů k vnitřnímu klidu a krajní stupeň osvobození, sugeruju si, že pomalu padám do měkký vaty, do kupy sena, do vany teplýho mlíka, snažím se už zuřivě, ale jde mi to pořád mň - protože právě ten spěch a zuřivost všecko ničí. Ale jak bych teď mohl být klidnej?

Po půl hodiny jsem byl jak vybitá baterie a cítil už jen vlezlou zimu toho promrzlýho kvartýru. A hlad. A začal jsem se bát sám sebe. Tak jsem šel za ženským do spolbytu a Rita mi dala talíř pekelně ostrýho pivního guláše.

"Už je ti líp?" zeptala se mě Tina.

"Ne."

Tina s Ritou se vesele krmily čerstvým hnědým "masíčkem" z jednoho kastrolu a oči se jim začínaly lesknout.

"Vezmi si s náma!" smála se na mě Rita.

"Nech ho, prosím tě," řekla jí Tina.

"Ty mlč!" řekla jí Rita, přistrčila kastrol ke mně a položila přede mne čistou lžici. "Vem si Michale, a za chvíli tě už nic otravovat nebude!"

Díval jsem se na ten jejich hnědej pudink, kterej jsem ještě nikdy neochutnal. Ale proč vlastně ne? Teďka je už stejně všecko jedno. Mlha přede mnou i za mnou, ale hlavně, ať nemusím na nic myslet - aby to už nebolelo.

Vzal jsem do ruky tu lžici.

"Michale, rozmysli si to ještě..." řekla Tina rychle.

"Co do toho pořád kecáš?" křikla na ni Rita.

"Vždyť je to ještě kluk," vzdychla Tina.

"Jenže ale už nechci bejt!" řekl jsem jí. "Však ty sis taky tohle dala, když ti bylo nejhůř, a na moje řeči ses vykašlala." Začal jsem jíst masíčko zvědavej, co to se mnou udělá. Ale nebylo nic.

"Chutná?" usmívala se na mě Rita.

"Ani to vlastně žádnou chuť nemá," řekl jsem jí. "Protože takhle je to jen taková babská kašička, ale správněj chlap potřebuje taky správněj ríz!" smála se Rita a masíčko mi hustě posypala červenohnědým práškem.

"Rychloprach mu nedávej..." řekla jí ještě Tina, ale Rita na ni zasyčela: "Jestli ještě jednou něco kecneš, dostaneš od Tibora řetízku!"

Rychloprach začal fungovat. Jako by se mi ze žaludku začaly do celého těla rozlízat tlustý pijavice, teda dost odporný... ale za chvíli pak už ne. Ty pijavice mi totiž začaly dělat dobře, jako by ze mě vysávaly celý to zklamání a hořkost... až jsem byl úplně prázdněj... a cítil už jen svou krev, jak se mi volně rozlévá až do hlavy, utiňuje a hřeje jako horký červený víno. Nakonec jsem se zřetově tak mohutně, že jsem k ránu měl co dělat, abych se dovalil do svého zambytu dřív, než sem moji bývalí rodiče dorazí na snidani. Nechci je vidět. Ale teď už na ně kašlu. Dáblové mi klepou na dveře a já jim otevírám.

Stal se ze mě hnědák a je mi docela fajn. "To bylo pořád řeči o boji proti hnědému neřádu - a teď ho máš na sobě celá kila!" řekl mi ráno v práci šéfík Berenda. On je pořád dál fifty-fifty hnědobílej, protože nemá silu pro to ani pro ono. Ostatně na něho kašlu.

"Mě jsi pořád honil do střediska ZAM - a teď jsi sám takhle dopadl!" řekla mi naše paní Marta. Ale ona je hodná a o desátce ji poprosím o trochu masíčka.

"Ale nemysli, že jsi tím u mě něco vyhrál," šklebil se mi Arsen Králík. "Protože jsou hnědáci a hnědáci - a mezi nimi takový rozdíl jako mezi žízalou a lvem. Ty jsi ta žízala."

"A ty zas ubohej hmyz."

Jsem teď sice těžkej hnědák jako Arsen, ale on mi není proto o nic sympatičtější. Arsen totiž nemůže bejt sympatickej nikomu. Ostatně na něho kašlu, a až půjde na oběd, šlohnou mu z šuplíku tu jeho pikslu rychloprachu. Hnědej člověk nemá žádný starosti a nic ho už nebolí. V závodní kuchyni si kupuju dva obědy, odpoledne se jen tak volně poflakuju po ulicích a sním, na co mám prachy. Ale večer musí bejt osamělej hnědák opatrněj, protože by ho mohla klofnout nějaká parta bílejš nebo i hnědejš, tak si to ještě před tmou pěkně hasím do svého zambytu číslo čtrnáct.

Teď tam mám už teplo, pustil jsem si ústřední topení, ale radši si moc nesvítím, abych nepřilákal inspektory ZAM. Stačí mi světlo z ulice, zalezu si do postele a pouštím si magič. Je zvláštní, že ze všech mejch tolika kazet teď snesu už jen kazety, ve kterých je nahranej nejtvrdší rock. Už i starej Elvis mě začíná nudit. Nejradši mám Sex Pistols.

Samotnýmu je mi vlastně dobře, a když ne, nahrabu si z podlahy masitovej prach, jsou ho tu celý závěje, a uvařím si masíčko a usuším rychloprach. Pak stačejí už jen litry vody.

To si to jednou tady sedím při muzice a najednou klepání na dveře. Vypnul jsem magič a šel se kouknout špehýrkou. Na chodbě samozřejmě šero, ale i v něm jsem rozpoznal, že je to ženská, a sama. Mohla to bejt Tina... Nebo dokonce mamina - Rychle jsem odemkl. Předě mnou stála úplně cizí holka.

"Co tady děláš?" povídala a hned mi teda tykala, ačkoliv byla nejmiň o půl roku mladší než já.

"A co ty?"

"Já jsem evakuovaná v horách a přijela jsem se podívat na náš byt. My bydlíme v šestnáctce a v téhle čtrnáctce bydlí naši sousedi Mráčkoví. Oni jsou taky s námi na horách. A slyšela jsem tvoji muziku -"

"A přišla se podívat, jestli tady Mráčkovům nedemoluju kvartýr, vid'? Tak se pojď podívat, ať je můžeš uklidnit."

Holka si klidně prohlídla byt. Pod ohromnou kupou vlasů měla takovej drobněj obličejíček, ale oči zas už ohromný. Ale celkově vlastně docela hezká.

"Jak se jmenuješ?" povídala mi.

"Michal. A ty?"

"Anila. Ale někdy jsem Vanila."

"A jak se to pozná, kdy jsi která?"

"To už poznáš sám. Ty jsi hnědák, vid'?"

"No."

"A kolik máš procent?"

"Osmdesát - devadesát... nevím. Kašlu na to."

"Proč na to kašleš? Můžu se podívat?" Vzala ze stolu lžičku a opatrně se dotkla hnědýho laloku MZV na mém krku. Pak přitlačila víc. "Bolí to?" Ona se pořád na něco ptala.

"Ne."

"A tohle?"

"To je už cítit víc."

Píchala do mě tou lžičkou pořád dál, až mě to nakonec otrávil, a vysvětlil jsem jí, že člověk cítí svoje MZV na sobě jako svoje vlastní tělo.

"A jakej je to pocit, mít na sobě to zvíře?"

"Normální."

"Ale to určitě ne, normální lidi jsou přece čistí. A nemůžeš se toho zbavit?"

"Mohl bych, ale kašlu na to."

"Proč na všechno kašleš? A proč jsi tady sám?"

"Ve spolbytu máme blbýho důvěrníka."

"To znamená bílýho, vid'? Tak proč nejsi v nějaké hnědé partě?"

"Na partu kašlu. Mně je tady dobře samotnému."

"Ale to přece nikomu nemůže být."

"Ale mně je."

"To bys pak musel být osamělej neřestník."

"Co to má být?"

"Tak já říkám těm, co si zalezou sami do nějakýho zambytu, pouštějí na sebe teplomety a fetují rychloprach. Ale na to ty jsi ještě moc mladej. Jinak se tu pak ještě občas vyskytnou párky, který si sem přišly užít jako do hotelu, těm říkám potkani, a pak party, které se tady sejdou na mejdan. Tihle vždycky nejvíc poničí nábytek, to jsou divočáci."

"Ale, ty se v tom nějak vyznáš."

"Vždyť je to přece náš dům, ne? A už brzo se sem zas vrátíme bydlet."

"Chodíš sem často?"

"Každý týden. A tvoje muzika se mi líbila. Ale proč si hraješ pořád dokola jen ty Sex Pistols?"

"Docela se mi líbí."

"Mně taky... někdy. Zatancujeme si?"

Anila tancuje přesně a moc dobře, má cit pro muziku, ale za hodinu pak už chtěla jít.

"Jak se ti líbí na horách?" zeptal jsem se jí.

"Ujde to. Až na to, že tam jsou hlavně starý lidi a pak už jen děti."

"Přijdeš zas někdy?"

"Když budu mít chuť." Pak najednou zvažněla. "Přála bych ti poznat mě, když jsem Vanila. Ale s hnědákem bych nemohla chodit."

Přemýšlel jsem, co jí na to říct, a vtom zas někdo klepal na dveře. Byla to Tina.

"Nezlob se, ale já musela -, " zašeptala mi rychle, když jsem jí otevřel, a to už se z chodby přihnala celá Tiborova parta a sprostě vpadla do mého zambytu. Chlapi měli v rukou tenký stříbrný drátek a ženský řetězy z bicyklů.

"Copak to tady děláte, milé děti?" šklebil se na nás Tibor.

"A co vy?" řekla mu Anila. Docela to na něho zakřičela.

"To za chvíli poznáš, milá dívko," křenil se na ni Tibor.

"To teda sotva," řekla mu úplně klidně. "Tohle je byt našich sousedů, evakuované rodiny Mráčkovic, a vy tu nemáte vůbec co dělat. Tak prosím, ať už jste pryč! Nebo na vás zavolám lidi."

"Nech ji, Tibore," řekla Rita. "Ona je evakuovaná a z toho by mohla být škaredá polízanice."

"Tak sbalte aspoň jeho!" poručil Tibor a odešel. Polda Štrunc mi zkroutil ruku za záda, Míja Robova mi hodila kolem krku řemen, stáhla ho do smyčky a tak mě táhli na chodbu v ohlávce jak dobytce.

"Michale!" volala za mnou Anila a pak křičela, "Michale!"

KREV PROUDÍ NAŠÍM TĚLEM v rozsáhlé velejemné síti cév a proniká všude, z potrubí velkých žil a tepen do mikroskopických vlásečnic, halících jemňoučkými závoji vnitřek kostí a každou buňku mozku (a jen těchto je deset miliard), od srdce do poslední vlasové tenínky cévky a zase k srdci. Po celé této nesmírné trase se větve této složité sítě proplétají s větvemi jiného, neméně všudypřítomného systému - tenoučké větévky nervů pronikají do srdce, táhnou se podél všech cév všemi orgány, omotávají je jako lány a zasahují až do nejjemnějších kapilár. Zklidňování těla není jenom uvolňování svalstva, nýbrž též uvolňování cév, které se roztahují a plní se krví. Při AT tohoto dosahujeme vyvoláváním pocitu tepla - které jste při fixaci prstu (AT-3) možná někteří z vás již pocítili.

Zaujmeme některou z poloh AT, uvolníme svalstvo (AT-4), naplníme se hlubokým klidem (AT-6), osvobodíme dech (AT-7) a začínáme AT-9 TEPLŮ:

Soustředíme pozornost na pravou ruku (leváci na levou). Začínáme si představovat, že se nám ruka od zápěstí dolů zahřívá, nezadržitelně a nepřetržitě.

Říkáme si v duchu (a nejlépe v rytmu dechu):

- ruka se mi zahřívá
- prsty se mi příjemně ohřívají
- dlaň se mi zahřívá čím dál tím víc
- do ruky se mi vlévá měkké teplo
- prsty mám teď už úplně horké
- teplo mi stéká po prstech dolů
- naplňuje mi špičky prstů
- zaplavuje mi nehty
- slastné teplo v ruce pořád sílí
- dlaň už mám horkou, začíná žhnout
- teplo pulsuje
- příjemně lechtá...
- žár zachvátil zápěstí
- zahřívá se mi už i loket
- celá paže už je teplá, horká, vřelá, od ramene po prsty...

Nemají-li tyto slovní formule účinek, představte si, že ruku noříte do teplé lázně, nebo že jste ji položili na těleso ústředního topení, že ji držíte nad ohněm; že vaše ruka je z vaty, do které vsakuje horká voda, že je to hliněný hrnec a někdo do něj lije čerstvě svažené mléko. Můžete si najít své vlastní tepelné otevření.

Když jsme už vyvolali pocit tepla v jedné ruce, často zjistíme, že se nám samo přelévá do druhé a rozlévá se nám po

celém těle. Cévní soustava má tendenci reagovat jako celek. Můžeme toho využít a hned při prvním tréninku vyvolat pocit tepla v obou pažích a nohách:

- teplo se mi vlévá do obou paží
- obě paže mám naplněny pulsujícím teplem
- po ramena, po klíční kosti, po lopatky
- teplé nohy, celé tělo, hrud', břicho
- záda, bedra, kříž, pánev
- celé tělo, celé tělo, celé tělo...

Ale POZOR: Tepelný AT-9 se NESMÍ cvičit při těžkých srdečních vadách, infarktech a trombózách, při kterých cévy potřebují co největší klid.

"Hlavu v chladu, nohy v teple," hlásá lidová moudrost a rovněž při cvičení AT si nikdy nebudeme vyvolávat pocit tepla i v hlavě, nýbrž naopak ji udržovat chladnou těmito formulemi:

- mám čelo studené
- čelo mám mírně chladné
- cítím na něm chladivý vánek.

Závěrečná etapa úplného tepelného cvičení AT-9 (pocit tepla v celém těle kromě hlavy) končí těmito formulemi:

- čelo mám chladné
- tělo mám teplé
- uvolněné a teplé
- těžké a teplé
- měkké a teplé
- vydávám celým tělem teplo
- měním se ve slunce
- jsem Slunce.

"15"

Technolog útvaru hlavního koncernového specialisty SČPZ Ing. Stanislav Bimoň, CSc

s nechutí rýpal skleněnou tyčinkou do páchnoucího krvavého těsta. Jeho výzkumný návrh "Plnosytný ekochléb v pouzdře" rozhodnutím generálního ředitele zamítnut a Standovi uložen podřadný úkol "ekonomizovat" (protože prý ničeho jiného ani není schopen) nový Rohanův cyklus pochutin "Lesní rytmy".

Stanislav si tyčinkou vložil do úst nepatrný vzorek "Lesního rytmu č. 9b" (chovná nutrie dušená ve vlastní krvi s borůvkami, červeným vínem a pepřem), s odporem jej vyplivl a šel si vypláchnout ústa. Rohan do těch svých zvířecích jídel sype tolik pepře, že tyhle ty jeho "rytmy" chutnají všechny stejně jako přepepřený karbanátek.

A toto jeho číslo 9b by chutnalo prakticky stejně, kdyby v něm místo nutrie bylo laciné přední hovězí (nebo klidně i maso zdechlé kočky), takže "ekonomizovat" to půjde rychle, prostě navrhnu levnější druhy mas, importované přísady nahradím domácími a dál už tím čas ztrácet nebudu.

Přemíra koření je feudální přežitek z dob, kdy poprvé dorazilo do Evropy ze zámoří, tenkrát se pokrmy bohatých servírovaly obložené celými kopečky koření, jež se na maso nesypalo, nýbrž celý kus masa se do něho namácel. Ale moderní trendy jsou přece zcela opačné, poslední statisticky významné nové jídlo, hamburger, je bez výraznější chuti.

A jakou vlastně chuť mají brambory, rýže nebo houska?

Nebo si vezměme zase nejdražší a nejjemnější lahůdky, ústřice, krevety, langusty, raci, maso krabů, žabí stehýnka, telecí mozeček, kapři mličí, chřest, smetana, žampiony... jim všem je společná nevýrazná, mdlá a slabá chuť. Bez přísad téměř žádná -

V čisté bílé radosti ze vzletajícího tvořivého myšlení začal Stanislav přecházet svou úzkou pracovním stále rychleji, zahlédl jsem obrys nové epochy potravinářského průmyslu - argumentů bezpočet, ale najdeme je třeba i v mytologii, jakou asi chuť mohly mít věčný pokrm a nápoj antických bohů na Olympu, ambrosie a nektar... aby se jim nepředjelo, když bozi nekonzumovali nic jiného celé tisíce let! Mohly snad ambrosie a nektar být třeba sladké, horké, kyselé, trpké, slané? Ovšemže ne! Odpověď je prostá. Jediná chuť, která nikdy neomrzí a nepřejí se - je žádná chuť.

A v ryze bílé tvůrčí rozkoši se Standa jal již konstruovat svůj nový projekt, který překoná lidový hamburger a současně i luxusní francouzské ústřice. Udělám to jako pokrm nebo nápoj? Bude to obojí současně!! Jedlá pasta, kterou možno vodou libovolně ředit - takže lze jíst i pít a třeba i lízat jako zmrzlinu!!! A dám ji do plechu, kde vydrží celý rok čerstvá, kilové rodinné balení, pěti a desetikilové pro hromadné stravování a praktické kapesní tuby (jako jsou třeba na zubní pastu) pro cestující a děti do školy. Kdo bude chtít, může si ji ohřát, a když nebude mít na čem - například horolezci, lyžařští vytrvalci, arktičtí výzkumníci -, může si ji ohřát vlastním tělesným teplem v podpaží. A dávám tomu jméno AMBRONEKT.

Jídlo i nápoj pro každou hodinu dne i noci, výživné i lahodné pro milióny lidí, pro staré, mladé, zdravé i nemocné, a hlavně pro děti. Co všechno v tom musí být? Rozhodně napřed něco mléčného... V tiché radosti Stanislav rozlil litr mléka do skleněných kádinek a začal vytvářet první vzorky.

Po skončení pracovní doby seběhl do zasedací síně pavilónu C a vesele odpískal půlhodinové cvičení fyzminut proti MZV. Schází se nás tady teď už sotva dvacet a samí bílí - klidně bychom toho mohli už nechat, ale líbí se nám protáhnout si tělo při otevřeném okně a scházíme se vlastně už jen pro tu čistou radost z pohybu.

Svěží pak spěchal nádvořím do podnikového střediska ZAM a připojil se ke své skupině.

"Už bych s tím tady rád skončil. Každý den se vracím domů pozdě a rodina mi to začíná vyčítat," stěžoval si jeden

dobrovolný inspektor. "Vždyť to už takhle táhneme šest týdnů... a vlastně tady už ani nemáme co dělat."

"Když jsme to vydrželi šest týdnů, vydržíme to ještě dva nebo tři!" řekl mu Standa rázně.

"A možná to ani tak dlouho nebude potřeba," řekl vedoucí skupiny. "Nouzový stav ZAM přece brzy skončí a evakuovaní se vrátí z hor do města. Díky masovému rozšíření AT je situace v našem podniku již natolik dobrá, že od zítřka stačí dělat inspekce jen každý druhý den. Nás už teď nemusí zajímat, jestli si někdo někde ještě ukuchtil kastrol masíčka, ale soustředíme se pouze na výrobce ve velkém. Děkuji vám za obětavou pomoc a dnes je první volný den, hezky si jej doma užijte. A od zítřka tady čekám už jen ty, kterým ta hodinka obden nebude doma scházet. Volno a rozchod!"

"Já přijdu určitě a budu chodit dál!" slíbil Stanislav Bimoň a vydal se na svou další odpolední službu v městě. I v okřskových střediscích ZAM je teď už klid a pořád méně práce pro dobrovolné městské inspektory - hnědáků rychle ubývá, do zambytů si teď už netroufnou a vysedávají doma jako vymírající sekta zanikajícího hnědého kultu.

Ve středisku č. 28 to vypadá jako na poště. Inspektoři rozlepují balíky bílých brožurek "Televizní rychlokurs AT", pěchují si je do aktovek a roznášejí po svých úsecích. Tato "bílá knížka" je teď ohromná móda, protože kdo podle ní pravidelně cvičí, celkem pak už snadno odvykne kouření, alkoholu a přejídání se, zbaví se nadváhy, získá chuť k pohybu i zjasněnou svěží mysl a procítí radost ze života... což vše dohromady ničí mnohozviře daleko spolehlivěji než sebetěžší atletika - a již natrvalo.

Standa si naložil čtyřicet bílých brožurek do dvou těžkých aktovek a sám (Michal Rohan sem už nechodí a ostatní nestačí Standovu rychlému kroku) vyrazil do ulic, s požítkem vdechoval čistý mrazivý vzduch a těšil se z čerstvé napadaného sněhu. Celé město je teď bílé zevně a brzy už bude i uvnitř!

Všude to postupuje dobře, ale v našem domě pořád hůř. V Trnkovic bytě se prý zas už schází celá Tiborova parta a asi se tam dějí všelijaké ošklivé věci - ale je to ovšem Tiborův legální byt, a když si tam nepouštějí elektřinu ani ústřední topení, nemám žádný důvod k zákroku. A do spolbytu už přestali chodit.

"Musel bys mě tam přitáhnout leda za vlasy!" šklebila se mi Tina. "A to se asi nesmí, vid'?"

"Bohužel ne."

Náš bílý spolbyt teď držím už jen sám s Pavlou Rohanovou. Eda je hnědák, pro srdeční vadu nemůže ani cvičit a celé večery se rozvaluje na gauči před televizorem. Když jsem byl v Praze, Michal mi ve služebně vypáčil skříň a ukradl z ní klíč prázdného zambytu číslo 14. Našel jsem tam pak jeho magnetofony, ale Michal už zmizel.

Cvičíme s Pavlou chvilku před večerí, jen sami dva, protože ani Leoně se už nechce. "Mě tohle hopsání omrzelo a vždyť je teď už strašně staromódní," říká mi a snaží se přede mnou ukrýt hnědý jazýček MZV ve vý-střihu. "Teď letí už jediné AT!"

"Tak dobře. Budeme tedy cvičit AT."

Jenomže AT nám zatím moc nejde. Leona má pořád plno připomínek, jak se mentminuty AT cvičí u nich v krajské nemocnici, ale sama není schopna soustředit se déle než pět sekund. Mně zase soustředění a uvolnění svalstva i dechu jde dobře, jako každému sportovci, ale autosugesce mi prostě nejde a vlastně se mi i přičí. "To protože máš v sobě málo fantazie a hravosti," říká mi Leona. "A hlavně proto, že neumíš ani chvilku myslet jen sám na sebe - při cvičení AT ani v normálním životě!"

Leona mi vyčítá, že prý beru všechno příliš vážně a bez smyslu pro humor, že jsem na lidi přehnaně přísný a že to s nimi neumím. Ona by chtěla, abych byl "podnikavější a chytřejší" - což u ní znamená být mazaný a prohaný. Asi jako Eda Rohan.

"Denně chodíš z fabriky až večer," vyčítá mi. "Kvůli těm tvým fyzminutám, které AT už dávno překonal."

"Ale mě to baví, třeba jen jako sport."

"- a inspekcím ZAM. Proč pořád jenom ty?"

"Někdo to dělat musí a já vždycky rád pomohu, kde je třeba."

"Kdybys mě opravdu miloval, myslel bys víc na sebe. A samozřejmě i na mě!"

"Ty přece víš, že na tebe myslím pořád. A že tě miluji maximálně."

"Opravdu? Tak mi to dokaž! Budem se dnes v noci spolu mazlit hezky v teple a při světle ve služebně?"

"Ty přece víš, že to nejde."

To Leona mě jen tak provokuje a dokonce i mou žárlivost, když si v klubovně tu a tam zakoketuje s Edou Rohanem. Ona ví, jak dobře o ní vím, že nevěrná by mi nemohla být nikdy. Leoniny věčné hry... někdy vlastně osvěžující, když jimi chce rozhýbat mou těžkopádnost a okysličit ji svou lehkou hravostí. Potřebuji svou ženu, jaká je a miluji ji ve všech jejích podobách.

Večer jsme se dívali na televizní hru, když do klubovny náhle tiše vcházeli Tibor, Tina, Rita, Michal, Arsen Králík, Míja Robová, Polda Štrunc a rozestavili se do půlkruhu proti mému křeslu. Muži drželi v rukou automobilové radioantény jako zbraně, ženy krátké lamelové řetězy a těžce hnědý Michal nesl klubko vlečného lana. Tibor vypnul televizi.

"Půjďme?" řekla Pavla Rohanová svému manželovi a vstala.

"Já ještě ne," zavrčel Eda.

Pavla odešla sama. Tibor švihl anténou do vzduchu, Eda Rohan vstal z křesla a postavil se proti mně do půlkruhu hnědáků. Ale najednou mezi nimi stála i moje Leona - Rita položila na stolek přede mne talíř plný rychloprachu a zabodla do něj lžici.

"Jez!" poručil mi Tibor, prudce švihl anténou a jako na znamení taktovky pak celá parta naráz sekla anténami a řetězy do podlahy. Třesklo to jako rána z pušky.

"Stando, prosím tě -" řekla mi Leona nešťastně.

"Takhle s tebou mluvit nebudu, když stojíš proti mně."

A Leona se podívala na Tibora - moje Leona ho prosila o dovolení! -, a teprve až když přikývl, přišla ke mně a přiklekla na zem k mému křeslu. "Stando, prosím tě... poslechni je a vezmi si toho trochu. Nic to není, vždyť já taky... To ti přece neublíží."

"Co to s tebou udělali, Leono?"

"Sněž aspoň pár lžic," prosila mě moje žena. "Musíš. Nebo tě budou bít a mučit..." Pak se rozplakala.

"Já se na to nemůžu dívat," řekla Tina a odvrátila se ke zdi.

"Nenatahuj to už," řekla Rita Tiborovi. Tibor švihl svým drátem, všichni se na mě vrhli a povalili mě i s křeslem. Štrunc mě udeřil do hlavy svou protézou. Bylo jich proti mně devět.

Svázali mě vlečným lanem z auta, Míja mi utáhla kolem krku řemen a Rita mi strkala do úst lžici rychloprachu. Házel jsem hlavou, foukal do něj a plival.

Nasypali celý talíř rychloprachu do pogumovaného pytlíku, který mi pak ovázali kolem hlavy. Dusil jsem se a musel lapat po dechu. Rychloprach mě pátil v nose a průduškách, vyvolal úporný kašel... A každým kýchnutím mi vnikal do nosu i do úst další... a pořád hlouběji... cítil jsem, jak mi proniká do sliznic... odebírá mi vlhkost z celého těla a dravě se s ní slučuje... odsává ze mě každou molekulu vody... a začíná reagovat... Tisíce hladových hnědých červů se mi dravě zakusují do vnitřností... ohromná žízeň... červi rychle tloustnou, měknou a začínají mě hřát... už nekoušou, už jen lezou... žízeň pořád větší... lezou mi z břicha pořád výš až do hlavy... a já existuji už jen tou zešilejší žízní -

"Pít -," vydechl Standa, když mu konečně sňali pytlík z hlavy. Plný kbelík stál již připraven před ním. Spoutaný Standa do něj strčil hlavu až po ramena a nedočkavě chlemtal vlažnou vodu jako vděčné zvíře.

Nazítí ráno přišel těžký hnědák Standa, Bimoň (poprvé v životě) pozdě do práce a nejdříve ze všeho vypil dva litry vody.

Co jsem to tady вчера... Aha. Ambronekt. No jo... Tupě vyhlížel oknem na zasněžené nádvoří, až z toho na něho přišla zima. Tak začal jíst. Musím se pořádně posílit.

Standa snědl všechny vzorky svých ekochlebů a pak i koncentrované bílkoviny a tuky, určené k jejich injekčnímu plnění, ale jídlem chuť roste (a tohle vlastně ani žádnou chuť nemělo) a Standa zhltal i krvavá těsta Edových "Lesních rytmů". Zapil je dalším litříkem a zavolal Leoně do krajské nemocnice, aby se dnes odpoledne nikde necourala, protože on ji bude čekat už ve tři doma v posteli, že ji strašně moc chce a že mu to asi dá pořádnou fušku, aby to do těch tří bez ní vydržel. Takže to hlavní bychom už měli. Co dál? No nic. Chvilí se bude fackčit. Mám prý "ekonomizovat" ty Edovy Rytmy. Ale jak můžu ekonomizovat něco, co jsem právě sežral? Hlučně se tomu smál. Připadal sám sobě nesmírně vtipný a vesele se vydal k šéfovi nafasovat čerstvé maso.

"Tys to všechno sežral, vid'?" uhlodl šéf Eda v řeznický zakrváceném plášti.

"No."

"Zatraceněj chlape, dostali jsme na maso jenom deset tisíc, a když teď na to budeme s Tinou už tři..."

"Neměl bys mě takhle vydělovat z našeho pracovního kolektivu, šéfiku. Ostatně si myslím, žeš těch Rytmů nahňácal už dost, nemyslíš? Kolik vlastně?"

"Čtrnáct s pěti variantami... To by fakticky mohlo stačit," zamyslel se hlavní koncernový specialista, uřízl si kousek syrových srnčích jater a zapil je sklenkou maďarského čtyřletého červeného vína Kunbajai Kékfrankos.

"A za zbytek těch peněz bychom mohli mít - když počítám levné přední hovězí - skoro metrák."

"Metrák hovězího..." zachvěl se Eda rozkoší, ale opanoval se a šéfovsky dodal: "Nechám si to ještě projít hlavou!"

Pak sáhl do lednice a dal mi na cestu přední půlku zajíce, na které ovšem masa moc není. A je k vzteku, že Leona mi dává na den jenom desetikorunu. Dostal jsem za ni v kantýně 33 deka koňské klobásy a uvařil si ji zároveň s tou půlkou zajíce v autoklávu, aby to bylo rychle, - dost divná chuť pak, ale pár lžiček pepře to dalo krásně do kupy. A jak začala siréna houkat, už dávno oblečený - sbohem fyzminuty, papá, bílá inspektorská pásko! - hasil jsem si to přímo domů, abych už ve tři mohl uvítat svého miláčka ve vyhráté posteli. Leona byla nádherně divoká jak leopardice.

Odpoledne nás všech deset (kromě nafmrné Pavly Rohanové) začalo dávat spolbyt do pořádku. Náčelník Tibor každému řekl, co má dělat. Napřed jsme vyklidili klubovnu, nechali v ní právě jen koberec na zemi a odtahali do služebny všecek nábytek, i televizor.

"Teď tady budeme mít lepší zábavu než blbou televizi!" smál se náčelník a my všichni se řehtali s ním. Z bývalého zambytu naší party ve druhém patře jsme si pak nanosili do klubovny všechny ty báječné věci, které jsem tam tenkrát zamkl, celé hory polštářů, dek a peřin, na kterých teď budeme sedat, a jen pro náčelníka historické vyřezávané křeslo. Nakonec jsme pak opatrně přenesli i ty krásné rohy a parohy jelenů, muflonů, buvola, kozoroha a bizona a v klubovně si je přitloukli na zeď. Tohle je teď náš spolbyt a inspektoři ZAM sem na nás nemůžou.

Ženy navařily spousty jídla, masíčka i rychloprachu a Eda přinesl víno. Zapjali jsme si tři infrazářiče a svlékli svetry, košile i blůzy a halenky - jak skvostně to hřeje na nahou kůži, když za oknem mrzne a lítá protivný sníh! Rita začala na velké pánvi pražit hladké říční oblázky. Jsem velmi zvědav, k čemu nám budou sloužit. Náčelník se posadil před nás do svého křesla a zahájil první sešlost našeho hnědého domu číslo 2002.

POCIT TÍŽE ve svalch je subjektivním příznakem hlubokého uvolnění - sval tak dává mozku najevo, že si nepřeje poslouchat, že chce klid. Tento pocit vzniká samočinně při velké únavě a při usínání.

Pocit tíže může být nepříjemný. Odpočíváme-li však, nabývá povahy hluboké sladké malátnosti. Právě o to musíme usilovat, chceme-li si důkladně uvolnit svalstvo a postoupit k

AT-10 TÍŽE:

Opět v poloze AT, uvolněné svaly, hluboký klid, osvobozené dýchání a pocit tepla (A T-4, 6, 7 a 9). Začínáme si představovat, jak se nám postupně do celého těla rozlévá tíže:

- pravá ruka mi těžkne
- tíže mi naplňuje ruku
- vlévá se mi do ruky jako tekuté olovo
- tíže vzrůstá
- ruka je těžká.

Někomu opět budou lépe vyhovovat představy obrazné: ruka je závaží, těžký kus kamene, olověná tyč, zvolna se plní rtutí... A znovu si povšimněme, že při AT si nikdy nic nanalháváme - pocit tíže znamená totiž pouze si uvědomit zemskou přitažlivost, která objektivně existuje. Takže si tuto tíži nikoliv pouze sugerujeme, nýbrž vskutku i začínáme cítit. A zároveň s pocitem tíže necháme v sobě rozlévat i teplo:

- ruku mám těžkou, teplou
- zmocňuje se jí příjemná, teplá ochablost...

S pokračujícím uvolňováním:

- ruku mám měkkou, uvolněnou, línou
- ochablou, těžkou
- teplou a těžkou...

Podobně jako při vyvolávání tepla ani pocit tíže si nevyvoláváme v hlavě, ta musí zůstat lehká, a postupujeme známým již způsobem. Naplníme si tíží nejdříve pravou ruku (leváci levou), nebo obě najednou. Když v nich dosáhneme pocitu tíže, přejdeme k nohám a postupně se nám začne zdát těžké celé tělo:

- jsem celý měkký, uvolněný, ochablý
- těžký
- teplý
- teplý, celý jsem propadl příjemné líné malátnosti
- teplý a těžký, těžký a teplý...

Je to určitě nejllehčí tíže. A je i sladká.

"... byla jsem bojácná a zakřiknutá. Měla jsem panický strach ze všeho: z lidí, z představených, každá nepříjemnost na mne doléhala tak, že jsem se div nerozstonala. A to trvalo, dokud jsem nezačala cvičit AT. Vybrala jsem si formule: tělo mám horké a těžké

čelo mám chladné...

Obvykle jsem dost pohodlná, a když mám něco dělat delší dobu, málokdy na to najdu trpělivost. Ale teď už přes rok cvičím denně AT a nemusím se do toho vůbec nutit. Dosáhla jsem podstatných úspěchů. Vynikající to není, to zase ne, ale vzhledem k mým schopnostem to znamená velmi mnoho. Hlavní je, že se mi teď žije snáz, bez komplikací, a že mě život víc baví. Mezi lidmi se teď cítím volně..." citujeme z publikované korespondence V. Leviho dopis jeho čtenářky Lory V. V dalším dopise čtenář A. D. uvádí: "Pomocť vašich formulí prohlubuji stav klidu a spokojenosti... A stalo se něco úžasného: má praceschopnost stoupla tak, že bych se toho nikdy nenadál..."

"Žiji na Dalekém severu a pracuji ve složitých a těžkých podmínkách," píše dělník D. L. "v létě až v pětatřicetistupňovém vedru, to nás trápí komáři, a v zimě na mrazu při víc než pětáctiřiceti pod nulou. Přitom se člověk přirozeně hodně unaví, tělesně i duševně. Za tři měsíce cvičení AT jsem pocítil znatelnou úlevu a už za pět měsíců jsem byl schopen uběhnout po směně deset patnáct kilometrů a cítil jsem se pak dobře. Každý den absolvuji AT a plné uvolnění se mi daří. Za měsíc nebo dva člověk dobrých výsledků nedosáhne, musí pokračovat seriózním tréninkem řadu dní. Hlavní je ulovit ten pocit. Celý paprsek pozornosti obrátit dovnitř. Všechno se hned nepodaří, ale nesmí se ztrácet kuráž, ani litovat úsilí. Kdo si jednou uvolnil svaly a ucítil to potěšení, ten už toho nikdy nenechá."

"16"

"... a to je pro dnešek všechno," řekl po návratu z vizity primář ženského oddělení krajské nemocnice, vstal k odchodu, ale ve dveřích se ještě obrátil. "Sestro Bimoňová!"

"Ano, pane primáři?"

"Tohle musí zmizet." Primář s odporem namířil prst na hnědý jazyk MZV vyčnívající Leoně na krku z blůzy. "Jste již poslední postižená v mém oddělení a zbavte se toho nejpozději do čtrnácti dnů! Jinak byste pak u nás už nemohla pracovat."

"Děláš nám jenom ostudu," řekla Leoně pohrdavě Karla Sladečková, když pak obě ošetřovatelky spolu osaměly v sesterně, načež zaujala v křesle "drožkářskou polohu", zavřela oči a s blaženým výrazem na tváři se ponořila do mentminut AT.

"Trhni si nohou, dūro!" zasyčela na ni Leona, omotávajíc si vztekle mnohozvíře na krku hedvábným šátkem. Najednou jako bych pro ně byla prašivá.

Celý náš špitál je teď úplně šílený do AT, všichni doktoři jsou už totální bělouši a po nich i sestry, napřed samozřejmě nejmladší (které se chtějí vdát za pana doktora), po nich hlavní sestry, vrchní, staniční... A už i Karla Sladečková, ta žravá Karla, která tady hltala i glukózu, plesnivě dietní suchary s prošlou lhůtou a učila mě vařit masíčko a sušit rychloprach!

Když Karla projedla v kavárně Savoy všechny rodinné úspory za dortíčky, kafička a rychloprach; manžel ji doma seřezal velkou vařečkou na vyváření prádla, ona z hladu pak tímtež dřevem zase manžela, a protože už neměli peníze na jídlo, museli se postit, až z toho zhubli a zběleli, a teď už oba šílení fandové AT. Ale Karle to fakticky svědčí, shodila

dobrých dvacet kilo MZV i vlastního špeku, a jakmile má třeba jen pět minut volno, už sedí v křesle, zavírá oči a hloubkově se rozvolňuje. Jako třeba teď - služba nám skončila a normálně bychom teď pospíchaly domů nebo do kavárny Savoy, ale Karla si tu se zavřenýma očima tiše hoví dál a vypadá úplně blaženě.

Na tomhle AT určitě něco je, ale já teď na to prostě nemám nervy a vůbec už ne čas - Leona se špetkou závisi pohlédla ještě jednou na zářivě klidnou Karlu, pro kterou čas teď šťastně už nic neznamená. Pak si znovu přitáhla šátek kolem MZV na krku - člověk aby se s tím tady pomalu bál ukázat i na chodbě -, se skloněnou hlavou proběhla nemocnicí a chvátila do řeznictví. Společné vaření v partě mi ohromně sedí, kuchtit teď už vůbec nemusím - Tina to stihne pro nás všech deset a mě už ke sporáku ani nepustí. Tibor jen chce, abychom se Standou každý den něco přinesli. Nejradši samozřejmě maso. Jenže tolik masa mi leze do peněz a tak kupuji jenom krvavou tlačenkou, Standa zas nosí křen, který vykopává krumpáčem za zdí starého hřbitova. A to se pořádně nadře, než vykope pár kořenů ze zmrzlé země.

Leona koupila kilo nejlevnější krvavé tlačanky a spěchala domů vykoupat se a zkrášlit.

"To už stačí," volal na ni Standa netrpělivě z ložnice, "a pojď už honem ke mně!"

"Vždyť už běžím, ty můj divochu."

Standa mi odpustil tu mou malou zradu, ale jinak to fakticky nešlo. Tibor mi pohrozil, že když se nepřidám k jeho partě, tak poví Standovi o mých odpoledních schůzkách s Edou v našem hnízdečku ve druhém patře... a to by Standovi ublížilo stokrát víc, než když teď má na sobě pár kilo MZV. Naše manželství má přece nekonečně větší cenu, ne? Takže jsem to vlastně udělala z lásky ke svému muži.

On je silný jako býk a těch pár kilo MZV na těle mu vůbec nevadí, dokonce naopak... Standa byl vždycky fantastický milenec, ale teď je v posteli prostě božský. Sice nemá Edovu fantazii a vynalézavou hravost, ale zas tolik prudkosti a síly... jako vodopád na hnědé řece Mississippi. A je docela kouzlo, že se teď s vlastním mužem můžeme scházet už jen brzy odpoledne, vlastně tajně jako milenci - protože každý den v podvečer už všichni musíme být ve spolbytu a tam se k sobě se Standou už tak snadno nedostaneme.

Denně to začíná stejně, všichni (kromě bílé Pavly Rohanové, která sem přestala chodit) se usazujeme do hromad matrací, peřin, polštářů a houní na podlaze bývalé klubovny. Tibor si sedá do náčelnického křesla, aby rozdělil dnešní kořist, úkoly, odměny a tresty. Náčelník Tibor vede naši partu pevnou rukou a s nikým se moc nemazlí. Tina a Míja Robová jsou zde jako jeho ženy a Arsen Králík jeho rádce - jenže on ale jenom žvaní, většinou pitomě, takže náčelník dá spíš na Ritu a v poslední době pořád víc na Edu, který se i tady dostává (jako vždy) rychle nahoru. Polda Štrunc je náčelníkův tělesný strážce, Standa s Michalem určení k těžké práci a já... vlastně nic. Hnědá parta žádnou "First Lady" nepotřebuje. Tibor sedí v křesle a každý před něj pokládá, co dnes přinesl - Tina velký kus masa v zakrváceném novinovém papíru, Rita láhev rumu a basu piva, Arsen tři balíčky tabáku, Polda půl pytle brambor, Míja jakési ošklivé řemeny s psím obojkem (asi je kradě v tom krámě v Rytířské, kde prodává) a Eda deset sklenic nakládáných merunek - ten pacholek si nechal klíč od našeho hnízdečka ve druhém patře a rabuje jeho spíž. Michal dnes opět nepřinesl nic. "Zas tu krvavou tlačenkou - to už nic lacinějšího u řezníka nebylo?" šklebí se nám parta, když se Standou skládáme své příspěvky. "Nojo, a zase křen... kdo to má pořád žrát?"

"Bimoňovi se musí polepšit!" rozhodl náčelník. "Tina, Rita a Míja přinesly pěkné věci, každá si může vzít fén a pouštět si ho na sebe celý večer. Michal dostane pětadvacet řetízky a pak půjde se Standou uklízet sníh před domem." Parta ještě pořád Standovi tu dobu, kdy náš dům byl bílý a on je tvrdě nutil cvičit. Teď musí dělat nejhorší práce, ale Standa ani nemukne a poslouchá... Hnědost se projevuje u každého jinak, a ta Standova znamená úplně se podrobit. Můj muž je teď stejně důkladný a svědomitý hnědák, jako tenkrát byl bělouš. Až zbytečně svědomitý, řekla bych... ale to on byl vždycky.

Michalovi je zas všechno úplně jedno. Po náčelníkově rozsudku si líně svlékl košili a šel si stoupnout k té Standově cvičné hrazdě ve dveřích služebny. Polda mu k ní řemeny připoutal obě zápěstí nad hlavu, začal ho švihát přes záda a Míja počítala ty rány ostrým řetízky z bicyklu - byl by to velice bolestivý trest, ale Michal má na sobě tak tlusté vrstvy MZV, že při mrskání sebou jen párkrát škubl, a když mu Míja odpočítala všech pětadvacet, klidně si zas natáhl košili a šel se Standou uklízet sníh. Tihle dva jsou ochočení už jak pejsci a za lžící rychloprachu třeba i polezou po čtyřech.

Večer jíme horké brambory upečené v troubě i se slupkami, přikusujeme syrovou cibuli (Standův křen už nikdo nechce) a maso ožehnuté dočerna (z hořáků plynového sporáku se sejmu kulaté kovové kryty a kusy masa se opékají přímo ve volném plamenu), pijeme pivo s rumem, chroupeme jablka a nakonec Eda přináší víno. Dnes odměněné Tina, Míja a Rita se jak vějíři pyšně ovívají vysoušeči vlasů, ten proud horkého vzduchu z nich tak příjemně hřeje na kůži... Mně náčelník zatím nikdy nedovolil pouštět si na sebe fén.

"Tak co kdo máte," otvírá náčelník řeč.

"Mohli bychom ulovit nějakého bělouše," navrhuje Míja. "Řemení máme dost."

"Vím o jednom dívčím internátu na konci města a je tam plno překrásných mladých holek..." vzrušuje se Arsen, až z toho začíná slintat.

"Mohli bychom si na nějakou počíhat u posledního večerního autobusu a přivést ji sem..."

"Ale my tu přece máme ženských už dost!" řekla rázně Tina a vyměnila si pohled s Míjou.

"Jasně!" podepřela ji náčelníková spolužena. "Když lovit, tak jedině bílé zajatce!"

"Ale co bychom tady s nimi dělali?" namítl Tibor. "Standa s Michalem na všechnu práci přece stačí."

"Jen tak bychom si s nimi hráli..." zasnila se Míja.

"Chlap se vždycky k něčemu hodí!" smála se Rita.

"Ať se zas jednou trochu protáhneme!" přál si Polda a máchal tou svou strašnou protézou.

"Už dlouho jsme nic nepodnikli!" přidal se k nim proti Tiborovi odbojně i Arsen, ale to už obratný dvořan Eda (stejně si však myslím, že z nás všech tady má jen randu) kormidloval svému náčelníku na pomoc (a proti konkurenčnímu rádci Arsenovi):

"Jsme silná parta, můžeme si leccos troufnout a už to vidím v barvách, jak se tady naši miláckové projíždějí na bělouších jako na koních, to by jim opravdu slušelo..." lichotil Eda ženám (kromě mě), "ale situace v městě teď už pro nás není vůbec příznivá. Běloušů je ohromná většina, teď si už nedají nic líbit a inspektoři ZAM hlídají na každém rohu. Ale žen tu máme přece dost a samé jedničky..." zalichotil jim znovu, koketně mrkl na Míju (a na mě se zase ani nepodíval), "a zajaté chlapy bychom zas museli pořád hlídat a krmit z toho mála, co nám ještě zbylo. Míja si může najít partnera pro své vzrušující hry mezi námi -, " teď se té mladé bestii už docela nestoudně nabízel! "A Tibor má pravdu, že Standa s Michalem všechnu hrubou práci tady hladce stihnou."

"Jasně!" potvrdil to náčelník a podal Edovi svou vlastní láhev vína, což je vysoké vyznamenání. Pokořený Arsen vztekle požíral naše zavažené meruňky.

"Tak dobře, ale snad aspoň bychom mohli zas jednou večer vyrazit někam ven," zakňourala Míja. "Už tak dlouho jsme nikde nebyli..."

"Zítra vyrazíme na výpravu do ulic!" rozhodl náčelník, aby potěšil svou druhou ženu i ostatní.

Výprava nedopadla dobře. Už skončily doby, kdy jsme v hnědé partě táhli s pokřikem a zpěvem ulicemi jako fotbaloví fanoušci a lidé se k nám přidávali... Teď ulice patří už běloušům a hnědí musí sedět doma. Za necelou hodinu jsme potkali čtrnáct městských inspektorů ZAM a udělala se nám z toho zima. Kavárna Savoy je teď už čistě bílá, ale i PAVOUKA ovládly party běloušů a hnědé hosty vyhazují na ulici, tak nás Arsen zavedl do zastrčené námořnické putyky daleko na labském břehu. Nudný večer, pili jsme vlažné pivo a dívali se, jak lodníci hrají kulečnick, až se Arsen ožral rumem a začal dělat scénu. Lodníci ho zmlátili tágy a vyhodili na mráz, oni jsou silní jak koně a pro ránu nejdou daleko. Tak jsme s výpravami do ulic skončili.

Každý večer se v klubovně povalujeme v hromádách lůžkovin (jejichž povlaky by už potřebovaly vyprat), jíme pečené brambory se zčernalým masem, pijeme pivo s rumem a vděční Edovi, když přinese pár lahví vína, ale to hlavní začíná chybět... rychloprachu je pořád méně a za kilo se platí už stovka. Inspektoři ZAM hlídají šachty za městem, kam se tenkrát v prosinci odvezl masitový prach z ulic, ve dne v noci a tak důkladně, že tam teď neproklouzne ani myš. Z prázdných zambytů jsme vymetli, co tam zbylo, a pomalu už nebude z čeho vařit masíčko a sušit rychloprach. Já se bez něj celkem obejdu, zábava pro mě vždycky byla víc než jenom jídlo, ale Standovi ten červenohnědý prášek chybí moc... Rychloprach si ho i Michala už zotročil.

Tepla však máme pořád dost a teplo je život, ne? Venku mrzne a sněží, my si použijeme teplomety. Rita, upražila na pánvi kameny a nasypala je do horké vody ve vaně. Náčelník vstal z křesla, podíval se na obě své ženy - dnes si vybral Míju, vzal ji za ruku a odvedl si ji do koupelny. Náčelník tam jde vždycky první. My ostatní čekáme, až na nás přijde řada, a každý se baví, jak umí, Eda s Tinou okusují maso, Rita laškuje s Arsenem a Poldou na zmačkaných polštářích. Standa s Michalem se vrátili promrzlí z odklizení sněhu před domem a tisknou se k tělesu ústředního topení. "Kde jste byli tak dlouho?"

"Chytila nás parta běloušů a museli jsme uklidit i jejich chodník," stěžují si mi.

"A to jste nemohli aspoň zdrhnout?"

"Chtěli jsme, ale bylo jich na nás moc." Standa hladově snědl vystydlé brambory, které jsem pro něho musela schovat (protože parta sežere, co vidí), hned si vyhrnul rukáv, přitiskl si ústa k zarostlé paži a nedočkavě se začal dokrmovat svým vlastním MZV. Michal taky, chudák, dnes to má místo večeře... Těmhle dvěma rychloprach schází nejvíce. "Pořád mi je ještě zima..." vzdychl Standa. "Tak pojď ke mně..."

Přitáhla jsem nejbližší teplomet těsně k nám, zachumlala se se Standou do peřiny a už jsme se jen těšili, až na nás přijde řada ve vyhřáté koupelně. Rita s Poldou se tam vždycky cachtají nemožně dlouho.

Ve čtvrtek po poledni při návratu ze špitálu jsem viděla před sousedním domem stěhovací vůz a kolem plno lidí. První evakuovaná rodina se vrátila z hor! Protlačila jsem se k nim a po dlouhé době poprvé zas viděla děti - moc hezkého chlapečka, asi osmiletého, a pětiletou holčičku. Bylo mi krásně, ale přitom do breku. Naše dvě děti jsou pořád u babičky daleko na Šumavě, kde napadlo tolik sněhu, že se tam za nimi nedá jet. Ale teď snad už brzo...

"Teď už to půjde rychle," povídali si lidé na chodníku. "Denně čtyři stěhovací auta a každé se obrátí dvakrát za den."

"A taky budou jezdit nákladáky."

"Už aby tady byli všichni zpátky!"

"A s hnědáky bude konec."

Ti lidi byli sami bělouši, začali se po mně zle dívat a radši jsem šla pryč. Náš dům je asi už poslední hnědý v celém sídlišti a už se to o nás ví. Ještě před vchodem mě dohnaly dvě úplně cizí ženské a strkaly mi zas tu bílou brožurku rychlokursu AT.

"Tohle vás rychle uzdraví..." říkala mi jedna, a druhá: "Budete se cítit skvěle..."

Pak mě začaly už prosit a musela jsem od nich vzít tu bílou knížku... tento týden už čtvrtou.

"Viděli jste před sousedním barákem ten stěhovák?" otevřel náčelník v klubovně večerní řeč.

"Lidi se už začínají vracet z hor," řekla Tina.

"Byl mezi nimi jeden krásnej mládek mužskej," říkala Míja Robová se zavřenýma očima. "Tak ráda bych si ho zkrotila a pohrála si s ním..."

"Najedeme na něho?" zacenil se na ni Arsen žlutými zuby, čvachtaje se prsty ve své chobotnici MZV pod krkem. "My nebudeme na nikoho najíždět, ale sedět na zadku tady!" řekla mu ostře Rita. "Nebo bychom dostali těžkou nakládačku."

"Co budeme dělat... až se sem evakuovaní vrátí?" zeptala se Tina.

"A co bychom měli dělat?" křikl na ni Arsen. "Jsme tady přece legálně a regulérně ve spolbytu tohoto domu, vy jako řádní nájemníci a my jako vaši hosté, ne?"

"Jenže těm evakuovaným bude náš spolbyt patřit taky," řekla Rita. "A až tu najdou své peřiny na zemi, teplomety z celého baráku a tyhle šlohnuté zbraně, kůže a parohy na zdi..."

"Přijmeme je do našeho kruhu a uvedeme do svých her," začal Arsen řečnit, "vtáhneme je do toho prudkého tepu opojné volnosti bez škrtících příhrádek takzvané technické civilizace, která jen studí a nudí, získáme je a strhneme -"

"Kecáš, Arsene, jako vždycky," ušklíbala se mu Rita. "A co když se oni nedají získat a strhnout? A když na nás přivedou inspektory ZAM."

Celá parta ztichla. Dívali jsme se na náčelníka v křesle, ale on mlčel taky, až se nakonec zeptal: "Edo, co budeme dělat?"

"Nic zvláštního. Prostě uvidíme. Evakuovaní se sem budou vracet postupně a budou mít své starosti. Budeme s nimi trpělivě jednat, hovořit o těžkých dobách, když jsme tady válčili proti masitovým mlokům, zatímco oni si hověli v horském klidu, připomínat jim své oběti a bojové zásluhy... Jednat se dá vždycky, libovolně dlouho, a nám se nemůže nic stát," říkal chytrouš Eda, co jsme chtěli slyšet. "Arsen je ovšem vůl - samozřejmě sem normální lidi nemůžeme přivést nikdy. Za nějakou dobu to tady stejně budeme muset rozpustit, ale do té doby - carpe diem! To latinsky znamená užij si, co ještě můžeš, a dokud to ještě jde!"

"Tomu říkám řeč!" pochválil ho náčelník, podal mu svou láhev rumu, vstal z křesla a odvedl si Tinu do koupelny, ze které se už mohutně pářilo.

Pustili jsme si všechny teplomety a fěny na africkou teplotu, Eda přinesl vodku, Rita krabici rychloprachu a všichni se pořádně rozparádili - já taky. Standa s Michalem se vrátili utahaní z odklizení sněhu před domem, rychle snědli brambory a usnuli opření o ústřední topení. Až se můj miláček trochu prohřeje, probudím si ho a uděláme si spolu kousek horkého ráje.

Eda odstrčil příliš dotěrnou Míju (aby náčelníkovi nenasadil parohy?) a přisedl na mou peřinu, docela hezky jsme si začali povídat - ten pacholek umí být roztomilý a Standa přece spal -, když to vypuklo. Polda se začal s Arsenem tahat o Ritu, až z toho povstala rvačka všech tří, protože na řadě byl dnes Arsen, ale Polda je ovšem silnější a začal po obou práskat tou svou umělou rukou. Docela jsme se tím s Edou bavili, ale pak jsem viděla Míju, která se připlížila ke spícímu Standovi, vzbudila ho a sypala mu do úst rychloprach. Ať si jej Standa teda trošku užije, když já jej pro něho nemám - ale bestie Míja se pak najednou rozejpala a strkala Standovi přímo do úst to svoje hnědé zvíře na prsou!

"Okamžitě zmiz!" řekla jsem jí. "Tohle je můj muž."

"Patří celé partě jako všechno tady!" chechtala se mi do očí.

"Tak ty ho nenecháš?!"

Míja vyskočila a hodila mi kolem hlavy ty svoje řemínky, jenže já ze špitálu vím dost o lidském těle, vmáčkla jsem jí oba palce do očí, až se rozkňučela, ale tlačila jsem palce dál, dokud mě nezačala prosit. Lehla jsem si ke svému muži, který pak ještě dlouho slízával zbytky rozsypaného rychloprachu z radiátoru ústředního topení. Děvka Míja si vytřela pomačkané oči, hodila své řemeny na Michala, stáhla ho na záda a obkročmo se na něho posadila - - Pak nad nimi najednou stál Tibor, kopal do nich a začal je prudce švihat drátem - Polda mlátil protézou Arsena i Ritu - - a můj Standa pořád ještě olizoval horký radiátor. Začal se mi z toho zvedat žaludek. To zvíře přece musí zůstat uvnitř... A jen na hraní. Já asi nikdy nebyla moc bílá, ale takhle hnědá teprve ne.

ČLOVĚK JE JEDINÁ BYTOST NA ZEMI obdařená v elementární podobě schopností měnit své hledisko. Kdybychom nebyli schopni převtělovat se aspoň trošičku ve druhé - smýšlet a cítit jako oni, reprodukovat v sobě jejich prožitky, hodnocení, rozhodnutí, nebyl by možný žádný styk na vyšší než živočišné úrovni.

AT-11 VŽÍVÁNÍ začneme pro jednoduchost cvičit napřed s rozmanitými předměty a postupně pak přecházet ke vcítování se do lidí. Operace vnitřního ztotožňování je ve všech případech velice podobná a tyto cviky přinesou užitek každému, ale zejména zájemcům o tvůrčí činnost, neboť silně rozvíjejí představivost.

Na policice stojí kniha. Zadívejte se pozorně na ni a kolem ní, dopřejte zraku, aby si zvykl na okolní prostor. "Přeneste se" pak do toho prostoru a od této chvíle se dívejte na svět, jako byste se stali tou knihou - totiž jako byste jí byli už dávno, od narození. Rozhlížejte se kolem sebe ze životního prostoru knihy, z jejího stanoviska, jejím pohledem. Stali jste se knihou a máte svou vlastní existenci. Vnímáte svět svou hmotou, po svém. Stojíte na své policice a hranice vašeho já je přesně vymezena - tvoří ji povrch vazby a ořízka. Z obou stran se na vás tisknou knihy, vaše sousedky, před vámi je svět doteků... svět lidských rukou a očí. Čekáte, hrdě a trpělivě, dokud vás nevezmou ruce a neotevrou vás. Pak ochotně vystavíte své stránky očím...

Nebo zkuste se stát malou čajovou lžičkou ležící s ostatními ve tmě zásuvky. Náhle světlo, zařinčení vašich kovových těl, a cítíte teplo ženské ruky, která vás zvedá a pokládá na ubrus. Pak teplo malé dětské ruky, teplo kaše, do které jste ponořena, a vlhké teplo dětských úst, dotek jejich něžné drsného jazyka...

Stejným způsobem buďte na chvíli klikou u dveří, zhavicím se vláknem právě rozsvícené žárovky, sněhovou vločkou, rozkvétající jabloní v jamím dešti. Čím chcete, a tím líp, čím víc toho vystřídáte. Uzavírejte se v prostoru zvolené věci od samého začátku opravdově, se zaujetím, strádejte s ní nepříznivými okolními vlivy, procíťte její povrch, hmotu, pohyb, stálost nebo vratkost v různých situacích - vystihněte vnitřní zákon a povahu té věci. K tomu vám plně postačí vaše vlastní zásoba smyslových vjemů. Improvizací, hrou a fantazií se tak můžete převtělovat a vžívat donekonečna.

Ve skutečnosti se však do věci nevžíváte - nýbrž to ona zásluhou vašeho úsilí "oživuje" vás, dává vám příležitost k odhalování sebe sama - a o to vám právě jde.

Tato cvičení jsou neobyčejně poutavá. Jenom zpočátku se zdají obtížná a nepřírozená. Pak se ale protrhla nějaká vnitřní zábrana (vrátíme se prostě k dětské svobodě rozumu, která ve vás neprávem zůstala uzamčena), logika vžívání vás strhne, povede vás dál a navodí výrazný pocit účasti na jiném bytí. Hranice vašeho "já" se teď rozšiřují, jako byste si vybavovali to, co jste kdysi dávno znávali, ale pak zapomněli, věci vám začnou vyprávět podivuhodné příběhy a odkrývat vám nové stránky i vás samých.

Začněte se v duchu přetvářet, vživejte se do věcí, které zrovna nemáte před očima a jenom si je představujete... Jste třeba momentálně sami - můžete se ale nudit, když se ve vás tají celé světy a vy se můžete kdykoliv vydat na cestu?

Budete se vracet s kořistí, která vám, zcela prakticky, pomůže při studiu, společenském styku i v práci.

Hlavně se nebojte experimentovat. Autosugesce je zrovna tak tvůrčí záležitost jako poezie nebo vynalézání nové techniky. A co víc - je základem veškeré tvorby.

Experiment pro básníka: přetvářel jste se v čistý arch papíru. Jste sněhobílý list, toužebně čekající slova, jejich vnitřní elektřinu, krátká spojení, sršení jisker až do strmého zářícího oblouku... Takový čistý a dychtící papír může evokovat verše stejně dychtivé a ryzi.

Experiment pro studující angličtiny: když si například po předběžném důkladném uvolnění představíte, že jste Angličan, mnohem snáze zvládnete příští lekci jeho řeči. Experiment pro nesmělého a bojácného podřízeného: představte si, že jste tygrem, a když pobudete v jeho pruhované kůži, ucítíte v případě potřeby příliv nepoddajné volnosti a síly...

Experiment pro všechny: když si představíte, že jste dítětem, ženou, mužem, spolupracovníkem, budete schopni s dětmi, ženami, muži a spolupracovníky lépe jednat, neboť se je naučíte nejen lépe chápat, ale i mít rád. Máte-li živou fantazii, je to pro AT k nezaplacení. Nejdříve se přetvářte "...jsem Slunce" - a pak, s novou vnitřní kvalitou, přikročte k představě - "jsem silný a klidný, svítím a hřeji". A kéž by se tato představa rozžila v nás všech.

"17"

V noci opět sněžilo a Pavla Rohanova vyšla ráno z domu č. 2002 do jiskřivě bílého ticha. Naše sídliště teď vypadá jako elegantní sportovní středisko vysoko v horách, sníh měkce vystlal rozlehlé trávníky mezi domy a smazal vozovky, nad nimiž řady pouličních svítlen strmí jako tyče vyznačující lyžařské trati, popelnice překryty vysokými vlnami závějí a klepadlo na koberce připomíná zvonici na kraji zasněžené louky.

Tovární komíny oněměly jako sloupy historické vykopávky, bez jejich kouře zůstává v opojně čistém vzduchu obloha svobodně nahá a město pod ní bílé jako ke slavnosti. Ulicemi tiše projíždějí velké stěhovací vozy, ale i nákladní auta a traktory s vleky přivážející evakuované rodiny z hor. Před vchody domů je veselý zmatek, lidé se počínají vracet domů a s nimi konečně i děti...

Před radnicí na hlavním náměstí začínají stavět prvního sněhuláka letošní zimy.

U dveří naší městské knihovny již dlouho před otevírací hodinou houstne netrpělivě fronta čekajících, a aby mě vůbec pustili dovnitř, musím jim ukázat svůj průkaz, že jsem tu opravdu zaměstnána a že je nechci předběhnout - zájem o knihy je teď fantastický, což je jeden z výsledků masového rozšíření AT. Nejzvláštnější však je, že lidé zbavení hnědého parazita MZV jsou daleko vnímavější, než byli kdykoliv dříve. Když mnohozvíře, živící se a jak pijavice bobtnající jejich nízkými a temnými živočišnými sklony, jimiž je omezovalo, ztemňovalo, poutalo a ovládalo, bylo nyní odstraněno, jako by zároveň s ním zmizely i ony temné a nízké sklony i pouta jako špatná krev nasátá pijavicí, které se postižený konečně zbavil, a takto osvobození lidé okouzlení novými zářivými prostorami své uvolněné inteligence, jako by jim narostl nový pár očí... pronikavých a nekonečně dychtivých. Za těchto mimořádných okolností obrovského návalu čtenářů ředitel městské knihovny rozhodl prozatímne obsadit divadelní oddělení dobrovolníkem z dramaturgie ústecké opery a takto uvolněná dr. Pavla Rohanová přeřazena k pultu ústřední půjčovny knih, kde čtenářský příval je nejprudší.

Spěšně se převlékáme do pracovních plášťů a to již zdola zaznívá každodenní hluk při otevírání hlavního vchodu, lidská vlna se žene vzhůru po schodech, skleněné dveře se rozlétají a my za pultem se cítíme jak na loďce v příboji.

"Dejte mi všechno o AT, co tady máte."

"Máte dějiny světa?"

"Potřebuju knihu, z které bych se dověděl o hvězdách."

"Já taky a vůbec o celém vesmíru!"

"Něco o vzniku života, prosím."

"Najděte mi něco o tom, kdy a jak začali lidi být lidmi, tenkrát v diluviu nebo kdy to bylo. Asi tak pět nebo šest titulů."

"Prosím, cokoli z psychologie, aby tam bylo o AT!"

"Nemáte nějakou detektivku?" pípl kdosi nesměle, ale netrpělivý dav ho s posměchem odstrkal od pultu, a už to na nás střílelo dál:

"Potřebuju pár románů, ale takových, kde bych se dočetl i něco o sobě."

"Tady jsem si sepsal seznam šestaosmdesáti knih, ale bude stačit, když mi jich najdete třeba jenom třicet..."

"Něco o přírodě a hodně barevných fotek!"

"Vyšel už nějaký román o AT? Jak to, že ne?!"

"Prosím Himálaj, Alpy, nebo aspoň Antarktidu."

"Něco o člověku jako takovém, ale žádnou anatomii, prosím."

Podávám jim knihy, které mi chvatně trhají z rukou, regály se rychle prázdní, nutno je doplňovat z právě vracených knih, bleskurychle rozhodovat a přitom se učit, co v nich je o přírodě, o lidech a jejich nitru - kdepak zůstal distingovaný klid mého divadelního oddělení, ty tiché a dlouhé rozhovory s několika pravidelnými návštěvníky! Tohle

je celá mohutná řeka duchovního hladu a já se rozechvěle cítím jako koryto jednoho z jejích nesčetných přítoků. Jíme v běhu, sloužíme přes čas a pozdě večer utahaní, ale šťastní, opouštíme vybrakovanou knihovnu, v níž zbyly už jen ty detektivky, knihy o vaření, motorech, sexuologii, domácím kutění a kompletní Arthur Hailey.

V našem sídlišti denně přibývá svítících oken, už ne pouze v nejvyšších patrech, ale ty teplé hranaté hvězdičky sestupující pořád níž k zemi, a až se to zde rozsvítí všechno najednou... Ale náš dům zůstává celý temný jako poslední bašta mnohozvířete. Před vchodem se musím nadechnout a co nejtíšeji se plížím do našeho čtvrtého patra v hrůze, abych nikoho nepotkala. Ze dveří bývalého spolbytu se derou zvuky, které lépe neposlouchat, a doma se rychle zamykám na dva západy. Jsem tu sama. Můj muž ani syn teď už domů nechodí a já nechodím do spolbytu. Přestali jsme se vídat.

Ve tmě tichého pokoje se Pavla omotala vlněnou přikrývkou, pohodlně se usadila do křesla, zavřela oči a pohroužila se do mentminut AT. Uvolnit svaly v celém těle, osvobodit dech, hluboký klid naplňující celé tělo a pronikající do každého vlákna a do každé buňky, teplo, tíže, teplo a tíže...

Ten celodenní příboj vzruchů všeho druhu ustává, rozpouští se a zaniká jako vítr na jezerem, jehož hladina teď již nečeřená vlnami a ztichlá, v zářivém jasu zrcadlí nemírnost za nesmírností, jsem kapka vody z roztáleného předjarního sněhu... v průsvitném oparu s tisíci ostatními stoupáme vzhůru... kde nás uchopí hravý vítr, promíchá nás a svine do oblaku... řítíme se proti rotaci zeměkoule do zlatorudého západu a vjíždíme do noci... tam dole je tma a zestříbrněly měsícem, který putuje s námi až do jitra a růžového svítání... trháme se v proudech, těžkneme a přsíme... prolétám vzduchem a klesám do obrovitých vln teplého jižního oceánu... jsme průzračně akvamarínové, pěníme a stékáme po lesklých tělech hrajících si delfinů... až polední žár uklidní vlnobití a znovu vzletíme v parách k nebi...

Náhle bušení na dveře a zburcovaná Pavla třestila oči do tmy.

"Otevři! Já vím, že tam jsi. Slyšíš? Tak dělej!" naléhal mužský hlas z chodby.

To Arsen Králík mě sem chodí každou noc obléhat a jeho sprostota se stupňuje už do nepřičetnosti.

"No tak mě už pusť a já ti udělám, cos už tak dlouho neměla, vid'? A udělám ti to pořádně, jak potřebuješ. Budeš pode mnou kňučet a hekat a celá mokrá se svíjet a kroutit..." vzrušuje se ten odporný exhibicionista aspoň slovně za zamčenými dveřmi, do nichž se zarývá nehty a rytmicky vráží celým tělem, jako by mě už znásilňoval.

Pavla se pod pokrývkou chvěla a začala nervózně kouřit cigaretu za cigaretou. Dnes to trvá už půl hodiny... já jsem tu zoufale sama.

Až když dveře konečně přestaly vrzat pod náporu mužského těla a chodba opět ztichla, Pavla se odvážíla vstát z křesla a zapálila si další cigaretu, z které se úporně rozkašlala. Tohle kouření mě jednou zničí... určitě jsem z něj už nemocná. Měla bych se teď znovu pokusit o vnitřní uvolnění... ale dnes na to už nemám sílu. Osamělá žena v norkovém kožichu přecházela tmou promrzlého bytu, až jí nahromaděná únava celého dne začala zavírat oči. Pak nahmatala postel a upadla do hlubokého spánku.

Cvičení AT je nejúčinnější ráno hned při probuzení, kdy se volná mysl nejsnáze otevírá pro čistou radost ze samého bytí, rozlévající se do všech částí naší bytosti - Pavla vstávala těšíc se z každého pohybu, z chladivé vody na těle, ze slunce za oknem, radost je přece přirozený stav člověka a cítím ji v sobě uvnitř jako rozpínající se kříšťálovou květinu světla.

Tak kráčela čistým jitrním sněhem ze sídliště až do středu města, uchváčena tou všeobjímající radostí a jasně pronikajícím zdi domů, probouzející se město je jako jesle při ranním příchodu dětí, které se rozbíhají k čekajícím hrčkám, panenám, plyšovým medvídkům, autíčkům a nákladákům čekajícím v garážích, k vláčkům na hraní a do mohutných elektrických lokomotiv, ke kbelíkům uklízeček a do kožených ředitelských křesel, do dílen, prodejen, a už to začíná - strkáme panenky do kočárků, konve mléka do chladicích boxů, kusy žhavého kovu do lisu, keramiku do vypalovací pece a láhve vína do regálů samoobsluhy, já dávám knihy lidem do rukou a všichni se tak scházíme v té velké společné hře. Cítím se v ní nádherně, jakoby naplněna nesmírnou hudbou, a ten nadnášivý pocit mě neopouští ani při únavě (když místo dřívějších desíti návštěvníků mého divadelního oddělení mě jich teď denně čeká pět set ale já se na ně těším), ba dokonce ani při myšlenkách na mého muže a syna, kteří mě oba opustili... Balvan jasu roztržil všechny mé úzkosti a strachy. A když mi občas to píchání v prsou opět připomene, že možná mám rakovinu, vím teď, že se nebojím už ani smrti.

Únorové dny se dloužily do světlajících podvečerů, ze střeš se začaly spouštět brilantové krápníky a vodní kapky rozbubnovaly plechové římsy do jarní ouvertury. Pavla Rohanová stála doma u okna a přes záclonu se dívala dolů na ulici, kde se její zbídačený Michal dřel s těžkou železnou škrabkou. Zledovatělý sníh přilnul k chodníku tak pevně, že se dá odsekávat jen po malých kouscích jako ztvrdlá sklovina. A až Michal očistí chodník před naším domem, musí pokračovat i před sousedním, už tam na něho čekají s výsměchem - hnědákovi přece pohyb svědčí, ne? - potupně jako na veřejného otroka.

Je to můj syn.

Pavla sáhla po krabičce cigaret, ale hned ji zase pohodila. Tohle mi nepomůže. Zavínula se do houně v křesle, zavřela oči a začala sbírat sílu k tomu, co teď musí udělat.

Byl už večer, když opustila svůj byt a prošla chodbou, poslední chvilka úzkosti přede dveřmi bývalého spolbytu - nadechla se, odemkla a odhodlaně vkročila dovnitř.

Z klubovny zmizel nábytek a v hromadách špinavých polštářů a peřin na zemi se tam povalovali Trnkovi, Rita a Bimoňovi, Králík, Štrunc a Eda s Míjou Robovou, všichni v kupě jako páchnoucí hnědé zvířecí klubko a v rudém žáru elektrických teplometů se na jejich polosvlečených zpocených tělech temně leskly tlusté hnědé pletence mnohozvířete.

Můj Michal seděl na parketách, tiskl se k radiátoru ústředního topení a ojídal si předloktí. "Přišla jsem si pro syna," řekla jsem jim.

Nikdo mi neodpověděl. Arsen Králík rychle vstal a postavil se mi za záda.

Šla jsem k Michalovi - Arsen pořád těsně za mnou - a prosila jsem ho, aby se vrátil domů, že tam jsem sama a že ho potřebuji... Syn se na mě chvíli díval, ale v jeho očích se nic nepohnulo. Pak se opět sklonil k lokti a tupě si jej ohryzával.

"Michale, prosím tě..." šeptala jsem mu.

"Nemůžeme přece dovolit, aby nám sem takto drze vnikla na naši poradu a pokoušela se oslabovat a rozkládat partu!" začal Arsen pokřikovat nad mou hlavou.

"Ona v našem domě bydlí - ty ne!" řekl mu Eda ostře. "Tak sklapni a sedni si na zadek!"

"Ale nepatří do naší party a ať tedy počká vedle, dokud my se tady neporadíme!" křikl Arsen a pokoušel se mě odvést za dveře služebny.

Nedala jsem se a uchopila Michala za obě paže, aby mě od něho nemohl odtrhnout. Arsen mi začal cloumat rameny, pak mi provlékl svůj loket pod bradu, zvrátil mi hlavu dozadu a odvlékal mě - až teď Michal ožil ze své zvířecí strnulosti a vyskočil, spojil pěsti nad hlavou, vši silou je vrazil Arsenovi mezi oči a hned znovu a ještě jednou.

Arsen mě pustil, upadl na záda. Michal si na něho klekl a bušil mu pořád dál do obličeje. Všichni vstali a postavili se do kruhu kolem nás. V jejich rukou se objevily ostré dráty, zčernalé řetězy a Míja již stácela z ošklivých řemenů škrtidlo.

"Arsen je nemožný kretén a už dávno jsme ho měli zmlátit sami, nebo nás všechny přivede do těžkého maléru," začal Eda, ovíjeje si přitom Míjino řemení kolem zápěstí. "Jsme poslední hnědý dům na sídlišti a teď si už nemůžeme dovolit..."

Neposlouchala jsem, co mluvil dál, ale zřejmě úspěšně, protože nás s Michalem nechali odejít. "Tolik se mi po tobě stýskalo," řekla jsem pak doma synovi. "Mně taky... Mamino."

"Máš hlad, vid'."

"No. Ale teď už... Mám v pokoji spoustu drátů. Uvaž mě k posteli."

"Tohle na mně nechťej."

"Prosím tě. Mamino..."

"Dám ti dva prášky na spaní a od zítřka to bude už dobré."

Michal spal jedenáct hodin, ráno hodinu tvrdě cvičil a další strávil v koupelně. Slyšela jsem odtud svištivé rány, těžké údery a bolestné vzdechy, ale nemohla jsem k němu, protože se tam zamkl. Vyšel pak bledý, vyčerpaný, ale oči měl už čisté. Ke snídani si vzal jen šálek hořkého čaje a do práce šel pěšky.

První den jsem mu telefonovala každou hodinu, ale teď už to není třeba. Můj syn na mě denně čeká před knihovnou jako netrpělivý milenec, zavěšuji se do jeho paže a spěchám domů k těm úchvatným hrám, ve kterých mě Michal již brzy předčí.

"Jak to, že teď mi to myslí mnohem líp, než když jsem ještě byl úplně čistý?" chce vědět (a deset tisíc dalších věcí).

"Teď mi připadá, jako bych v sobě objevil dvacet nových pater, o kterých jsme dřív neměl ani tušení, - kde se ve mně najednou vzal celej ten ohromnej věžák?"

"Byl v tobě vždycky, jako je v každém. Člověk je daleko větší, než si o sobě normálně myslíme. Ale my se vyčerpáváme spíš těmi maličkými vzruchy, co bude k večeři a co v televizi, co kdo o nás řekl a co my teď budeme říkat zas o něm, zda na dovolenou tam či onam, jestli si koupit manšestráky nebo zase džíny, boty vysoké či nízké, zda začít hubnout, změnit účes, barvu rtěnky, kravaty, tapet v předsíni... Až pro tyto povrchové věci zapomeneme, co máme uvnitř."

"A co tam je?"

"Schopnost štěstí. Svoboda. Klid a mír. Světlo. Síla. Radost. A láska ... třeba ta, která nás dva teď opět přivedla k sobě."

"To ty jsi přivedla mě, mamino. Ale myslíš si, že to všechno krásný, cos teď říkala..., že to má v sobě úplně každé?"

"Určitě, jinak by to přece nebyl člověk - a taky není vůbec zapotřebí ani žádného AT, aby to v sobě odkryl. Jenže ovšem mnohého od toho odděluje jeho vlastní, a někdy hodně silná kra kamene a písku..."

"... jako má i celá zeměkoule ten kamennej hlinítokřemičitej obal taky různě tlustej, jen si vem třeba špičky Himaláje a nejhlubší mořský dno v Pacifickém příkopu, tenhle rozdíl dělá dobřejch dvacet kiláků prvotřídní horniny... ale vzhledem k celý planetě je to pořád jen tenoučkěj ztvrdlej škraloup. A víš, co je pod ním úplně vevnitř?"

"Něco horkého, ne?"

"A jak! Roztavenej nikl a železo pod úžasným tlakem, žhavý jádro planety... Je to jako kus Slunce."

"A to má v sobě každá hvězda?"

"Každá živá. Pokud sama není přímo slunce nějaký soustavy... Ale to je úžasný, vid'!"

"Ano. To je jako o lidech."

"Chm! Už mě z toho začíná brnět šiška. Dáme si zase něco lehčího - vžívání AT jedenáct, jo? Co dneska budeš ty?"

"Asi si zas udělám svůj oblíbený výlet kolem zeměkoule - kdyžs mě o ní poučil - jako vodní kapka."

"To je moc prima, už jsem to taky dělal, ale, mamino, o moc víc si užiješ, když nebudeš kapka, která se neudrží dlouho pohromadě, ale vodní molekula, která může být věčná, rozumíš! Tak buď molekula vody třeba v hrušce, kterou někdo sní... třeba nějaká mladá holka... budeš v jejím těle a mladá jako ona... pak jednou budeš plakat, ale štěstím, a on ti bude líbat tváře, takže zas přejdeš do něho... budeš v něm i v ní a pak ve vašem děcku... a tak nekonečně pořád dál - Jaks to říkala?"

"Šťastní v objetí všeho, čím se stáváme."

UŽ OD PRADÁVNA se říká "alter ego" - druhé já - nejlepšímu příteli, s nímž máme společné zájmy, shodu v citech i náladách, stejný poměr ke světu i k lidem a onu zvláštní důvěru, v níž věříme druhému víc než sami sobě až do pocitu, že s ním splýváme.

Tuto hluboce lidskou schopnost ztotožnění, kterou má v sobě v té či oné míře každý, rozvíjí a prohlubuje cvičení

AT-12 SPOLUPROŽÍVÁNÍ.

Zkuste si například jeden prostý, poutavý cvik, který můžete provádět kdykoliv a kdekoliv. Jedete třeba metrem, vlakem nebo autobusem. Proti vám někdo sedí a čte si knížku. V dopravních prostředcích není nic zvláštního, když se lidé dívají jeden na druhého, a tak i vy nenápadně pozorujte svůj protějšek. Celý vtip je v tom, JAK pozorovat.

Zaměříte svou pozornost na něho a jenom na něho. Musíte však přitom být absolutně uvolnění. Nechtějte nic uhodnout, vyčíst, vystihnout - ne, prostě se vystavíte proudu jeho duševního života, tak jak jej vyjadřuje držením těla, pohyby, mimikou, dechem, vzhledem. Všechno to do sebe vpouštějte a do ničeho se nenuťte. Je to stav, v jakém vnímáme koncert nebo divadelní představení, v takovém uvolnění a zároveň činorodém stavu jsme otevření ke spoluprožívání.

Jenom do sebe vpustíte ten proud, pusťte jej dovnitř bez obav. Živě sympatizujte se svým protějškem, upínejte se na něho myšlením, dechem, pohyby i tepem srdce, celou duší. Tak se dívá na herce uchvácený divák, v takovém obapolném vztahu jsou přátelé a zamilovaní. Něco vás ponouká usadit se stejným způsobem, svržit čelo jako on, pohnout také tak prstem? Nebraňte se tomu, ale záměrně ho nekopírujte. Najednou to s vámi škubne, málem se zvednete - a podívejte se, náš protějšek málem přejel a pospíchá k východu.

Různé varianty takovýchto cvičení přinášejí znatelné úspěchy a usnadňují i společenský styk. Budete-li takto "vpouštět" do svého nitra odvážně a bez zábran lidi, s nimiž se každodenně stýkáte - vnitřně očistíte a bohatší o jejich hlubší poznání -, seznáte, že k vám mají vřelejší vztah... stejně jako vy k nim.

"18"

Ranní autobus ze sídliště do středu města dojel k zastávce před mostem, kde chtěli přistoupit dva hnědí výrostci, ale cestující je nepustili dovnitř a vystrkali je zpátky na chodník.

"Jen mažte pěšky!"

"Aspoň se dřív zbavíte toho hnědého hnusu."

"Že se nestydíte cpát se v tomhle stavu mezi lidi!" Autobus zavřel dveře, rozjel se přes most a Michal Rohan se díval oknem za vystrkanými mládenci. Zrovna tihle dva mě tenkrát v lednu naschvál nenechali vystoupit, abych musel klusat zpátky celou stanicí... tenkrát jezdil autobus plný drzých hnědáků, proti kterým těch pár běloušů nic nezmohlo. Ted' jsme tady už jen bílí nebo navrátilci z hor, kteří se všeho hnědého štítí. A kdo jen trochu může, čte si při jízdě bílou knížku AT, takže náš autobus je bezvadná ranní čítárna.

Celý město je teď už bílý a je to jako národní svátek, úplně cizí lidi se seznamují přímo na ulici jen tak, pro radost z toho seznámení, a už se spolu vedou v podpaží, nikde žádná strkanice a každé dává každému přednost v samošce, ve výtahu, u každého vchodu i dveří a při přecházení ulice všichni řidiči všem chodcům tak dlouho, až je z toho dopravní marmeláda, lidi stojí na chodníku, řidiči nejedou a mezi tím vším vesele blbnou děcka s červenými aktovečkama na zádech a všichni na sebe mávají - prostě nádherná. Mnohdy se dostalo tak na frak, že se nezvedne už nikdy. A brzy pojede a zajde úplně. Šéfik našeho propagačního oddělení Berenda je skoro už bílý (všichni vedoucí v celé fabrice na to dostali termín nejpозději do prvního března), i hodná paní Marta udatně zdolává poslední zbytky MZV a o desátce si místo "masíčka" dává deset minut AT. Hnědý zvíře zůstal už jen Arsen.

Sotva přijdu do kanclu, otvírám na něho schválně okno do mrazu a Arsen si teď netroufne už ani mknout, sedí tady nabalený do tří svetřů, chobotnici MZV na krku schovanou ve špinavém šátku, a kouřit chodí na hajzlík.

Hnědákům zazvonila hrana. Jestliže se na ně normální lidi ještě nedávno dívali jako třeba na frajerského kuřáka nebo veselého spířara (a některým to i imponovalo), dneska je pro všechny hnědák už jen něco nesnesitelného, jako travič vzduchu nikotinem nebo ubohá alkoholická troska, která nemá sílu přestat chlastat. A hnědáci, co ještě zbyli (už jen pár posledních), se skrčení sunou podle zdi jako malomocní.

Každý den přibývá evakuovaných, kteří se vrátili z hor, a to je vždycky velký vítání a ptaní, jak kdo prožil tu divokou dobu. Oni nemají moc co povídat - na horách si žili v klidu a nic se tam nedělo, ale my, kteří jsme si to všechno zažili tady dole, jsme teď pro ně šíleně zajímaví.

"Michale, prosím tě, budu ti v závodní jídelně držet flek u toho stolu pod klavírem a rezervuju si tě na celý oběd jenom pro sebe!" telefonoval mi rozčileně Lubošek Málek, kámoš z gymplu, jako kdyby začátečnickéj redaktúrek snaživě prosil o intervju slavného krále ringu.

Lubošek je růžovoučkej, čist'ounkej, celý kulatý a i brejličky má takový baculatý, včera se s tatínkem a maminkou vrátil z hor a dneska ráno nastoupil do farchy. Přinesl mi táč s obědem až k tomu rohovému stolu pod klavírem, očička namačkaný do brejlí a: "Tak už povídej!!"

"Ale vždyť jsi to všechno už slyšel."

"No jo, to jo, ale jak to vypadalo zblízka, rozumíš? Ty pochodující kusy masitu vypadaly opravdu jako mloci?"

"Já předtím žádnýho mloka nikdy neviděl. Ale tihle hnědí masířáci byly pěkně vypasení obludičky těžký dva metráky a vysoký až tři metry."

"Pane jo! Tos byl pořádně vyděšený, co!"

"Ani moc ne. Stačilo do masířáka vrazit pilu nebo ten tatiho útočnej R-štíť z ostatnýho drátu a masířák se sesypal jak prázdný pytel. Jenže ovšem hned za ním se na tebe už tlačilo dalších padesát čerstvejch masířáků."

"To muselo být pěkný vzrůšo, vid'? A Michale, to jste tenkrát ty tři dny tady ve fabrice i spali?"

"To jinak nešlo, protože jakmile bys vyšel na krok ven, masit'áci by tě ve vteřině převálcovali."

"No jo, to jo, ale Michale, to tady ty tři noci ve fabrice s váma spaly i ženský?"

"A kde jinde by měly spát?"

"No jo, to jo, ale to jste v tom skladišti spali všichni na matracích vedle sebe?"

"Na matracích nebo i na zemi mezi těma matracema."

"To muselo být pekelný vzrůšo, vid'?"

"Ale ne tak, jak ty si myslíš."

Lubošek mě začal otravovat. "To byly frontový podmínky a všichni jsme byli ohromně spolu... to ty nepochopíš nikdy. A proto jsme proti masit'ákům mohli tak rychle vyhrát. Proti MZV to pak bylo mnohem horší, protože to už každý musel válčit sám. Sám se sebou."

"Tys byl taky hnědáček, vid'."

"Byl."

"A těžkej?"

"Dost těžkej."

"A jakéj to byl pocit, Michale... Já myslím, jako po těle, rozumíš..."

"Cítil ses jako zvíře."

Pubert'ák Lubošek mě teď už vysloveně štvál. "A to víš, že to bylo pekelný vzrůšo," řekl jsem mu teda naschvál.

"Neustálej výron jak jelen v říjnu, rozumíš."

"Pane jo!! A to sis s tím takhle žil v nějakým hnědým doupěti?"

"Jo."

"A byly tam s váma i ženský?"

"Jo!"

"A to jste v tom doupěti všichni dohromady -"

"- spali spolu v peřinách na zemi. Zrovna tak, jak ty si to představuješ! A hele, Lubošku, jak tě tak poslouchám... ty by sis to taky rád zkusil, vid'!"

"No to ne, ale rozumíš... třeba tak na dva dny... jen abych to taky poznal. To víš, na horách byl akorát sníh, já nelyžuju, takže celkově nuda, a já si z toho všeho vůbec nic neužil." Lubošek se nahnul přes stůl až těsně ke mně a celej zpocenej mi začal šeptat: "Podívej, Michale, táhli jsme přece spolu celej gympl, a tak bych tě teďka poprosil... Ale mýmu tátovi ani mámě o tom nesmíš ani špitnout, protože oni by mi zamkli můj magič do skříně na celej měsíc! Hele, Michale, ty jako bývalej hnědáček... určitě víš o nějakým tom zbylým hnědým doupěti, rozumíš..."

"Ve kterým jsou pěkný ženský, jo? Aby sis s nima užil."

"No přesně!"

"Ale takhle by tě tam nevzali. Bělouše oni neradi, rozumíš."

"Dyt' já vím! Ale když teď ty šachty za městem jsou už zasypány tunama chlorovýho vápna, za rychloprach se platí už tisíc korun za kilo, rozumíš..."

"Jo. A já teďka mám jako bejvalej hnědáček poradit, vid'?"

"No!"

"Jakéj máš ten magič?"

"Fungl novej japonskej Hitachi-stereo za rovný dva tisíce, ale proč?"

"Vezmi ho, prodej, kup si dvě kila rychloprachu, všecek ho sežer a zapij dvěma kýblama vlažný vody. Já tě pak zavedu do hnědýho doupěte, kde napřed dostaneš na krk koženou ohlávku jako dobytek a polonahý zdivočelý ženský se ti budou vozit na zádech, užívat tě jako hadr na zem, a za to dostaneš občas pár pečených brambor, každý den našviháno řetězem z bicyklu, a tak si užiješ svý pekelný vzrůšo... Bereš to? Pane jo! A za takovýhle hovada my bojovali!"

"S tebou není žádná sranda," urazil se Lubošek Málek a začal papat vystydlou polívku.

Odpoledne každý den čeká Michal Rohan na svou maminu v parčíku před městskou knihovnou, a aby mu nebyla zima, vesele poskakuje v čerstvém sněhu a říká si AT beze slov:

- nohy mám lehké, pružné, pohyblivé
- ruce mám lehké, pružné, pohyblivé
- všecko ve mně lehce péroje, mám chuť se pohybovat
- jsem celý pohyblivý, lehký, svěží
- hraje ve mně každá žilka, všechno je ve mně čilé
- svěžest pořád roste
- něco mě dloublo pod žebra - hop!

"Tobě je zima, Michale?" řekla mi pak mamina.

"Teď už ne. Skoč si taky se mnou!"

"Snad raději někde jinde než zrovna před okny městské knihovny," usmála se mamina, jdeme spolu pěšky až na sídliště a doma se napřed každý ve svém pokoji osvěžíme půlhodinkou AT.

Největší práci mi dá uklidnit se, protože všelijaký myšlenky (většinou nesmyslný) mi v hlavě skáčou jako opice v kleci, když je v neděli přijdou do zoo krmit děti, ale osvobozovat si dech je už krásný. Naslouchej svému dechu a uslyšíš rytmus vesmíru.

A pak už se to ve mně nádherně otvírá a jiskří jako dřív, když jsem si pouštěl kazety vybrané muziky, duním a svítím, při muzice z kazet jsem byl vždycky sám, ale to teďka padá, když člověk přestane myslet pořád jenom na ty svoje

každodenní blbosti, podrazy od jinejch i svoje vlastní, závisti, vytahování se, vzteky a strachy, všechny tyhle skořápky, slupky a plevy, které nás oddělují jednoho od druhého, a uvnitř kterých je každý sám... Když se tohle všechno rozpustí jako kusy ledu na přímým slunci, rozplyne se i ta samota, a všichni lidi jsme jak dešťový kapky spojený v oceánu toho obrovského, světlého a nádherného, co máme v sobě uvnitř, protože vnitřek všech lidí je tentýž, stejně jako vnitřek hvězd - a má v sobě i ten zářivý žár a obrovské energie -, ale přitom je větší než všechny hvězdy a galaxie dohromady, protože jak jinak by se člověk mohl jen po-koušet pochopit vesmír, kdyby toho měl v sobě míň než on, to by byl jako ten mravenec, kterej spadl do psacího stroje, a jen žasne, ničehož kolem sebe nechápaje, ale člověk je ten, kdo ten psací stroj vymyslel, vyrábí jej milióny kusů a píše na něm verše i astronomické výpočty, protože život je tak nesmírně obrovské, že nemůže zaniknout nikdy, ani válkou, ale ani vyhasnutím Slunce, tou tepelnou smrtí podle druhý termodynamický věty, a já do té jeho obrovské nesmírnosti vplouvám, rozšiřuji se v ní a splývám s ní, až ji už celou cítím v sobě. Najednou mě vyrušilo klepání na dveře z chodby, pořád silnější, a v předsíni už mamina odemykala (protože se doma zamykáme na dva západy a klíč necháváme v zámku). Objevil se tati - zarostlej hnědým sajrajtem MZV jako normálně poslední dobou, ale teď navíc podrápanej do krve a ještě i pokousanej. "Už se tam nedalo vydržet a vracím se domů," řekl nám klidňáko jakoby po procházce sídlištním parčíkem, při které začalo pršet.

"Pojď dál," řekla mu stejně klidně mamina.

"Tak moment!" řekl jsem mu já. "Jestli chceš s náma zase bydlet, dej sem napřed klíčky od aut'áku!"

"Už se ti po něm stýskalo, vid'?" zašklebil se a podal mi klíčky.

"Ani po fáu, ani po tobě," zašklebil jsem se zas já. "Ale teď přinesu vlečný lano a osobně tě přivážu k posteli!"

"Michale," řekla mamina.

"Nevěř mu," řekl jsem jí. "Poněvadž on přechází od hnědáků k běloušům a zas zpátky tak klidně, jako se přechází přes ulici. Přes takovou malou a ouzkou, po které nic nejezdí."

"Což je ovšem velice lidské," pověděl nám tati zas jednu z těch svých pitomejch moudrostí. "Nech nás teď samotné a jdi se třeba trochu projít," přála si mamina.

"Budu stát před barákem pod oknem, a kdyby něco, tak zavolej a já přiběhnu s klackem," řekl jsem jí a šel ven.

Evakuovaných lidí z hor přibývá každý den a s nimi se vrací i děti... až teď člověk vidí, jak tu bez nich bylo pusto. Děcka lítají kolem baráku, vozí se na sánkách a na těch legračních mřavých lyžičkách, na každém svahu už vyjezdily zadečkama tmavý ledový dráhy klouzaček, stavějí sněhuláky a vesele si tady blbnou na sněhu sídlišť, jako by pořád ještě byly tam nahoře v horách na prázdninách... Strašně rád se dívám na děcka, jak si hrají - a jak umějí být šťastný prostě jen tak, bez nějakýho zvláštního důvodu - k čemuž se my dospěláci musíme teprve pracně prokopat. Děcka to umějí samy od sebe a v tom jsou stokrát moudřejší. Čím to ale je, že to pak zapomenou?

"Michale!" ozvalo se z okna našeho baráku. Ale mamina to nebyla. "Počkej na mě!"

A za chvilku už stála přede mnou, pod ohromnou kupou vlasů drobněj obličejíček a v něm ty ohromný oči. "Hned zas musím letět domů, protože jsme dneska přijeli a teprve vybalujeme kufry," říkala Anila celá udýchaná, jak se přiřítla z třetího patra. "Pamatuješ si mě ještě, Michale?"

"Pamatuju si všechno. A teď jsem zas už zdravěj."

"Já vím, já se na tebe ptala hned, jak jsme přijeli." Začala se červenat. "Ještě si hraješ pořád dokola jenom ty Sex Pistols?"

"To si taky vzpomínáš?"

"Pamatuju si všechno."

"I to, jaks mi říkala, že někdy jsi Vanila? A že bys mi přála, abych tě jako Vanilu poznal?"

"Ano." Anila se červenala pořád víc, jako by si uvědomovala, že to na ní vidím. "Ale teď fakticky už musím zas letět domů, protože jsme dneska přijeli a vybalujeme... Přišla jsem ti jen říct, abys na mě počkal." A už zas utíkala zpátky do vchodu našeho domu.

MODERNÍ ČLOVĚK, hnán horečným (a neurotizujícím) spěchem, stihne za den takovou spoustu věcí, že vlastněna žádnou už nemá čas - na radost pak nejméně. AT-13 ŠKOLA RADOSTI znamená především se zbavit nesmyslných předsudků, že radost je jaksi nemístná, málo důstojná a v dnešním složitém světě vlastně nevhodná, že je to cosi druhořadého, primitivního, dětinského nebo zas senilního, zkrátka málo inteligentního. Mnoho lidí k ní chová nedůvěru, nemá pro ni nadání ani pochopení, vlastně jim na ní nezáleží nebo ji pohrdají, a dokonce se jí i bojí. Přestaňme se k radosti chovat jako tupí ignoranti, jako automobilisté drtící pneumatikami kvetoucí louku. Naučme se najít si denně padesát radostí - ty nejdrobnější jsou nejspolehlivější a nejtrvalejší - třeba jen ze slunce za oknem, z chůze po ulici, z pouhého pohybu nebo i samotného dechu, jak jsme zde již prokázali. K tomu všemu stačí pro radost se otevřít - dívat se a vnímat ji, naslouchat její tichou, rozechvívající hudbu a cíli se jí dát prostoupit. Čím více budete mít radosti v sobě, tím víc jí najdete i pro jiné, kteří vám ji - teď již zdvojenou - znovu vrátí, a vy ji můžete vysílat dál již zečtyřnásobenou, což je princip závěrečné lekce AT-14 VYZAŘOVÁNÍ.

Začneme opačným příkladem. Do vlakového kupé, kde se již usadilo několik cestujících, vchází další pasažér - na první pohled nasupený, podrážděný a vzteklý. Aniž by řekl jediné slovo, jeho vnitřní nelad se začíná přenášet i na ostatní... kteří mu ovšem, při nejbližší příležitosti tento jeho nepříjemný "servis" vrátí.

Určitě si raději vybereme druhou možnost a budeme mít na mysli to hlavní:

- Jsem zdroj světla!
- Vydávám teplo!
- Jsem generátor štěstí!

Tato myšlenka, pocit, skálopevná víra musí ve vás planout neustále, bez ohledu na okolnosti. Vždyť i vy se při

společenském styku vystavujete psychickému "vysílání" ostatních. Jste stejně sugestibilní jako oni a záleží na tom, aby světlo přezářilo stín. Každý si vytváří své pole, každý září svým světlem, a čím silnější je světelný zdroj, tím zářivější i odraz.

"19"

Před každým z dvanácti členů vedení SČPZ (jedenáct teď už dávno čistě bílých, jen dr. E. Rohan dosud vykazuje 30 % zbytkové hnědosti) sklenice odstředěného mléka, pro bývalé kuřáky (popelníky uzamčeny ve sklepním skladu) talířek dětské žvýkací gumy. "... čímž je likvidace MZV v našem podniku dovršena," řekl generální (ze všech ovšem nejbělejší) ředitel. (Jedenáct úsměvů, a jen dr. E. Rohan soustředěně pozoroval hranu stolu.) "Zbývá ukončit činnost střediska ZAM a poděkovat za jeho úsilí. Dáme Vedoucímu střediska mimořádnou prémii a všem pracovníkům děkovné příписy?"

"Snad by stačil děkovný přípis vedoucímu, který by pak pracovníkům ústně poděkoval naším jménem," navrhl ekonomický náměstek.

"Schvaluje se, co tam máš dál?" řekl mu generální ředitel a upil svého mléka tak opatrně, jako by to byl neředěný (devadesátiprocentní) absint.

"Tenhle cyklus pochutin Lesní rytmy... Stál nás už deset tisíc jen na vzorky masa pro útvar hlavního specialisty, ale při dnešním trendu a masovém rozšíření AT má sotva nějakou naději."

"Samozřejmě, tuhle hnědou ohavnost musíme ihned stopnout!" zaburácel generální ředitel. "A Rohanovi se ukládá okamžitě zpracovat nový projekt hodný nové doby i jména našeho podniku!"

"Zrovna jsem vám to chtěl navrhnout," promluvil Eda Rohan přidržuje si prsty opatrně hedvábný šátek, kryjící hnědé žilky MZV na jeho krku. "Nový seriál nízkokalorických pochutin Tvarohové piruety."

"Co a z čeho to má být?"

"Pěna z tvrdého tvarohu, vody a spousty vzduchu. Namixuji ji vibračním míchadlem tak, že to budou prakticky jen slepené bubliny."

"To by možná šlo. Ale kdyby se konečně už zbavíš toho hnusu?" Prst generálního ředitele štítlivě ukázal na Edův šátek kolem krku."

"Mám srdeční vadu, takže například vyvolávání pocitu tepla, AT devět, vůbec nesmím cvičit," říkal Eda lítostivě. "Ale všemožně se vynasnažím, abych se své zbytkové hnědosti co nejdříve zbavil..."

"Dokud se ti to nepodaří, vylučuji tě ze schůzi vedení. S okamžitou platností!" rozhodl generální ředitel a za odcházejícím ještě křikl: "Slyšel jsem, že celý tvůj útvar je hnědý doupek, a tak se zítra připrav na hloubkovou kontrolu!"

"Celý můj útvar bude zítra jak čerstvý sníh!" slíbil potupený Eda ve dveřích ředitelny. Tihle zatracení bělouši jsou tak nesnášenliví, vzdychl si cestou po nádvoří, ihned za dveřmi svého pavilónu C vyňal s kapsy skleněnou trubičku, lízl si rychloprachu, zapil jej a dal svolat všechny své podřízené do zasedací síně, kde je seřval, jak právě byl seřván, a hned vypukla velká očista - veškeré vzorky mas lesních i domácích zvířat likvidovány v drtičích odpadků, nebo, aby zmizely rychleji, hustě posypávány chlórovým vápnem a odnášeny do popelnic.

Mezitím přivezen metrák suchého tvarohu a ještě téhož dne začal celý útvar hlavního koncernového specialisty horečně vyvíjet Tvarohové piruety podle instrukce svého šéfa: "Tvarohu málo, hodně vody a co největší bubliny!"

"Vymyslel jsem něco lepšího," řekl těžký hnědák (poslední v celém útvaru) Standa Bimoň. "Jmenovalo se to Ambronekt..."

"Tak sem s tím! Co to je?" naléhal Eda.

"Já to už zapomněl," mumlal Standa a pravá kapsa jeho špinavého pracovního pláště mokvala krví.

"Co se ti stalo?"

"Nic."

"Tak co to máš v té kapse? Ukaž!"

"Já jen... Mám strašněj hlad...", říkal Standa a vytáhl z kapsy přeseknutou a chlórovým vápnem posypanou nutrii, kterou si vyhrabal z popelnice jako kus exhumované mrtvolky.

"Okamžitě to jdi vyhodit," poručil mu Eda a oknem pak viděl Standu na nádvoří u popelnic, jak otírá ten kus masa rukávem a syrový jej lačně požírá. Standa v tom těžce lítá a před tou zítřejší kontrolou bude nutné uklidit ho někam do sklepa. Eda Rohan si lízl rychloprachu, zapil jej douškem červeného vína, a protože byla středa a již poledne, zajel ke krajské nemocnici, u telefonní budky naložil Leonu Bimoňovou a přijeli k domu č. 2002.

Poslední milování v našem hnízdečku v zambytu číslo devět... koncem týdne se sem vrátí jeho majitelé z hor. Ale už teď jsou tyhle schůzky příliš riskantní, náš dům se rychle naplnil evakuovanými, před vchodem si hrají děti, co chvíli někdo vykoukne ze dveří a my dva se musíme do druhého patra plížit. Pro jistotu posílám Leonu napřed a jdu za ní až po pěti minutách.

"Bude se nám po tom tady stýskat...", říká Leona. Za těch pět minut se již stačila svléknout a teď potřebuje ještě kousek lyriky.

Bylo mi tu s ní líp než s kupou málo vtipných a ještě méně vynalézavých členů party v hnědém spolbytu, kde jsme museli čekat ve frontě na koupelnu. Mně se to ve vaně vlastně ani moc nelíbilo. A tenkrát s Míjou Robovou... sice zajímavý zážitek - pro jednu -, ale ovšem těžký hazard a nebezpečí ublížení na těle. Napřed mě podrápala nehty, pak pokousala a nakonec mě v té vaně div neutopila. A já za to ještě musel dát Tiborovi celou krabici nesmyslně drahého rychloprachu.

"Co mi teď povíš něžného?" ptá se Leona.

"Napij se."

Zdejší nakládané meruňky jsem obětoval partě a sem musel nosit vlastní červené víno. Dnes naposledy, a od zítřka

přesedlám na víno lehké, suché a bílé... v rámci svého etapového boje proti MZV.

"Tak mi aspoň řekni leopardice..." naléhá Leona a již zavírá oči.

"To ti připadá něžné? Tak dobře. Moje leopardice."

"Pojď ke mně, můj leoparde..." Během dvou hodin jsme slyšeli trojí klepání na dveře a čtyřikrát telefon. Náš dům se již vrátil do normálu. Co když se mé zdejší návštěvy prozradí a budu žalován o náhradu škody? Kolik asi tak může stát dvě stě padesát sklenic meruňkového kompotu? Plus úklid celého bytu.

"Tys mě dneska vůbec nevnímal!" vyčítala mi potom Leona, a když jsem se vracel k autu, potkal jsem na schodech a před domem celkem jedenáct lidí. V našem domě to prostě už nejde.

Pro rozkoš nikdy nelituji času ani peněz a Rita mi dala adresu svého tajného klubu MZV přísně jen pro zvané a za sto korun na osobu. Celý den jsem se v práci pipal se suchým tvarohem, který se mi už na patře lepí jak sádra - generální mi uložil na Tvarohové piruety vražedný termín -, a odpoledne se tam vypravil lačný čehokoliv. Doma mě teď nic nečeká a Leonka musí být každé odpoledne už ve tři v posteli se Standou. Zůstal jsem sám.

Bylo to nad parkem v tiché ulici starých patricijských domů, číslo šest a páté patro, ponurý secesní činžák se zdviží z mosazných tyčí a broušeného skla. V pátém patře jsem musel pětikrát zaklepat na těžce kované dveře a říct Ritino heslo. Otevřel mi Polda Štrunc v černé škrabošce, stejně maskovaná Rita Nedomová ode mne vzala stovku a podala mi stejnou černou masku. "Vezmi si to taky, jsme tady v půjčeném kvartýru a všichni chtějí zůstat přísně utajení."

V salónu s dřevěným kazetovým stropem skomíral plamínek v rozlehlém krbu z černého mramoru, kolem něhož se zimomřivě choulily dvě ženy, pak jakýsi párek - všichni měli na obličejích černé masky, ale i pod ní jsem v dalším hostu poznal toho kluka Luboše Mála, bývalého Michalova spolužáka z gymnázia. "A kdo jsou ti ostatní?"

"Všichni jsou čerství navrátilci z hor a dali si vymyšlený jména, protože se strašně bojí prozrazení. Tamty dvě jsou tady jako Doris a Zuza," ukazovala Rita. "Doris, ta co má přes masku brejle, je náhka profesorka nebo co. A tamti dva, prej Gita a Gaspard, jsou manželátka, a mám takovej dojem, že Gita by chtěla, aby rychloprach udělal z toho jejího pořádného mužského, kterým on asi moc není. Jaký jméno si vybereš ty?"

"Třeba Robert?"

"Tak dobrý, natáhni si tu masku a jde se na věc. Za dvě hodiny to skončíme, protože já musím vrátit klíče od kvartýru," řekla Rita a přivedla mě ke společnosti: "Tak tohle je Robert, opravdovskej hnědák. Jsme tady teď čtyři na čtyři a tak můžeme začít."

Usadili jsme se kolem krbu ke stolku, na němž pro každého připraven čajový šálek s troškou rychloprachu na dně a džbány s teplou vodou. Spolk jsem tu svou miniaturní porci (byly toho tak sotva tři deka za třicet korun - Rita si tady chce vydělat), vypil půl džbánu a čekal, co se bude dít.

"Jste první hnědý exemplář, který poznávám," řekla mi ta profesorka "Doris" pozorujíc mě tak důkladně, až se jí brýle na masce zamžily.

"To jste ještě nepoznala mě!" řekl domýšlivě ten kluk Luboš Málek, který zde vystupuje jako "Larry", a hodil do sebe obsah svého šálku. "Já byl šéf hnědé party a držel v šachu celou ulici..." začal se chvástat a pustě lhát ten hošík, co si zřejmě pubertánsky vysnil na těch svých dlouhých zimních horských prázdninách.

"Opravdu? Ale to je strašně zajímavé... Já na horách pořád jenom sáňkovala a strašně se nudila, můj manžel je už půl roku na montáži v Indoné-sii..." řekla mu významně "Zuza", statná vykrmená panička, a přisedla těsně k němu. "Tak povídejte mi už o tom hnědém pekle tady dole..."

Nedostatečný manžel Gaspard mezitím spolykal svůj rychloprach a zapil vodou.

"Sněž i ten můj!" řekla manželka Gita a štitivě mu přistrčila svůj šálek.

"Ale nebude to už moc?" staral se Gaspard. "Když jsem to jedl už včera a předevečirem..."

"Ale pořád to na tebe nemá žádné účinky" řekla mu choť Gita tak jízlivě, že na něm i pod jeho maskou bylo vidět, jak se stydí.

"Hnědost mě zajímá jako biologický fenomén, o němž chci napsat studii do našeho ústavního časopisu," vykládala mi profesorka Doris, nabírajíc si rychloprachu opatrně jako prudkého jedu. "Mým oborem je totiž zoologie..."

"... zlikvidoval jsem denně takových pět set - šest set půltunových a čtyřmetrových maskových mloků," chvástal se Lubošek-Larry. "A potom v noci... My bojovníci samozřejmě spali v jednom skladišti na zemi i s pomocným ženským personálem, to víte, to byly frontové podmínky... A taky ovšem pekelný vzrůso."

"Povídejte mi o tom podrobně..." naléhala na něho Zuza a položila mu ruku na koleno. Tahle paninka v horách bez manžela tedy pořádně vyhládla. "Obzvlášť mě zajímají hnědé projevy v některých specifických situacích, jako například projevy samčího libida..." pokračovala profesorka Doris a strčila mi do dlaně své mokré kostnaté prsty - to si myslí, že se teď ihned na ni vrhnu a ona o tom pak napíše článek do svého zoologického časopisu... Tahle učená koza mě začala už štvát. To v naší partě byly aspoň veselé a pěkné ženské, Míja dokonce velmi hezká a tak divoká... Ale tahle "Doris" je zábavná asi jako jízdní řád, prsty má z ledu a za svou maskou mě brýlemi sleduje jak gorilu v zoo. Vyhládla a podnikavá paninka Zuza už nedočkavě (když na to máme jen ty dvě hodiny, že) vjížděla Larry-Luboškovi pod košili. "Ukaž mi to svoje hnědý zvířátko, Larry... Ale ty tady nic nemáš."

"Ale to snad hned takhle bezprostředně... Tady přede všemi..." koktal a zajíkal se velký bojovník Larry, který je spíš na mluvení než konání.

"Ježíšmarjá -," vykřikl náhle tenkým hláskem manžel Gaspard, když si pod rukávem našel droboučkou hnědou vyrážku MZV, "na mně to začíná růst! Ale vždyť já říkal, že toho prášku bude na mě už moc!"

"Se mnou nesvedeš pořád nic a teď máš na sobě ten hnus!" zaječela jeho paní Gita. "Jestli já to od tebe ještě dostanu..."

"Ale no to určitě, mladá paní," řekla jí Rita chlácholivě. "Přece kvůli tomu jste oba tady, ne? Ale nebojte se, dyť já to mám taky a vůbec mi to nevadí."

"Vy chcete říct, že se ten... hnědý exém může objevit i na mně?" zděsila se profesorka Doris, vytrhla svou ruku z mé, vyskočila a vriskla na mě: "Neopovažujte se mě ani dotknout!"

"Ale s tím jste snad začala vy," upozornil jsem ji.

"To je hrůza, jestli to taky chytinu!" kvílela paninka Zuza. "To bych pak vůbec nemohla mezi lidi -"

"Co budeme dělat..." naříkala Gita zničeně.

"Musíme se preventivně očistit!" velela profesorka Doris. "Energicky a třeba i drasticky!"

Obě ženy, manželé i Lubošek ze sebe chvatně strhali šaty, váleli se po zemi a tloukli do sebe, jako by jim ta jejich čistá bílá kůže hořela, ale to už Polda s Ritou zasáhli a vyházeli je na chodbu.

"Zatracená pakáž tihle evakuovaný!" ulevila si pak Rita. "Za tu svou mizernou stovku se sem chodí akorát porajcovat a očumovat nás jak nějaký odporný hady -"

"Musíme zmizet, než na nás pošlou inspektory ZAM," řekl Polda. "A tenhle kvartýr už zvadl." Rychle jsme opustili dům a vběhli do setmělého parku. "Půjdem teď ještě za naši partou?" řekl Polda, když jsme se vydýchovali.

"Ani se mi tam nechce," řekla Rita. "Dyť oni už nemají ani co žrát a pořád jim nosit rum a pivo... A když pomyslím na toho blbého Arseny..."

"Dneska půjdem ke mně!" řekl Polda rázně.

"Ty bys mě... vážně vzal k sobě domů?" vydechla Rita okouzleně a zavěsila se do něho. Procházel jsem se večerním parkem, do něhož se začaly trousit páry milenců. Bylo mi smutno. Byl jsem sám.

Z mentminut AT se stala masová móda a kdekdo se chvástá, jak úžasně se teď cítí, prý příliv energie, svěžesti, nových sil a všeho možného - ale spíš nemožného. Doma sedí Pavla s Michalem v křeslech, nadšeně žvatlají o jakýchsi kapkách vody, hvězdách a molekulách, načež zavírají oči a tváří se blaženě. "Edo, pojď si to taky zkusit!" pokouší mě Pavla. "Je to opravdu tak dobré?"

"Lepší, než jsi schopen vůbec si představit," tvrdí Pavla a Michal dokonce, že to prý jsou "dveře k dokonalosti!"

"Dřepět půl hodiny v křesle jako drožkář a cosi si sugerovat?"

"Nejde jen o tu půlhodinku," poučuje mě Michal. "Vtip je v tom, že nikdo nemůže třeba vyloupit trafikou a pak si hovět v AT - ale člověk, aby z toho opravdu něco měl, musí být čistý celý den a pořád. A když to takhle vezmou všichni lidi - tak pak nebudou chtít a už ani moc páchat všelijaké podrazy, lumpárny a hnusárny, jako je například nevěra."

"Protože najdou lepší věci, nejen v sobě, ale i v ostatních," říká Pavla. "Lepší a nekonečně sladší."

"Mluvíš o tom lopotném mentálním cvičení jako o nějaké delikatese."

"Je to rozkoš, Edo... silná a hluboká. Ale je to i dobrodružství."

"Nakonec to bude ještě i napínavé?"

"A velkolepé. Vzpomeň si na náš loňský výlet s lyžemi do Krkonoš... na ten předjarní den plný slunce. Jak jsme stáli pod tou vysokou horou, její černý les prořat širokým pruhem čistého sněhu, zvedajícím se od úpatí až k hřebenu.

Všude kolem nás lyžaři v pestře barevných úborech, ale jak stoupali tím průsekem nahoru, pořád se zmenšovali, až pak už nerozeznat, kdo dole byl červený, modrý nebo žlutý, prostě jen lidské siluety stoupající vzhůru, kde se pak rozplynuly ve slunečním třpytu."

"Vzpomínám si, jak jsme tam potom šli taky a ten svah, nám dal pořádně zabrat. Ale stálo to za to. Ten pohled z hřebene pak byl úchvatný... Bílé vrcholy hor pod jasným nebem a slunce na čistém sněhu..."

"... a všude kolem jen modrá, bílá, zlatá a hluboké ticho naprostého bezvětří jako dech nekonečnosti a věčnosti..."

Tohle jsi mi řekl ty a pak i ten verš Guillaumea Apollinaira, nesmírné panství ticha, vzpomínáš? A to je právě to, co se ti teď s Michalem snažíme vysvětlit."

"A tohle všechno že by se dalo pořídit tady v křesle vsedě jako kočí se zavřenýma očima?"

"Ale tohle všechno je teprve začátek, Edo."

Pro rozkoš a dobrodružství nikdy nelituji času ani sil, a tak jsem ty mentminuty zkusil. Ostatně raději toto než se vytahovat na hrazdu s desetikilovou činkou přivázanou k nohám - ale jako hnědák bych teď byl už docela nemožný. Návrat lidí z hor znamená definitivní obrat celkové atmosféry, je v tom i morální apel naší doby a třeba též velice moderní touha mít ze života maximum.

Sedět v křesle jako drožkář by mě ovšem nebavilo, raději se volně povaluji na koberci a hraju si na hada, rybu, medúzu a delfína, až se začnu cítit svobodně a lehce. Uvolnit tělo je ovšem daleko snazší než si v hlavě stopnout ten dotěrný myšlenkový kolotoč, aspoň na tu půlhodinku denně, ale i to se dá naučit. Prostě nechat myšlenky volně proudit, ale nepodporovat je a nevěnovat se jim, až se ztiší jako děti, o jejichž hry se nezajímáme. Oddělit se od nich a lhostejně je pozorovat jako zástup nezajímavých turistů, v tiché krajině, jako přelet hejna ptáků tak vzdálených, že už nečeří ani vzduch nad zemí... a stát se tou zemí a tou tichou krajinou.

Kupodivu stačí jen sestoupit z toho každodenního banálního kolotoče nervózní mysli, setřást ze sebe všechny ty úzkosti, tísně, starosti, nejistoty, napětí, a již začíná dobrodružství expedice do svého nitra a čistých rozkoší, jež si netřeba sugerovat - neboť je všichni máme v sobě - jen si je připomenout, osvěžit a znovu vyvolat... jak jsme se jako děti brouzdali vysokou trávou o prázdninách, světlo matčiných očí, vánoční dárky, hvězdná obloha a ranní les, zlatisté pocity mládí, nadšení inspirace a posvátný pocit dobrého díla, láska k dětem, děti k lidem a jejich lidská láska - ale nejde jen o tyto vzpomínky a pocity, nýbrž o to, najít jejich ryzi a čirou dřev, která jim všem je společná, a je to nejčistší lidská materie světla, míru, síly a radosti... vidět ji jako průzračnou vodu horské bystřiny, její dlouhé pružné hřbety útočící na chlazené žulové balvany a třísťící se o ně do pěnových ornamentů radosti, jejich nedočkávané návraty do stále nových her v těch žulových šampaňských kádích, jásavé víření volných brilantových mozků, větrné mlýny z rozvlněného skla a výskoky křišťálových kytic ze svítící pěny... vidět tuto ponornou zářivou řeku protékající všemi lidmi, pohroužit se

do ní a dát se jí prostoupit.

Navlečen do tepláků a tlustých ponožek ležím na koberci pod dekou v tmavém a nevytopeném pokoji a žasnu (pro technika nesmírně opojným) zjištěním, že kromě mozku je možno myslet i srdcem... a že se to lze naučit.

Naše obvykle používaná inženýrská inteligence je jako studené bílé bodové světlo vyhmátávající z tmavého jeviště jen ostře ohraničené plochy, ale vedle ní existuje ještě inteligence srdce, barevná, ohebná, bohatá, svobodná, a v jejím rozšířeném náhle vědomí nově vnímám směsici zvuků našeho domu, který znovu začíná žít, - prosakuji a šířím se do všech jeho bytů a pokojů, náhle jsem se všemi lidmi, oni se mnou, ve mně, já v nich, a teď už spolu představujeme nábytek, myjeme okna, napouštíme si vanu, chystáme se před zrcadlem na schůzku s chlapcem a na schůzku s děvčetem, líbáme se, počínáme děti, rodíme je, laskáme i lískáme, kdosi kašle za zdí a jsem to já stejně jako ten, kdo si teď pustil gramofon, tak tu budeme spolu žít, umírat a znovu se rodit do věčné jitní nádhery světa.

A tak jsem vystoupil ze svého úzkého a mělkého "já" úspěšného a téměř slavného "průmyslového umělce" se střídavými sklony k vřelosti a cynismu (ale ty má ovšem kdekdo), a nad touto svou osobní veteší a haldami hnědých odpadků, nad všemi těmi stále s sebou vlečenými kufry písku, ve svém pokročilém již věku jsem poprvé zahlédl nesmírnost vědomí přesahujícího osobní život, prostor i čas - zatím jen jeho nejhrubší obrys, snad alespoň několik zářících bodů chvějících se v té gigantické makrostruktuře.

Nazítří ráno z toho všeho zůstal jakýsi neurčitý světlý pocit a zostřená vnímavost i k drobnostem, kterých si normálně nevšímám, - jak láskyplně mi Pavla přichystala snídani, Michal mi nechal půlku svého grepu (který normálně ze všeho napřed zhltně vždy celý) a dokonce mi i vyčistil boty!! Dojímavý čistě bílý pocit lásky v naší rodině a poprvé po dvaceti letech jsem si ráno nezapálil cigaretu.

Venku sychravo a déšť, sníh na ulicích zešedl a začal tát do mokré břečky, ale ten probuzený zářivý nátlak mě už neopouští. Tíše jsem projel ranním městem a ve své pracovně teď rozechvěle stojím před zdí, na které mě v zaskleném rámu čeká mé dílo PAVUČINA... a cítím, že teď by mohlo dospět už ke konečnému vyvrcholení. Jsem rozený skeptik se silným sklonem k ironii, ale ono vskutku je možné uvést své myšlení do kázně, zklidnit, očistit a uvolnit jeho plnou sílu a zkoncentrovat ji až k jejím nejzazším mezím, ba i za ně, daleko za své úzké osobní hranice. - Vtom zazvonil telefon.

"Tady je tvoje leopardice, které se po tobě stýská..." telefonovala mi Leona Bimoňová z krajské nemocnice.

"Ty mi ještě voláš... Jak se ti teď daří?"

"Bez tebe bídě..."

"Tak se pusť do AT a bude ti báječně."

"Tohle mi do omrzení opakuje každý ve špitále a teď už i cizí lidi na ulici. Ale od tebe bych chtěla slyšet něco jiného... však ty víš. Co teď děláš?"

"Myslím. Chystám se pracovat. A baví mě to."

"Pobavím tě líp, když na mě v poledne počkáš u té naší telefonní budky za špitálem. Mám u sebe klíče od fotokomory v suterénu našeho domu, tam nás nikdo rušit nebude a je tam krásná tma..."

"Ale já tu mám krásné světlo."

Leona vztekle praštila telefonem. Eda vstal, mechanicky sáhl po červenobílé krabičce cigaret Winston, ale neotevřel ji. Představa nahé Leony se dostavila - bez ohledu na předchozí vzněty - stejně silně jako kdykoliv jindy. Což je ovšem velice lidské. Zárodky mnohozvřete v nás zůstávají dál a budou trpělivě čekat na sebemenší příležitost k další vývrtce dolů do hnědé tmy. Ale teď jsem odolal, ne? Měl bych se za to odměnit, tak třeba malou sklenkou bílého vína... Když například Goethe začínal pít už brzy dopoledne a to teď zrovna je...

Eda Rohan se ušklíbl na svůj odraz v zaskleném rámu "Pavučiny" a nadechl se. Pak otevřel svou laboratorní ledničku, povolal sekretářku Tinu, přikázal jí odnést do skladu a zamknout všechny láhve vín červených i bílých, načež před jejími užaslymi zraky vhodil celý červenobílý kartón cigaret Winston do drtiče odpadků.

MINISTERSTVO ochrany životního prostředí vyhláší ukončení nouzového stavu ZAM ke dni 1. března.

Ministerstvo energetiky povoluje od tohoto dne uvést znovu do provozu veškeré provozy, závody, elektrárny a teplárny včetně těch, které spalují pevná, kapalná i plynná paliva, a současně ruší veškerá omezení topení ve všech průmyslových objektech, školách a prostorách společenských, obytných i administrativních. Ministerstvo dopravy ruší všechna omezení osobní a nákladní, místní i dálkové přepravy vozidly se spalovacími motory. Ministerstvo obchodu oznamuje, že od 1. března se obnovuje prodej plného sortimentu tabákových výrobků (včetně šňupacího tabáku) ve všech prodejnách, restauracích, stáncích, jídelních vozech, letadlech a pouličních automatech. Ministerstvo zdravotnictví varuje, že kouření škodí zdraví.

"20"

"Už musíme jít!" řekla Leona Bimoňová svému muži odpoledne v posteli.

"Ještě aspoň chvilku," škemral hnědák Standa.

"Jen vstávej, nebo zas dostaneš řetězem." V kuchyni Leona ukrojila dva tlusté plátky krvavé tlačanky, jeden snědla a druhý strčila do úst Standovi. Kdybychom se nenajedli doma, parta by nás nechala o hladu. Zbytek tlačanky vzala s sebou a vystrkala muže na chodbu.

Náš dům je plný běloušů, všichni evakuovaní se už vrátili z hor a přede včirem i Durdíkovi, v jejichž kvartýru jsme měli spolbyť, - ti asi zírali na tu spoušť a všechny ty zbraně, kůže, rohy a parohy na zdi! Přijeli tak náhle, že jsme to po sobě nestačili uklidit, - před domem stál najednou jejich stěhovák a my zdrhli sotva o minutu dřív, než dorazili do našeho čtvrtého patra. Scházet se teď musíme v Trnkovic bytě a v deset večer být už zticha, protože bělouši si potrpí na dodržování nočního klidu.

Sotva jsem vešla do Trnkovic obývacího, náčelník Tibor vyskočil z křesla, vytrhl mi z ruky zbytek krvavé tlačanky a rychle jej sežral sám. Míja marně loudila aspoň o kousek a Tina se šla už bez řečí napít vody. O jídlo je vždycky pranice. Polda sem už nechodí (takže nejsou brambory), ani Rita (a jsme bez piva i rumu), ani Eda (takže není víno), ani Michal, takže Standa teď musí oddřít všechno sám.

V partě nás zbylo už jen šest, ale ze všeho nejvíce schází rychloprach, Standovi už bolestně - místo něj do sebe tedy lije celé litry teplé vody, až je z ní celý oteklý a odulý jako mlok, maso má měkké jako houba, a když mu při milování pořádně stisknu tělo, vytrysknou mu z něj hnědé omáčky a slizy, a z krásné mužské formy zbudě zmačkaný mokřý hadr. Standa ztrácí svou ohromnou sílu a musím chodit s ním uklízet chodník před domem, kde sníh ve dne změkne, ale v noci zas zmrzne do tlusté ledové vrstvy. Sekám ten led těžkou železnou škrabkou a Standa se na mě dívá, opřen o zeď jako smutný starý bernardýn. Hodinu se pak hřejeme u ústředního topení a čekáme na vanu s horkou vodou - ale to teď přece už nic není, když stav ZAM skončil a v celém domě se topí už zas normálně naplno ve všech bytech a dokonce i ve sklepě fotokomoře.

Březen začal dny plnými slunce, z komínů všech fabrik stoupá kouř a všechno je už zase normální, sídliště plné lidí a dětí... Strašně se mi už stýská po těch našich dvou, které jsou pořád ještě u babičky na Šumavě, a chtěla bych je mít už doma - ale pohled na jejich zřízeného tatínka by je zděsil. Jako mě se děsí děti v našem domě, které přede mnou s pištěním utíkají jako před obludou. Tak ráda bych některé aspoň pohladila po hlavičce... ale jeho rodiče by mě asi zabili. Vždyť i jen nastoupit do autobusu si můžu troufnout až na konci sídliště, kde mě nikdo nezná. Ve čtvrtek večer najednou přišel Polda s Ritou, ale marně jsme se těšili, že se vracejí do naší party a že zas bude rum, pivo a brambory. Přinesli si jenom prázdný kufr s uraženými zámky, Rita do něj napáchovala všechny svoje věci a Polda jej pak převázal provazy jako balík.

"Kampak?" zeptal se jich Tibor.

"Rita teď bude bydlet u mě a se mnou jako moje zákonitá manželka!" řekl Polda Štrunc hrdě.

"V kostele jste už byli?" vysmívala se jim Míja. "A kdepak máte prstýnky?"

"Zítra nastupuju do farchy ve vinárně Savoj a prstýnky budou z tlustýho osmnáctikarátovýho zlata, jaký ty v životě ani neuvidíš, krámská chudinko," sekla ji Rita a obrátila se k Tiborovi a Tině: "Vám dvěma děkuju, že jste mě tady u vás nechali toho půl roku bydlet. Moc mi to píchlo a vždycky budu mít pro vás flašku. Ale do lokálu za mnou nechodte, protože Savoj je slušnej podnik."

"A to je necháme klidně jen tak odejít? Dezertovat, zběhnout a zradit partu?!" vztekal se Arsen Králík, který tímto definitivně přichází o možnost mít ženu, byť jen občas a s dalším spolumužem.

"Nehoj si na nás triko, tajtrlíku!" řekla mu Rita. "Dyť to tady už zvadlo a hnědáci jsou dneska na odstřel. Radši to rozpust' te sami, nebo přijdete do maléru."

"Loučím se s váma všema v dobrým, protože jsem se tady potkal s Ritou," řekl Polda Štrunc dojatě. "A jestli vám můžu ještě něco poradit, dejte se hnedka do AT, protože to je něco vohromnýho a jsme přítom s Ritou úplně šťastný." Zvedl převázaný kufr a odváděl Ritu z pokoje.

"Tyhle dva analfabety bych tedy chtěl vidět, jak se noří do hlubin svého nitra!" prskal Arsen po jejich odchodu. "To už se tenhle AT zavede asi brzo i ve výkrmnách prasat... No řekni, Tibore!"

"Nevotravuj," zahučel Tibor, kterému je teď už všechno jedno, chytil Míju za rameno a odvedl si ji do koupelny. Polda vynesl kufr na chodbu a Rita se ještě zastavila s Leonou a Tinou v předsíni.

"Holky, v tomhle zvěřinci vás nečeká už nic dobrýho. Bejt já na vašem místě, přivedu si svoje děcka a začnu už zas normálně. Tino, vyhoď tu pakáž a vem si sem svého malýho Tomáška."

"To bych moc ráda..." vzdychla Tina. "A vy jste se oba fakticky pustili do toho AT?" zeptala se Leona.

"Poldu to naučili ve fabrice, je do toho strašně zažranej a tak já musím s ním. Vlastně mi to nejde a vůbec tomu nerozumím," přiznala Rita, "ale když to mýmu Poldovi dělá takovou radost... Tak prostě zavřu oči a říkám mu, že je mi báječně jako jemu. Ale dyť ono mi s ním báječně taky je - s jediným chlapem, kterej mi dokáže namlátit, a úplně jediným v mém životě, kterej si mě přivedl k sobě domů a chce tam se mnou normálně bydlet!" zajásala Rita a rozběhla se za svým snoubencem k výtahu.

V pokoji seděli Arsen se Standou na pocákaném koberci s kbelíkem vlažné vody mezi nohama, střídavě si ji nabírali plechovým hrnkem a lili do sebe. Z koupelny slyšet mokré plácání, jak tam Tibor dováděl s Míjou.

"Je ti s tvým Tiborem taky báječně?" zeptala se Leona.

"A tobě s tvým Standou?" zeptala se jí Tina.

"Chtěla bych mít už zpátky svoje děti."

"A já svého Tomáška."

Obě ženy si začaly šeptat, ale jejich muži by je neslyšeli, ani kdyby mluvily nahlas nebo křičely.

Poslední hnědou ošetřovatelku v krajské nemocnici, Leonu Bimoňovou, se kromě primáře a lékařů jejího ženského oddělení pokouší vyléčit už kdekdo. Při jejím ranním příchodu do služební místnosti sester na ni dnes už čekali, kromě zdejších ženských doktorů, další čtyři cizí, jedna doktorka a další čerstvý balík bílých brožurek televizního rychlokursu AT (které lze dostat teď už zdarma v každé trafice).

"Vždyť je to přece tak snadné, sestro Bimoňová, když v sobě napřed ustavíte kontrolu a řízení svých myšlenek!" volal na ni již ve dveřích tlustý neurolog. "Uvolníte se, soustředíte se - berte to jako hru! - a vyvoláte si nějaký obraz a k němu hned i jeho chuť. Tak například citrón, právě jste jej rozřízla a cítíte, jak je šťavnatý a kyselý -"

"- nebo raději kostku cukru, jak je hranatá, tvrdá, drsná a sladká -", přerušil ho nervózní psychiatr, kterého vzápětí přerušil těžkoatletický ortoped: "Zkuste raději spojit obraz a hmatový vjem! Tak třeba jehly, jak je studená a špičatá - to

vám půjde snáze, vidíte! A hned si představte zase chumáček vaty... takový běloučký a měkoučký -"

"Určitě víc vám pomůže představa, jak si pomalu, pomaličku, leháte do měkkých, měkoučkých peřin..." navrhovala půvabná mladá rentgenoložka Zuzana, kdežto vychrtlý oftalmolog sugeroval: "... houpete se v ložce, volně unášené říčním proudem..."

"No tak vidíte, Leono, a to je teprve ráno," vzdychl primář ženského oddělení, když se mu konečně povedlo vystrkat své horlivé kolegy a kolegyni ze sesterny na chodbu. "A tento týden jsem byl kvůli vám už dvakrát na koberci u ředitele..."

"Přes víkend se určitě dám do pořádku a v pondělí ráno přijdu už čistě bílá!" slíbila Leona svému smutnému šéfovi, který jí na rozloučenou ještě strčil (v tomto týdnu již šestou) bílou brožurku AT.

"No to je dost!" řekla jí pak sestra Karla Sladečková, když lékařstvo odtáhlo. "Za pět minut dvanáct, vid'?"

"Ale vždyť já už s rychloprachem skončila a skoro ani nejím, ale tenhle AT mi prostě nejde do hlavy," řekla Leona nešťastně a vypravila se sloužit svým nemocným.

"Paní Leonko, vy jste na mě vždycky tak hodná a teďka zas já mám něco pro vás..." zašeptala na chodbě naše staříčka uklízečka - a šoupla mi další tu bílou knížku. "Tohle vám moc pomůže!"

"Helejte, sestři, kdybyste si chtěla trochu zacvičit... Tam u mě dole je dycky úplnej klid," nabídl mi pak svou léčebnou pomoc ještě i náš ústavní nosič mrtvol. Tihle všichni jsou aspoň zdravotníci, ale když mě začínají léčit teď už i moji nemocní... Před vstupem do každého pokoje trnu, co si zase na mě vymysleli. V čísle 22 leží čtyři pacientky a tři mají připraveny už zas ty bílé brožurky.

"Vy jste přece tak inteligentní, sestro Leono," agituje první z nich, "a nedá vám žádnou práci převrtlet se třeba do sněhové vločky... je to tak uklidňující. Nebo rovnou do oblaku."

"Bejt mrak teďka v zimě není zrovna moc zábavný," namítá druhá. "Podívejte, sestři, já tu ležím už šestej tejdén s rozřezaným břichem, ale je mi báječně při téhle syžetové představě - posadte se sem na postel ke mně, zavřete oči a pojedte v tom se mnou!" A už otvírá tu svou bílou knížku a předčítá mi z ní: "Pláž u moře. Je horký den. Máte na sobě plavky a slastně se protahujete na písku.

Díváte se na moře před sebou. Vidíte vlny dorážející na břeh a hlavy koupajících.

Rozhlédněte se, co se děje kolem vás na pláži. Děti si hrají s červeným míčem. Plavčík se houpe v ložce. Pod slunečníkem spí milenci.

Slunce vás důkladně prohřáló, začíná pálit. Musíte se převalovat z boku na bok, máte chuť se svlažit. Vcházíte do vody. Je studená... Cítíte to taky, sestři? Báječný, co? A to jsem v životě u moře nebyla!"

"Ale to je přece zbytečná ztráta tempa, aby si sestra Leona sugerovala chlad mořské vody, když se už předtím cítila prohřátá," pře se s ní třetí pacientka. "Logičtější bude posilovat pocit tepla, kombinovat jej s tíží a pokračovat až k výsledným sugescím - hřeji a svítím - měním se ve slunce - jsem Slunce."

"Nechte ji už," zastává se mě čtvrtá nemocná. Je jí skoro osmdesát, nevyléčitelný případ, a každý den čekáme její exitus. Mluví ztěžka a pomalu. "Vždyť přece naše sestřička Leonka... jak se tady o nás stará... naše sluníčko už je. Teď jenom, Leonko... abys to o sobě taky věděla... a tak se i cítila. I v těch maličkostech, když nám neseš tabletky nebo teploměr... natřásáš polštář... otíráš čelo... Tímhle vším hřeješ a svítíš... protože se nám dáváš. Rozumiš? A když se dáváš lidem... nemůžeš patřit žádnému zvířeti. Tak to je." A zavřela oči.

Dojatá k breku vycházím z pokoje 22 a sbírám kuráž vejít do sousedních dveří číslo 23. Tenhle AT převrátil celou nemocnici naruby, když z pacientů jsou laskaví lékaři a já v jejich péči ošetřovaná ošetřovatelka... V sesterně na mě už čekali další dobrovolní léčitelé, tentokrát čtyři vypasení doktoři z otorhinolaryngologie.

"Ale mě ten AT nejde a nejde! Ale říkám si, když se to naučil i Polda Štrunc..." říkala Leona odpoledne doma ve své kuchyni (Standa ležel vedle v ložnici) Tině Trnkové při první tajné schůzce nad bílou brožurkou AT.

"Mně to taky vůbec nejde a radši zůstanu u diety," vzdychla Tina. "Stejně jsem se už dávno pořádně nenajedla. Ale když Tibora miluju a chci se s ním z toho dostat - tak by to mělo stačit, ne?"

"Asi ano. Když nás naši muži mají rádi, tak zbělají s námi kvůli nám a našim dětem - a když ne, tak ať táhnou k čertu. Takže v pátek?"

"V pátek. Přinesu víno a prádelní šňůru."

"Vezmi dvě klubka, protože oni budou strašně vyvádět. Já přinesu speciální prášky na spaní. Klíč od fotokomory už mám."

V pátek odpoledne hned po příchodu z práce oznámily Leona a Tina svým manželům, že na jejich partu přišlo udání a že každou chvíli můžou přijít inspektoři ZAM. Po rychlé poradě dohodnuto přemístit se do Bimoňovic bytu.

Doma Leona nalila Tiborovi a Standovi připravené již červené víno, po němž oba muži zakrátko tvrdě usnuli. Leona s Tinou odvěkly jejich bezvládná těla do ložnice, kde je důkladně spoutaly prádlení šňůrou a pevně je přivázaly k manželským postelím. Obě přítelkyně pak přešly do Trnkovic bytu, kde vyčkaly příchodu zbytku party, Arsena Králíka a Míji Robové. Po zprávě o očekávané kontrole je odvedly, s odvoláním na náčelníka Tibora, do sklepní fotokomory, kde je zamkly, a vrátily se do Leoniny ložnice k uspaným manželům.

"Mám z toho strach," zašeptala Tina.

"Já taky. Ale teď už to musíme dotáhnout až do konce." Leona se posadila do křesla s bílou brožurkou AT a zavřela oči.

"Nechceš si to ještě jednou aspoň zkusit?" řekla pak Tině, když se v pokoji již setmělo.

"Myslím pořád na něho. A na nás všechny." Tina se dívala z okna na domy sídliště, ve kterých zářily plné řady světel již ve všech poschodích. "Už to tady je jako dřív. Mámy teď koupají děti, tátové s nimi dělají školní úlohy a zítra si spolu vyjdou celé rodiny. Já si nepotřebuji nic sugerovat, Leono. Vždyť jde jen o to, abychom žili jako lidi... A na to

přece není potřeba žádná brožurka."

"Zbývá o tom přesvědčit ještě i ty dva," vzdychla Leona. "Neměly bychom se teď trochu prospat, než to začne?"

"Já bych neusnula."

Začalo to pozdě v noci. Muži se probrali z Leoniny narkózy, začali se vrtět v poutech, nadávat a řvát. Musely jsme jim upcat ústa ručníky. "Kdy jim dáme najíst?" starala se Tina.

"Nejdřív v poledne."

"A nemohly bychom jim dát trochu napít... Vždyť přece víš, jak to zvíře bolí, když nedostane aspoň trochu vody."

"Pojď si sednout vedle do pokoje a neboj se. Člověk vydrží bez vody čtyřicet hodin, bez jídla třicet dní, a tihle dva mají na sobě celá kila MZV."

Seděly jsme v obývacím pokoji až do rána. Leona se marně pokoušela znovu se učit AT a nakonec bílou brožurku odhodila. To oni sami nám budou muset pomáhat.

Zarekly jsme se, že k nim půjdeme až v poledne, ale co chvíli jsme se jedna nebo druhá zvedla a zašla do ložnice. Tibor se třásl jako při zimnici. Standa tiše sbíral sílu a každých pár minut se pokoušel vzepřením celého těla vyrvat z pout. Jediné, co jsme pro ně mohly dělat, bylo stírat jim pot.

Leona to snášela mnohem líp než já - bez ní bych to sama nikdy nedokázala. Z nemocnice přinesla skleněného "bažanta" na odebírání moči znehybněným pacientům.

"Jen se to taky nauč!" smála se mi. "Až bude Tiborovi devadesát, třeba ti to přijde vhod." Obsluhovala jsem Tibora jako dítě a viděla v jeho očích zvířecí nenávist.

Čas se nekonečně vlekl. Postily jsme se zároveň s našimi manžely a obě jsme byly už skoro bílé. V sobotu v poledne jsme uvařily dětskou krupicovou kasičku a šly naše pacienty nakrmit. Když jsem Tiborovi vyndala z úst ručník, kousl mě do ruky.

"Tak takhle teda ne!" rozzlobila se Leona a přinesla dlouhé kovové pravítko. "A teď si vyberte: kaši, nebo výprask. Ta druhá procedura bude aspoň kratší!" Muži zhltili těch pár lžiček kaše a začali skučet hladem, pak řvát, a musely jsme jim znovu strčit do úst ručníky tak, aby je nemohli žvýkat nebo dokonce polknout a udusit se.

Krise nastala v soboru večer a zkroutila oba muže silícími záškuby, pouta se jim zarývala až do krve a obě postele pod nimi kvílivě drnčely, jako by se měly rozpadnout. Abychom je mohly nakrmit, musela jim Leona vyjmout ručníky z úst kleštěmi, protože oni se už přestali ovládat, hryzali se do jazyků a zmítali se tak, že se nám nepodařilo vpravit jim do úst mléko, které se jim rozstříkovalo po jejich zarostlých obličejích zkřivených křečích.

"Já to už nevydržím," plakala Tina. "Nemohly bychom je aspoň na chvíli odvázat?"

"Nemocný se musí léčit, a to bolí, někdy moc. Možná by opravdu bylo lepší otlouct to z nich tím pravítkem."

"Já nemohu Tibora bít."

"A já bych na Standu neměla dost síly. Ale dostanu to z něho, i kdyby mě pak měl zabít!"

Nakonec jsme přece pozdě v noci všichni čtyři usnuli naprostým vyčerpáním.

V neděli ráno byli naši muži bledí, vysílení, ale už tiší, i když jsme jim pak uvolnily ústa.

"Už se na mě nezlob, Tibore," prosila ho Tina. "Mělas mi to předem říct!" vrčel na ni. "Ale ty bys to nikdy nedovolil, vid'... A já se už nemohla dočkat, až si přivezeme domů Tomáška..."

"Dyt' já vím. Ale teď mi už dej něco k jídlu!"

"Už se to vaří!"

Leona přinesla kolínskou a osvěžovala Standovi tváře. Podívej, miláčku, tys mě tenkrát léčil každý den, a tak jsem ti to musela taky jednou oplatit," řekla mu.

"Sám jsem měl k tomu najít sílu," zahučel a zavřel oči. Nakrmily jsme je znovu krupicovou kaší, horkým kakaem, a oni usnuli dřív, než jsme je odvázaly.

"Ale to nejtěžší máme teprve před sebou," řekla Tina.

Osprchovaly jsme se a pak odnesly klíč od fotokomory do druhého patra inženýru Vojáčkovi, který ji má na starosti.

"Bojíme se tam jít, protože se uvnitř zamkli nějakí lidi," řekla mu Leona. "Ale radši s sebou vezměte pár sousedů, protože ti lidi tam vyvádějí jak zvěř."

Z okna Leonina obývacího jsme pak viděly Míju Robovou, jak vystřelila z našeho domu a dlouhými skoky utíkala mimo chodníky a cesty rozbředlým sněhem jako zdivočelá kočka. Pro Arsena Králíka přijela potom sanitka a z domu ho vynesli na nosítkách.

Nejtěžší chvíle nastaly, když naši muži vstali z postelí. Měli v sobě ještě zbytky mnohozvířete, k tomu hlad a žízeň - a my jim teď už nemohly zabránit, aby se vrhli do spíže a k vodovodu. A na nás dvě. Všichni čtyři jsme se pohybovali Bimoňovic bytem jakoby ve hře, že v pátek ani v sobotu se tedy vůbec nic nestalo. Na zápěstích mužů červeně křičely rýhy po poutech, ale oni se tvářili, že o nich prostě nevědí a ani nevidí, jak my dvě se na ně snažíme nedívat. Usilovně jsme konverzovali o věcech co nejobyčejnějších a Trnkovi pořád ještě neodcházeli domů. Další vývoj léčby teď přebíral náš malý kolektiv a každý potřeboval pomoc všech.

Tibor se pořád ještě mračil, Standa byl bledý úporným vnitřním soustředěním a nejdojemnější bylo, jak se ti dva hlídali navzájem - kdykoliv se některý z nich vzdálil z pokoje, druhý za ním "nenápadně" vyšel, aby mu zabránil třeba se jen napít vody v kuchyni, v koupelně, ale i na záchodě. Nedělní čas zvolna ubíhal a všichni čtyři jsme se skrytě dívali na hodiny a hodinky. Každá minuta sebezapření bylo malé vítězství a každá hodina další vyhranou bitvou. Ve tři odpoledne, když se Tina znovu, už asi po šesté, pracně pokoušela vykládat cosi o zimních sportech (o kterých neví

prakticky nic), se Tibor najednou rozesmál.

"Tak to by už mohlo stačit, ne? A snad bychom teď snesli i něco k obědu."

Všichni jsme se posadili k jídelnímu stolu, před každým právě jen šálek hořkého čaje a dvě sušenky, ale tvářili jsme se jako při vepřových hodech, až to opět Tibor už nevydržel, zhltl svůj dietní příděl v několika vteřinách a vesele křikl na Tinu:

"Tak už se neboj, já ti ty sušenky nesežeru. Hoď je do sebe a jedem na hory. No přece sis chtěla přivést Tomáška domů, ne?"

"Teď hned?" ptala se Tina šťastně. "Tak se oblikej a fičíme na autobus."

"Vezmeme vás našim autem," řekl Standa rychle. Vyjeli jsme po mezinárodní dálnici Praha-Ústí-Berlín až nahoru (ze sídliště to máme slabou půlhodinku) a s obtížemi našli místo na přeplněném parkovišti. Tisíce lyžařů si vyjelo na neděli do hor a bílé stráně jich byly plné, stejně jako všechny hotely, chaty a restaurace. Jen montované domy evakuovaných se většinou již vyprázdnily - zůstali jen ti, kteří se tu rozhodli žít natrvalo.

"Šťastní lidi," řekl Standa.

"Ale v městě je to snad lepší, ne?"

"Opravdu? Tak se podívej kolem sebe a pak tam dolů."

Kolem nás třpytně bílé hřebeny Krušných hor pod jasně modrým nebem, které však nad městem pojednou už nebylo tak modré - z komínů tepelné elektrárny, tlakové plynárny a chemických závodů stoupaly sloupky dýmu a nad celým městem se vznášel lehoučký nahnědlý závoj.

"A to je za prvních pár dnů ...," řekl Standa.

"Počkej na mě tady," řekla Tina Tiborovi a za chvíli se vracela s červeným kufrem v ruce, přivádějíc svou matku a syna Tomáška.

"Ahoj syne!" křikl na něho Tibor. Hošík se k němu přitíhl, zavrtal se do něho celým tělíčkem a vůbec ho nehodlal pustit.

"No tak pojď už," říkal mu Tibor dojatě. "Jedeme přece domů..." Ale nakonec ho musel zvednout do náruče a v autě si ho posadit na klín.

"Stejně ale teď žasnu, jak se nám všem čtyřem podařilo se z toho dostat. I bez AT...", řekla jsem Standovi, když jsme byli už sami doma. A můj skvělý manžel mi mlčky políbil obě ruce. Láska je stokrát víc než všechny fyzminuty, mentminuty a všemožné další tréninky, metody, systémy a triky... Tisíckrát víc.

V sobotu hned ráno jsme vyjeli autem na Šumavu přivést si naše děti zpátky domů a čistě bílý Standa jásal nad čistě bílou krajinou. Ale při první zastávce jsme zpozorovali, že po sněhových pláních kolem silnice jsou všude rozsety drobné černé tečky.

"Co to je?"

"Saze," vzdychl Standa. "Už to zase začíná."

Pokojně odpoledne ve vyhrátém podkroví novomanželů Štruncových, Polda natíral čerstvě sbité okenní truhlíky na květiny zelenou barvou a Rita myla nádobí v novém nerezovém dřezu. Byly tady jen holý zdi a pusto, ale stačilo vylepit tapety, pověsit záclony, koupit koberec, lustr, kanape, dvě křesla a máme to tady úplně krásný.

"A teď si dáme čtvrthodinku AT, ne?" řekl Polda.

"Těším se na to už celý den!" usmála se na něho Rita a manželé se usadili do křesel. Polda zaujal "drožkářskou polohu", zavřel oči nad bílou brožurkou rychlokursu AT v klíně. Dneska se s ní na každého zbylého hnědáka vrhá denně nejméně deset lidí ve fabrice i na ulici a bez ní to holt nejde. Pochopil jsem z tyhle bílé knížky sotva každý pátý slovo, takže mi ušlo, o co v ní vlastně kráčí, ale to vůbec nevadí! Ono je totiž užitečný i příjemný si tu čtvrthodinku v klidu jen tak přemejšlet. Ve čtyřiapadesáti má toho člověk na přemejšlení už hodně.

Rita seděla v protějším křesle a přivřenýma očima se dívala s respektem na svého manžela. Jak je ten můj Polda vzdělaný! Pro mě je ta bílá knížka, jako by byla čínsky - já vždycky byla spíš na počty než čtení -, ale on to fakticky i procítuje a vypadá v tom křesle jako kdysi ústeckej jemnostpán arciděkan. Polda je dobrý chlap, k tomu charakterní a tak milej, že si mě vážně vzal - už třikrát rozvedenou, vždycky vlastní vinou, a celý ty roky jen po lokálech a s chlapama... který bych už ani nespočítala a stejně mě všichni nechali. Ale Polda mě má opravdu rád a já jsem mu za to tak vděčná...

"Bylo ti hezky?" vyrušil ji po čtvrt hodinové meditaci.

"Moc!" řekla Rita upřímně. "S tebou vždycky, Poldo!"

"Mně s tebou taky."

Rita vstala z křesla a s taškou se vypravila na nákup. Ale tahle čtvrt hodinka společného klidu je vždycky opravdu hezká a tyhle mentminuty každopádně dobrý vynález.

Celý město je teď už skrzna skrz tak bílý, až z toho někdy začíná bejt horor, tak třeba v naší samoobsluze - když si řeknete o kilo krvavý tlačanky, všechny prodavačky vás začnou naléhavě upozorňovat, že zrovna došly čerstvý jogurty a acidofilní mlíko. Jak si řeknete o kartón cigaret, hned se kolem vás nachomejtnou nejméně dvě ženský a šíleně taktně vám začnou rozmlouvat kouření, ale taky mě už párkrát zvaly dokonce k sobě domů "na malé přátelské posezení při čaji, které vám vyjasní spoustu věcí". A koupit flašku rumu se dá jenom večer v prázdném kšeftě - jinak by nastalo srovnání lidu -, ale pokladní vám k ní pak stejně přiblíží zas tu bílou knížku.

Nastoupila jsem znovu do facky a dělám servírku v kavárně Savoy. Ještě nedávno tu hostům nosili číšníci v rukávech zakázaný cigarety a šatnářka prodávala pod pultem sáčky čerstvého rychloprachu. Dneska už samozřejmě nekuřácká kavárna. Normálně bílí lidi nebo ti, co se vrátili z hor, tu sedí skoro jako dřív, jen koňak objednávatí míň, dvoudeci vína často a někdy i celou flašku, u které pak sedí celý hodiny. Ale ti, kteří jedou v AT... Poznám je teď už zdálky, jako by se

jim nějak leskly oči, jsou vždycky ve výborný náladě, ale přitom ohromně tiší. Sedí nad svejma bílejma knížkama a objednávat maximálně čaj bez ničeho (kávu nikdy a na víno samozřejmě ani pomyšlení!), nebo minerálku, sklenici mlíka nebo obyčejný vody z vodovodu - tady u nás v Ústí! - nebo taky vůbec nic.

Takže mizerní hosté, ale oni to o sobě vědí, a jak už jsou šíleně ohleduplní i k nám, k personálu, tak třeba každou hodinu zaplatí dvě deci vína, ale prosí, abych jim to víno nenosila, to oni prej jen, abysme já a podnik nebyli finančně poškozeni! Než jsem je pochopila, pustila jsem se do jednoho staršího nobl pána, že takhle to přece nejde - ten džentlas se mi strašně slušně omluvil, zaplatil láhev šampusu, a než jsem mu ji přinesla, odešel si číst naproti do cukrárny.

Ti, kdo jedou v AT, obrátili Savoj naruby. Dřív, kdo si chtěl užít, skoro určitě si tady našel miláčka na večer nebo třeba i delší známost. Ale teď ti, co jedou v AT (ještě že můj Polda není taky takovej!), tady tiše sedí nad bílejma knížkama, a když někdo k němu přisedne, tak jen mužskej k mužskému, ženská k ženské a čtou si pak spolu...

Ale proč vlastně ne, když jim to dělá tak dobře, dyť vono je to vlastně hezký, určitě je ...

Já si jen říkám, jakpak asi dlouho to může lidi takhle držet.

"Nezdá se ti, že to začínáš už přehánět?" řekla Anila Michalu Rohanovi, který jí již dvacet minut předčítal z bílé brožurky AT. Chlapec s dívkou spolu seděli u okna nekuřácké kavárny Savoj, on nad sklenkou čisté (i když nepříliš svěže chutnající) vody, ona se krmila ze šlehačkového poháru sypaného sekanými ořechy, strouhanou čokoládou a přelitého vaječným koňákem Ovalon.

"Tebe AT fakticky nebaví?" ptal se Michal nevěřičně.

"Už toho bylo příliš. A já se přece léčit nemusím, když jsem nikdy hnědá nebyla."

"Ale teď už přece dávno nejde o žádný léčení! Poslechni si tohle o pokusech Langa a Millera -, " Michal rychle nalistoval ve své bílé knížce stránku 49 a už předčítal: "- kteří elektricky napojili na mozek nebo cévní systém pokusných osob zvonek nebo rozladěný televizor a pak ty lidi prostě požádali, aby ten zvonek rozezvučeli a zkrotili nepokojné čáry na obrazovce. "Ale jak to máme udělat, když na to tady nejsou žádné knoflíky ani dráty?" ptali se ti pokusní lidi doktorů a oni na to: "Musíte to zkrátka zařídit. Uvést se do takového stavu, aby se vám to podařilo." A když se ti lidi ptali, do jakého stavu se mají uvést, bylo jim řečeno, že na to právě musí přijít - a těm lidem se to nakonec povedlo, regulovali svou mozkovou aktivitu, rytmus tepu a krevní tlak tak, že zvonek začal zvonit a televizor se vyladil."

"Ale proč bych měla mozkiem ladit televizi a zvonit, když zvonek můžu zmáčknout prstem a náš televizor umí opravit tatínek?" mínila Anila, prodolovávajíc se ve svém poháru šlehačkou ke zmrzlinovému jádru.

"Protože tím šíleně rozvineš svoje schopnosti -"

"- s kterejma pak mám sedět v křesle jak kočí a sugerovat si, jak je mi výborně?"

"Což ti taky bude, ale hlavní fór spočívá v tom, že když pak z toho křesla vstaneš, ten výbornej pocit ti už zůstane dál, i třeba v přečpaném autobusu nebo ve frontě v závodní jídelně -"

"Ale mně je výborně i bez něho. Pokud mě ovšem pořád někdo nechce školit."

"- a budeš všechno vidět v úžasné pronikavým světle a pochopíš celou tu obrovskou nádheru světa... Rozumíš mi?"

"Ne," řekla Anila a polkla třešeň z poháru.

"Tak podívej, já se teď třeba napiju vody...", Michal upil ze sklenky, "... a teď budu vnímat, jak mi její molekuly vstupují do tkáně, jak se protlačují stěnami buněk jako měkký perly, triliony měkřejších perel nesou život, a ty cítíš, jak to všechno fantasticky funguje... a co to vlastně vůbec život je. Kdo si to není schopnej uvědomit, při pití vodu akorát tupě tankuje. Asi jako kráva."

"Nezdá se ti, že tvoje přirovnání -"

"Nebo si teď vem tenhle svůj šlehačkověj pohár. Schramstneš to, je to sladký, studený - a šmytec. Ale když budeš schopná procítit každý ten kousek ořechu a vidět strom, na kterým vyrostl a uzrál, nad tím stromem nebe a slunce... Tady ti ještě zbylo trošku čokolády a to jsou zas kakaové plantáže v Africe při divoce krásným barevným soumraku a noční tropickéj liják... V čokoládě je i mlíko a to je zelená louka -"

"- na které se pase kráva, o které jsi mi už přednášel. Půjdu raději domů," řekla Anila a vstala od stolu. Michal Rohan rychle zaplatil servírce Ritě Štruncové a hnal se za Anilou do šatny, pomáhal jí do bílého ovčího kožíšku a přitom plynule pokračoval: "... a ani tohle není jenom kabát proti zimě, ale jsou v něm horský svahy plný rozkvetlejších hořců a alpinek, na kterých se pasou stáda ovcí -"

"- a zas už krav," vyprskla Anila smíchem. "Tvoje dnešní duchovní školení směřuje vytrvale k dobytku. Asi z hladu - neměl sis místo té vody dát raději hovězí guláš?"

"Chtěl jsem ti jen vysvětlit, že i oblíkání kožichu a pití vody, v každým tvým pohybu a třeba i jen dechu můžeš vycítit celej ten úžasnej a vlastně jedinej pohyb celého lidstva a vesmíru. Tohle nejsou žádné jenom nějaký pocity, ale vychází to z vědy, tady to máš..." Michal navyklým již pohybem vytasil z kapsy svou bílou knížku a nadšeně četl: "... a je možné, že se už brzy spojí vědecké poznatky s instinktivně intuitivní moudrostí organismu v jediný celek, vědecky fundované umění žít, až AT se může stát masová duševní kultura..." Anila již vycházela z kavárny a Michal chvátil za ní, když na něho zavolala šatnářka: "Mladej pane! A kdopak bude platit za šatnu?"

Michal se k ní musel vrátit, strčil jí pětikorunu a šatnářka na něho mrkla: "A nechtěl byste, mladej pane, místo těch drobných zpátky radši tohle? Třeba se vám to bude za chvilku hodit -" A položila na pult modrozlatou krabičku prezervativů Primeros, jejichž odbyť v Savoji teď značně poklesl.

Michal ji utekl, dohnal Anilu na ulici a plynule pokračoval o duševní kultuře, "... která z lidského života postupně odstraní nevědomost, útlumy, beznaděj, nudu, závist, zášť... Ale to teprve pak, až v tomhle pojedou všichni lidi a celý lidstvo. Pak bude na zeměkouli ráj a pohyb k tomu už začal."

"Víš co?" vzdychla Anila, "tak já si teda doma tuhle bílou knížku taky přečtu, když tě tak bere. Ale teď, když jsme tady spolu -"

"Chtěl jsem ti jen vysvětlit ten výbornej pocit, kterej můžeš vyzařovat a přijímat i od jinejch, teda navzájem si jej takhle vysílat i vracet a jeden od druhýho zrcadlit. Ten nádhernej pocit, že hřeješ a svítíš..."

"Já bych tě potřebovala zahrát, ale na to tvoje povídání už nestačí. A tak teď zas já tobě povím o svém výborném pocitu. Vzpomínáš, jak jsem ti tenkrát říkala, že i někdy jsem Vanila? A že bych si přála, abys mě jako Vanilu poznal?" Postavila se do tmavého domovního vchodu, přitáhla Michala k sobě, rozeplala si kožíšek a přitiskla si chlapcovy dlaně k hrudi. "Teď mě zahřej. A udělej ze mě Vanilu."

Michalovi se rázem udělalo horko. Cítím její tělo pod tenkou košili z fáčoviny, jak se ke mně blíží - a je v tom stokrát víc, než když si mě hnědá Tina tenkrát tak surově vzala v noční klubovně... ale je v tom i něco hnědýho z těch dob. Všecko je tak strašně složitý! A jak to teď vlastně bude se sexem? Pomalu ho začala líbat a rychle přestal přemýšlet.

"21"

Léto toho roku se nádherně vydařilo a konečně přineslo i jiné zájmy než pořád ten AT, jehož masové rozšíření postupně opadávalo (zanechávajíc po sobě už jen zbytek nejzarytějších fandů) stejně jako každá jiná módní vlna, např. kolečkových bruslí, pokojového pěstování zakrslých miniaturních stromů v miskách japonskou metodou bonsai, miniaturních modelů aut, digitálních hodinek, jógy, tmavých zrcadlových brýlí, Rubikovy kostky, hnědého laku na nehty a lesklých teček lepených kolem očí, fialových přelivů, jehlových podpatků, kožených sak atd., atd.

V parných letních dnech vytáhly evropské národy na břehy moří, řek, jezer, rybníků, a rozložily se na písku pláží, vyhřáté trávy a betonu plováren, kde rychle ubývalo čtenářů bílé knížky AT, neboť věru těžko lze naslouchat jakémusi tichu při taneční hudbě tisíců naplno puštěných tranzistorů a dětském křiku, ostatně na slunci se nepohodlně čte, na slunci se zato příjemně povaluje, když horké paprsky laskají ležící tělo a dávají nám trvale módní hnědé zbarvení kůže, které dále zesilují desítky opalovacích olejů, krémů a sprejů, z nichž nejžádanější nám slibují "ochranný faktor 3" - abychom mohli zhnědnout bezbolestně a třikrát rychleji.

A tak si tu lenivě hovíme v nahé a bezmyšlenkovité živočišné stádnosti, v příjemné malátnosti a v rudohnědé tmě za víčky před sluneční září zavřenými - když je otevřeme, můžeme se pokochat přitažlivou hnědou krásou dívek v bikinách nebo půvabným bronzovým svalstvem mladých sportovců (v plaveckých úborech se již trvale uplatňují vzory textilií imitujících tygří nebo leopardí kůže) a v očích se rozhořívají hnědé plamínky. U vody ovšem přijde chuť k jídlu a všude kolem strkanice kolem kiosků a stánků s horkými párky, pivem, barevnou sladkou limonádou, tučnou zmrzlinou, a k tomu nám vesele vyhrává hlučná hudba z tranzistorů a megafonů - krásný letní den a všecko je už zase dokonale normální.

@

"22"

V poledne prvního podzimního dne jsme se z rozmaru našeho šéfa sešli na střeše pavilónu C, protože byl krásný den a náš útvar hlavního koncernového specialisty obdržel mimořádnou prémii 10000 Kčs za nový seriál nízkokalorických pochutin "Tvarohové piruety". Z továrních komínů v celém městě i okolí stoupají k pobledlému nebi mocné sloupky kouře a slévají se do mlžné vrstvy smogu ležícího nad krajinou jako hnědý oblak, nad nějž vyčnívají, daleko na obzoru, už jen nejvyšší hřebeny Krušných hor.

"A co budeme dělat teď?" zeptal se Standa Bimoň.

"Zas už něco vydatnějšího. Suchý tvaroh lidi brzy omrzí a mám už pár nových nápadů s mletým vepřovým a středně pálivou paprikou," řekl Eda Rohan. "Ale stejně to byla zvláštní doba tenkrát v zimě a užili jsme si tady věci, co?"

"Jak jsme tu válčili s masitovými mloky," vzpomínala Tina Trnková. "A pak my sami mezi sebou, parta proti partě, manžel proti rodině a muž proti své ženě..."

"Ale teď jsme všichni zase spolu a zbývá už jen to bitevní pole v nás uvnitř," řekl Standa.

"To ovšem nezmizí nikdy," řekl Eda.

"Ale proč bychom měli pořád s něčím válčit?" namítla Tina. "Přece člověk je jako kus země, na které založil zahradu - tak proč by ji měl nechat zase zarůst?"

"To už nesmí udělat!" zahučel Standa.

"Však on to taky samozřejmě ani nechce. Ovšem když začne do té své zahrádky sypat příliš moc prášků - jen se jděte podívat, kolik druhů se jich prodává v každé drogerii! - proti trávě a zas na její podporu, proti pampeliškám a spoustě všemožných dalších rostlin, proti housenkám, proti mšicím, proti mravencům a proti hlemýžďům, a zas něco, aby citróny byly žlutější a pomeranče oranžovější - z kteréhožto ošetření je jejich kůra dnes již zcela běžně jedovatá - až to ta původní zeleň nakonec nevydrží a zhnědne," ušklíbl se Eda. "Ale to nic, vymyslí se zase něco jiného. Jako druh je člověk totiž nesmrtelný - ale pojďme radši dovnitř, nebo se tady zalkneme."

Hnědý kouř z komínu ŠCPZ naplnil vzduch kysele štiplavým čmoudem, a když nám jej vítr vchrstl do obličeje, začali jsme kašlat. Náš šéf tedy dokončil oslavu ve své pracovně. Napřed odstrčil podnos se sklenicemi odstředěného mléka a dětskými žvýkačkami, který přinesla Tina, z ledničky vytasil láhev sladkého sektu Bohemia a nedočkavě rozbalil čerstvý karton červenobílých krabiček cigaret Marlboro.

Tina si všimla jakýchsi skvrnek na Edově a Standově bílých laboratorních pláštích.

"Co to tady máte?"

"Ale to nic, to jsou jen kapky kyseliny sírové z našeho fabrického komína!" šklebil se Eda. Dívám se zblízka na ty drobné kapičky jakoby nějakého řídkého hnědého rosolu... Ale tohle jsme už někde viděli?

MNOHOZVÍŘE

00

(výchozí stav)

"VIDĚL JSEM ZÁŘIT HRANICE JEHO VĚDOMÍ;

ALE JSOU ZDE VŮBEC HRANICE

- JEN POHYBLIVÉ PÍŠČINY - NĚKDY

POHYBLIVÉ PÍŠČINY - NĚKDY

PÍŠČINY UNIKAJÍCÍ...

ČI SNAD BY MOHLY NASTARTOVAT

NĚJAKÝ BÍLÝ ZPÍVAJÍCÍ STROJ?

Hart Crane

Obyčejný den v jednom městě...

TIBOR

Tenhle den začal hezky jako teď všechny, když máme našeho malého Tomáška doma a máme se rádi, ráno hned při probuzení si ho s Tinou bereme do postele, on nám povídá a je úžasný, jak se v tom kloučkovi začíná klubat rozum. Nesl jsem ho na rukách až k autobusový zastávce, ale v ty mačkanici tam mi rázem přešla nálada, lidi se strkají jako zvěř a myslíte, že někdo pustí napřed mámu s malým děckem? Abych svou rodinu dostal dovnitř, musel jsem jich pár pošlapat, div jsme se neporvali a pak mě to už bralo celý den, já přece tak potřebuju se projet autákem, ale jel jsem s generálním akorát čtyři kilometry a čtyři hodiny na něho zas čekal na parkovišti, tohle byla moje celodenní jízda - copak je tohle něco pro chlapy?! Ve svalectech mi začala cukat potřeba se vybit, porafal jsem se s garážmistrem a v tyhle hnědý náladě vyrazil po dlouhý době zas jednou přímo z fachu do hospody, napřed dvě pivka, dva grogy, a vzhůru do ulic - ženský se na mě dívají a já na ně.

TINA

Je už pozdě večer a Tibor ještě nepřišel, tento měsíc už podruhé... Na té naší zahrádce zas už vyrážejí kopřivy a plevel, v rohu roste hromada neodklizených odpadků. Ale já už mám v sobě takovou trvalou bílou jistotu, že země naší zahrady je dobrá a že ji spolu zase uklidíme, ošetříme stromy, zryjeme a vysadíme nové záhony. To jen v tuto chvíli... prostě se cítím unavená. A nechce se mi o ničem přemýšlet. Mám jen takovou... jakoby zas hnědou chuť sníst kus něčeho, dát si pořádného panáka, zalézt si do vany a bez jediné myšlenky se povalovat v horké vodě třeba dvě hodiny a pak už jen spát, spát, spát... beze snů jako zvířátko. Zítra to snad bude už zas dobré. Tahle válka začíná znovu každý den.

EDA

Teplá hnědá řeka obtéká bílou horu z krystalického křemene a nelítostná nutnost každodenního horolezectví... Je už půl dvanácté, za chvíli bude poledne, stojím vyčerpan nad svým životním dílem PAVUČINA, ale rozkoš inspirace se dnes prostě nedostavila. Když ty bílé radosti jsou tak nesamozřejmě a nesnadno zjednatelné, tak snadno rozbitné, křehké a ulétající... Kdežto hnědé jsou tu ochotně ihned a hnědý způsob života tak snadný, když zbaven usilování. Henry Neville ve své robinzonádě ze 17. století dokonce tvrdí, že prý "není nic přirozenějšího než být líný a oplzlý, jestliže to okolnosti dovoluji". Jistě přehnané, ale v mém postavení jsou ty okolnosti značně přející. Za chvíli bude poledne. Mám se týrat dalšími pokusy o výstup na tu ostrou křemennou skálu, nebo zavolat Leoně a dopřát si s ní odpoledne v naší domovní fotokomoře dvě horké hnědé hodiny zapomnění? Večer bych pak strávil v klidu se svou rodinou a od zítřka už zas tvrdě pracoval...

LEONA

Dělám ráda tuhle práci v nemocnici, i když se tu od osmi do dvanácti ani nezastavím, ale šťve mě nezastavit se ani potom až do noci - ze špitálu hned nakupovat, pro děcka do školky, uklízet, vařit, zašívát, prát, žehlit a takhle pořád dokola. Můj Standa je taky tak nudně pracovitý bělouš, po fabrice má ještě schůze, učí se s dětmi, večer běhá po sídlišti, opravuje sousedům vodovod, do noci studuje a ten kousek milování má pro mě až tak pozdě, kdy já bych už raději spala. Ovšemže Standu miluji, ale proč bychom se třeba aspoň jednou nemohli na všechno vykašlat, vyhnat děcka hrát si venku až do tmy a hned odpoledne, jako tenkrát, vlézt si spolu nazí do postele s lahví vína... mezi manžely to snad není hnědé, nebo je? Jenže můj bělouš Standa to neudělá nikdy. A tak aspoň jako oříšek pro uhoněnou veverku ty dvě hodiny s Edou ve sklepě ve fotokomoře.

Jakmile bychom do ní přišli, řekla bych mu: "Mají mě rádi moje děti, pacienti, doktoři, všichni, a já je, manžel mě miluje, já ho taky a tebe jsem nemilovala nikdy. Ale jsem tady." Za chvíli bude poledne a držím se poblíž telefonu, kdyby Eda volal.

STANDA

Každý den znamená nový start a vybíhám připraven a svěží, půlhodina gymnastiky, studená sprcha, ranní běh, do práce pěšky a pořád na čistě bílé vlně odhodlání, koncentrace, víry a nadšení - ale proti ní už zas ten hnědý protiproud: můj "Ambronekt" dnes definitivně zamítnut jako prý "nudná fantazie" (ale to se snad vylučuje, ne?) a místo něj musím dělat "Vepapa" (vepřové paprikové paštičky), další kořeněný špek ze šamanského kotle Edy Rohana (který za něj dostane další zlatou medaili). Vím, že musím vytrvat. Ale když se člověk odhodlaně pouští do velkého činu, musí

cestou přebrodit tolik hnědých kaluží a bažin... Eda mě jmenoval svým "zástupcem" a musím za něho dělat všechno otravné papírování, doma opravuji vodovody už ve všech patrech, Leona má toho taky moc, že prý ji zanedbávám, a nutno přečíst tolik nových knih... někdy je toho až k padnutí. Ale my ovšem nepadneme, to jenom se na našem přetíženém motoru nahromadil povlak uhlíku, my však přece máme sílu ten uhlík spálit a opět obnažit čistý kov k novému jiskření! Musím to Leoně říct. Už spala.

MICHAL

Celej tejden žiju nejvíc pro tuhle chvíli v pátek odpoledne na nádraží, když přijíždí rychlík z Prahy a ve vystupujících davech zahlídnu tu ohromnou kupu Aniliných vlasů a už k sobě letíme - Anila studuje už půl roku filozofickou fakultu v Praze, já se tam chci přihlásit příští rok a teď se už učím z jejích knížek a skript, je to pro mě úplně nový život a je to tak fantasticky nádherný študovat spolu, když se milujeme!

Povídáme si o tom teď už čtyři hodiny na lavičce v parku, totiž povídá hlavně Anila a najednou se to nějak začíná kazit. Anila povídá, jak v Praze chodí s partou do divadel i na plesy bez lístků a v noci ještě plavat do bazénu, jak po ní jedou spolužáci, asistenti i docenti, jeden Kubánek a dva studenti z Etiopie... Já tady v Ústí chodím akorát do farchy, zbytek dne si čtu Aniliny knížky a skripta a myslím si, že s Anilou jsme pořád spolu, ale ona je už někde úplně jinde - a je tam beze mě. A ten můj "nový život" mi najednou připadá jako děsná vymyšlenost, jak si tady hraju na študenta filozofické fakulty a to, co jsem, je pořád tak hrozně daleko od toho, co bych být chtěl a třeba i mohl. Tak proč se zbytečně tejrát? Oč líp mi bylo tenkrát, když jsem byl hnědák a jediná starost byla nadlábnout se, někam zalézt, pustit si magič a jen tak si prostě bahnit.

A Anila povídá, že v létě si projede celou Evropu až do Portugalska s nějakou Věrou, protože přej když jedou jen holky, každej jim rád stopne a celkově si víc užijou, a hlavně přej jen se nevdávat a poznávat nové lidi, už jich zná tolik a to je v Praze teprve půl roku - a to už mě začala vysloveně štvát, já pro ni byl prostě vzduch! To jsem se celej tejden těšil na to, že budu pět hodin poslouchat pitomě nafárněnou holku? Kruci už, proč se vlastně večer chodí do parku?!

"Ty mě ale dneska moc nebavíš, Michale," řekla mi, když si konečně všimla, že mlčím už hodinu. "Taky mám ten dojem. A tak abych už začal, vid'?"

"Myslíš, že to ještě svedeš? Když ty ses pořád takovej stejný... A jen takovej hodnej chlapeček, kerej chodí brzo spát," chtěla se mi už přímo do ksichtu, a tak to do mě najednou vjelo, chytil jsem ji za ty její pačesy a vši silou jí táhl hlavu dozadu - bylo to strašný, ale já v té chvíli přímo potřeboval, aby ji to bolelo - a táhl jsem ji dál, až na té lavičce ležela na zádech, ale to už ten strach v ní ustoupil vzteku a vjela mi nehty do obličeje.

"Pusť mě!" ječela.

"Když ty neumíš nic jinýho než -Ty zvíře!"

V tu chvíli bysme jeden druhýho asi zabili. Nakonec jsme se pak zas usmířili, celou sobotu i neděli byli spolu v naší bílé hudbě a bylo to krásný. Ale já se teď už bojím, že to... hnědý v nás může vyrazit kdykoliv znovu.

PAVLA

Sedím v čekárně onkologického oddělení před bílými dveřmi, za kterými mi možná za chvíli řeknou, že mám rakovinu a brzy umřu. Velice bolestivým způsobem.

Co tak odtud utéct, odložit svůj ortel a užít si třeba již poslední kousek života? Vyplnit si jej vzrušením, rozkošemi, zapomněním... zajet si do Prahy, Budapešti, Paříže, bydlet sama v hotelu a najít si milence (když Eda má milenkou), nebo se pomalu opíjet sektem, pak spolknout pár tablet, usnout v cizím městě a už se neprobudit.

Sedím na tvrdé lavici v nemocničním sále ztracených kroků a znovu sbírám vnitřní sílu k výstupu ze svírajícího hnědého krunýře nepokoje, nutkání a úzkostí, sílu znovu v sobě najít ten hvězdný vnitřek, o kterém mě poučil můj syn, ono jezero neochvějného klidu, svobody, lásky a jasu... Sbírá sílu opět nalézt sebe jako součást všeho toho nesmírného, světlého a nádherného, co trvá, i když z nás někdo zenře dřív než jeho blízcí... až to v sobě konečně začínám nacházet i v této své nejtěžší chvíli. Je to v nás pořád a já teď už vím, že mě to neopustí, ať mě za těmi dveřmi čeká cokoliv.

JÁ

Ano, když se člověk nevzdá a usilovně a vytrvale... Ale někdy mám takovou hnědou chuť jen tak si lehnout na záda a prostě nechat všechno plavat. Nebo mě zas popadne taky hnědý vztek -

TY

Musíš vytrvat, překonat se a překonávat.

MY

Naše síla je v mozcích a srdcích, v bílém lidském spojení. Tím jsme vždy vítězili a budeme vítězit. Zvítězíme určitě.

MNOHOZVÍŘE

Mám obrovskou strhující hnědou sílu a udržuji ji v útočné pohotovosti v miliardách bytostí už tisíce let nonstop čtyřadvacet hodin ve dne i v noci.

VLADIMÍR PÁRAL

VÁLKA S MNOHOZVÍŘETEM

Ilustrace Oldřich Kulháněk. Obálku a grafickou úpravu navrhl Milan Kopriva. Vydal Československý spisovatel v Praze roku 1988 jako svou 5730. publikaci. Odpovědná redaktorka Marta Železná. Výtvarný redaktor Milan Jaroš. Technický redaktor Václav Oulík. Fotosazbu zhotovila Svoboda, n. p., závod 4, Praha. Výtiskl Mír, n. p., závod I, Praha I, Václavské nám. 15. AA 18,65 (text 18,27, il. 0,38), VA 19,08. Stran 344. Náklad 140 000 vý-tisků. 13/33.601/22/8261
Vydání druhé.
22-061-88

korektura kibi@post.cz